

82R9

P 57

Victor Petrescu

CROCHIURI LITERARE

Scriitori și publiciști dâmbovițeni
(1900-1944)

*

Complexul Național Muzeal
„Curtea Domnească” Târgoviște

<https://biblioteca-digitala.ro>

VICTOR PETRESCU

CROCHIURI LITERARE

Scriitori și publiciști dâmbovițeni
(1900-1944)

*

Volum apărut cu sprijinul financiar
al Complexului Național Muzeal
„Curtea Domnească” Târgoviște

EDITURA *Bibliotheca* Târgoviște

N. Radian, KB 2/3, Târgoviște, 130062
tel/fax: 0245 212 241; mobil 0761 136 921
e-mail: biblioth@gmail.com • www.bibliotheca.ro

Editor – Mihai Stan

Foto coperta 1 – Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni
Foto coperta 4 – Ienăchiță Văcărescu
Procesare text – Mariana Briceag
Tehnoredactare – Ioan Alexandru Muscalu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României PETRESCU, VICTOR

**Crochiuri literare: scriitori și publiciști dâmbovițeni
(1900-1944)** / Victor Petrescu. – Târgoviște: Bibliotheca, 2014
Bibliogr.
ISBN 978-973-712-951-2

821.135.1-09

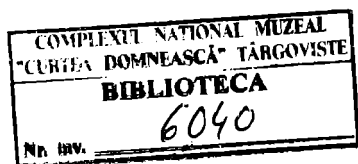

Victor Petrescu

CROCHIURI LITERARE

Scriitori și publiciști dâmbovițeni
(1900-1944)

*

Editura **Bibliotheca**
Târgoviște, 2014

Colecția
CRITICĂ ȘI ISTORIE LITERARĂ
Coordonator acad. Mihai Cimpoi

Copyright © 2014
Editura **Bibliotheca**

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin
Editurii **Bibliotheca** & Victor Petrescu

ARGUMENT

Despre Târgoviște, ca un simbol al istoriei și culturii românești, s-au scris nenumărate pagini de-a lungul timpului. Istoria sa zbuciumată, plină de dramatism, a fost sintetizată în câteva cuvinte de scriitorul Ion Ghica: „de la Mircea cel Bătrân până la Tudor Vladimirescu, nu este cel puțin un singur nume ilustru, care să nu fie scris cu sânge pe pământul Târgoviștei”.

În plan cultural, vechea Cetate de Scaun a Țării Românești se poate mândri cu apariția primelor tipărituri pe teritoriul românesc, la Mănăstirea Dealu; cu opera de redacție românească a literaturii bizantine de tip parenetic „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie”, deosebit de importante fiind perioadele de înflorire spirituală din timpul domniilor lui Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu. Urmează apoi un secol, al XIX-lea, în care realizările sunt mult mai mici, amintind totuși de un Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu sau Vasile Cârlova, care prin operele lor impun în poezie Târgoviștea ca simbol al istoriei naționale.

Timp de peste patru decenii am aprofundat acest fenomen, rezultând un număr impresionant de studii, articole, note (de

ordinul a peste două sute), dar și lucrări importante pentru cunoașterea fenomenului: *„Târgoviște, vechi centru tipografic românesc”* (colaborare cu Dan Simonescu, 1972); *„Târgoviștea culturală”* (colaborare cu Mihai Oproiu și Constantin Manolescu, 2000); *„Văcăreștii. O dinastie poetică”* (2002); *„Ipostaze ale literaturii române vechi”* (2007); *„Elena Văcărescu și spiritualitatea europeană a românilor”* (colaborare cu Ștefania Rujan, 2008); *„Târgoviște în literatură (1800-1918)”* (colaborare cu Mihai Stan, 2009); *„Literatura română veche”* (2012). De importanță majoră pentru investigarea fenomenului literar, cultural a fost întocmirea celor două dicționare de interes local, dar și național: *„Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998”* (colaborare cu Serghie Paraschiva, 1999) și *„Scriitori și publiciști dâmbovițeni”* (2005).

De aceea, considerăm că este util volumul de față, care oferă date biobibliografice, interpretări critice asupra unor scriitori, publiciști din perioada 1900-1944, asigurând astfel o continuitate a fenomenului. Ei sunt născuți în arealul actualului județ Dâmbovița sau au locuit și creat aici o perioadă de timp. Dintre aceștia s-au remarcat nume ce au devenit de referință pentru literatura noastră: Alexandru și George Ciorănescu; Mihail Ilovici; Vasile Florescu; Mircea Horia Simionescu; Marin Bucur; Nicolae Neagu; Daniel Drăgan. S-a creionat și personalitatea celor care au marcat în această perioadă mișcarea

culturală și literară, în special a Târgoviștei: Victor Brânduș; Ion G. Vasiliu; Ion Crăciun; Ștefania Stâncă; Radu Gioglovan; Thedor Nicolin; Mihai Gabriel Popescu; Ion Gavrilă; Gabriel Mihăescu; Ioan N. Radu; Constantin Manolescu; Valeriu Liță-Cosmin; George Coandă; Tiberiu Cercel; Alexandrina Dinu; Lucian Grigorescu; Mihai Stan; Mihai Oproiu. Aceștia li s-au adăugat alți scriitori și publiciști dâmbovițeni, numărul lor fiind remarcabil pentru perioada respectivă.

Multe dintre aceste „crochiuri literare” au fost publicate în timp, mai ales în revista de cultură „Litere” sau în „Curier” și „Impact cultural”, reviste apărute în vechea Cetate de Scaun. Inserarea în volum a presupus unele retușuri și adăugiri. A rezultat o selecție a celor incluși în preocupările noastre: poeți, prozatori, autori dramatici, publiciști, dar și istorici, istorici ai culturii dâmbovițene, cu rezultate deosebite în dezvoltarea zestrei de spiritualitate a meleagurilor dâmbovițene. Aceasta din dorința de a oferi un tablou cât mai cuprinzător al fenomenului. S-au reliefat, despre fiecare scriitor sau publicist, date biografice legate de debutul în reviste sau ziare, cel editorial, aparițiile unor volume de autor sau în colaborare, întocmirea de antologii, ediții îngrijite. Am considerat util enumerarea scrierilor, dar și evidențierea selectivă a unor referințe numai în volume, accentul punându-se pe lucrările apărute în diferite locații ale județului, acestea fiind: monografii, enciclopedii,

dicționare, istorii ale fenomenelor culturale, din dorința de a fi cunoscute și în alte zone culturale ale țării.

Demersul nostru, fiind conceput ca o lucrare de autor, este posibil să fi omis unele nume care aparțin acestui areal cultural, despre care nu am scris de-a lungul timpului, neavând suficiente informații. Pe viitor investigațiile noastre, ale altor cercetători ai fenomenului, vor aduce date noi, care să întregască ansamblul de imagine despre spiritualitatea dâmbovițeană. Având drept bază documentară preocupările de până acum, nădăjduim să întocmim un al doilea volum care să cuprindă integral fenomenul perioadei contemporane (după 1945), deosebit de interesant și laborios pentru cultura noastră scrisă.

Se dorește realizarea unei sinteze de ansamblu asupra fenomenului literar și cultural de la început de secol XX și până în zilele noastre.

IOAN I. CIORĂNESCU

„Vârstă de stea?”

Poetul, traducătorul, publicistul se naște într-o familie de intelectuali dâmbovițeni, în comuna Moroeni, la 27 mai 1905. Frate cu Alexandru și George Ciorănescu, personalități ale culturii și exilului românesc. Împărtășește același destin tragic, ca și D. Iacobescu și Nicolae Labiș, plecând în lumea astrală la 21 de ani.

Studiile primare în satul natal, după care se înscrie la Liceul „Spiru Haret” din București și apoi la Facultatea de Litere. Între 1924-1925 a fondat și condus revista „Vlăstarul”, scrisă de elevii liceului absolvit.

Debut în publicistică la 15 ani, cu traduceri din germană și franceză, la „Universul copiilor”, „Lumea copiilor”, „Foaia tinerimii” (unde este și redactor). Colaborează la: „Adevărul literar și artistic”, „Viața literară”, „Cuvântul literar”, „Gândirea”. Având temeinice cunoștințe, traduce din franceză, engleză, (mai ales Edgar Poe), italiană (Giacomo Leopardi, Gabriele D' Annunzio), germană (o adevărată antologie risipită prin revistele la care a colaborat). „*Antologia poeziei franceze*” la care a lucrat în scurta sa viață va fi tipărită postum, cuprinzând o mare diversitate de autori (Pierre de Ronsard, Alfred de Musset, Alphonse de Lamartine, Charles Baudelaire, Leconte de Lisle, Sully Prudhomme, Paul Verlaine, Stephane

Mallarmé, Anatole France, Guillaume Apollinaire, Andre Gidé, Paul Valéry). Traduce, de asemenea, piesa „Esthera” de Racine (publicată în 1923) și „Machbet” de W. Shakespeare (rămasă în manuscris). În antologie va include și pe Hélène Vacaresco (cu poeziile „Grădinile” și „Clopotul de moarte”) sau Contesa de Noailles (cu „Regretele”, „Prinos naturii”, „Mult timp va fi lumină”).

Debut în volum cu „*Povești în versuri*” (1925), premiat de Editura Cartea Românească, care-l editase. Scrie versuri pentru copii strânse în volumul „*Prichindelul*” (1925). Moare de tânăr răpus de tuberculoză (Sibiu, 18 octombrie 1926). Poezia sa dezvăluie o mare curiozitate, cunoașterea unor experiențe literare noi, o facilități în stăpânirea tehnicilor poetice. Cunosător al literaturii române vechi și-a imaginat „cum ar fi scris versuri” mitropoliții Dosoftei, Simion Ștefan, Varlaam, Antim Ivireanul, sau cronicarii Grigore Ureche, Miron Costin, Ioan Neculce. Poezii ca: „*Psalmul lui David*” (Dosoftei); „*Predoslovie la «Noul Testament»*” (Simion Ștefan); „*De ce-a scris mitropolitul Varlaam «Cazania»*”; „*Hristos ca Apostolii pe mare*” (Antim Ivireanul), sunt edificatoare.

Versurile transpun o lucidă melancolie, o interogație în necunoscut, cu presimțiri ușor triste, un complex de sentimente ce prefigurează moartea, privită ca o formă a naturii cosmice, în fața căreia poetul se întreabă: „*Ce poate fi?/ Ce poate fi?/ Spaimă sau zâmbet, noapte sau zi?*”. Poezia „*Ante mortem*” ce inaugurează volumul „*Vestiri*” (publicat postum, în 1937), scrisă cu doar patru zile înaintea trecerii sale în neființă, este o interogație existențială, de o rară expresivitate: „*Și-au să răpească sufletul din noi?/ Trăi-vom decenii, și-un an și doi,/ Și-o zi și-o clipă, și alta.../ Și apoi?*”. Zbuciumul tragic continuă în tonuri apocaliptice: „*Ce vârstă sufletul va avea?/ Vârstă de om? Vârstă de stea?/ Vom fi palpabili? Vom fi stafii?/ Vom fi prin însăși moartea mai vii?*”. În tonuri simboliste, cu influențe impresioniste, sunt multe poezii grupate în cele patru cicluri: „*Vestiri*”, „*Plâns înecat*”, „*Desene pe nisip*”, „*Variațiuni*”,

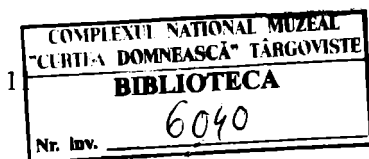
care reliefiză o puternică personalitate poetică (în ciuda vârstei), cu vaste cunoștințe ale poeziei europene. Tinde spre „ziua-n care mori”, să trăiască „din nou de mii și mii de ani”, „o viață negrăit de-naltă”, fiind convins că „am să renasc bând stropii reci de rouă/ Pe groapa mea, în fire mici de iarbă”. „Acord final” face chintesenta stărilor sale sufletești: „Afară e senin, și-n mine nor./ Cununa lui Isus pe cer străluce./ Eu de năluca morții nu mai mă-nfior/ Și nu-mi mai fac, ca un moșneag evlavios, o cruce.” Nu dorește „nici tinerețe, nici amurg” ci doar un trai „într-a gândurilor urnă”, deoarece „stă pe fusul veacurilor tors/ Al vieții alb și moale fir de lână.” Înaltul cerului este văzut ca o catedrală, în care te invită: „Deci vino-n catedrala care suie/ Pe povârnișul alb de nori la cer,/ Și-ai să te urci și tu pe-o cărăruie/ Spre-mpărăția visului stingher.”

Povestirile, ce prezintă diferite legende, basme, întâmplări din creația românească, dar și universală (Frații Grimm, Goethe), ca și traducerile, întregesc portretul unui talent dispărut mult prea devreme.

Tudor Vianu în prezentarea făcută la începutul volumul „*Vestiri*” reliefa că „vor trece anii și cititorii de poezie vor regăsi cu o emoție, pe care timpul n-a slăbit-o pentru noi și n-o va slăbi pentru ei, rodul artistic al acestei lupte cu moartea, pe care poetul o câștiga în însăși clipa în care omului nu-i mai era îngăduită nicio speranță”.

Scrieri:

Povești în versuri. București, Editura Cartea Românească, [1925], *Prichindel. Chipuri și priveliști. Întâmplări și istorisiri*, București, Editura Ancora, [1925]; *Vestiri.* Îngr. și prezentare de Tudor Vianu, București, Institutul de Arte Grafice, 1937; *Vestiri. Versuri și antologia poeziei franceze.* Cuvânt-înainte de Al. Philippide, prezentare de Tudor Vianu, București, Editura Minerva, 1980.

Antologii:

Antologia poezilor tineri. București, Editura Fundațiilor, 1935;
Antologia poeziei franceze, București, Editura Fundațiilor, 1937;
Antologia poeziei franceze, București, Editura Cultura Românească
(f.a.).

Traduceri:

Jean Racine, Estera, București, Editura Socec, 1923;

Referințe:

Vianu, Tudor. *Ioan I. Ciorănescu*. Prefață la volumul „*Vestiri*”, București, Institutul de Arte Grafice, 1937, p. 8-9; Călinescu, George. *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. București, Editura Minerva, 1982, p. 938-939; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor Români*. Vol. I: A-C. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 595-596; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri I*. Târgoviște, Editura Macarie, 1998, p. 35-37; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 52-53; Popescu, Mihai Gabriel; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Dinastia Ciorăneștilor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 63-66; *Dicționarul General al Literaturii Române*. vol. II, C-D, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 267; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 44-46.

VICTOR BRÂNDUȘ

Cărturar remarcabil al culturii târgoviștene

Istoricul literar, memorialistul, publicistul Victor Brânduș a fost o personalitate emblematică a vechii Cetăți de Scaun.

Se naște pe 2 iulie 1905 în Târgoviște. După absolvirea Liceului „Ienăchiță Văcărescu” (1924), urmează Facultatea de Litere, Filosofie și Drept a Universității din București. În paralel frecventează și Conservatorul de Muzică din Capitala țării. La absolvire (1928), este numit profesor de limba latină

în Alexandria, apoi la Liceul „Carabella” din Târgoviște, iar după titularizare (din 1929 până în 1940), profesor la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, Târgoviște. Tot în această perioadă (1928-1939) este în paralel avocat, înscris în Baroul de Dâmbovița, profesie de care nu „s-a simțit atras”, după cum cu umor mărturisea. În perioada 1940 și până în 1948, liceul se mută la Predeal unde este de asemenea profesor, iar între 1946-1948 director de studii al Colegiului Militar Predeal. Din 1948 profesor la diferite școli și licee în Târgoviște, iar după pensionare la liceele din Fieni și Pucioasa.

Debut literar ca elev (1924) în revista „Vlăstarul” a Liceului „Ienăchiță Văcărescu”, cu articolul „Clasicismul virgilian”, apărut în două numere consecutive. Colaborează între 1934-

1936 cu articole la „Graiul Dâmboviței”, „Tribuna școlii”. Ține o serie de conferințe în cadrul Asociației Generale a Profesorilor Secundari, legată de fascinanta lume antică: „*Iliada lui Homer*”, „*Merită societatea română să fie biciuită de Juvenal?*”, „*Viața veselă și tristă a poetului Ovidiu*”, „*Un geniu militar*” (despre Cezar). Își leagă numele de inițiativa unor profesori de a înființa la Târgoviște o „Universitate Populară” în 1939, desființată după un an datorită situației politico-sociale (desfășurarea celei de a doua conflagrație mondială). Va contribui la reînființarea ei după 1975. În perioada 1939-1940 face parte din Comitetul de redacție al revistei „Târgoviștea” (publică printre altele articolul „*Necesitatea studiilor clasice pentru noi, românii*”). Articole pe diverse teme, de-a lungul anilor, în „Ancheta”, „Valachica”, „Muzica”, „Dâmbovița”, „Însemnări pedagogice” precum și intervenții în câteva emisiuni de radio și televiziune. Recunoscut în timp ca personalitate culturală a Târgoviștei.

Cu real talent muzical (între 1958-1961) a condus corul Liceului „Ienăchiță Văcărescu”, apoi pe cel al Liceului din Pucioasa. A făcut parte ani buni din corul cadrelor didactice din Târgoviște, afirmat pe plan național, fiind și autorul unui volum dedicat acestuia: „*Pagini din activitatea corală târgovișteană*” (1974). Se stinge din viață pe 25 februarie 1989, la Târgoviște. Ca un frumos gest, va dona, din valoroasa sa bibliotecă, cărți, periodice, documente, unor instituții ale orașului (Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița, Complexului Național Muzeal „Curtea Domnească”, Casa Personalului Didactic). S-a impus în peisajul cultural târgoviștean prin vasta sa cultură de sorginte clasică dar și prin generozitatea față de autenticele demersuri ce s-au întreprins în timp, de perpetuarea acestora.

Debut în volum cu „*Trei destine tragice (Socrate, Cezar, Ovidiu)*” apărut în 1944, analiză pertinentă asupra acestor personalități ale lumii antice. Monografiile: „*Pagini din activitatea corală târgovișteană*” (1974), interpretare asupra fenomenului muzical, bazată pe o amplă documentație și

„Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște” – reliefare a unor reprezentanți ai culturii târgoviștene, mai puțin cunoscuți în circuitul național de valori.

Scrieri:

Trei destine tragice. București, Imprimeriile „Curierul”, 1944;
Pagini din activitatea corală târgovișteană. București, Tipografia Universității, 1974; *Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște,* Târgoviște. Comitetul de Cultură al județului Dâmbovița, 1982.

Referințe:

Liceul Ienăchiță Văcărescu: monografie. 1874-1974. Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1974, p. 88-89; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri I.* Târgoviște, Editura Macarie, 1998, p. 13-19; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 28-29; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 27-28; *Enciclopedia orașului Târgoviște,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 112; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,* ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 405.

MATEI ALEXANDRESCU

Jocul cuvintelor și al destinului

Despre scriitor și epoca sa s-a scris puțin și de multe ori în conjuncturi subiective, nefavorabile în general. Aceasta și datorită experienței sale de viață, evenimentele istorice la care a participat punându-și pregnant pecetea.

Câteva date bibliografice susțin afirmațiile noastre. Se naște în Târgoviște, la 30 aprilie 1906, în familia șefului de gară Constantin Alexandrescu. Cursurile primare la Câmpulung și Târgoviște unde

termină Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (1924). Se înscrie la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din București, pe care o absolvă în 1931. Încă din perioada studiilor universitare frecventează cenaclul lui Mihail Dragomirescu, profesorul și criticul considerându-l ca asistent onorific, influențându-i determinant creația literară de mai târziu. Își pregătește doctoratul (1935) cu o teză despre umorul lui Ion Luca Caragiale. Deține importante funcții în administrația publică centrală și locală: șef de cabinet la Prefectura Județului Dâmbovița, Prefectura din București (1931-1934), comisar și șef al Serviciului de Control al Străinilor (1932-1942) și în Ministerul Propagandei Naționale. După evenimentele din

1944, funcționar la Consiliul de Miniștri și Adunarea Deputaților (1946-1947).

Funcții mărunte administrative (contabil, angajat la diverse întreprinderi și instituții) dar și o tăcere autoimpusă în plan publicistic până în 1967, când începe să frecventeze cenaclul „George Călinescu” al Academiei Române, relansându-se ca publicist, poet, eseist.

În publicistică va debuta la „Universul literar” (cu poezie, 1926), al cărui colaborator statornic este până în 1946. Va publica la „Bilete de papagal”, „Gândirea”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Vremea”, „Pagini basarabene”, „Azi”, „Facla”, „Pagini literare”, „Seara”, „Fapta”, „Propilee literare”, „Revista scriitoarelor și scriitorilor români”, „Sfarmă-piatră” sau în publicațiile târgoviștene: „Lumea nouă”, „Vremea nouă”, „Avântul Dâmboviței”. Colaborează la „Litere” (între 1933-1935), simțindu-se apropiat ideilor lui Vladimir Streinu și Șerban Cioculescu. În 1936 va scoate revista „Îndreptar”. Critica sa este apropiată ideilor estetice ale lui Mihail Dragomirescu, de sorginte antilovinesciană. După 1967 apare în „Luceafărul”, „Steaua”, „Tomis”, „Argeș”, „Orizont”, „Dâmbovița”. Demersul său poetic începe cu poemele din volumul „*În insula unde-nfloareau corali*”, apărut la Târgoviște în 1931 și continuă cu „*Leagăn de îngeri*” (București, 1942).

În 1944 se îngrijește de apariția antologiei „*Ardealul cântat de poeți*” pe care o prefătează. După 1967 îi apare volumul de sonete „*Donna Sixtina*” (1970), cel de versuri „*Catarg*” (1973) și „*Confesiuni literare*” (1971). Sunt interviuri sau dialoguri pe care le-a avut cu nume rezonante ale literelor românești: Camil Petrescu, Ion Vineanu, Mihail Sebastian, Gib Mihăescu, Ilarie Voronca, N. D. Cocea, Mihail Dragomirescu, G. M. Vlădescu, Tudor Arghezi, Perpessicius, Șerban Cioculescu, Iorgu Iordan, Mircea Horia Simionescu, fiind făcute în perioade diverse de timp (din 1933 și până în 1970). Prin ele urmărirea de fapt o temă predilectă, aceea a corespondenței dintre personajele operei și

existența reală a autorilor, cât din aceasta a putut fi transpusă artistic. Crezul său și-l exprimă clar: „*Îmi plac vorbele să umble în picioare ca niște animale vii, de sine stătătoare, dezlipite de pământ. Nu-mi place stilul bălăcit și fără relief*”.

A revenit deseori în vechea Cetate de Scaun a Târgoviștei cu prilejul unor șezători literare.

Se stinge din viață la 5 noiembrie 1979, în București.

Ca prozator va publica fragmente din romanul „*Venim la putere*”, ce se dorea o frescă a orașului provincial (Târgoviștea tinereții sale) și câteva nuvele ale unui proiectat volum „*La iubirea patruipedă*”.

Mult mai reprezentativ este însă poetul. Primul volum „*În insula unde-nfloareau corali*”, prezintă Târgoviștea natală în tonuri simboliste: „*Sunt atât de singur în orașul mic/ încât cred că l-au făcut pentru mine:/ Din câteva străzi, vreo două statui/ Și ruine,/ Din care tot rup și dумic*”. „*Leagăn de îngeri*” reface o lume tradiționalistă, dorindu-se o poezie serafică, asemănându-se prin imagini, de multe ori de un infantilism vizibil, unei plastici populare. Asemănătoare, dar mai aproape de lirica argheziană sunt versurile din „*Jocul cuvintelor*”, poetul simțind „*Tristeți de om purtat numa-n opincă*”, „*vorba sa*” fiind „*grea*” cum e „*pământul ud*”, tot ceea ce gândește „*nu încap-n grai*”, simțind că „*În minte doar vorbesc și mă aud*”. Aceeași preocupare obsedantă pentru căutarea cuvântului care să exprime cât mai bine trăirile sale în „*Vămile văzduhului*”. Prin acesta, apropierea de lirica argheziană, ca idee și nu ca exprimare, este și mai evidentă. Se încearcă în poezia antebelică factura modernist-tradiționalistă, înclinată spre tonuri paternaliste, cu un desen baroc, în curs de exprimare, cu note de originalitate și în expresia artistică. În plin război se simte solidar cu: „*Voi cei mulți,/ Și desculți/ Negrăpați, nepliviți,/ Din urmă într-una loviți*”.

În „*Donna Sixtina*” (1970), adună într-un ciclu 50 de sonete, influențat desigur de vechiul său model, Vasile

Voiculescu. Este convins că idealul în artă este o „*fată morgana*”, tonul fiind reflexiv privind existența umană. meditănd asupra scurgerii ireversibile a timpului: „*Privesc la apa vieții – văd cum seacă/ Torent cândva, azi numai pân' la glezne*”. Se simte „*șoim care izbutea să placă*”, legat de „*lanțul de argint*”, care „*doare*”, încercat fiind de „*vechiul dor de libertate*”.

La vârsta senectuții meditează asupra menirii artei în existența umană, asemuită unui templu, în care ești „*nevoit să urci treaptă după treaptă fără număr*”. Concluzia sa este relevantă: „*Dar ce-i mai dureros, este că scara/ Cu cât o urc și cred că se sfârșește/ În urmă se topește ca și ceara*”. Iar „*Umbra mă petrece/ Și, sub sandale piatra sună rece...*”. Anticipează astfel dispariția.

Pe nedrept uitat, marginalizat de oameni și de vicisitudinile istoriei pe care le-a trăit dramatic, Matei Alexandrescu rămâne o voce târgovișteană în peisajul literar românesc.

Scieri:

În insula unde-nfloareau corali: poeme. Târgoviște, 1931; *Leagăn de îngeri:* poeme. București, Editura Cartea Românească, 1935; Ediția a 2-a, 1939; *Jocul cuvintelor:* poeme. București, Editura Cartea Românească, 1939; *Vămile văzduhului:* poeme. București, Colecția Universul literar, 1942; *Ardealul cântat de poezi.* București, 1943; *Donna Sixtina:* sonete. București, Editura Eminescu, 1970; *Confesiuni literare*, Dialoguri. I. București, Editura Minerva, 1971; *Catarg.* București, Editura Minerva, 1973.

Referințe:

Literatura română contemporană. București, Editura Academiei, I, Poezia, 1980, p. 115-116; Piru, Alexandru. *Istoria literaturii române de la început până azi.* București, Editura Univers, 1981, p. 427; Rotaru, Ion. *O istorie a literaturii române, III, 1944-1948.* București, Editura Minerva, 1987, p. 144; Piru, Alexandru. *Istoria literaturii române*, Editura Grai și Suflet – „Cultura națională”. București, 1994, p. 273; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor români.* Vol. I.: A-C. București,

Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 43-45; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 6-7; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. I, A-B. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 94-96. Piru, Al. *Poezia românească contemporană. 1950-1975*. București, Editura Eminescu, 1975, p. 104-108; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 2-3; Petrescu, Victor. *Pagini de istorie literară*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 165-168; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția a II-a, Târgoviște. Editura Bibliotheca, 2012, p. 53.

ION CALBOREANU

O lume „dintre nisip și stele”

Poetul, epigramistul, publicistul s-a născut pe meleaguri transilvane (în Seliștat, comuna Șoarș, județul Brașov), la 24 octombrie 1909 într-o familie de intelectuali (tatăl învățător, bunicul preot). Va urma clasele primare în satul natal iar pe cele liceale la Sighișoara. Devine student al Facultății de Filosofie și Litere a Universității din București, pe care o absolvă în 1931. De asemenea, urmează Seminarul Pedagogic „Titu Maiorescu” în București.

Din 1934 se stabilește la Târgoviște unde va fi profesor de limba și literatura română la Liceul „Ienăchiță Văcărescu”, la Liceul Industrial de Băieți, cel comercial, iar între 1945-1947 director al Școlii Profesionale de Ucenici.

În viața sa intervine o perioadă grea deoarece, împreună cu fratele său, fusese proprietarul unei librării cumpărate în 1940. Este dat afară din învățământ în 1950. Ca să-și întrețină familia va lucra un timp ca electrician-sondor la Întreprinderea de Foraj Râmnicu-Vâlcea, grupul de sonde Găești.

Reintegrat în 1955 va preda în școli din județ: Mija, Săcuieni. Bolnav din 1963, se stinge din viață la 8 septembrie 1964 fiind înmormântat la Târgoviște.

Între cele două războaie mondiale se face cunoscut în viața culturală a orașului, fiind interesat de activitatea unor asociații culturale sau profesionale („Muncă și voie bună”, „Asociația Profesorilor Secundari”) sau de cea a Căminului Cultural al orașului care „organiza și ziua cărții”, cum afirma în articolul „Spilcuiți din viața culturală a Târgoviștei”, apărut în revista cu același nume.

De asemenea, participă la simpozioane sau întâlniri cu scriitorii reprezentativi ai epocii: Liviu Rebreanu, Gala Galaction, Victor Eftimiu, Ion Minulescu, Ionel Teodoreanu, Adrian Maniu, Nicolae Crevedia, Virgil Carianopol organizate în Cetatea de Scaun. Colaborează la reviste și ziare locale: „Târgoviștea” (a făcut parte din Comitetul de redacție), „Ancheta”, „Revista Juridică”, „Graiul Dâmboviței”, „Clerul Dâmboviței”.

La ziarul „Ancheta”, condus de bunul său prieten I. G. Vasiliu, ca și în celelalte reviste, va publica alături de poezii și epigrame, studii, note despre Ienăchiță Văcărescu, Vasile Cârlova, Grigore Alexandrescu, Ion Heliade Rădulescu, I. C. Vissarion. Amintește și despre scriitorii care deși „*răsăriți pe alte meleaguri, au trecut o clipă pe aici, lăsându-ne adesea mai mult decât amintirea*”: Duiliu Zamfirescu, Alexandru Vlahuță, Ion Ghica.

A făcut parte din colectivul de inițiativă în vederea construirii unui lăcaș pentru Muzeul de Istorie al orașului.

Debut editorial cu volumul „*Lumea dintre nisip și stele*” (Târgoviște, 1935), urmat de „*Târgoviștea în rime*” (1936), „*Albine și furnici*” (Târgoviște, 1940), volum de satiră și epigrame și „*Alb din Miazănoapte*” (Târgoviște, 1943). A lăsat în manuscris volumul pentru copii „*Pușa, Ursei și alții ca ei*” și culegerea de folclor transilvănean: „*De la Olt la Hârtibaci*”. Această culegere a fost tipărită de copiii săi în anul 2006 (București, Editura Maiko). Pe foaia de titlu se menționează că a fost culeasă „*între anii 1931-1941 și transcrisă în ianuarie-februarie 1963*”. De altfel, în 1963 scriitorul a ținut să facă

câteva precizări subliniind că materialul folcloric „*l-am colecționat cu mai bine de două decenii, după ieșirea de pe băncile Universității, cea mai mare parte având obârșia în satul meu natal, Săliștat pe Hârțibaci*”.

Sunt înserate doine, strigături, cântece, bocete dar și colinde, cântece religioase.

Volumul „*Târgoviștea în rime*” (1936) readuce în actualitate parfumul incontestabil al târgului de provincie interbelic, pe locuitorii săi, despre care afirmă la sfârșit: „*Țin la târgul acesta?*” Și răspund: „*Ba da!*”. Este convins că „*Multe se pot face și la noi în urbe/ dacă ții nivelul prafului să-l mături/ Și în zilele albe de întunecime,/ Să suspin în versuri și să râd în rime*”.

Evocă în sprijinul său, istoria și gloria apusă, cu o fină ironie: „*Seară e ș-acuma. Sondele anină,/ Din pământ la ceruri, pale de lumină;/ Tremură-ntre ele, împlinind solia,/ Turnul de la Curtea Domnilor, Chindia/ Zidul ăsta putred a văzut săracu/ Pe bătrânul Mircea, pe Vlad Vodă,/ Pe Radu cel Mare silnic de prelați, șade/ Și pe celalt Radu de la Afumați,/ Pe Matei blajinul, pe Mihai Viteazul,/ ...Și atâtea umbre ce le cântă iazul*”.

Versurile sale, fără un relief deosebit, amintind multe de maniere ale epocii, au meritul că perpetuează nobila îndeletnicire a muzelor în vechea Cetate de Scaun.

Scrieri:

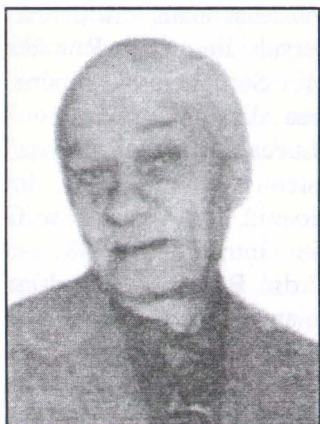
Lumea dintre nisip și stele. Târgoviște, Tipografia Viitorul, 1935; *Târgoviștea în rime*. Târgoviște, Institutul Modern de Arte Grafice „Unirea”, 1936; *Alb din miazănoapte*: poeme, Târgoviște, Editura Prometeu, 1940; *Albine și furnici*: epigrame, Târgoviște, 1940; *Zăpăduță: povești pentru copii*. Târgoviște, 1940; *De pe Olt și Hârțibaci, folclor din Transilvania*. București, Editura Maiko, 2006; *Târgoviștea în rime* (îngrijit de Victor Petrescu, József Pildner), Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2006.

Referințe:

Epigramiști români de ieri și de azi: antologie. București, Editura Eminescu, 1975, p. 243-246; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. ***Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998***. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 32-33; Nicolin, Theodor. ***Ion Calboreanu***. În: ***Târgoviștea mea***, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 27-32; Petrescu, Victor. ***Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004***. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005. p. 32; Coandă, George. ***Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică***, ediția a II-a. Târgoviște, Editura Bibliotheca, p. 298; ***Enciclopedia orașului Târgoviște***. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 114.

ION G. VASILIU

Un autodidact de excepție

Prozatorul, istoricul literar, eseistul, ziaristul, regizorul, mentorul și animatorul cultural și-a legat numele de spiritualitatea Târgoviștei, pe care a influențat-o timp de mai multe decenii.

Se naște pe meleaguri brăilene, la 13 martie 1910. Studii incomplete în orașul natal. Din tinerețe se lansează în ziaristică debutând la redacția cotidianului „Cuvântul” din Brăila, unde este mai întâi zețar, apoi redactor.

Rămâne de mic orfan de tată. Este prim redactor al revistei „Pământul” și director al gazetei „Tribuna” (1928-1934) din Călărași. Aici se căsătorește cu Ecaterina Teodorescu, schimbându-și numele din Vasile în Vasiliu. Se stabilește până la sfârșitul vieții în Târgoviște (din 1934). Va conduce ziarul „Ancheta” care apare de la 13 septembrie 1934 și până la 11 octombrie 1946. Alături de articole de informație și știri locale publică, de asemenea, poezii, proză, nuvele, povestiri ale unor scriitori români: Victor Eftimiu, Gala Galaction, George Coșbuc, Șt. O. Iosif, Ion Minulescu, Virgil Carianopol, Coca Farago, Vasile Militaru, cu unii dintre ei legând trainice prietenii. Dintre scriitorii dâmbovițeni amintim pe Radu Cosmin, I.C. Vissarion, I.D. Pietrari, Ion Calboreanu, Matei

Alexandrescu, Ștefania Stâncă. În 1943 debutează cu poezie în „Ancheta” viitorul prozator Radu Petrescu. A fost unul din importante ziare târgoviștene ale perioadei interbelice. De la primul număr arăta în articolul „Papucii lui Nifon” că: „... noi credem tare puțin în istoria scrisă de oameni; credem însă profund în viitorul județului, care ne-a pus în mână pana visurilor lui sfâșiate, trăgând nădejde că: „legenda papucilor intră în putrefacție. Dumnezeu s-o ierte”.

De-a lungul anilor, colaborează cu articole de istorie literară și culturală, eseuri, la numeroase reviste și ziare: „Acțiunea”, „Călugăreni”, „Chemarea”, „Universul literar”, „România literară”, „Revista Scriitoarelor și Scriitorilor Români”, „Revista Teatrului Național”, „Pasărea albastră”, „Veac nou”, „Convorbiri literare”, „Vlăstarul”, „Luceafărul”, „Dâmbovița”, „Valachica”. În unele dintre acestea a mai semnat: Ion Alparaschivei, Jean Brăileanu, Sile Ioanid, Ion Vasia, Jean G. Vasiliu, Onu Vasiliu, Bazil Ioaniu. Între 1945-1948 este director literar al Editurii „Boema” din București. În ultima parte a vieții (timp de peste 25 de ani), regizor la Casa de Cultură din Târgoviște, unde va pune în scenă numeroase piese de teatru. Face din această formație una din cele mai cunoscute din țară, care a devenit mai târziu Teatrul Popular „Tony Bulandra”. După 1968 contribuie la primul spectacol de sunet și lumină organizat în țară: „La porțile istoriei”, de la Curtea Domnească din Târgoviște.

Ca prozator începe publicarea romanului pe care îl preconiza „*Femeia – thermos*” (rămas neterminat), în „Revista Scriitoarelor și Scriitorilor Români”, continuată apoi în „Universul literar”, „Pasărea albastră”, „Pământul”. Între cele două războaie desfășoară o intensă activitate de revigorare a vieții culturale a Târgoviștei, organizând numeroase șezători literare unde a avut ca invitați personalități ale scrisului românesc: Liviu Rebreanu, Gala Galaction, Victor Eftimiu, Cezar Petrescu, Victor Ion Popa, Ion Minulescu, Geo Bogza, Al. Philippide, Ionel Teodoreanu, Șerban Cioculescu,

Constantin Noica, Adrian Maniu, Mihail Sebastian, Matei Alexandrescu, I. C. Vissarion. Publică un album, „*Târgoviște*”, unde descrie romanțat istoria trecută și prezentă a orașului, monumentele sale. Împreună cu George Sbârcea, volumul „*Romanța și povestea ei*”. A rămas în proiect un act al piesei în versuri „*Precursorii*”.

Se stinge din viață la Târgoviște (31 august 1985). Devine post mortem cetățean de onoare al orașului (2000). Pentru a ilustra marele său talent publicistic și eseistic, încheiem cu o fărâmă din gândurile sale despre Cetatea de Scaun: „*de ce-și tăinuiește Târgoviștea frumusețea inedită? Presupusa ei avarie are totuși o explicație: se ferește să intre în cârd cu snobismul primilor veniți să-i recenzeze din goana automobilului așezările și vestigiile glorioase, pentru care, cu tot calmul aparent de azi, ei i-au trebuit secole de adânci sângerări.*

Orgolioasă deci pe temeiuri istorice, literare și artistice, cu testimonii pecetluite în sângele care a curs gârlă din trupul ei hăcuit, purificate în pârjolurile care i-au mistuit agoniseliile și oamenii, rupte sub dărâmturile cutremurelor care au prefăcut-o în mormane de tristețe, Târgoviștea se simte jignită dacă nici n-ai apucat s-o vezi bine și începi să te uiți la ceasul din turnul primăriei, care ronțăie implacabil liniștea”.

Sunt idei care l-au călăuzit toată viața, insuflându-i o necondiționată dragoste.

Scrieri:

Târgoviște [Album], Text de Ion Vasiliu, București, Meridiane, 1969; *Crizantema de aur: pliant. Am început să-mbătrânesc. Arpegii la jubileul Festivalului de romanțe*. Târgoviște, Centrul de Îndrumare a Creației Populare, 1977.

Colaborări:

Romanța și povestea ei (cu George Sbârcea), Târgoviște, Centrul de Îndrumare a Creației Populare, 1980.

Referințe:

Predescu, Lucian. *Enciclopedia Cugetarea*. București, Editura Cugetarea Georgescu-Delafras, [1942], p. 889; Brânduș, Victor *Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște*. Târgoviște, Comitetul de Cultură Dâmbovița, 1982, p. 97-112; Popescu Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, III*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 190-192; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 233-234; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Scrisori către I.G. Vasiliu*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; Nicolin, Theodor. „Târgoviștea mea”, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 58-62; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 249-250; Vasiliu, Teodor. *Istoria Crizantemei de Aur*, Târgoviște, Artpress, 2007, p. 44-45; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 492. Petrescu, Victor; Stan, Mihai. *Târgoviștea în literatură (1800-1918)*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 191-193; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 372.

MIHAIL ILOVICI

Incisivitatea spiritului critic

Criticul și istoricul literar, eseistul, dramaturgul, ziaristul Mihail Ilovici este un nume rezonant al generației sale.

Se naște la Găești, în 4 octombrie 1910. Urmează cursurile primare și liceale în orașul natal, luându-și bacalaureatul la Liceul „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1929). Din 1933 licențiat al Facultății de Litere și Filozofie a Universității București. Profesor la Liceul din Găești, în perioada 1933-1938 și 1945-1955. Mai este profesor la Ismail (1938-1939), Curtea de Argeș (1939-1945) și Ștefănești – Argeș (1959-1963). Într-o perioadă dificilă pentru majoritatea intelectualității române, practică și alte meserii, fiind intendent la Clubul Petroliștilor de la Valea Caselor, instructor teatral, arhivar, bibliotecar (1955-1958).

De asemenea, doctorand în perioada 1933-1935 la catedra lui Dimitrie Caracostea a Universității bucureștene, renunțând la susținerea doctoratului din cauza lipsurilor materiale.

Încă din perioada studenției debutează cu versuri în revista „Licăriri” din București, cu piesa „*Petrică*”. Între 1930-1932 este director al revistei de literatură, ideologie, critică „Cristalul”, ce apărea la Găești, apoi la București. Aici scrie

articole de analiză asupra fenomenului literar românesc interbelic, eseuri privind tânăra generație. În paginile acesteia vor semna printre alții, Mihail Dragomirescu, Șerban Cioculescu, Eugen Lovinescu, Emanoil Bucuța, Ramiro Ortiz, Neagu Rădulescu.

De asemenea, redactor la revista „Litere” (1933-1935) și director al revistei „Sabarul” (Pitești, 1935-1937). A colaborat cu eseuri și cronici literare la „Literatură și Artă”, „Luceafărul literar”, „Păianjenul”, „Părerii studențești”, „Democratul Basarabiei” (Chișinău), „Răboj”, „Brazda literară”, „Adevărul”, „Timpul nostru”, „Cruciada românismului”, „Revista scriitorilor și scriitorilor români”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Convorbiri literare”, „Munca”.

Având o mare deschidere către actul de cultură în general, este membru al unor asociații: „Spirit nou”, „Liga culturală” sau conduce Teatrul de Amatori „Mihail Eminescu” din Găești. Devine astfel un nume reprezentativ al tradițiilor culturale găeștaene. Membru al Uniunii Scriitorilor.

Se stinge din viață în București, la 12 februarie 1983.

Volumul de debut *Manifestul tinerei generații* (1933) îl afirmă printre cele mai bune condeie ale epocii. El este urmat de *Contribuții asupra actului de cultură românesc* (1936) și de studiul monografic *Claudia Milian-Minulescu* (1938).

În prefața volumului *Negativismul tinerei generații* își afirmă crezul său literar: „Cartea aceasta vreau să fie scandaloasă și senzațională în măsura în care spune totul cu sinceritate și mai ales cu cruzime. Ea este prima din cele două proiecte pentru lămurirea opiniei publice românești, otrăvită de minciuna și incorectitudinea generației bătrâne. Minciunile, oricât de frumoase, tot sunt ghilotinate odată. Generația tânără nu vrea să spuie decât adevărul”.

Vorbea în numele generației tinere reprezentată printre alții de Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Lovinescu, Camil Petrescu, Paul Sterian, Mihail Sebastian, Mircea Vulcănescu, Petre Comănescu.

Noua spiritualitate are drept lege „*progresul*” care e „*sinteza sensibilă plus tehnică voluntară (spirit+materie) sau sensibilizarea conștientă a cunoașterii*”. Dădea legitimitate „negativismului constructiv”, cum îl definea, fiind convins că „*nu suntem sub vremuri, ci vremurile trebuie să fie sub noi*”. Adâncind analiza consideră ca „*o mare dramă a culturii, incultura de care dau dovadă atât unii autori, cât și marea majoritate a cititorilor*”. Creatorul în viziunea sa trebuie să fie „*un profund sociolog*”, o realizare artistică dovedindu-și valoarea atunci când ea „*conține viață, cunoaștere. Cunoașterea prin experiență*”. În acest caz, sociologia este eminamente „*experimentalistă*”.

Sub imboldurile tinereții criticul era convins că „*nimănui nu-i era iertat să stea la o parte. Fiecare are credința lui sinceră, cinstită. Fiecare are datoria și libertatea de a și-o exprima*”.

În această luptă trebuie „*să scuturăm balastul atâtor veacuri de șerbie, să știm să fim noi și numai noi și să nu uităm că ne numim români, iar cultura noastră trebuie să fie, înainte de orice, românească*”.

Prin glasul generației tinere întrevede un nou spirit, acesta „*prin eforturi susținute*” punând „*cărămidă peste cărămidă*”, să construiască „*așa cum trebuie, ceea ce singur el, cu o conștiință lucidă, a dăruit*”.

În volumul *Claudia Milian-Minulescu* apărut în 1938, avertiza că introspecția asupra culturii românești începută cu „*Negativismul*”, va continua prin volumul „*Constructivismul*” „*a doua carte dintre cele pentru lămurirea opiniei publice literare românești*”, acestuia revenindu-i sarcina dificilă de a indica ce a mai rămas și ce se mai construiește încă pentru maturizarea completă a culturii românești.

Volumul *Noua spiritualitate românească* (Constructivismul), din care finalizează doar un fragment, apare în 1942. În el se preconiza să fie luată în dezbatere „*grija constructivă*”, precum și subiecte actuale, incitante: „*individualitate etnică*”; „*experiență*”,

trăire, spiritualitate” sau dezbateri pe marginea „poeziei românești de după război”, a „*poeziei noastre contemporane*”.

În aceste judecăți de valoare asupra fenomenului literar românesc dă dovadă de mult subiectivism, unele din afirmațiile sale fiind contrazise de evoluția ulterioară a fenomenului literar.

În perioada ultimului Război Mondial și mult timp după aceea are o activitate creatoare mai puțin fastă. Revine în prim planul literar în 1971, cu volumul *Tineretea lui Camil Petrescu*, alte două volume: *Camil Petrescu, pe drumul mare al luminii* și *Bucuriile întrerupte de ceasul inimii* rămânând în manuscris. Publică în presa dâmbovițeană militând pentru localismul creator, pentru statutul literar special al acestui perimetru de țară.

În ultima perioadă a existenței colaborează intens la revista „Argeș”, care-l va sărbători pentru cei 60 de ani de viață. Spirit critic, incisiv în perioada de tinerețe, scrisul său va avea apoi din ce în ce o meticulozitate a elaborării, o tentă accentuată spre documentarea și încadrarea fenomenului literar în discuție „într-un cadru socio-cultural determinat”. A promovat tinere talente, în opinia sa „Numai «literatorii» superficiali și infatuați din invidie și parvenitism literar, dacă au ocupat un loc mai acătării sau au publicat un volumaș-două, îngreunează promovarea talentelor cu merite autentice, ca să-și ridice propria lor statuie, potolindu-și setea de arivism”.

Scrieri:

Manifestul tinerei generații. București, Editura Răboj, 1933; *Negativismul tinerei generații*, Pitești, Editura Gruparea Intelectuală Litere, 1934; *Contribuții asupra actului de cultură românesc*. București, Editura Cultura Poporului, 1936; *Claudia Millian-Minulescu. Studiu monografic*. București, Editura Cultura poporului, 1938; *Noua spiritualitate românească (constructivismul)*. București, Editura Cultura Poporului, 1942; *Tineretea lui Camil Petrescu*. București, Editura Minerva, 1971.

Referințe:

Călinescu, George. *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. București, Editura Fundațiilor Regale, 1941, p. 881; Predescu, Lucian. *Enciclopedia Cugetarea*. Editura Georgescu-Delafras. București, 1942, p. 418; Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*. 1998, p. 144-145; *Găești cinci secole de istorie (1498-1998)*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 209-210; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște. Editura Bibliotheca. 1999, p. 125-126; Irina, Petraș. *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000*. Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 343; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni: 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 122-123; Petrescu, Victor. *Pagini de istorie literară*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 173-176.

ALEXANDRU CIORĂNESCU

Ambasador al spiritualității românești

Acum câțiva ani în urmă (2011) am aniversat centenarul nașterii unei mari personalități a culturii și literelor românești și nu numai, deoarece opera sa vastă este scrisă în patru limbi, însumând un număr impresionant de volume, studii, articole, note. Poetul, prozatorul, dramaturgul, istoricul literar, traducătorul, comparatistul vede lumina zilei într-o distinsă familie de intelectuali dâmbovițeni, pe 15 noiembrie 1911, la Moroeni unde

tatăl său, Ion Ciorănescu, era învățător. Mai târziu acesta a devenit o personalitate a învățământului românesc din prima jumătate a secolului trecut. Frate cu Ioan și George Ciorănescu. După absolvirea studiilor liceale la „Spiru Haret” în București, urmează cursurile Facultății de Litere a Universității din capitala țării, absolvite în 1933 și pe cele ale Școlii de Arhivistică și Paleografie. A avut dascăli iluștri pe care i-a venerat, vorbind toată viața despre ei la modul laudativ: Nicolae Iorga, C.C. Giurăscu, Ovid Densusianu, Nicolae Cartoian, George Oprescu, Tache Papahagi. Este apoi elev la Ecole Roumaine de la Fontenay-aux-Roses, între 1934-1939. În această perioadă își trece doctoratul la Paris cu teza „*Ariosto în Franța*” (1938).

Debut literar în revista târgovișteană „Vlăstarul” (1926). Colaborator la numeroase reviste din țară și străinătate, dintre care amintim: „Viața românească”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Revue de literature comparé”, „Universul literar”, „Diogene”, „Ethos”.

Debut editorial cu studiul critic despre „*Alexandru Depărățeanu*” (1936). În preajma și în timpul războiului ocupă funcții importante: lector de limba română la Universitatea din Lyon, (1937-1940), consilier cultural al Ambasadei Române de la Paris (1940, 1945-1946), director literar al Editurii Contemporane (1942-1945), director al Teatrului Municipal din București (1944-1945), inspector general al artelor (1943-1946), director al revistei „Universul literar” (1944-1945). Din 1946 se întoarce la Paris unde este secretarul revistei „Le livre” (1947-1948) și, pentru o scurtă perioadă, cercetător la „Centre National de la Recherche Scientifique” (1948). Din acest an profesor de literatura franceză la Universitatea din La Laguna (Tenerife, Spania), unde va ține un curs special de limba și literatura română până în 1978. Predă, de asemenea, la Universitățile din Bahia Blanca, Bordeaux, Oxford. Obține premiul de istorie al Universității din București (1947), după cele ale Academiei Române („Nicolae Iorga”, 1933 și cel atribuit pentru studiul critic „Alexandru Depărățeanu”, 1936).

Stabilit de mulți ani la Santa Cruz de Tenerife, Insulele Canare (Spania). În 1980 este unul din cei care pun la Madrid bazele Fundației Culturale Române.

Membru de onoare al Academiei Române (1991), a numeroase instituții universitare și academice ale lumii (Spania, Italia, Franța, Argentina, SUA). Cu o vastă cultură de natură umanistă, devine în scurt timp unul dintre scriitori exponențiali ai exilului românesc, alături de fratele său, George Ciorănescu, Vintilă Horia și mulți alții. După evenimentele din 1989 și 43 de ani de dor nestins și speranțe, se întoarce în 1991 pe pământul românesc. Scopul mărturisit este și acela de a-și scrie memoriile de neconceput, în opinia sa, decât revăzând locurile

atât de dragi („*De asta am venit acasă: ca să caut liniștea muntenească și să văd dacă acolo pot să scot ceva din amintirile mele*”). Va întreprinde mai multe vizite până în 1998, încercând împreună cu familia să transforme casa părintească de la Moroeni în muzeu, bibliotecă și casă de creație. În acest scop, la fiecare vizită aducea, cum îi plăcea să povestească, numeroase cărți, fotografii și documente (încadrându-se în greutatea obligatorie de 20 de kg la transportul cu avionul) pe care le dona Bibliotecii Academiei Române, Muzeului Literaturii Române sau Primăriei Comunei Moroeni. A avut intenția de repatriere, dorind să-și aducă și inestimabila arhivă personală de cărți, manuscrise, documente, fotografii, hărți etc., peste 20.000 de volume. Deceționat de ezitățile autorităților române, de dezinteresul lor, a donat acest tezaur Spaniei, țara sa de adopție. Mi-au rămas în memorie întâlnirile cu domnia sa din septembrie 1992 și 1996, când i s-a decernat titlul de cetățean de onoare al Târgoviștei. În 1997, revenind în țară, ca semn de recunoștință va oferi Primăriei vechii Cetăți de Scaun, diploma sa de cetățean de onoare al orașului spaniol de reședință, Santa Cruz de Tenerife, precum și lucrarea „*Canarieni în istoria Americii*”.

Scriitor (poet, romancier, dramaturg, critic și istoric literar), reputat traducător din franceză în română, dar și din italiană, spaniolă în franceză sau din engleză în spaniolă, rămâne în cultura europeană ca un umanist de talie mondială, publicând și numeroase lucrări de istorie literară românească, de literatură comparată. Dintre acestea se disting lucrări, studii, articole dedicate literaturii române: Alexandru Depărateanu, Grigore Alexandrescu, Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Elena Văcărescu, Nicolae Filimon, Ion Barbu. Prin operă, dar și prin prestigiul său științific, a fost un adevărat ambasador al spiritualității românești în Europa și nu numai. Se stinge din viață pe 19 noiembrie 1999 în Santa Cruz de Tenerife, Spania.

Plachetele de versuri „*Biografie pentru rândunele*” (1952) și „*Atlantic*” (1970), sunt adevărate incantații nostalgice, în care răzbate profund dorul meleagurilor natale. Autor în limba

franceză al romanului „*Cuțitul verde*” (1963) sau a celui în limba română „*Care Daniel?*” (1995). Ele ne introduc în psihologia unor caractere puternice, în lumea exotică a coastelor hispanice, în care intervine neprevăzutul, suspansul, senzaționalul. Autor al unor lucrări de lexicologie, bibliograf pasionat, publică studii și culegeri de documente de istorie română, balcanică, franceză sau spaniolă. Este unul dintre cei mai reprezentativi creatori pe care țara noastră i-a dat culturii europene.

Scrieri:

Alexandru Depărățeanu. București, 1936; *L'Ariosto en France des origines a la fin du XVIII-eme siecle I-II*. Paris, 1939; *Vie de Jacques Amyot d'apre des documents inedits*. Paris, 1941; *La tradition historique et l'origine des Roumains*. București, 1942; *Teatrul românesc în versuri și izvoarele lui*. București, 1943; *La Roumanie vue par les etrangers*. București, 1944; *Literatura comparată. Studii și schițe*. București, 1944; *Atlantic. Versuri*. Santa Cruz de Tenerife, 1950; *Biografie pentru rândunele. Versuri*. Santa Cruz de Tenerife, 1952; *Estudios de literatura espanola y comparada*. La Laguna, 1954; *Don Carlos de Viana*. Paris, 1954; *Aux revoire Monsieur l'Ange. Teatru*. Paris, 1954; *El Barroco o el descubrimiento del drama*. La Laguna, 1957 (versiunea română de G. Tureacu.) Cluj Napoca, 1980; *Bibliographie de la litterature francaise du XVI-e siecle*. Paris 1959; *Le couteau vert*, roman. Paris, 1963 (versiunea germană, 1965); *Principios de literatura comparada*. La Laguna, 1964; *Bibliographie de la litterature francaise du XVII-siecle*. Paris, 1967; *Colon humanista. Estudios de humanismo atlantico*. Madrid, 1967; *Bibliographie de la litterature francaise du XVIII-e siécle*. Paris, 1969; *L'Avenire du passe. Utopie et litterature*. Paris, 1972; *Vasile Alecsandri*. New York, 1973; *Bibliografia franco-spaniolă. 1600-1715*. Madrid, 1977; *Paiața tristă*. București, 1977; *Historia de Santa Cruz de Tenerife*. Santa Cruz, 1978; *Ion Barbu*. New York, 1981; *Le masque et le visage. Du baroque espagnol au classicisme francais*. Geneve, 1983; *Santa Cruz, primavera y poesia*. Santa Cruz de Tenerife, 1986; *Jose de Anchieta, escritor*. La Laguna, 1987; *Care Daniel?* București, Editura Fundației Culturale Române,

1995; *Amintiri fără memorie*. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995; *Poeme*. București, Editura Fundației Culturale Române, 1999; *Eminescu sub fiorul timpului*. București, 2000.

Traduceri:

Moreas, J. *Stampe*. București, 1954; Dante, A. *La Divine comedie, introduction et notes*. Geneve, 1964.

Referințe:

Dicționarul Scriitorilor Români. Vol. I: A-C. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 590-593; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri*. Vol. I. Târgoviște, Editura Macarie, 1998, p. 40-43; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Figuri ale imaginarului poetic*. Târgoviște, Editura Domino, 1998, p. 9-10; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 49-50; Florescu, Nicolae. *Noi, cei din pădure!*. București, Editura „Jurnalul literar”, 2000, p. 210-216; Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel (coordonatori). *Dicționar esențial al scriitorilor români*. București, Editura Albatros, 2000, p. 181-183; Popescu, Mihai Gabriel; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Dinastia Ciorăneștilor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 85-173; Petraș, Irina. *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000*. Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 199; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. II, C-D. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 263-265; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 39-42; Ghilimescu, Ștefan Ion. *România exilată. George & Alexandru Ciorănescu*. Pitești, Editura Paralela 45, 2008, p. 107-234.

SABINA CORNELIA STROESCU

Studiul snoavei populare românești

Etnologul, publicista se naște în Târgoviște, la 25 martie 1912. Va deveni în timp una din cele mai autorizate voci în cercetarea fenomenului, după cel de al Doilea Război Mondial.

Cursurile școlii primare (1918-1922) și secundare (1922-1930) în Târgoviște, urmate de cele de litere și filosofie la Universitatea București (1930-1934). Studiază cu I.A. Candrea și Ovid Densusianu. Funcționează ca asistentă la Catedra de dialectologie și folclor a universității absolvite (1934-

1938), apoi asistentă la Catedra de istorie a literaturii române vechi (1938-1947). Continuă cariera universitară ca șef de lucrări la Catedra de literatură română modernă (1947-1952) și conferențiar suplinitor la Institutul Pedagogic din București (1952-1953). Se dedică apoi cercetării științifice la Institutul de Etnografie și Folclor din București (1953-1966), apoi cercetător principal (1966-1970). Colaborează cu articole de specialitate la „Demos”, „La Roumanie nouvelle”, „Revista de etnografie și folclor”, „Revista de folclor”. Încetează din viață la 3 mai 1989 în București.

Lucrarea sa de referință „*La typologie bibliographique des facéties roumaines*” (1969), concepută în două volume, analizează genul snoavei populare pe un mare interval de timp

(1830-1940), făcând comparații între variantele românești și cele ale altor popoare, realizând un sistem propriu de clasificare. Totodată dedică „*Snoavei populare românești*” patru volume, apărute în perioada 1984-1989. Această lucrare a rămas ca model de introspecție în tezaurul literar popular, o cercetare acribică a fenomenului. Confirmă astfel și vocația de care a dat dovadă în cariera sa universitară, ce se întinde pe două decenii (1930-1953). Îngrijește volumul de snoave populare românești „*Nevasta cea isteată*” (1971), precum și „*Basmele românilor*”, vol. I, II (1984; 1987) sau antologia „*Păcală: snoave populare și prelucrări*” (1975). Rămâne un reper al cercetării domeniului.

Scrieri:

La typologie bibliologique des facéties roumaines. Vol I-II. București, Editura Academiei, 1969; *Dicționarul folcloristului. Folclor literar românesc* (în colaborare cu Iordan Datcu), București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979; *Snoave populare românești*. București, Editura Meridiane; vol. I, 1984; vol. II, 1986; vol. III, 1987; vol. IV, 1989.

Îngrijiri:

Nevasta cea isteată. București, Editura Meridiane; 1971; *Basmele românilor*. București, Editura Ion Creangă; vol. I, 1984; vol. II, 1987.

Antologii:

Păcală: snoave populare și prelucrări. București, Editura Meridiane; 1975.

Referințe:

Datcu, Iordan. *Dicționarul etnologilor români*. Vol. II. București. Editura Saeculum I. O., 1998, p. 229-230; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 228-229; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 347; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 424; Iordan, Datcu. *Sabina-Cornelia Stroescu, etnolog*. București, Editura Grai și Suflor – Cultura Națională. 2011.

TITUS POPESCU

Între o viață cazonă și scris

Poet, prozator, eseist, publicist, animator pentru mediului cultural al celor ce au îmbrăcat haina militară, generalul Titus Popescu nu și-a uitat meleagurile natale. Vede lumina zilei, pe 25 mai 1913 în comuna Malu cu Flori, județul Dâmbovița. Studii liceale la Câmpulung-Muscel, urmate de cele de la Facultatea de Științe, secția matematică a Universității din București (1934; 1936; 1939), precum și de cele militare,

absolvite în 1950. Militar de carieră, ajuns la gradul de general, are și preocupări literare încă de pe băncile liceului.

Debut cu poemul „*Colindul vânzătorului de lămâi*”, la ziarul „Universul” (1934). Colaborează la „Adevărul”, „Adâncim brazda”, „Secera și ciocanul”, „Revista Artileriei” și „Revista Aeronauticii”. Primele versuri apar în antologiile „Cadente” (1978), „Vâsle înfrățite” (1979), „Ceasurile împlinirii” (1980). Ca veteran de război pune bazele Cenaclului „Vasile Cârlova” (1978), iar din 1992 este îndrumător al Cenaclului „Eroica” al Cercului Militar Național.

Acesta se va face cunoscut în mediul cultural al Capitalei și nu numai. Sprijină activitatea creatoare a unor tinere talente.

Marea majoritate a volumelor sale apar la Editura „Vasile Cârlova”. Se stinge din viață la București, în 24 iulie 2011.

În 1977 editează *„Monografia comunei Văleni Dâmbovița”*. Urmează lucrarea *„Artileria antiaeriană în campania eliberării”* (1984).

Se distinge în special în monografie, prin arta portretizării, tonul fiind unul șugubăt, cu accente de ironie și autoironie. Apar familii emblematice ale satului natal: Popescu (propria-i familie), Blidaru, Diaconescu, Braniște, Dițescu, Catrinescu.

Volumele de versuri *„Flori și ispite”* (1969), *„Azur în penumbra”* (1985), *„Cadențe libere”* (1986), *„Rapsod în crepuscul”* (1996) și *„Zodia trandafirilor”* (1997) ne dezvăluie o fire sensibilă filozofând asupra existenței umane, în cadrul generos și tulburător al naturii, care îl ajută să învingă vicisitudinile vieții. Poezia sa abordează tonalități diferite de la teme majore, ca cea a eroilor neamului și până la cele în care umorul fin se împletește cu autoironia. Astfel, compune un imn închinat eroilor: *„Presărați pe-a lor morminte / Ale laurilor foi / Spre a fi mai dulce somnul / Fericiților eroi...”*. Îndeamnă ca să *„Scrieți în cărțile de aur / Cântecul nemuritor / Și pe sacrele morminte / Puneți lauri și cu flori”*. („Imnul zilei eroilor”). La polul opus, propune drept *„creație șablon”*: *„Vrei să scrii? Vrei subiect? / Vezi, alege drumul drept? / Scrie că-i belșug în Țară, / C-a-nflorit lealea iar! / Că trăim în libertate / Și-am spălat șapte păcate”* („Creație șablon”). Practică cu talent epigrama, dar și poeme haiku. Dintre ele: *„Valurile vin / Salută țărnul și pleacă / E sărbătoare?”* („Vizită”) sau *„Frunze lente; / Un cântec nou colindă / Să-și ia rămas bun...”* („Vine toamna”). Autorul se declară deschis *„fiul zăpezilor incandescente sub care adoarme cuminența satului”*.

Prozele *„Jocul dialectic între sacru și profan”* (1990), *„Orizont deschis”* (1994), *„Girlande cu pelin”* (1995), *„Sunt fiul pământului”* (1997), *„Antimonii telurice”* (2000), *„Efemeride în Crepuscul”* (2002), consacră talentul său în a

portretiza pe cei cu care a intrat în contact în lunga sa existență sau a realizat descrieri ale naturii încărcate de sensibilitate.

Se dovedește un fin psiholog, având harul unei narațiuni captivante, în special în proza scurtă, sesizând deseori contraste între idealuri și realități. Cu o savuroasă autoironie își face „autobiografia”: „*Mă numesc vrabie și m-am născut la craca cioplanu lui din vrăbii sărmame. Tata se ocupa cu ciuguleala pe o costiște prăpădită. A trăit retras și nu i-a plăcut să se ia în cârd cu nimeni*”. După etalarea etapelor de viață parcurse, încheia: „*Având origine avicolă sănătoasă ar fi păcat ca postul cerut să mi-l ciugulească te-miri-cine*”.

Numeroase volume sunt dedicate memorialisticii de război, unor colegi de carieră militară ai scriitorului general: „*Medalion Generalul Nicolae Dăscălescu*” (1980), „*Veteranii pe drumul Onoarei și jertfei în al doilea Război Mondial*” (2000, în colaborare), „*În primele linii de foc*” (1981, în colaborare).

Într-un catren inspirat își caracteriza astfel existența: „*Asta-i viața mea fugară / Dar cu dragoste de țară, / O Istorie dospită / Dar în griji și dinamită*”.

Scrieri:

Flori și ispite: versuri. București, Editura Litera, 1969; *Monografia comunei Văleni-Dâmbovița*. București, Editura Litera, 1977; *Retrospectivă matematică*. București, Editura Litera, 1978; *Medalion Generalul Nicolae Dăscălescu*. București, Editura Litera, 1980; *Repere evolutive (în matematică)*. București, Editura Litera, 1980; *Traectoriile Antiaeriene ale Eliberării*. București, Editura Militară, 1984; *Artileria antiaeriană în câmpia eliberării*. București, Militară, 1984; *Azur în penumbre*: versuri. București, Casa de Cultură Mihai Eminescu, 1985; *Cadențe libere*: versuri. București, Vasile Cârlova, 1986; *Matematica de vacanță*. București, Editura Sport-Turism, 1986; *Jocul dialectic, între Sacru și Profan*: proză. București, [s.n.], 1990; *Cartea de Onoare*: eseu. București, Editura Vasile Cârlova, 1990; *Orizont deschis*: mini-roman. București, Editura Vasile Cârlova, 1994; *Caleidoscop matematic elementar*:

proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Mântuitorul*: eseu. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Povestiri cazone și ... eterogene*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Roza gândurilor*: eseuri. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Ghirlande cu pelin*. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Amintiri adiacente*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1996; *Rapsod în crepuscul*: versuri. București, Editura Vasile Cârlova, 1996; *Zodia trandafirilor*: versuri. București, Editura Vasile Cârlova, 1997; *Sunt fiul pământului*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1997; *Doi generali de excepție*: proză. București, Asociația Națională a Veteranilor de Război, 1997; *Esența iubirii*: eseu. București, Editura Vasile Cârlova, 1997; *Aventurile lui Kuklin-Boy*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1998; *Poemul vieții în stil epistolar*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 1998; *Secvențe din jurnalul intim al doamnei X*: eseuri. București, Editura Vasile Cârlova, 1998; *Album diversity*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 2000; *Antinomii Telurice*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 2000; *Divertisment Caleidoscopic*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 2001; *Efemeride în Crepuscul*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 2002; *Carte de onoare nr. 2 (Antologie Homeopatică)*: proză. București, Editura Vasile Cârlova, 2003; *Contribuții la monografia comunei Malu cu Flori*. Vol. 3, București, Editura Vasile Cârlova, 2006.

Colaborări:

În primele linii de foc. București, Editura Litera, 1981; *Veteranii pe drumul Onoarei și Jertfei în al doilea Război Mondial*. București, Editura Vasile Cârlova [f.a.].

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 186-187; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 196-197.

MARTA ANINEANU

Pasiunea pentru document

Bibliolog, istoric literar, cercetătoare a documentelor istorice dar și literare, traducătoare, se remarcă în mediul științific, în special cel al perioadei postbelice (1950-1970), prin temeinicia cunoștințelor acumulate, modul acribic de investigare.

Născută în familia Andronescu, pe 6 martie 1914, la Târgoviște, tatăl, Gheorghe Andronescu, era fratele scriitoarei Smaranda Gheorghiu (Maica Smara). Studii

primare și liceale în Târgoviște. Din 1932 urmează Facultatea de Litere și Filosofie a Universității București, unde își ia licența în istorie (1937). Diplomată a Școlii Superioare de Arhivistică și Paleografie de pe lângă Arhivele Statului din București (1936) cu o lucrare despre repertoriul documentelor Țării Românești. De asemenea, absolventă a Seminarului Pedagogic „Titu Maiorescu”, București (1937). După război, intră prin concurs la Arhivele Statului București, unde funcționează între 1948-1949. Din acel an paleograf, cercetător la Biblioteca Academiei Române. Între 1964-1973, șef serviciu la Cabinetul de manuscrise și carte rară al Bibliotecii Academiei Române, de unde se pensionează (1972). Încetează din viață la 15 iulie 2000, în București. Susține o intensă activitate de cercetare și

valorificare a bogatei colecții de carte rară și manuscrise existentă în bibliotecă. Elaborează lucrări prin care valorifică o serie de documente ale Țării Românești (1290-1508) sau face referințe privitoare la istoria bibliografiei naționale. Scoate la lumină date noi de istorie literară despre Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, Alexandru Odobescu, Titu Maiorescu, Tudor Arghezi. Colaborează la „Revista de bibliologie”, „Revista bibliotecilor”, „Gazeta literară”, „Revista de istorie și teorie literară”, „Luceafărul”, „Studii și cercetări de bibliologie”, „Magazin istoric”, „Secolul 20”, „Manuscriptum”, „Buletinul U.N.E.S.C.O.”. Primește, în 1983, premiul „Perpessicius” al revistei „Manuscriptum” pentru cea mai bună ediție critică a anului 1982 (Vasile Alecsandri. *Opere* VIII-IX, Editura Minerva).

Un model de investigare bibliologică este studiul „*Din istoria bibliografiei românești. Catalogul sistematic din 1836 al Bibliotecii Mitropoliei din București*” (publicat în „Studii și cercetări de bibliologie”, I, 1955).

În calitate de șef serviciu la Cabinetul de manuscrise și carte rară al Bibliotecii Academiei Române a oferit documentarea necesară reorganizării Muzeului Tiparului și al Cărții Vechi Românești din Târgoviște (1971), a sprijinit Biblioteca Județeană „I.H. Rădulescu” Dâmbovița la dotarea cu lucrări de referință valoroase, bibliofile, sau la studierea cărților vechi tipărite la Târgoviște, precum și a unor fonduri ale scriitorilor născuți în vechea Cetate de Scaun.

Îngrijiri:

Repertoriul documentelor Țării Românești publicate până azi, 1290-1508. Vălenii de Munte, 1937, (sub numele Marta Andronescu); *Catalogul corespondenței lui Vasile Alecsandri.* București, 1957.

Ediții:

Al. I. Odobescu, *Opere, II*, în colaborare cu Virgil Căndea, București, Editura Academiei Române, 1967; Alecsandri, Vasile. *Cele mai frumoase scrisori.* Text ales și stabilit, traducere, prefată, tabel

cronologic, note și indici de Marta Anineanu, București, Editura Minerva, 1972; *Scrisori către Vasile Alecsandri*. Ediție îngrijită, prefată, note, traduceri de Marta Anineanu, București, Editura Minerva, 1978; *Vasile Alecsandri. Opere. VIII-X*. Ediție îngrijită, traducere, note și indici de Marta Anineanu, București, Editura Minerva, 1981-1985.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița, 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 11-12; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor. *Galeria bibliologilor români*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003, p. 68-69; *Dicționarul general al literaturii române*. Academia Română. Coordonator general Eugen Simion. Vol. I (A-B), București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 185; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 6; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 59; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor; Vasilescu, Emil. *Bibliologi români. Dicționar*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 26.

VASILE FLORESCU

Reabilitarea „științei discursului”

Filosoful, esteticianul, filologul, istoricul culturii, se naște pe 4 aprilie 1915 în satul Manga, comuna Voinești, județul Dâmbovița și încetează din viață la București în 14 aprilie 1982.

Studii liceale la „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște, absolvite în anul 1936. După terminarea Facultății de Litere și Filosofie a Universității din București (1940), profesor suplinitor la liceele „Petru și Pavel” (Ploiești), „Ienăchiță Văcărescu” (Târgoviște), „Aurel Vlaicu”,

„Mihai Vitezul”, „Gheorghe Lazăr” (București) și la școli elementare de la periferia Capitalei. Mai studiază la Școala Normală Superioară (1942) și la Institutul Francez de Studii Înalte. Își formează temeinice cunoștințe de lingvistică, estetică, teoria literaturii, teoria culturii, istorie, logică, filosofie. Poliglot, cunoaște latina, greaca, franceza, germana, italiana.

Debut publicistic în revista „Cadran”. Mai publică la: „Comentar”, „Universul literar”, „Luceafărul”, „Gazeta literară”, „Viața românească”, „Revista de filosofie” precum și la „Philosophy and Rhetoric”, Pennsylvania (SUA). „Il Verri”, Milano (Italia). În 1968 îi apare primul volum *Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și a teoriei literaturii* urmat de *Retorica și neoretorica. Geneză*.

Evoluție. Perspective. Publică și în străinătate: *La rivoluzione della retorica nella filosofia contemporanea; Rhetoric and its Relabilitation in Contemporary Philosophy; La retorica nel suo sviluppo storico*. Apreciaț elogios de specialiști români (Tudor Vianu, Al. A. Philippide, Dan Simonescu, Dan Zamfirescu) sau străini (Vittore Branco, Emilio Mattiali, Georgia Riccioli, James J. Murphy). Membru al Academiei de Științe Sociale din Bologna, membru al Societății Internaționale de Istoria Retoricii, corespondent al Societății Americane de Retorică, membru al Uniunii Scriitorilor din România. Au rămas în manuscris eseurile: *Poetica, geneză și evoluție; Criticologia, bazele ei filosofice și istoricești*. Despre acestea el afirmă că: „*Dacă am să mai trăiesc am să termin o «Cronologie» și o «Poetică»*. *Dacă am să mai trăiesc*”. (Cf. Romulus Balaban. „*Vasile Florescu – Retorica, un mare aliat al moralei și al națiunii*”. În: „*Români celebri*”, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, p. 138). În ultimii ani ai vieții donează cea mai mare parte a bibliotecii sale, cu unele lucrări unicate în țară, Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” din Târgoviște și Muzeului Județean Dâmbovița.

Într-una din scrisori, destinată prof. dr. Victor Petrescu, din 15 noiembrie 1981, face referiri la tinerețea sa petrecută la Târgoviște, plină de lipsuri materiale: „*Aș mai putea adăuga următoarele: m-am deșteptat greu, căci am răbdut mereu de foame pe la gazdele mizere din Târgoviște, cu câte cinci și chiar șase colegi de cameră, fără foc, fără baie. Câteodată ne îngheța apa în ulciorul din cameră de frig!*”.

Marginalizat, deși ajunsese o personalitate pe plan mondial, își exprimă sintetic amărăciunea: „*Așa se explică de ce sunt atât de sărac și azi, de ce standardul meu de viață este atât de scăzut. Mi s-a propus să rămân în America sau în Franța, dar am refuzat. Poate că nu m-aș fi îmbolnăvit atât de grav și aș fi lucrat mai mult și mai bine, dar pentru un biet profesor de școală elementară de țigani de la periferiile Andronache și Voluntari, am făcut destul de mult*”.

Continuă în același ton sarcastic, fiind conștient de valoarea sa: „Așadar, bietul profesor de școală elementară, dâmbovițean, este tradus de două ori în Italia, o dată în America, apoi în Japonia, Franța și Anglia! Dacă și rușii o vor cumpăra voi fi cel mai tradus autor român de azi, la egalitate cu Iorga!!! Să nu credeți că e vorba de infatuare... un simplu noroc și atâta tot!”

Scrisul său, care propune dezbateri problematice, dorea reabilitarea retoricii, înțeleasă nu atât ca o disciplină literară, cât ca un complex de tehnici argumentative. El sincronizează cercetările românești originale cu cercetările mondiale din domeniu, aducându-i noi contribuții. În „*Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și teoriei literaturii*”, urmărește acest concept din Antichitatea greacă și latină până în Evul Mediu și epoca modernă. Permanent făcea relația cu mediul cultural, dar și cu ideologia epocii respective.

În ceea ce privește retorica, originile ei, părerea sa pentru început era că: „O disciplină nu se poate naște într-un anumit loc, la o dată anume și datorită unei cauze unice”, de aceea constituirea ca disciplină a retoricii „coincide cu perioade caracterizate de modificarea structurală a societății cauzată de prăbușirea aristocrației gentilice”. Studiul sistematic îi provoacă o mare revelație: „Am descoperit grație lui Aristotel și lui Cicero, că retorica e altceva decât se considera curent. De unde vroiam s-o atac, am ajuns la concluzie că e o disciplină nedreptățită”. (Romulus, Balaban, Op. cit., p. 154-156)

Urmărirea unui concept de la originea, dezvoltarea și apoi prăbușirea lui, legătura intrinsecă dintre retorică și umanism, transformarea retoricii dintr-o disciplină filosofică într-una literară, sunt cele mai notabile dintre contribuțiile sale.

Scrieri:

Conceptul de literatură veche. Geneză și evoluție. Rolul său în istoria artei și teoriei literaturii. București, Editura Științifică, 1968;

Retorica și reabilitarea ei în filosofia contemporană. București, Editura Academiei, 1969; **La rivoluzione della retorica nella filosofia contemporanea.** Milano, Feltrinelli, 1970; **Rhetoric and its Relabilitation in Contemporary Philosophy.** The Pennsylvania State University Press, 1970; **La retorica nel suo sviluppo storico.** Bologna, Il, Milano, 1971; **Retorica și neoretorica. Geneză. Evoluție. Perspective.** București, Editura Academiei, 1973 (Tradusă în Japonia, 1979); **La Rhétorique et la neorhétorique.** Geneva. Ediția II-a. București-Paris, 1982.

Referințe:

Liceul „Ienăchiță Văcărescu”: *monografie 1874-1974.* Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1974, p. 114; Balaban, Romulus. **Vasile Florescu. Retorica un mare aliat al moralei și al rațiunii. Români celebri.** Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, p. 138-168; **Florescu, Vasile - In memoriam.** Pliant editat de Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1991, 8 p.; Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. **Dicționarul Scriitorilor români.** Vol. II: D-L. București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 285-286; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 95-97; Petraș, Irina. **Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000.** Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 296; **Dicționarul Scriitorilor români.** Vol. II: D-L. București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 285-286; **Dicționarul general al literaturii române,** vol. II, E-K. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 172; Petrescu, Victor. **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 94-95; Petrescu, Victor. **Pagini de istorie literară.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 153-164.

ION CRĂCIUN

Artistul cu o „viață ca un vis”

Pictorul, poetul, publicistul se naște în 21 august 1915, la Tecuci, județul Galați. Cursuri primare, apoi Școala Comercială Elementară, în orașul natal. Se înscrie la Școala Militară de Pilotaj din Tecuci, absolvită în 1973. Se perfecționează la Școala de Bombardament Constanța și Școala de Instructori de Zbor Bobocu-Buzău. Instructor de zbor la Centrul Militar de Aviație Bobocu-Buzău, devenit Institutul

de Aviație „Aurel Vlaicu”. Își continuă cursurile la liceul „Mihai Eminescu” din Buzău. Din 1938 pilot aviator la Flotila I de Aviație Iași, unde va frecventa și Școala de Belle Arte, fiind pasionat de pictură. Participă la a doua conflagrație mondială, în luptele din Ardeal. Excluz din armată, în 1946 se angajează ca muncitor necalificat într-o mină de cărbuni din Buzău, transferându-se la Exploatarea minieră Șotânga din județul Dâmbovița. Se stabilește definitiv la Târgoviște (1962). Talentat artist plastic, participă la numeroase expoziții de grup sau individuale în Buzău, Tecuci, Pitești, București, Târgoviște. Lucrările sale se află în muzee, colecții particulare din țară, dar și în Germania, Italia, SUA, Venezuela, Anglia. A inițiat și condus ca vicepreședinte mulți ani Cenaclul artiștilor

plastici amatori din Târgoviște. Din 1996 cetățean de onoare al Târgoviștei. Încetează din viață pe 3 martie 2001 în Târgoviște.

Publică poezie în „Vatra”, „Glasul Tecuciului”, „Flacăra”, „Dâmbovița” dar și proză memorialistică. În anul 2001 apare volumul „*Vreascuri de suflet*”, având ca subtitluri „*Un fulg în vânt*”, „*Pe cărări de cer, pe pământ și pe sub pământ*”, „*Viața ca un vis*”, chintesență a intenselor sale trăiri.

Versuri de dragoste, dar și cu accente patriotice: „*O, țara mea! Pământ de sânge și de dor / Ești vatra cu foc sacru-a tuturor / Ești templul celor ce-au murit jurând / Pe cruce și-al strămoșilor mormânt / Să-și apere și ape și pământ*”. Consideră că Eminescu este „*O undă din izvorul cristalin*”, că „*El a plecat, / Dar e cu noi și azi / Ca boarea printre cetine de brazi / Și va trăi, cât moartea va trăi, / Sfârșitul veșnic îi va fi*”. („Lui Eminescu”). Celor ce au pictat cu sânge harta României, în decembrie 1989, la Timișoara, le adresează, un blestem: „*Barbarilor ce-au ponegrit / Să nu-și găsească loc / Nici de mormânt*” (Blestem). Poezia este datată 22 decembrie 1989. Dedică versuri lui Ionel Fernic: „*E toamnă și-n cetatea cu iz de crizantemă / Se despletesc castanii de cântec și de vreme / Te așteptăm pe cărarea cu licurici de rouă / Să vii la noi, iubite, cu o romanță nouă*”. Amurgului vieții îi sunt dedicate frumoase versuri: „*Ninge și azi cu fulgi de amintiri / Pe prispa mea / Zăpezile se strâng / Și-n amintirea marilor iluștri / Țurțuri de gheață, la inimă plâng*”. Se considera „*Un bulgăre de humă ud de ploi*”, trăitor „*în iadul meu, de lângă voi*”. Visa să plece „*într-o zi spre cer*”: „*Plecat-am într-o zi spre cer, dar n-am ajuns / M-am rătăcit prin mlaștini de suspine, / Căci ceru-i un adânc de nepătruns / Și-am tot sperat în clipa care vine*”. Astfel, sensibilitatea sa și dragostea pentru frumos s-a concretizat atât prin scris, cât și prin culoare.

Scrieri:

Versuri de suflet. Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2001

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri.* Vol. III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 49-58; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 57; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. „Dâmbovița” *de la organ la o beție cu libertate. O istorie sentimentală și anecdotică a unui fenomen de presă*”, Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 182-183; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 182; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 418.

ION DINCĂ-HOBAIA

„Prolegomenele” sale

Poetul, prozatorul, publicistul se naște în Hobaia, comuna Grădinari, județul Ilfov la 14 septembrie 1915. Urmează ciclul primar în satul natal apoi, între 1928-1936, cursurile Liceului „Șincai” din București. Din 1937 și până în 1941, student al Facultății de Științe din București pe care o absolvă în 1942, cu specialitatea matematică. Până la pensionare profesor de matematică la Pucioasa (1945-1948), apoi la

diverse școli din Târgoviște, dintre care mulți ani la Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (azi Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”). Scribe articole didactice în ziarele locale „Uzina și ogorul”, „Dâmbovița”, dar și în revista „Vlăstarul” („*Cometa*”, notă la eseul „*Matematică și literatură*”). Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni.

Lumea scriitoricească târgovișteană este mai săracă prin dispariția sa (14 mai 2007). A fost un profesor de excepție, prețuit de numeroase generații pe care le-a învățat matematica.

Editorial debutează târziu (1995), cu „*Orizonturi galactice*”, urmat de „*Zâmbet și popas*” (1995), „*Ufologie poetică*” (1996), „*Antiparalele poetice*” (1997), „*Bazaconii poetice*” (1998). Autor al lucrării „*Eseu, de ce... geometria*”

(1995), dedicată unui secol de la nașterea lui Ion Barbu (Dan Barbilian) al cărui student a fost și al cărui „*umil urmaș ar vrea să se considere*”, după propria-i mărturisire. Era convins de „*apropierea dintre știință și poezie*”, de faptul că „*progresele științei și tehnicii*” au drept rezultat umanizarea acestora: „*Slujitorii din ambele domenii științifice și literar-umane trebuie să găsească o cale de armonizare necesară din punct de vedere moral. Fără această împăcare, împreunare, știința se va dezumaniza, ea va deveni la un moment dat inutilă, dacă nu chiar periculoasă omului*”. Memorialistică a unui dascăl de la un liceu de prestigiu târgoviștean, în „*Două palme și un director*”, face o radiografie a procesului instructiv-educativ pornit pe panta degradării în ultimele decenii. Lucrări de dezbatere asupra viitorului religiei, a omenirii, („*Regina științelor*”, „*Paradigme astronomice*”) sau despre „*Demonii progresului*”, „*Progres și sărăcie*”.

Poezia sa, cu puternice accente simboliste, aflată deseori la intersecția liricii cu disciplinele matematice, abstracte și de mare rigiditate, se circumscrie unui univers filosofic complex abordând teme majore ale existenței ca trecerea irecuperabilă a timpului, neliniștile ființei umane sau trăiri interioare.

De altfel, această scurgere ireversibilă a timpului este obsedantă pentru poet: „*Culcușul tainic al Atotputerniciei/ Trist se golește, în secolii de ani/ Rupându-i pojghița nevinovăției/ Râuri de umbre, castele, titani*”. Viața este văzută ca un „*Apus portocaliu*” ce „*se-ndreaptă către turnuri*”, „*acoperite de umbre subțirele*”, iar simbolul vieții în viziunea sa este „*lumina părăsind în murmuri*” aceasta putând fi percepută ca: „*Lungește-ntinsul dintre paralele*”.

Tonul sobru, reflexiv devine uneori optimist, ușor ironic: „*Prezentul, mândru și cu desaga-n spate/ Umplută din trecut, cu multe și de toate,/ Zise: «eu pentru tine, sunt și fiu și frate»/ Puternice, dă-mi mâna, să aruncăm în râpă/ Tăcerile aprinse, ce firea o uzurpă/ Viitorul, e fiul meu, cel falnic și voinic,/ Iar tu, Trecutule, ești cel mai scump bunic*”.

În pasteluri își dezvăluie umorul cu incantații nostalgice. Toate acestea sunt în manieră abstractă, cu precizia matematicianului, încercând prin lirică să-și răspundă numeroaselor întrebări ce și le pune cu obstinație, năzuind spre „o altă lume, decât cea ce-i vie”: „Spre marea întinsă, purpurie,/ Gândurile nestăvilite fug,/ Spiritul aleargă, clipele transfug/ Spre o altă lume decât cea ce-i vie”. Crezând cu obstinație în știința atotcuprinzătoare, omul dorește „să-și clădească o colibă chiar pe lună”, „sperând că odată totuși, va reuși, în cer s-ajungă”, deoarece permanent ființa umană este datorare să-și facă „mărețe planuri”.

Volumele de proză sau eseistică dezvăluie preocupările sale privind „**Modernizarea religiei**”, încercând „**Prolegomene la viitorul religiei**” sau „**Prolegomene la viitorul omenirii**”, pe care îl vede astfel: „*Restructurarea viitoare trebuie să pună la adăpost lumea de pericol nuclear, să fie stinse unele focare de neînțelegeri între națiuni, care mocnesc ca un foc de paie ude. Internaționalizarea informațiilor, prosperitatea asupra bogățiilor nimănui, unele mări, și cu precădere oceanele, ale căror bogății trebuie să fie folosite în beneficiul mondial*”.

Abordează teme incitante privind „**Demonii progresului**” sau despre „**Regina științelor**” și „**Progres și sărăcie**”.

Romanul „**Sinceritatea trădării**” (2005), printre ultimele sale creații, prezintă avatariile războiului, prin prisma personajului său, Cocoș Gheorghe, care moare ca un erou, soția sa nutriend sentimente care din „simpatie și cordialitate” se transformaseră într-o ură și o răzvrătire fără margini, împotriva unei nedreptăți care tindea să cuprindă „o lume cât mai mare”.

O caracterizare a societății contemporane cu precizia matematicianului face în „**Dumnezeu a murit? Știința trăiește**”, în care omul contemporan își caută sensul existenței doar în lumea aceasta: „*Criza de valori, confuzia, viața socială contradictorie, lipsa de orizont spiritual, pericolul atomic, la care se adaugă lipsa de respect față de sine, violența, cruzimea, înșelăciunea și desfrâul, fac ca însuși triumful națiunii să pară o utopie*”.

La o vârstă venerabilă, scriitorul și-a pus în continuare întrebări asupra existenței umane, a rostului nostru pe pământ, cărora le-a lăsat răspunsuri în cărțile sale dialogând perpetuu cu cei pe care i-a iubit și de care a fost stimat și iubit la rândul său.

Scrieri:

Orizonturi galactice. Târgoviște, Editura Macarie, 1995; *La un secol de la nașterea lui Ion Barbu (Dan Barbilian)*. „Eseu, de ce... geometria”. București, Editura Vasile Cârlova, 1995; *Zâmbet și popas*. Târgoviște, Editura Macarie, 1995; *Ufologie poetică*. București, Editura „M”, 1996; *Antiparalele poetice*. Târgoviște, Editura Domino, 1997; *Bazaconii poetice*. Târgoviște, Editura Domino, 1998; *Paradigme astronomice*. București, Editura „M”, 1999; *Lunga verticală*. Târgoviște, Editura Macarie, 1999; *Două palme și un director*. București, Editura „M”, 1999; *Modernizarea religiei*. Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 1999; *Lunga verticală*, Târgoviște, Editura Macarie, 1999; *Tăceri aprinse*. București, Editura „Z” 2000, 2000; *Roua zorilor*. Târgoviște, Editura Macarie, 2001; *Prolegomene la viitorul religiei*. Târgoviște, Editura Daniel, 2002; *Prolegomene la viitorul omenirii*. Târgoviște, Editura Daniel, 2003; *Demonii progresului*. Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2003; *Regina științelor*. Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2003; *Demonii progresului*, Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2003; *Progres și sărăcie*. Târgoviște, [f.e.], 2004; *Coexistențe stranie*, Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2005; *Dumnezeu a murit?* *Știința trăiește*, Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2005; *Sinceritatea trădării*, Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2005.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură a județului Dâmbovița. 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 81-82; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 71-72; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a II-a. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 406; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 195.

GEORGE CIORĂNESCU

„Nu am plecat niciodată”

Personalitate proeminentă a exilului românesc, deputat în primul Parlament al Europei comunitare (1954, Viena), crez ce l-a călăuzit întreaga viață, George Ciorănescu s-a implicat plenar în eforturile de clarificare a unor probleme controversate ale istoriei, istoriei culturii și civilizației românilor, în general al popoarelor din spațiul estic al Europei.

Poetul, prozatorul, traducătorul, criticul și istoricul literar, ziaristul

de excepție se naște pe 19 martie 1918 în comuna Moroeni, județul Dâmbovița, fiind cel mai mic copil al lui Ion Ciorănescu, într-o familie ce va deveni celebră prin contribuțiile aduse spiritualității românești de către frații săi (Nicolae, matematician; Ioan, poet; Ecaterina, academician, chimistă; Alexandru, academician, scriitor).

După studiile liceale de la Colegiul „Sf. Sava” din București, absolvite în anul 1936, urmează științele politice și pe cele juridice la Facultatea de Drept a Universității București. Își ia licența pentru științele politice în 1940, pe cea de drept în 1941, iar din 1947 pe cea de filosofie a aceleiași universități. Din 1946 doctor în științe politico-economice al Universității din Cluj, cu teza: *„Românii și ideea federalistă”*. Este membru

al Institutului de Științe Administrative din București (1946), asistent la Școala Politehnică din București (1947), cofondator al organizației europene „Nouvelles Équipes Internationales”, NEI (Paris), care se transformă ulterior în „Union internationale des démocrates – chrétiens”. După stabilirea în Occident (1948), este secretar, iar mai târziu secretar general (1951-1958) al Fundației Regale Universitare Carol I din Paris, redactor-șef (1955-1965), vicedirector (1965-1970) al departamentului românesc al postului de radio „Europa Liberă” din Munchen, apoi șef al secției de cercetări al aceluiași post (1982-1984) până la pensionare. Este membru sau membru asociat la „Federation Internationale des Journalistes” din Bruxelles (1964), „Conseil Federal du Mouvement Europeen” Bruxelles (1980), „Fondation de L’Avenir” din Paris (1982), „Academia Româno-Americană” (1986) și al „Institut für romanien forschung” din Munchen. În 1982 i se acordă titlul de Cavaler al Ordinului de Malta. De asemenea, membru al comisiei de redactare a doctrinei democrat-creștine (1952), din 1984 fiind membru al „Mișcării Federaliste Europene”, idee căreia i-a dedicat întreaga energie, până la sfârșitul vieții (6 februarie 1993, München, Germania).

Debut publicistic cu poezie în revista Colegiului „Sf. Sava” (1935), la care apoi este redactor până în 1936. Debut editorial cu volumul de versuri „Ystud” (1950) urmat de alte plachete „Codicil” (1952), „Poeme fără răspuns” (1952), „Poeme prea târzii” (1954), „Triptic” (1972), „Moriore ergo sum” (1981), „Metaerotism imaginar” (1990). Fondează la München cenaclul și revista „Apoziția” (1969). Colaborează la revista „Luceafărul” din Paris (1948), la alte numeroase publicații: „România viitoare” (1951-1952), „L’Observateur catholique” (1951), „Anotimpuri” (1955), „J’eunesse libre” (1956), „Revista scriitorilor români” (München, 1963), „România” (New York, 1964), „Bunavestire” (Roma, 1970), „Jurnal literar” (București, 1990). Autor de proze, impresii de călătorie: „Miguel” (1961), „Canare” (1961), „Colindând prin Grecia... Minos, acest talcioc al Greciei”

(1965), „*Un român prin Grecia*” (1967). Eseuri critice dedicate lui Ion Agârbiceanu, Dimitrie Bolintineanu, Ion Luca Caragiale, George Coșbuc, St. O. Iosif, Petre Ispirescu, Alexandru Odobescu, Alexandru Vlahuță, Ion Barbu și alții. Totodată, a fost un foarte bun traducător, printre autorii preferați fiind: Dante, Shakespeare, Federico Garcia Lorca, Antonio Machado, Boris Pasternak, T.S. Eliott. A lăsat volumul: „*Spicuri din lirica americană contemporană*”, apărut imediat după dispariție (München, 1993).

Versurile sale sunt marcate de un suprarealism târziu, ca frondă specifică ultimului val avangardist al anilor 1940. Din ele se degajă sentimentul alienării și cel al inadapării. Afirmă că „*nu am plecat niciodată*”, deși are în față un „*cer văduvit, constelații topite*”, iar „*sirenele bete spre-o lume străină mă cheamă*”. Dragostea față de locurile natale este mai puternică: „*Dar șarpele casei în tindă-mpăiat, pentru mine / se roagă*” („Nu am plecat niciodată”). Privește viața ca o „*aventură*”, navigând „*destoinic*”, având drept țință „*absolutul*” simțind-o ca un „*bilanț de sânge*”, afirmând că „*te-aștept în moarte, Doamne, să-mi dăruie neavutul / și-n forme descompuse să fiu prin Tine. Eu*” („Aventura”). Se întreabă neliniștit: „*Încotro mă-ndrum? Ce să fac din vecie?*”, cerând îndurare „*pentru cel ce-a uitat cine-a fost când a fost / Cum amintirea-apune de nimenea știută / Se-aprinde știutoare o stea pe-un nou mormânt*” („Măine neîntâmpat”). Temei exilului îi dedică volumele „*Morior ergo sum*” (1981) și „*Metaerotism imaginar*” (1990), unde se simte „*singur ca și-ntâiul om*”, „*ce-a născocit cuvântul*”, dorința cea mai mare fiind să dea „*nume fiecărui, în drum spre absolut*”, acesta fiind o coordonată determinantă a existenței sale.

O altă latură importantă a activității creatoare o constituie preocupările pentru probleme de drept, politologie, economie politică sau istorie publicând numeroase studii în reviste ca: „*La Nation Roumaine*” (Paris), „*Revue des Etudes Roumaines*” (Paris), „*East Europe*” (New York), „*Unirea*” (Cleveland),

„Securité européenne” (Paris), „Destine” (Madrid), „Revista scriitorilor români” (München), „Apoziția” (München). Articolele sunt rodul unor activități intense de cercetare a documentelor și mărturiilor despre români, păstrate în arhivele occidentale. Un exemplu de o astfel de cercetare este volumul **„Basarabia. Disputed Land Between East and West”** (München, 1985) ca și **„Românii și ideea federalistă”** (București, 1996).

Prin întreaga sa activitate și-a adus o contribuție majoră la cunoașterea, în varii medii, a culturii, istoriei și civilizației poporului român.

Scrieri:

Ystud. Poeme amare. Paris, 1950; **Codicil.** Paris, 1952; **Poeme fără răspuns.** Paris, 1952; **Poeme prea târzii.** Paris, 1954; **Canare.** Paris, 1961; **Miguel.** Paris, 1961; **Un poete roumain en Espagne: Alexandru Busuioceanu.** Paris, 1962; **Colindând prin Grecia... Minos acest talcioc al Greciei,** Atena, 1965; **Un român prin Grecia.** Paris, 1967; **Morior ergo sum.** München, 1981; **Bassarabia. Disputed Land Between East and West.** München, 1985; **Catrene definitorii diezate.** München, 1987; **Metaerotism imaginar.** München, 1990; **Basarabia, pământ românesc disputat între Est și Vest.** București, 1993; **Spicuiuri din lirica americană contemporană.** München, 1993; **Scrieri.** Vol. I-III (vol. I: Versuri; vol. II: Traduceri; Vol. III: Proză). București, Editura Universal Dalsi, 2003; **Pagini de jurnal. Portrete. Amintiri,** București, Editura Institutului Cultural Român, 2003; **Românii și ideea federalistă,** București, Editura Enciclopedică, 1996; **Confesiuni absurde,** volum îngrijit de Crisula Ștefănescu, Timișoara, Editura Brumar, 2010; **Corespondența Alexandru Ciorănescu – George Ciorănescu (1946-1964).** Ediție îngrijită și cuvânt-înainte de Crisula Ștefănescu, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011.

Traduceri:

Garcia Lorca, Frederico. **Bocet pentru Ignacio Sanchez Mejias.** Paris, 1959; Machado, Antonio. **Câmpiile Soriei.** Paris, 1960; Busuioceanu, Al., **Opt poeme din ciclul Nenumita Lumină.** Paris, 1963; Shakespeare, W. **Pătimașul pelerin.** Paris, 1966; **Mai aproape**

de îngeri. Antologie de lirică religioasă. München, 1986; *Mai aproape de îngeri. Traducere din lirica religioasă.* București, 2003.

Referințe:

Chihaia, Pavel, *Mărturisiri din exil.* Iași, Editura Institutului European, 1994, p. 147-150; Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor Români.* Vol. I: A-C. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 593-595; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, vol. I.*, Târgoviște, Editura Macarie, 1998, p. 44-47; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 50 – 52; Popescu, Mihai Gabriel; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Dinastia Ciorăneștilor.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 179-200; *Dicționarul General al Literaturii Române.* vol. II, C-D. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 265-267; Petrescu, Victor, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 42-44.

ION ANGHEL SORESCU

Credință și speranță

Un scriitor mai puțin cunoscut este Ion Anghel Sorescu. S-a născut la 1 aprilie 1918, în satul Plopu, de lângă Titu, județul Dâmbovița, în familia cântărețului de biserică Nicolae Anghel Sorescu. După nici un an rămâne orfan de tată, crescând în familia bunicilor dinspre acesta. Urmează cursurile școlii primare la Titu, iar din 1932 devine elev al Liceului „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște. Între 1940-1944 urmează cursurile Facultății de Filosofie și

Litere a Universității București, pe care o absolvă cu o teză despre „Școală sociologică din București” sub conducerea reputatului sociolog Dimitrie Gusti. În timpul războiului face parte din Regimentul 22 Infanterie Târgoviște. Absolvent al Seminarului Pedagogic al Universității „Titu Maiorescu” (1946). Este profesor la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” din Predeal (1947-1948), apoi la Gimnaziul Unic din Câmpia Turzii și la diferite școli din București (1948-1957). Arestat și condamnat pe motive politice din 1957 și până în 1960. Nemaifiind integrat în învățământ, ocupă diferite funcții administrative: salariat temporar la Centru de Îngrășăminte Bacteriene al Ministerului Agriculturii de la Băneasa, apoi la Sfatul Popular al Capitalei, revenind din nou la un institut de

cercetare din cadrul ministerului menționat mai sus. După 1989 este membru al Asociației Deținuților Politici și al Asociației Naționale a Veteranilor din România. Se stinge din viață la 1 februarie 2002, în București.

Activitatea literară și publicistică este legată de vechea Cetate de Scaun. Debut în „Graiul Dâmboviței” (1934), revista învățătorilor din județ, cu poezia „*Pier negurile nopții*”, pastel în care aduce un omagiu adolescentin luminii: „*Pier negurile nopții gonite de lumină/ Și aurora-apare voioasă și senină,/ Departe-n crânguri mute tresar lumini sfioase/ Cu zâmbete furișe de fete drăgăstoase./ Deodată cerul-mbracă văpaie sângerie/ Și pierce ceața nopții în luncă și-n câmpie.*” De aceea „ziua luminoasă” i se pare „o zână din povește”, care „*Apare tot mai plină cu chipu-i ce zâmbește*”. Ton asemănător au și versurile publicate în revista liceului târgoviștean „Gânduri școlărești”. În 1938 susține în aula acestuia o conferință despre poetul George Bacovia, iar în 1940, împreună cu colegul său Petru A. Butucea, încearcă să scoată revista „ARC”, interzisă chiar de la primul număr. Printre colaboratori se afla și Mihai Dragomir. Autor al unor articole, studii de istorie literară, la revista „Renașterea” de la Oradea.

În 1938 publică placheta de versuri „*Avânturi de suflet tineresc*” la Editura Noastră, colecție a „Bibliotecii satelor”, care-și propusese publicarea lucrărilor „tuturor autorilor săraci, dar talentați”, director Nicolae Graur. Apare la numărul 26 al acesteia însumând, în cele 16 pagini, 10 creații: „*Închinare*”, „*Avânturi de suflet tineresc*”, „*Înceleștări*”, „*Pier negurile nopții*”, „*Mamei*”, „*Mărțișorul*”, „*În cimitir*”, „*Pentru ideal*”, „*Revin seninătate!*” și „*Poetului Nedelcu*”. Poezia „*Avânturi de suflet tineresc*” dezvăluie exuberanța specifică vârstei: „*Întreaga-mi ființă de răscolesc/ Cum de nădejdi muguri în mine cresc,/ Când pe cerul nopții se zvârcolesc/ Năpraznici zmei cu coadă-n adânc ceresc.*” Gândurile „*abia le pot zăgăzui în sbor/ De ciocârlii, în ceruri nestemate/ De-azur candid, unde strânse-n sobor/ Tării vibrează melodii chemate.*” O cu totul

altă stare sufletească este în „**Încleștări**” în care-și simte „sufletul ca o cucuvaie”, mărturisind că: „Azi trecuți-mi anii răsună pustii./ Când singurătatea îmi mână pașii./ Pe drumuri de veacuri... și când nu știi/ Dacă speranțele-mi sunt, azi ocașii”. Ton bacovian întâlnim „**În cimitir**”: „Și iată-mă-s în cimitir./ În cimitirul-n care-ai mei/ Făcutu-s-au țărână/ Și-un vânt prin pomi într-un delir/ Evocă-n mine anii grei/ Cu-n strâns nebun de mână”. Optimist, fiind convins că pentru ideal „pășii-voi înainte” afirma, de asemenea, că „Nu m-oi opri din calea mea; și-n curate vestminte/ A ochilor lumini de foc lucivor în primăveri./ În amurguri parfumate – luminiți de mângâieri”. Anotimpul primăverii este cel care însuflă optimism, ca-n poezia „**Revin seninătate!**”: „Suflet și gând te-au invocat/ ca să cobori din turnul de cleștar,/ Din codrii zâmbetului solitar,/ Din cerul sfânt și nestemat/ Te-au rechemat”. Surâsul acesteia este „viu de fecioară” care „Cu raza-ți ruptă din soare/ Înveșmântează-mi chipul și gândul,/ Căci însetat te caut de-a-rândul/ Să sorb cupa-ți de răcoare/ Dătătoare”. Poezia „**Ție**”, datată Târgoviște 1938 și publicată pentru prima oară în volumul „**Visuri și doruri fierbinți. Poeme**” (București, Editura Ego Mentor, 2004, îngrijită de Mihaela Sorescu-Ciuceanu, fiica poetului) sintetizează o existență trăită în demnitate și speranță: „Azi în amurg primăvărat/ Prin veac în al cetății sân,/ O clipă visu-mi singuratic/ Lucii în cerul său stăpân.” Versurile din „**Credința**” vin să întrească stările sale: „Mă devora un chin cumplit/ Pân-la sfârșit, pân-la sfârșit/ Mereu pân-la nemărginit/ Iar frunzele toamn-au rugini/ Și ducerile-aminte trist/ Mă răstigneau ca și pe Christ.” De altfel, poeziile inserate în volumul apărut postum largesc orizontul său. Întâlnim astfel evocarea naturii, a locurilor în care a trăit (ciclul „**Acuarela**”), cugetări asupra vieții și existenței umane (ciclurile „**Anotimpurile vieții**”, „**Speranțe**”, „**Cugetări**”, „**Întrebări fără răspuns**”, „**Gânduri despre viață**”, „**Poezii de toamnă târziu**”), sau cele dedicate istoriei neamului („**Străin în țara ta**”, „**În**

inima Ardealului”). În viziunea sa se consideră „străin în țara ta” deoarece „Grea e viața,/ Greu e chinul/ Când în casă/ Ți-e stăpân/ Străinul.../ Și te-apasă,/ Nu te lasă/ Să respiri/ Și să te miri/ De ce-i greu?/ De ce e rău...”. „*În inima Ardealului*” consideră că: „pentru-o libertate/ De-a nu muri de sete/ De-avea pe săturate” este nevoie de a pășii „încet pe al dacilor/ Pe vechiul, strămoșescul, băătoritul drum”. După o existență zbuciumată se întreba în „*Ce-a mai rămas...?*”: „Iubirea unde-i? Răvășită e de ură/ Și imnul cel sublim cu tresăriri/ De minunate și-ngânate bucurii/ Și voie bună?”. Dialoghează cu copacii, cu pădurea în toamna târzie: „Și vânt ce trece călător și adio-și ie/, Din timp în timp/ De la pădurea de aramă;/ Ori de argint, încremenită/ Ce-a mai rămas și-o mai rămâne/ Din voi copacilor, săracilor;/ Până la iarna viitoare? Pân la-ngheț/ Și la dezgheț/ Din voi și noi”.

În aceeași notă sunt și gândurile de la apusul vieții (2001): „Timpul curge, aidoma unei ape domoale și, odată cu el toate facerile sau prefacerile amăgitoare ale unei existențe, ce-și găsește sfârșitul unei istovitoare trăiri active poate numai în așa-zisele marile mistere ale începutului fără margini, în universul amăgirilor sau nu, sfârșit fără un răspuns lucid sau limpede al existenței micro sau macro-universurilor, universuri pe care limitele inteligenței umane n-o să le cuprindă sau să le înțeleagă vreodată decât printr-un miracol imprevizibil ori printr-o cu toată altă trăire sau schimbare a supraexistenței umanității cugetătoare.”

De aceea, considerăm că este necesară o reconsiderare, dar în același timp și o încercare de cunoaștere a vieții și scrisului său.

Scrieri:

Avânturi de suflet tineresc. București, Editura Noastră, 1938;
Visuri și doruri fierbinți. Poeme. București, Editura Ego Mentor, 2004.

AUREL IORDACHE

Credința în virtuțile omului

Poetul, prozatorul, dramaturgul, epigramistul, traducătorul, publicistul și-a pus amprenta asupra vieții intelectuale a Găeștilor, așa cum a făcut-o în perioada interbelică Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu sau Mihail Ilovici.

Se naște în acest oraș dâmbovițean la 15 iulie 1919. Aici își va petrece întreaga viață, ca distins profesor și neobosit animator cultural.

Studii primare între 1926 și 1930, urmate de cele liceale la Găești (1930-1936), întrerupte și terminate în 1945. În perioada 1946-1950 este student al Facultății de Psihologie-Pedagogie a Universității din București. Începe activitatea literară ca licean la Găești, sub îndrumarea lui Șerban Cioculescu, Vladimir Streinu, Mihail Ilovici, cu versuri în revista școlară „Sabarul” (1935-1936). Membru al Uniunii Scriitorilor (1949). Din 1950 și până la sfârșitul vieții, profesor de limba și literatura română la Găești. În toată această perioadă desfășoară o bogată activitate publicistică și de fervent cultural.

Debut cu versuri în revista „Graiul Dâmboviței”, care apărea la Târgoviște (1934). Înființează și conduce timp de peste 30 de ani cenaclul „I. C. Vissarion” din Găești. În 1972 pune bazele Salonului literar „Vladimir Streinu” din aceeași localitate. Întemeiază sau conduce o serie de reviste literare:

„Gând tinăresc” (Rádna-Arad 1945), „Cerc” (Găești, 1969-1971). Colaborează la numeroase reviste și ziare: „Curentul literar”, „Epigrama”, „Flacăra”, „Luceafărul”, „Tânărul scriitor”, „Scrișul bănățean”, „Argeș”, „Orizont”, „Dâmbovița”, „Luminița”, „Arici Pogonici”, „Urzica”, „Panorama”, „Epigrama”, „Păcală”, „Gluma”, „Mitică” ș.a.

Obține premiul „Smara Gheorghiu” (Târgoviște, 1971) cu volumul de poezii pentru copii *„Lumea mare dintr-o floare”* și premiul „Vasile Alecsandri” (Iași, 1968) cu piesa în versuri pentru păpuși *„Sfatul vorbii”*.

Debut editorial cu *„Râsul în ceață”*, traduceri din Mark Twain și St. Leacock (1941), urmat de volumele *„Luptele pentru desrobirea Ardealului”* (1945), *„Pălăria doamnei Jipescu”* (1945), *„Cutia Pandorei”* (1969 și 1999), *„Lumea mare dintr-o floare”* (1971), *„Nani, pui de cufundaci”* (apărută postum în 1976). Se stinge din viață la Găești, în 10 noiembrie 1975.

Lasă în manuscris o monografie a orașului Găești, care va fi publicată aducându-i-se noi date, de fiica sa, scriitoarea Daniela-Olguța Iordache (1998). Tot aceasta se va îngriji de publicarea antologiei epigramei străine *„Din epigramiștii lumii”* (2000), de cea a umorului românesc *„Gura Humorului 1968-1973”* (2001) și a volumului antologic de versuri *„Ci undeva, la poalele tăcerii... Poezii (1934 – 1973)”*, caracterizat de Baruțiu T. Arghezi „ca o preumblare lină printr-o lume delicată, de basm nou sau legendă, marcată de frăgezimile sufletului și ale naturii, a tuturor simțămintelor trăitoare în priveliști poetice originale”.

Dorind să scoată la lumină opera de sertar a tatălui său, Daniela-Olguța Iordache va încheia proiectul început prin publicarea unor noi lucrări: *„Cartea prieteniei”* (2006), cuprinzând „cele mai frumoase maxime despre prietenie”; *„Nimeni nu trebuie să moară”* (2013), schițe, nuvele, evocări; *„Accidentul”* (2013), teatru, cuprinzând 6 piese, dintre care se detașează *„Pălăria doamnei Jipescu”*, publicată în 1945. De

fapt opera sa dramatică este o prelungire a celei poetice, firul călăuzitor fiind sensibilitatea cu nuanțe de sarcasm și ironie. Schițele, evocările, nuvelele din „*Nimeni nu trebuie să moară*”, sunt crâmpene de viață trăită, în situații obișnuite, dar și neobișnuite, pricinuite de război, foamete sau vremuri potrivnice. Reflectând asupra acestui volum, scriitorul Marin Ioniță afirma că „De-ar fi scris numai această poveste („*Vipere*”) Aurel Iordache ar merita să intre cu ea în istoria literaturii noastre”.

Spirit enciclopedic, cu un fin umor înclinat spre sarcasm, creează în genuri literare diverse, unde încearcă să deslușească sensuri noi, valențe de frumos și perenitate pentru scrisul său.

Scrieri:

Luptele pentru desrobirea Ardealului: reportaje de război, Arad, Tip. Diecezana, 1945; *Pălăria doamnei Jipescu*: teatru, Ed. a 2-a, Arad, Tip. Diecezana, 1945; *Cutia Pandorei*: fabule și epigrame, Pitești, 1969; *Lumea mare dintr-o floare*: versuri pentru copii, Pitești, Comitetul de Cultură și Artă, 1971; *Țara cu cinci anotimpuri*: versuri, Pitești, Comitetul de Cultură și Artă, 1971; *Nani, pui de cufundaci*: povestiri, București, Editura Ion Creangă, 1976; *Găești 500. File de monografie*. Îngrijită și adăugită de Daniela-Olguța Iordache, Pitești, 1998; *Din epigramiștii lumii. Mică antologie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Gura Humorului. Antologie de umor românesc*, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca-Pandora-M, 2001; *Ci undeva, la poalele tăcerii... poezii 1934-1973*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Cartea prieteniei. Cele mai frumoase maxime despre prietenie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; *Accidentul. Teatru*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; *Nimeni nu trebuia să moară. Schițe, nuvele, evocări*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013.

Referințe:

Epigramiști români de ieri și de azi. București, Editura Eminescu, 1975, p. 176-182; Opreș, Tudor. *Reviste literare ale elevilor, 1834-1974. Istoria presei școlare române*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1977; *Găești, cinci secole de*

istorie, 1948-1998. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 98; *Găești 500. File de monografie*. 1998, p. 146-148; Petrescu, Victor; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Moștenirea Văcăreștilor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 26; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 130-131; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005.

ION BENONE PETRESCU

O operă documentară și memorialistică

Istoric literar și al culturii, publicist, Ion Benone Petrescu s-a născut la Târgoviște (9 septembrie 1919) și tot aici a trecut în neființă, după o grea suferință (10 mai 2007).

Studii primare, apoi urmează pe cele ale Liceului Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu (1930-1938), ale Școlii Navale Constanța (1938-1940) și ale celei de aplicații a marinei tot din Constanța (1943-1944). Absolvent al Academiei de Înalte Studii

Industriale și Comerciale din București (1947). Între 1944-1947 este ofițer în cadrul Marinei Militare. Din 1948 funcționează ca economist sau contabil-șef în unități de extracție a petrolului din Pitești și Târgoviște. A fost profesor în Târgoviște și Pitești. După pensionare se stabilește în orașul natal (1980).

Bazat pe o bogată experiență de viață, pe impresii de neuitat ale unor dese călătorii ca turist sau documentându-se profund cu privire la istoria și cultura Târgoviștei, va publica articole în diverse reviste și ziare: „Columna”, „Iași”, „Curier”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Dâmbovița”, „Valachica”.

Debut editorial cu memorialistică: *„Cu distrugătorul Regele Ferdinand în misiune”* (1997). Urmează *„Secund la Flotila de dragaj”* (1997), de aceeași factură. *„Între viață și moarte,*

dragostea” (1998) este o confesiune a autorului, aflat într-un spital unde simte profesionalismul doctorului, apropierea, prietenia, factori determinanți în salvarea sa. Radiografiază, de fapt, destinul unui participant la ultima conflagrație mondială.

Aventura se încheie cu descrierea unui bombardament efectuat asupra Târgoviștei: *„Unul dintre bombardamente, lovise cimitirul central al orașului. Morții au fost exhumati și aduși la lumina zilei, dar nu prin învierea promisă, ci prin distrugerea și a ultimelor rămășițe păstrate de pământ, ca pe comorile produse de el și de oamenii acestor locuri”*. Pagini de viață trăite intens, relatate cititorilor cu har și talent. *„Călătorie întreruptă”* (1998) dedicată *„gloriei temerarilor care folosind vântul au cucerit pământul”* este un jurnal de bord al voiajului bricului „Mircea”, din 1939, prin Mediterana la care autorul a fost părtaș. În final ajunge la concluzia că *„armele sunt atârinate de arme”, iar „mamele urăsc războaiele”*. Amintirile însă rămân, cu nostalgia și învățămintele lor, ele *„năvălesc din memoria răscolită de a învinge”*.

În același registru concepțional este și volumul *„Marina, crezul unei vieți”* (2003). Pasionat turist al spațiului european, dar și al celui asiatic (Kirghizstan, Azerbaidjan, China, Coreea), își va sintetiza cunoștințele și sentimentele în volumele memorialistice: *„Roma. Legende și tradiții. Fântânile. Pe urmele titanului”* (1999), *„Veneția de la vis la împlinire. Prin Ferrara la Bologna”* (2000), *„Italia. De la Roma la Trieste”* (2000).

Vestigiile istorice din Roma, de o valoare inestimabilă, îl impresionează profund. În opinia sa *„În Roma trăiești senzația că prin frumusețe ea e capabilă să împace toate dușmăniile. Altarele creștine și templele păgâne își unesc rugăciunile, iar cerul, singurul etern, le acordă aceeași pace, «Rex Romana»”*. În splendida Veneție vede cum *„umbrele și penumbrele modifică decorul, astfel că Veneția trebuie parcursă continuu pentru a-i descoperi coplesitoarea ei frumusețe ca efect a călătoriei diurne ale astrului luminii, dar și a reginei nopții, mai darnică decât oriunde cu poleielile ei de aur și argint”*. În descrierea locurilor

pe care le vizitează dă dovadă de o minuțioasă documentare, civilizația romană, marii sculptori, pictori, edificiile importante, prilejuindu-i ocazia de a o afișa, dublând-o de o profundă sensibilitate specifică omului de cultură.

În ultimii ani dedică tradițiilor culturale ale Târgoviștei numeroase lucrări: „*Mihai Viteazul. Comemorare 1601-2001*” (2001), „*Mănăstirea Dealu. Cinci secole de dăinuire*” (2001), „*Ion Heliade Rădulescu*” (2002), „*Târgoviștea în vitralii*” (2003), „*Brâncuși la Târgoviște*” (2004). Cea dedicată lui Mihai Viteazul subliniază gânduri, fapte, amintiri despre „Unificatorul”, „Eliberatorul” cum este definit de autor, reverberația demersului său întreprins în folclorul balcanic, ecourile din cronicile și scrierile vremii sau cele în timp, privite prin viziunea actelor întreprinse până în zilele noastre. Îi dedică în final câteva versuri îndemnând ca să „*Veniți la Dealu*”: „*Veniți să beți din apa,/ Cea vie-a Sânzienii/ Veniți cu toți la groapa,/ Trăirii în milenii,/ E lespedea, mormântul,/ Sunt urmele, pământul,/ Celui ce visul de unire/ L-a dus la împlinire*”.

De o mare valoare documentară, memorialistică este „*Târgoviștea în vitralii*” (2003), capitolele cărții fiind sugestive. Vede o Târgoviște „a voievozilor”, „a strămoșilor”, dar și una a „porților deschise”, „a culturii”, „a pregătirii și educației” sau „a slujirii neamului”.

Nu mai puțin talentat este și poetul. Singurul volum „*Rime*” (1997) apărut la începuturile sale editoriale ne dezvăluie atât introspecții, căutări de ordin filosofic în teme majore ale ființei umane (dragostea, moartea, existența cotidiană), cât și versuri dedicate aceleiași pasiuni primordiale, călătoriile („*Sublimă Venetie*”, „*Palatul dogilor*”, „*Ravena lui Dante*”, „*Seară la Roma*”, „*Spre China*”, „*La Shanghai*”). Peisajul asiatic îl impresionează profund: „*Ți-am văzut „pustiul Gobi”/ Și m-a-nflorat profund,/ Căci mi-au defilat prin gând,/ Hani și oștile-nghițite,/ De nisipuri nesfârșite,/ Violete-n asfințit,/ Ce se-ntind la înfinit*”.

Poezia „*Oglinzi în băltoace*” îi dă prilejul de a medita asupra existenței umane, în imensitatea „*violetului ceresc*”: „*În*

bolta senină stelele tresar și sclipesc/ Albe, albastre, clipind în violetul ceresc,/ Noaptea-mi ascunde gropile-n cloace,/ Pașii mei calcă, plesnind, în băltoace,/ Stelele se sparg și-n scânteii ele sar/ Spre bezna spre care se sting și dispar”.

Prin ceea ce a scris, Ion Benone Petrescu rămâne în spiritualitatea dâmbovițeană, pe care a îmbogățit-o cu mărturii și trăiri de o deosebită valoare documentară și memorialistică.

Scieri:

Cu distrugătorul Regele Ferdinand în misiune. Târgoviște, Editura Domino, 1997; *Rime.* Târgoviște, Editura Domino, 1997; *Secund la flotila de dragaj.* Târgoviște, Editura Domino, 1997; *Între viață și moarte, dragostea,* Târgoviște, Editura Domino, 1998; *Călătorie întreruptă,* Târgoviște, Editura Domino, 1998; *Roma. Legende și tradiții. Fântânile. Pe urmele titanului.* Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 1999; *Veneția. De la vis la împlinire. Prin Ferrara la Bologna.* Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2000; *De la Roma la Trieste.* Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2000; *Cadet la Școala Navală N.M.S. Mircea 1938-1940.* Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2000; *Mihai Viteazul: Comemorare 1601-2001 – Târgoviște.* Târgoviște, Editura Domino, 2001; *Mănăstirea Dealu: Cinci secole de dănuire 1501-2001.* Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2001; *2002 – anul Ion Heliade Rădulescu: Târgoviște.* Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2002; *Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu: 1912-1940 (1948).* Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2002; *Târgoviștea în vitralii.* Târgoviște, Editura Domino, 2003; *Marina, crezul unei vieți.* Târgoviște, Editura Domino, 2003; *Brâncuși la Târgoviște.* Târgoviște, Editura Gimnasium, 2004.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 173-174; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 177-178; Coandă, George, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 417. *Enciclopedia orașului Târgoviște,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 338-339;

CORNELIU POPESCU

Străbătând lumea

Cetățean al lumii, aparținând exilului românesc, dar în primul rând spațiului de spiritualitate românească al vechii Cetăți de Scaun, Târgoviște, unde a văzut lumina zilei (11 februarie 1920) și care i-a rămas pentru totdeauna în suflet, prozatorul și ziaristul Corneliu Popescu se autocaracteriza astfel: „*Eu aparțin unei generații sau unor generații de români care au încercat să cucerească lumea pentru a o*

convinge să-i ajute pe cei de acasă să-și redobândească libertatea. O generație de emigrație pentru care obsesia României pierdute s-a transformat în voința de a da românescului o valoare de funcție universală.”

Pentru a-i înțelege confesiunile din cele două cărți publicate târziu, în țară, sunt necesare câteva date biografice.

Cursuri primare, gimnaziale, ca și liceul („Ienăchiță Văcărescu”) în Târgoviște (1938). Licențiat în drept al Universității din București (1942). Director de cabinet în Ministerul Cooperăției până în 1947, când pleacă clandestin din țară la Paris. Doctor în drept al Universității Sorbona (Franța) din 1949. În același an urmează cursul de drept internațional de la Haga. Diverse profesii înainte și după stabilirea definitivă în

Venezuela (1950): chelner, crescător de pui, vânzător de înghețată, „patronul” unei case de modă, proprietarul unei agenții imobiliare, președinte al Companiei Cencobar (Caracas), director al ziarului „El Rumano”. De-a lungul timpului a fost secretar și președinte al Casei Române din Caracas (Venezuela), ctitor al Bisericii Ortodoxe „Sf. Constantin și Elena”. Apoi prefect, consilier și primar al municipiului Chacao din Caracas (1990-2000).

Debut publicistic ca redactor la ziarul târgoviștean „Acțiunea” (1941), editat de Tipografia „Dacia”, proprietate a tatălui său. În perioada 1947-1950 a fost ziarist, colaborator la „France Soire” (cu o serie de articole politice, despre „România fără regele Mihai”, semnate Nicolae Deleanu), „Tages Spiegel”, „Corriere Ligure (Genova)”, „La Roumanie Independent”. În Venezuela editează ziarul „El Rumano” (1957-1961) sau colaborează la ziarul „El Universal” și „Republica” (1956-1958). Membru al Asociației Ziariștilor Români din străinătate cu sediul la Paris (din 1949). Cetățean de onoare al orașului natal (2001), doctor honoris causa al Universității „Valahia” din Târgoviște (2004).

Editorial debutează târziu, poate cel mai târziu din literatura noastră (la 83 de ani), cu proza memorialistică **„Un român – primar în Venezuela”**, în care își povestește, folosind deseori tehnica clișeului cinematografic, principalele momente ale zbuciumatei sale vieți, incertitudinile, nostalgiile, dar și realizările ca om, departe de plaiurile natale unde a ajuns „la capătul drumului, într-o țară liberă, democrată, dincolo de dictatură și obscurantism”. Având câte ceva din tehnica jurnalului sau a narațiunii memorialistice, în carte predomină spovedania, dorința autorului de a nara faptele, întâmplările așa cum au fost, privite însă cu o oarecare detașare, obiectivitate, matur și responsabil. Străbătând o Europă ruinată de război ia drumul exilului, convins că noua putere instaurată forțat în București nu-i va fi favorabilă. Tânărul avocat, fecior de medic și nepot de preot va străbate în clandestinitate mii de kilometri,

ajungând la Paris, unde întâlnește alți emigranți târgovișteni (Cap. „Paris 1948”). Cu talentul și concizia ziaristului face o introspecție a exilului românesc din interior văzut într-o „mistică legătură cu Țara”, dorind „scoaterea României din greutățile din care se zbate”, greutăți de ordin economic, social, dar mai ales cultural. Criticul și editorul Dan Zamfirescu sublinia că valoarea cărții „stă evident, în primul rând în materia ei [...] în concizia și vivacitatea narațiunii”.

Al doilea volum „**Bulevardul Castanilor**” este de fapt o depănare a amintirilor tinereții din perioada interbelică trăită în Târgoviștea natală, a omului care a străbătut lumea dar care „*Cele mai frumoase zile ale vieții mele, le-am petrecut la Târgoviște, pe care n-o pot uita nici un moment*”. După propria-i mărturisire „*Cartea aceasta este rezultatul pasiunii mele pentru acest oraș cu locurile și oamenii săi [...] Am simțit nevoia să înfățișez tinerilor un crâmpiei din Târgoviștea de altădată. Nu este o «conservă de istorie», cu termenul de garanție mai mult sau mai puțin expirat, ci povestea unei vieți, cu toate ale ei, mai bune, mai rele.*” Vede în orașul tinereții sale „*orașul ideal, unde puteai trăi liniștit și fericit*”. Dedică pasaje întregi ale cărții familiei, prietenilor („Portret de familie la 1920”, „Frații mei”, „Vărul meu, magistratul”, „Prietenii și vecinii mei”, „Profesorii și colegii mei de liceu”). Descrie viața politică („Figuri politice și figuranți”, „Legionari la Târgoviște”, „Alegerile din noiembrie 1946”) sau componența etnică a orașului („Evreii noștri”, „Greci, italieni și aromâni”). Despre alegeri își amintea că: „*Singurul eveniment într-adevăr important, care anima viața publică a orașului erau alegerile. Cele parlamentare sau cele comunale. Cu această ocazie pasiunile se dezlănțuiau, la fel micile intrigi care făceau deliciul combatanților și care până în acel moment erau doar în fază de proiect abia așteptau să dea proba inteligenței autorilor lor. Odată ce trecea ziua alegerilor, idolii de până atunci făceau loc noilor veniți după ce deputații, consilierii sau primarii se instalau în scaunele lor, viața își urma cursul*”

normal și totul reîntra în rutina obișnuită, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat". Legate organic sunt capitolele care descriu viața în București a autorului, trăirea „începutului sfârșitului”, pregătirea și evadarea către „lumea liberă”, periplu „în jurul lumii”. Se face legătura cu primul volum, compunându-se astfel viața unui om care a dorit să „nu judece pe nimeni” ci doar „să descrie realitatea” unei existențe dure, plină de neprevăzut, frumoasă și trăită demn.

Într-un interviu acordat scriitorului Mihai Stan își afirma satisfacția că românii circulă liberi în lume: „*Atenție, bunul renume pentru care noi am trudit este un capital ce poate fi repede pierdut dacă nu vom arăta lumii, Europei, că suntem egali în cultură și civilizație.*”

Târgovișteanul Corneliu Popescu, purtător al destinului său, dar și al românilor pe meridianele lumii, merită toată stima și considerația celor care cred în valorile culturii naționale.

Scrieri:

Un român-primar în Venezuela. București, Editura Roza Vânturilor, 2003; *Bulevardul Castanilor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005.

Referințe:

Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 190; Stan, Mihai. *Lecturi empaticе*. București, Editura AIME, 2006, p. 68-73; Stan, Mihai. *Corneliu Popescu. Un târgoviștean primar în Venezuela [Interviu]*. În vol.: *Confreria. Convorbiri și confesiuni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 269-275; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 347; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 397.

ȘTEFANIA STÂNCĂ

O lebădă bolnavă de tristeți

Pseudonim literar al Ștefaniei Nicolaescu. Se naște într-o familie de intelectuali (10 octombrie 1920, la Târgoviște). Tatăl său, Ștefan I. Nicolaescu, era autor de versuri (semnate cu pseudonimul Ștefan Seimeanu), corespondent al ziarului „Universul” (București), ocupând funcții administrative în cadrul Prefecturii Dâmbovița și a Primăriei Târgoviște. Școala primară, urmată de Liceul „Carabella”, în

orașul natal. Studii universitare la Facultatea de Drept apoi Facultatea de Filosofie și Istorie a Universității din București. Divorțul de soț, profesorul Dumitru Săvoiu, apoi pierderea singurului copil, o fetiță, în urma unei operații nereușite, i-a marcat pregnant existența. Îmbrățișează cariera didactică, funcționând până la pensionare în diferite școli din județ și Târgoviște (ultimă parte la Colegiul Economic „Ion Ghica”). Pentru o scurtă perioadă a fost redactor al Editurii „Boema” din București (1946-1947) și bibliotecar-șef al Bibliotecii orașului Târgoviște (1951).

Debut cu poeziile „În noapte” și „Chemare târzie”, la ziarul târgoviștean „Ancheta” (1940) unde semnează și cu pseudonimul Alba-Maria Seimeanu; apoi „*Madrigal*” în „Dobrogea nouă”

(1942). Tot în „Ancheta” îi vor apărea și cronici literare. Participă în 1942-1943 la unele ședințe ale Cenaclului „Sburătorul”, condus de Eugen Lovinescu. Colaborează la: „Dobrogea nouă”, „Gândirea”, „Convorbiri literare”, „Universul literar”, „Pământul”, „Revista scriitoarelor și scriitorilor români”, „Vremea”, „Viața”, „Claviaturi”, precum și la publicațiile târgoviștene: „Ancheta”, „Vlăstarul”, „Dâmbovița”, „Valachica”. Prezentă, de asemenea, în antologiile „Omagiu” și „Creneluri”, apărute la Târgoviște. Se stinge din viață la 15 noiembrie 1984.

Debut editorial la „Boema” din București, în 1947 (unde lucra ca redactor), cu volumul de poezii „*Întâia carte*”. Cu un an înainte, prefăcuse și îngrijise volumul de poezii al lui Artur Enășescu „*Revolta zeului*”. Apreciind volumul, Tudor Arghezi remarcă, în tableta sa din ziarul „Adevărul” (feb. 1947): „Am răsfoit cu tragere de inimă și cu o lacrimă de miloasă omenie, volumul „*Revolta Zeului*”, apărut în Editura „Boema” și prezentat pe un plan pieziș, care-mi place mult, de doamna sau domnișoara Ștefania Stâncă, un nume indicator, de talent. Îi mulțumesc că mi l-a trimis”.

A tradus romanul „*Malaise*” al scriitorului francez Henri Fauconnier, ce urma să apară în 1948 la aceeași editură. Desființarea ei a dus la pierderea atât a volumului de poezii cât și a traducerii. E remarcată de scriitori importanți ai timpului: Al. Philippide, Liviu Rebreanu, Victor Efitmiu, Ion Minulescu, Ionel Teodoreanu, Virgil Carianopol. Poezia sa, de factură neoclasică, are limpezime și sentiment, fiind o reflexie a existenței autoarei, supusă uneori la încercări potrivnice, pe care le-a înfruntat cu demnitate și seninătate: „*Cu soarta scrisă în zodii și sub frunte/ Am fost purcesc în lume, amândoi/ Tu leac pentru durerile din noi/ Eu vrajă rânduită să te cânte*”. Dorește ca în versurile sale să încapă „*Tot sufletul amar*” pe care „*Să-l propovăduiesc în altă viață*”. În poezia sa filosofează asupra existenței umane, deseori invocând divinitatea, considerând că „*Vămile de fum s-au așezat/ Între vecinicie și păcat*”. Principala arteră a Târgoviștei natale „*Calea Domnească*”, „*spintecă veacul/ Se duce leneșă*”

către miază zi". În urbe „Doar la cazarmă sună deșteptarea/ Can anii când elevă de liceu/ Îl căutam în somn pe Dumnezeu/ Așa cum cată tot izvorul marea”. Evocă cu nostalgie „castanii sfătoși”, „ulițele mici”, „covrigarul din colț”, „bătrânul flașnetar din mahala”, care alături de vestigiile istoriei, prezente la orice pas, dădea un farmec aparte „dealurilor mute”, peste care „Armii de fum se năpusteau pe cai”.

Considerându-și destinul „Condamnat de poezie/ Într-un târg voievodal”, adormind cu „versul trudit”, „pe buze”, dorește „De dragoste să cânt, de libertate/ De unduirea celeilalte vieți”. A fost de fapt, după propria-i mărturisire „O lebădă bolnavă de tristeți/ Pe mările de sunet revărsate”.

Scrieri:

Întâia carte. București: Editura Boema, 1947; *Infelix Dido*. Târgoviște: Editura Macarie, 2005; *O lebădă bolnavă de tristeți. Poezii*. Volum prefătat și îngrijit de Victor Petrescu și József Pildner. Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2007.

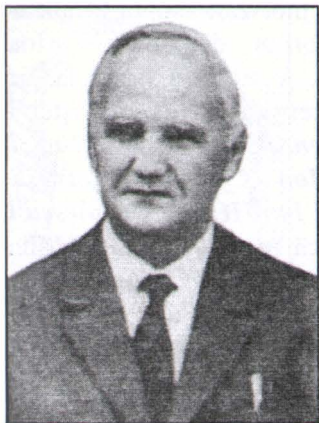
Referințe:

Murărașu, D. *Istoria literaturii române*. București, Editura Cartea Românească, 1943, p. 407; Perpessicius. *Mențiuni de istoriografie literară și folclor, 1948-1956*. București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957, p. 17-27; Vianu, Tudor. *Scriitori români*. București, Editura Minerva, 1971, p. 321; Manu, Emil. *Reviste românești de poezie*. București, Editura Academiei, 1972, p. 206; Carianopol, Virgil. *Scriitori care au devenit amintiri*. București, Editura Minerva, 1973, p. 198-240; Târgoviște. *File de monografie*. Târgoviște, Comitetul de Cultură, 1977, p. 90; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 211-212; Nicolin, Theodor. *Târgoviștea mea*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 33-37; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 223-224; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 418; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 412.

RADU GIOGLOVAN

În slujba istoriei Târgoviștei

Nume marcant al culturii și învățământului târgoviștean, istoricul, istoricul literar, publicistul, profesorul Radu Gioglovan se naște pe 3 august 1921, în Gura Ialomiței, comuna Mihail Kogălniceanu, județul Ialomița.

După absolvirea studiilor secundare în Galați, urmează pe cele universitare la Facultatea de Istorie din Cernăuți. Profesor de istorie la Liceul „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște. Insuflă

elevilor săi dragostea pentru vechea Cetate de Scaun, pentru istorie în general și istoria poporului român în special.

De asemenea, inspector școlar (1948-1950). Are merite deosebite în organizarea și punerea bazelor științifice ale Muzeului Județean Dâmbovița, al cărui director a fost mulți ani. În special prin achiziționarea a numeroase mărturii referitoare la acest perimetru de spiritualitate românească (documente, manuscrise, tipărituri vechi, tablouri, obiecte de port popular, mărturii arheologice). Se stinge din viață pe 22 august 1979, la Târgoviște.

În „Enciclopedia istoriografiei românești” se menționează că a contribuit la îmbogățirea acesteia prin interesante studii de istorie locală, temeinic documentate, majoritatea publicate în „Valachica”, revistă de studii și cercetări a Muzeul Județean

Dâmbovița, încă de la apariție (1968). „Lapidariul Muzeului de Istorie din Târgoviște” (1969); *„Inscripții inedite de la Mănăstirea Dealu”* (1970); *„Clopotul Bisericii Domnești din Târgoviște”* (1970); *„Unde a fost ucis Tudor Vladimirescu”* (1972); *„Cetatea Târgoviștei”* (1973); *„Aspecte istorico-etnografice ale viticulturii în județul Dâmbovița”* (1975); *„Un luptător de la Plevna (colonelul Matei Vlădescu)”* (1977). În presă se remarcă cu articole referitoare la viața spirituală a Târgoviștei, de-a lungul timpului.

Ca istoric literar face o serie de precizări asupra localizării unor personaje ale operei scriitorilor dâmbovițeni (Ioan Alexandru Brătescu-Voinești, I. C. Vissarion), sau clarifică aspecte legate de activitatea acestora în Târgoviște și împrejurimi. Dintre acestea: *„Identificări târgoviștene în nuvela «Pană Trăsnea Sfântul» de Ion Al. Brătescu-Voinești”* (1972); *„Legăturile familiale ale lui Ion Heliade Rădulescu la Târgoviște”* (1973). În 1975 publică în colaborare cu Mihai Oproiu volumul *„Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița”*. Lucrare de referință privind inscripțiile, însemnările de pe monumente, cruci, alte mărturii rămase în timp în județul Dâmbovița, continuată cu încă patru volume de istoricul Mihai Oproiu.

Colaborări:

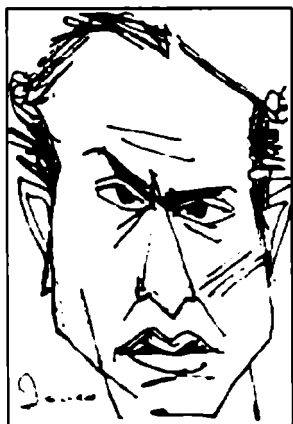
Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița (cu Mihai Oproiu), I, Municipiul Târgoviște. Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1975.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 110; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 110; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 248; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 475.

SANDU DAVID

Poezia „o pasăre suspendată pe cer”

Poetul, prozatorul, traducătorul, se naște pe 23 decembrie 1923 la Târgoviște. Numele de naștere Alexandru Davidson Urmează studiile liceale la „Ienăchiță Văcărescu” (Târgoviște), unde l-a avut ca profesor pe Ion Calboreanu și la „Cultura” (București), iar pe cele universitare, de filosofie și istoria artelor, în București la Colegiul pentru Studenți Evrei „M. Onescu”. Deportat (1942), în lagărul de la Vapniarka (Transnistria). Mai târziu,

după multe peripeții, se stabilește în Israel (1944). Scrie versuri în română și ebraică. Primele creații publicate (1946) în revista „Itim” („Vremuri”).

Debut editorial cu volumul de versuri „*Lumina nopților*” (1949). Traduce în ebraică o antologie de lirică românească (1952), ce cuprindea printre alții pe Zaharia Stancu, Vlaicu Bârna, Maria Banuș. În 1994 scoate o nouă antologie de poezie românească „*Reîntâlnire*”, cu versuri semnate de Geo Bogza, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Ștefan Augustin-Doinaș, Marin Sorescu. Contribuie la editarea de către Asociația Scriitorilor de Limba Română din Israel, a revistei „Izvoare”. Președinte de onoare al Uniunii Asociațiilor de Scriitori din

Israel (1980-1990) și președintele Pen-Clubului din Israel. Se stinge din viață la 30 iunie 2003 în Israel.

Volumul *„Dacă poezia mea...”* (1996) grupează poezii scrise „într-o altă limbă, decât cea maternă” ceea ce „înseamnă a fi traducătorul propriei tale creații”. Despre această ipostază inedită el afirma în prefață că: *„Suntem obișnuiți cu gândul că limba scriitorului, și mai cu seamă, a poetului, e aceea în care s-a născut. Pentru că limba maternă este singura pe care o poți stăpâni prin excelență, și căreia-i poți cunoaște toate tainele, așa cum agricultorul cunoaște pământul pe care-l lucrează, nu întâmplător în limba ebraică verbul «a cunoaște» are și conotația biblică de «a poseda femeia».”* Selecția aparține autorului, bucuros că a putut publica sute de poezii *„scrise în limba străbunilor săi”*. La această versiune românească a poemelor au contribuit Petre Solomon, Nina Cassian, Lucian Avramescu, Sebastian Costin ș.a. Autorul mărturisește: *„Dacă poezia mea / ar fi sculptură de Brâncuși / ar fi un simbol / O existență nouă /”, fiind convins că „Trecutul e o mână / prin care poezia curge / și umple cu flori dalbe de zori / glastrele negre”*.

Un trecut dramatic care i-a marcat viața. Noaptea în lagăr au fost un coșmar: *„Printre noroaie,/ Prin ploaie/ În seara rece/ Convoiul trece”*. El trecea, desigur, pentru mulți spre moarte: *„Altfel trecând,/ Numeri secunde/ –/ Până când/ Până unde?/ Peste liniști afunde/ Și mai departe/ Drumul ne-ascunde/ Pașii spre moarte”* („Noaptea în lagăr”). Apocaliptică este și imaginea crematoriilor, iadurile morții: *„Aerul crematoriilor, aerul morții,/ Glasuri fărâmițate/ Duhoare de sau/ Prin fum/ Prin lumina leșiatrică/ Prin scrum”*. Concluzionează profetic: *„Cum poate fi păstrată/ O asemenea amintire?/ Cum se poate spune «viață» sau «realitate»?/ Nu se poate!/ Nu se poate!”*. Rămân „amintirile” care „sunt istoria noastră”.

Răzbate o ușoară melancolie după Târgoviștea copilăriei sale, cu castanii înfloriți, crâșmele, cântecele țigănești, livezile ce înconjurau orașul: *„La porțile orașului auzi doar respirația*

caselor./ Urmărit de regimente de ziduri/ Pe străduțe înguste ca niște gătlejuri/ Nu poți deosebi lucrurile de umbrele lor". De altfel, „Orașul în somn s-a pierdut ca-n amintire”, aici „Pietrele au adormit visând”. În ultimii ani, când „sateliții se învârtesc în jurii lumii/ La distanță de ani de o generație./ Sunt anii lumină”, este convins că: „doar în strofele poezilor/ Au rămas obiectele care înfrumusețau tinerețea mea...”. Întrebându-se retoric „Ce înseamnă pentru noi David?” Dan Laurențiu sublinia că deși „locuiește de câteva decenii în Israel, dar, ca toți ceilalți evrei, nu a părăsit România, țara natală, pe care n-o poate uita, fiindcă a cunoscut aici prima toleranță și prima dragoste: aici l-a cunoscut pe Dumnezeu.” Vizitând Târgoviștea la începutul anilor '90, dragostea lui pentru orașul natal a trăit-o la cote înalte, întrucât „Trecutul nu se lasă uitat”, el este „o vână prin care poezia curge”.

Scrieri:

Lumina nopților. Poezii, 1949; **Nopțile la paralela 32.** București, 1994 (trad. Liana Maxy); **Dacă poezia mea...** București, Editura Cartea Românească, 1996; **Timp fără trup.** București, Editura Hasefer, 2003 (trad. Sebastian Costin).

Referințe:

Har, Solo. **Generația confruntărilor.** București, Editura Hasefer, 1998, p. 85-90; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 74-75; **Dicționarul general al literaturii române.** Academia Română, coordonator general Eugen Simion, vol. II (C-D). București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 596-597; Petrescu, Victor. **Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 64-65; **Enciclopedia orașului Târgoviște.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 189; Coandă, George. **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,** ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 415.

ALECU VAIDA POENARU

Sensibilitatea și obiectivitatea unui romancier

Prozatorul se naște pe 20 august 1924 în comuna Perieți, județul Ialomița. Pseudonimul literar al lui Vaida Alexandrescu. Studii liceale la Călărași, absolvite în 1943. Urmează Facultatea de Medicină din București. Din 1949, medic în diverse localități. Mulți ani a profesat la Găești.

Debut cu proză scurtă în revista „Avântul”, a liceului din Călărași. Scrie în timpul studiilor superioare sub îndrumarea criticului Pompiliu

Constantinescu. Din 1960 publică proză scurtă în „Secera și ciocanul” (Argeș) și „Dâmbovița”. În 1968 apar primele schițe în revista „Argeșul”. Se stinge din viață la Găești pe 26 martie 2004.

Debut editorial cu romanul „*Ana*” (1983). Activitatea de romancier e continuată cu „*Supraviețuitorii*” (1985), „*Existențe paralele*” (1987), „*Fă-ți timp și pentru mine*” (1991), „*Dans pentru viitor*” (1998), „*Pavană pentru dragoste și adevăr*” (1998), „*Miniaturi sentimentale*” (1999), „*Șansa*” (2001), „*Între două lumi*” (2003). Apare postum „*Firava lumină a zorilor*” (2005). Multe dintre romanele sale sunt de dragoste, cu abordări morale, prilejuindu-i autorului, care se

proiectează uneori în personajele sale, adevărate dezbateri pe tema adevărului, minciunii, schimbării. Se dovedește deseori un bun cunoscător al muzicii, pentru care a făcut o pasiune. De altfel, două dintre nepoatele sale au fost muziciene apreciate în Franța și Portugalia (pianistă și violonistă). Pune de fapt problema împlinirii sau nu a artistului, a omului în general, într-o societate care de cele mai multe ori îi este potrivnică. Proza excelează prin caracter analitic, reliefând diverse psihologii trecute prin prisma judecății retrospective, a atitudinii lor. Într-un interviu acordat scriitorului Mihai Stan, referitor la scrierile sale afirma: „*Mi s-a comunicat părerea că romanele mele sunt, de fapt niște romane de dragoste. Impresia aceasta e dată de faptul că personajele se mișcă și activează, gândesc și își poartă emoțiile în mediul social politic în care trăiesc. Tot din același motiv, mi s-a reproșat, de pildă, că politizez excesiv romanul «Povară pentru dragoste și adevăr». Nimic din toate acestea. Romanele mele nu sunt de dragoste și nici politice*”. Ne punem firesc întrebarea. Atunci ce sunt de fapt? După părerea noastră ele se constituie în adevărate fresce, cronici ale societății românești, pe o întindere mare în timp, predilectă fiind lumea medicală, pe care o cunoștea destul de bine.

Unele dintre ele, cochetând cu maniera urmuziană, sunt construite pe plan memorialistic, obiectiv, apelând la forța rememorării, caracterizate în esență printr-o densitate epică, personajele, conturate cu lumini și umbre, fiind familiare autorului.

Scrieri:

Ana: roman. Craiova, Editura Scrisul românesc, 1983; **Supraviețuitorii:** roman. București, Editura Militară, 1985; **Existențe paralele:** roman. București, Editura Militară, 1987; **Fă-ți timp și pentru mine.** București, Editura Militară, 1991; **Dans pentru viitor:** roman. Târgoviște, Editura Macarie, 1998; **Pavană pentru dragoste și adevăr.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998; **Miniaturi sentimentale:** schițe. Târgoviște, Editura Macarie, 1999; **Șansa:** roman. Târgoviște, Grupul Editorial Biblioteca & Pandora-M, 2001;

Între două lumi. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; *Firava lumină a zorilor*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005.

Referințe:

Găești cinci secole de istorie. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 206; Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie.* 1998, p. 183-184; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 229-230; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 246-247; Stan, Mihai. *Lecturi empatice.* București, Editura AIME, 2006, p. 80-86.

ALEXANDRU MIRCESCU

Chemările luminii și credinței

Poetul, prozatorul, epigramistul publicistul, folcloristul vede lumina zilei în Târgoviște, la 15 mai 1925. Întreaga sa existență este legată de plaiurile vâlcene, fiind adoptat și devenind în timp unul din cei mai reprezentativi scriitori din Râmnicu-Vâlcea. De la debutul său publicistic (1940) au trecut peste șapte decenii în care a scris mult, în variate domenii, prioritar fiind cel al poeziei, ce izvorăște dintr-o necesitate, cu care și-a creionat în

timp un univers al său de o mare sensibilitate și credibilitate morală, având o „moșie de vise”.

Urmează școala primară în satul Butoiu de Sus, județul Dâmbovița, iar cea secundară la Târgoviște, Turnu- Măgurele și Râmnicu-Vâlcea, unde se stabilește cu familia (1974). Studii superioare incomplete (3 ani) la Academia de Muzică din București. Absolvent al Facultății de Chimie Alimentară a Institutului Politehnic din Galați (1964).

Debut publicistic cu poezie în revista „Izvorășul” (1940). Colaborează cu versuri, proză, articole pe teme diverse, folclor, la „Argeș”, „Albina”, „Epigrama”, „Flacăra”, „Fântâna darurilor”, „Luceafărul”, „Orizont”, „Reporter”, „Tribuna”, „Urzica”, „Vâlcea literară”, „Curier”.

Debut editorial cu volumul de poezii „*Calea învierii*” (1944), urmat de „*Noul Adam*” (1948), apoi cel de proză, „*Ciulinii*” și „*Culoarea zâmbetului*” – epigrame. Este prezent în antologii literare și de folclor: „*Trepte*”, „*Oltul*”, „*Cozia și Mircea*”, „*Spre Argeș, spune tu*”. Prezență activă în publicistica și viața culturală vâlceană. Numeroase alte volume de poezie: „*Chemările luminii*” (1998); „*O lume de iubire*” (1999), „*Am auzit cum cântă îngerii*” (2000), „*Moșia mea de vise*” (2000), volum antologic, ca omagiu al Societății Culturale „Anton Pann”. Poezia, mai ales cea de tinerețe, dar nu numai, e o rugăciune, o credință în neam, în destinul acestuia peste timp, un mijloc de reculegere și meditație morală. Sensibilitatea, emoția estetică, evidențiază o experiență poetică plurivalentă deosebită. Spectrul tematic este amplu, dominat însă de luminozitatea gândirii, limpezimea cugetului și nestrămutată credință: „*Eu te-am simțit din ce în ce mai viu/ În mintea mea de taină-n Veșnicie;/ Te-am pipăit în gând, cu sărăcie,/ Prin mers bogat în visuri și tărie,/ Mereu aproape lângă suflet să Te știu...*” În același ton, arghezian, așteaptă pe „*Moș Crăciun*”: „*Am adormit cu gândul la Iisus,/ Tot numărându-mi anii ce s-au dus.../ Se așternură albe, vii ninsori,/ Cu farmecul aducerii-aminte,/ Și-nveșmântat, supus, cu cele sfinte,/ În dangăt luminos de sărbători,/ Aștept și eu un semn ce nu mă mai minte.*”

Referindu-se la soarta poetului și a poeziei, vede adevărata dimensiune a lui „*Mihai Eminescu*”, care „*zidește nemurire din slavă nestemată/ Ard mitice obsesii pe ceru-i fără moarte/ Și-n zbor va trece Timpul, Poetul – niciodată.*”

În general „*Poetul*” își „*plămădește cartea*”, „*hoinărind prin stele, însetat/ Cu versul său divin, învinse moartea,/ Topindu-se-n iubirea ce-o slujim*”. Imaginile create sunt de o deosebită frumusețe morală: „*Când inima mi-o ține Dumnezeu în mâini/ Și uită că sunt fiu risipitor și rău,/ El vede-n ea, din totdeauna chipul Său,/ Cum se-oglindește cerul vara în fântâni...*”

În epigrame, fabule, ni se înfățișează o altă latură a poeziei sale, cea a criticării, fără accente vitriolante, a unei societăți măcinată de vicii ca incompetența, corupția, imoralitatea. „*Ziua făgăduinței*” îndeamnă la reconvertire de la rău spre bine, la speranța unui crez creștinesc adânc.

Cu o fină ironie se întreabă în finalul volumului „*Dansul insomniilor*”: „*Mirceascu, Alexandru, ai străbătut prin veac/ Legându-ți anii vieții de-atâtea diademe;/ Și totuși, cum se face că ai rămas sărac,/ De porți veșmânt pe tine doar togă de poeme?!*” Întreaga sa existență (trece în neființă pe 23 octombrie 2009, la Râmnicu-Vâlcea) „*tot umblă între pământ și cer*” având în față obsesiv doar „*rime*”, risipindu-și „*slovele, în carte*” constatând că „*n-a pus nimic deoparte/ ci doar ai strâns luceferi și aștrii în chimire...*” De altfel, este convins că a „*tot bătut făgașuri și drumuri de mister/ Cu buzunare pline de ritmuri și balade;/ De când te știu tot umbli între pământ și cer,/ Și-ți stau în față rime, cum la-mpărați noroade!*”

Poezia sa, variată ca teme și motive, rămâne un punct de reper luminos, așa cum i-a fost de fapt întreaga viață.

Scrieri:

Calea învierii: poezii. București, Editura Memnon, 1944; *Ciulinii*: epigrame. Târgoviște, Tipografia Dâmbovița, 1947; *Noul Adam*. Proză. București, Editura Fântâna Darurilor, 1948; *Culoarea zâmbetului*: epigrame, catrene, fabule. Râmnicu-Vâlcea, Casa de Cultură a Sindicatelor, 1986; *Lângă sunetul liniștii*: versuri. București, Editura Litera, 1987; *Săptămâna oarbă*: versuri. Râmnicu-Vâlcea, Casa de Cultură a Sindicatelor, 1989; *Ochii dimineții târzii*: poezii. București, Editura Litera, 1990; *Ziua făgăduinței*: eseu religios. Râmnicu-Vâlcea, Editura Alter Ego, 1994; *Amurgul dăruit*: versuri. Râmnicu-Vâlcea, Editura Alter Ego, 1994; *Dansul insomniilor*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 1997; *Chemările luminii*: poezii. Râmnicu-Vâlcea, Editura Buna Vestire, 1998; *O lume de iubire*: cântece pentru voce și pian, pe versuri de Mihai Eminescu, muzica de Alexandru Mircescu. Râmnicu-Vâlcea, Editura Alter Ego, 1999; *Am auzit cum cântă*

îngerii: poeme. Râmnicu-Vâlcea, Editura Horion, 2000; *Moșia mea de vise*, Râmnicu-Vâlcea, Editura Almerom, 2000.

Referințe:

Vrânceanu, Dragoș. *Trepte, antologie literară*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Casa de Cultură, 1972, p. 17; Arhimandrit Gamil, Vaida. *Oltul, Cozia și Mircea, în poezia românească*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 1994, p. 49-50; Dr. Moisiu, Nicolae. *Istoricul epigramei vâlcene*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 1995, p. 52-54; Mohanu, Constantin. *Bicentenar Anton Pann (crestomație 1854-1996)*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Horion, 1996, p. 264; Petria, Petre. *Dicționarul oamenilor de știință, cultură și artă din Vâlcea*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 1996, p. 247-248; *Antologia scriitorilor contemporani din Oltenia, SUD-VEST*. Craiova, Editura Aius, 1998, p. 207-211; Mitrana, Dumitru. *Prin lumea cărților: culegere de texte de critică literară*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 1999, p. 91-93; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 156-157; Corbu, George și colectivul. *Epigrafiști români contemporani (A – Z)*. București, Editura Premier 2002, p. 173; Măldărescu, Ion; Frâncu, Emilian. *Oameni cunoscuți ai Râmnicului contemporan. Mică Enciclopedie*. Râmnicu-Vâlcea, Editura Conphys, 2002, p. 107-109; Lungu, Traian D. *Profiluri și structuri literare. Vol. II, III (M-Y)*. Craiova, Editura Scrisul Românesc, 2003, p. 39-51; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 153-155; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 298.

THEODOR NICOLIN

Un târgoviștean autentic

Târgoviștean prin naștere (26 iulie 1925), trăind toată viața în acest oraș poetul, prozatorul, istoricul literar, publicistul Theodor Nicolin a fost o adevărată enciclopedie a vieții culturale locale, având contacte dintre cele mai benefice cu scriitori, artiști, publiciști reprezentativi la nivel național, de mulți legându-l onorante relații de prietenie.

După absolvirea cursurilor primare (1932-1936), urmează (1936-1944) cursurile liceale la „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște. În 1944 se înscrie la Facultatea de Medicină din București, abandonată după un an, în favoarea Facultății de Drept a Universității București (1949). A funcționat între 1949-1955, ca profesor de limba română la diferite școli din județul Dâmbovița. Din 1955 și până la pensionare jurisconsult și consilier juridic.

Se stinge din viață la Târgoviște, în 8 ianuarie 2014.

Debut publicistic (1935) în revista „Universul copiilor” cu schița „*Silvia cea rea*”, la vârsta de zece ani. În 1936 și 1938 premiat la concursurile pe țară ale Societății „Tinerimea Română”. În perioada 1969-1989 semnează cu pseudonimul Dorin Eliescu. Colaborează la „Dâmbovița”, „Zburătorul” (Onești), „Valachica”, „Realitatea dâmbovițeană”, „Curier”,

„Litere”. I se publică poezii într-o serie de culegeri tipărite pe plan județean: „Strigăt în faptul zilei” (1969), „Creneluri” (1972), „Columnă de victorii” (1979), „Diademe ale timpului nostru” (1979), „Foc nestins” (1982). În mai multe numere din publicația Muzeului Județean Dâmbovița, „Valachica”, are articole de istorie literară referitoare la geneza și tipologia romanului „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” de Camil Petrescu, despre lucrări mai puțin cunoscute ale lui Ion Heliade Rădulescu, sau cele dedicate poetului uitat George Dobrescu.

Debut editorial târziu, cu volumul de versuri *„Lamuraboli”* (1995), urmat de cel de epigrame *„Drept la țintă”* (1995) și de proze scurte *„Firul în patru”* (1996). Preocupări poetice materializate în *„Poeme creștine”* (1999), *„Jocul de-a cuvintele”* (2003) sau volume de haiku-uri: *„Asul de treflă”* (2001), *„Perpetuum mobile”* (2002). „Asul” său îl subintitulează „adieri de haiku-uri nipono-valahe” dorindu-se a fi „reflecții în ritmuri treflate”, în care „dau regat întreg/ format din banalități/ pe-un cuvânt de duh”. Duh pe care-l exersează și în volumul de epigrame *„Drept la țintă”*. Este convins că „eternitatea/ până o veți cunoaște/ savurați clipa”, iar cu „versul” său „încerc să urc o treaptă/ pe scara spre cer”. La o vârstă venerabilă, dar cu tinerețea spiritului, își prezintă „cartea de vizită”: „În vremuri ciudate, hotentote,/ Eu, incurabil Don Quijote,/ La umbra morilor de vânt,/ Trăiesc mereu visând – și cânt”. Consideră că „Realitatea nu e doar/ un elefant/ ci poate fi/ și o adiere de vânt”. În prezent „Cunoașterea-i o rază din ce în ce mai slabă”, iar „La bursa omeniei e aurul scăzut/ Cuvântul de onoare se vinde la tarabă/ În hipodromul fricii curajul e o gloabă/ Pe care călărește jockey și orb și mut”. Exersează și sonetul, considerând că „Nu doar de formă mă declar umil,/ Când îmi adun răzlețe gânduri/ În câte paisprezece rânduri/ Și-mi vine-n minte minunatul Will”, convins fiind că totuși „Destinul l-oi sfida postum/ În iluzoriul meu volum/ Strângând sonet lângă sonet”.

Scrie și proză scurtă pentru copii *„Răducu merge la școală”* (2000). Remarcabile sunt volumele de memorialistică *„Târgoviștea mea”* (2000) și *„Periplu târgoviștean”* (2004, 2005), în care evocă trecutul Târgoviștei, figuri de altădată.

Care este de fapt Târgoviștea scriitorului? În primul rând un prilej de evocare a unor personalități culturale locale sau a scriitorilor pe care i-a cunoscut de-a lungul anilor: Ion Calboreanu, Ștefania Stâncă, Radu Cosmin, George Dobrescu, I. Gh. Vasiliu, Iosif Dumitrescu (I. D. Pietrari), dar și a lui George Căir, C. Nițescu-Zlatian, Iancu Stroescu, Radu Petrescu. Publică în deceniul al optulea interesante studii despre aspecte inedite vizând perioade din viața unor scriitori, trăitori un timp în Târgoviște: Camil Petrescu, Maria Cunțan, Radu Tudoran. Deapănă, de asemenea, amintiri despre Sala de Arme, școlile târgoviștene, monumentul de la Teiș, străzile orașului. Este ca *„un vis frumos, cu amintiri din vremuri de mult ascunse, pe care mulți dintre actualii locuitori ai Târgoviștei nu le-au apucat și de care știu prea puțin”*. De aceea, *„Visând la Târgoviște”*, s-a aflat *„cu fața spre trecutul plin de amintiri și spre viitorul plin de speranțe”*, după cum mărturisește cu un optimism debordant. Pentru autor *„străzile au amintiri”*, trăite și redată într-un stil concis, apelând deseori la memoria proprie sau a cunoscuților, dar și la documente.

Mircea Horia Simionescu găsea că *„meritul cel mai însemnat al cronicarului îmi pare a fi iubirea cuminte, evocarea direct elogioasă a oamenilor și a peisajului spiritului din urbea noastră – Târgoviște”*.

Theodor Nicolin concluziona că trebuie *„să ne luptăm o viață spre a ne realiza ținta pe care ne-am propus-o, dar să nu uităm că Soarta este cea care poate să-și aibă rolul important în modul în care se derulează viața noastră”*. O viață închinată vechii Cetăți de Scaun, măreției Curtii Domnești, pe care zeci de ani a contemplat-o de la ferestrele casei sale, aflată în vecinătate și căreia i-a dăruit cele mai bune creații.

Scrieri:

Lamura bolii: versuri. Târgoviște, Editura Macarie, 1995; **Drept la pîntă:** epigrame. Târgoviște, Tip. S.C. Daniel, 1995; **Firul în patru:** proză scurtă. Târgoviște, Editura Macarie, 1996; **Poeme creștine.** Târgoviște, Editura Misionarilor Verbiți, 1999; **Târgoviștea mea.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; **Răducu merge la școală.** Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2001; **Asul de treflă.** Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2001; **Perpetuum mobile.** Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2002; **Jocul de-a cuvintele.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; **Periplu târgoviștean.** Vol. I, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; Vol. II, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; **Umila spovadă,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 166; Petrescu, Victor. **Scrîtori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 166-167; Coandă, George, **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 405; **Enciclopedia orașului Târgoviște.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 317.

CORNEL IONESCU

Între didactică și scris

Prozatorul, dramaturgul, publicist, se naște în 18 septembrie 1925, la Găești, județul Dâmbovița. Studii liceale în Găești și Târgoviște. Absolvent al Academiei de Studii Comerciale și Industriale din București (1948). După terminarea studiilor superioare se va dedica învățământului, fiind pe rând director al Școlii Generale din Gura Ocnitei, al Școlii Medii Tehnice de Petrol Târgoviște. În aceeași

localitate, inspector școlar, apoi directorul Școlii Generale Nr. 5 „Coresi”, până la pensionare. Se stinge din viață pe 21 iunie 2006, la Târgoviște.

Vădește preocupări literare încă din vremea studiilor liceale. Colaborează cu schițe, nuvele, reportaje în revistele și ziarele locale. Scribe piesele de teatru „*Vlad Țepeș*”, „*Inspector în delegație*” jucate de formații de amatori din Târgoviște.

Debutul editorial cu romanul „*Piatră și zăpadă*” (1972), urmat de romanele „*În furtună*” (1979) și „*Coșmar: Vieți paralele*” (1997). Pentru Horia, personajul cu care deseori se identifică în romanul „*Coșmar*”, tragismul personal se suprapune peste, devastatorul peisaj al războiului: „Aprilie venise cu ploi nesfârșite, reci și plictisitoare. Iarna nu-și luase catrafusele. Se ambiționa să mai rămână întregind dureros

tabloul sumbru al acelui anotimp aflat în agonie. Bubuitul tunurilor răsună aproape de graniță. Convoaiele refugiaților din Moldova umpluseră drumurile și alcătuiau un spectacol sfâșietor de trist”.

În romanele sale încearcă să oglindească societatea românească de după război, cu marile și multiplele ei transformări. Se vedește un bun povestitor. Apartine tradiției cronicarilor participanți ei însăși la evenimente, simțind nevoia imperioasă de a depune mărturie asupra unor fapte trăite, sau oameni pe care i-a cunoscut.

Scrieri:

Piatră și zăpadă. Iași, Editura Junimea, 1972; *În furtună*. Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1979; *Coșmar: Vieți paralele*. Pitești, Editura Cultura, 1997.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 126-127; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni, 1900-2006*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 123-124; *Coandă, George. Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 354; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 257.

CORNELIA VISSARION-MĂNUCEANU

„Întoarcerea acasă”

Poeta, prozatoarea, publicista Cornelia Vissarion-Mănuceanu este o voce distinctă a exilului românesc, care alături de soțul ei, Vasile Mănuceanu, a slujit prin emisiunea Radio „Europa Liberă” (München), idealurile libertății și democrației opunându-se dictaturii, deplângând în intervențiile sale în special soarta intelectualilor și a culturii românești.

Se naște în 23 noiembrie 1925, la Costești-Vale, ca penultimul copil al scriitorului I.C. Vissarion. Urmează cursurile școlii primare în comuna natală, apoi pe cele gimnaziale la Găești și liceale în București (1945). A fost funcționară la diferite instituții din București. Începând cu 1954, timp de treisprezece ani, secretară personală a lui Tudor Arghezi. Se căsătorește cu scriitorul Vasile Mănuceanu (1953). Din 1967 și până la plecarea definitivă din țară (1982) este tot funcționară în București. Se stabilește la München (Germania). Din 1982 începe colaborarea la revista „Dialog” (Frankfurt) și la Radio „Europa Liberă” (sub pseudonimul Alba Postăvaru). A mai scris la „Săptămâna müncheneză”, „Observator” (München), „Arche Noah” (revistă multiculturală).

Debut cu volumul de poezii *„Ochiul lui Horus”* (1986), urmat de *„Moartea valurilor”* (1987), *„Întoarcerea acasă”* (1989), *„Balada tuturor”* (1990), *„Să înșelăm c-un vis speranța”* (1994), *„Poarta stelelor”* (2000). Versurile abordează o gamă largă de sentimente, de la iubire până la frustrare și nostalgia locurilor natale, unde *„pierduți în ziduri/ zac semenii noștri/ scăldați în lacrimi și sânge”,* fiind mereu în *„căutarea cuvântului”,* a unui *„loc unde ninge cu sare;/ ca fluturi sărind prin florile/ paradisului”,* timpul scurgându-se implacabil: *„dar trece un tren (pe lângă mine)/ încărcat cu timp pierdut”.*

Psalmii săi sunt o rugă către Dumnezeu: *„Deschide-Ți ochii Doamne către mine/ Să înțeleg ce-i rău și ce e bine;/ Ajută-mă ca gândul rătăcit/ Să-l smulg din ceața care l-a răpit...”* Când *„durerea vrea să o doboare”,* simțindu-se *„o salcie bătrână”* care *„tot cade și vrea să meargă”,* i se trimite *„o dâră slabă de lumină...”* Era convinsă că *„sufletul se va schimba/ în lungi fuioare de lumină”* datorită credinței în Dumnezeu: *„Lăsați-mă să pot să sper,/ Să pot să cred în Dumnezeu/ E temelia sufletului meu!”* Visul său era să scrie pentru *„oameni buni”,* să se întoarcă acasă: *„Am visat că scriam/ pentru voi, Oameni buni,/ o poezie scurtă și frumoasă,/ în care vă îmbărbătam/ și vă spuneam/ că voi veni/ curând acasă”.* Trăirile din timpul războiului rămân în sufletul său: *„Și astăzi parcă văd trecând/ mereu spre Răsărit/ tot pline/ vagoanele/ când cu soldați/ când cu civili și cu bovine,/ din vremea când era război...”* De altfel, nu și-a uitat niciodată meleagurile natale imaginile celor dragi revenind deseori obsesiv: *„Țăranii mei uitați, mi-e dor de voi/ Mi-e dor de fețele brăzdate/ cu ochii umiliți/ ca puii de botgroși și pițigoi/ Țăranii mei bătrâni,/ cu palme aspre/ odihnind în cingătoare/ prin margini de zăvoi/ în zilele de sărbătoare...”*

Volumele de proză: *„O felie de pepene. Istorii cu țărani”* (1991), *„Cu cartea la brâu”* (1995) grupează schițe, povestiri, amintiri de viață, caracterizate de o mare pasiune pentru aflarea adevărului, adăugându-se literaturii memorialistice a ultimelor decenii, ca și *„Superiorul by”* (2003) semnat Alba Postăvaru.

„Istoriile” sale cu țăranii satului natal dâmbovițean, Costești-Vale, sunt de fapt o radiografie a problematicei țăărănești, o nostalgie după propria-i copilărie și adolescență, cu trăiri de un înalt dramatism, cum este cea a arderii manuscriselor în curte de către tatăl său, scriitorul I. C. Vissarion, în toamna lui 1947: „O grămadă mare de manuscrise ardeau. Unele încă mocnind, alături de cenușa altora. Iar tata le răscolea cu furca, ajutând astfel ca flacăra să cuprindă și pe cele rămase pe margini. Fața lui îngălbenită de emoție, părea un tablou al disperării... Ce faci? De ce ai făcut asta? A fost munca ta de o viață. Munca ta din nopțile nedormite. Timpul tău furat somnului. Cum? De ce? întreba mama cu voce tremurândă. Niciun răspuns. Privirea îi era întunecată.” Amintirile continuă și în *Superiorul by*. Unele au în centrul lor figurile părinților, locurile natale, parfumul sărbătorilor de iarnă sau răcoarea odăilor vara, „plimbările sub clar de lună” fiind „ajutătoare simțirii sale”. Volumele *Foamea de adevăr* (1988) și *Tribuna satelor și alte scrieri* (1997), în colaborare cu Vasile Mănuceanu, adună comentariile, pamfletele apărute între 1984-1987 în paginile revistei „Dialog” sau cele susținute în cadrul emisiunilor „Europei Libere”. Sunt o radiografie critică și dureroasă a „stării deplorabile a culturii românești, sufocată de clanul Ceaușescu” după cum se afirmă în „lămurirea” autorilor. În numeroase intervenții scrise sau vorbite este disecată starea precară a culturii în acei ani, care a dus chiar și la „degradarea răului”: „Tendința regimului anticultural din România de a desfășura profesionalismul în artă a căpătat forme paranoice. Am mai scris despre situația umilitoare și precară în care se află teatrul românesc, ca și despre faptul că, pentru a putea deveni membru al Uniunii Scriitorilor, un poet sau un prozator trebuie să fie, condiție sinequa non, încadrat în câmpul muncii”. De altfel, referindu-se la destinul lui Vasile Mănuceanu, soțul ei, afirma că „este un păcat pentru literatura noastră că foarte mulți tineri români au fost obligați de către regimul totalitar să-și calce mândria în picioare, să-și folosească talentul în a scrie osanale partidului

comunist și șefilor de stat. Metodele de constrângere erau diferite și se aplicau «de la caz la caz»”.

Fiică și soție de scriitor, prin opera sa dă pagini relevante de sensibilitate și atașament față de valorile spiritualității românești.

Scrieri:

Ochiul lui Horus: poezii. München. Editura Ion Dumitru, 1986; *Moartea valurilor*: poezii. München. Editura Ion Dumitru, 1987; *Întorcerea acasă*: poezii. München. Editura Radu Bărbulescu, 1989; *Balada tuturor*: poezii. München. Editura Radu Bărbulescu, 1990; *O felie de pepene-Istorii cu țărani*: proză. München. Editura Radu Bărbulescu, 1991; *Să înșelăm c-un vis speranța*: poezii. München. Editura Radu Bărbulescu, 1994; *Cu cartea la brâu*: proză. München. Editura Radu Bărbulescu, 1995; *Poarta stelelor*: poezii. (sub pseudonimul Alba Postăvaru) München. Editura Radu Bărbulescu, 2000; *Superiorul by*. (sub pseudonimul Alba Postăvaru). München. Editura Radu Bărbulescu, 2003.

Colaborări:

Foamea de adevăr: proză publicistică (cu Vasile Mănuceanu), München. Editura Ion Dumitru, 1988; *Tribuna satelor și alte scrieri*. (cu Vasile Mănuceanu). München. Editura Radu Bărbulescu, 1997.

Referințe:

Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 252-253.

DUMITRU T. STANCU

Monograf al Văii Superioare a Ialomiței

Istoric, istoric al culturii, publicist. A cercetat tradițiile acestor meleaguri încărcate de spiritualitate, existența oamenilor care trăiesc aici, apelând la documente, remarcându-se ca o personalitate de prim rang a ultimilor decenii în cultura dâmbovițeană. Se apleacă cu acribie asupra adevărilor deținute de documentele vremurilor pe care le propune spre analiză, demersul său major fiind veridicitatea și autenticitatea.

Se naște la 26 ianuarie 1927 în Jugureni, comuna Uliești, județul Dâmbovița. După studii primare, urmează Liceul „Octavian Goga” din Găești (1945). Absolvent al Facultății de Istorie a Universității București (1949). Profesor de istorie la diverse școli dâmbovițene: Bădulești, Pietroșița, Brănești, Fieni, Pucioasa (până la pensionare, în 1987). Primul cetățean de onoare al orașului Pucioasa. O perioadă director al liceului din Fieni. Totodată este un pasionat cercetător al tradițiilor istorice, sociale și culturale ale unor localități de pe Valea Superioară a Ialomiței (Fieni, Pucioasa). Se stinge din viață la 23 decembrie 2008, în Pucioasa.

Debut publicistic în revista „Opinii pedagogice” cu articolul „Relațiile social-agrară în satele de pe cursul mijlociu al

Ialomiței în ultima perioadă a orânduirii feudale". Colaborează cu studii pertinente de istorie sau istorie a culturii la „Valachica”, „Înmuguriri”, „Dâmbovița”. Dintre acestea sunt de amintit: „*Documente privitoare la așezarea Fieni, județul Dâmbovița*” (1971); „*Un act de cultură acum o jumătate de secol. Prezența scriitorului I.Al. Brătescu-Voinești la Pucioasa*” (1979); „*D.P. Condurățeanu, autor al primului dicționar geografic al județului Dâmbovița*” (1984). Autor sau coautor al monografiilor localităților Fieni, Pucioasa, cea a Fabricii de ciment din Fieni sau a Liceului „Nicolae Titulescu” din Pucioasa, precum și a albumului „*Pucioasa. La o Aniversare*” (1998). Amplele monografii ale celor două localități (Pucioasa și Fieni) au o serie de similitudini, ce respectă cadrul general al unei asemenea lucrări. Sunt abordate: cadrul geografic și istoric, aspectele vieții politice, economice, sociale și culturale sau religioase. Un accent major s-a pus pe dezvoltarea învățământului, a instituțiilor de cultură, tradițiile artei populare sau genealogia unor familii reprezentative. Înzestrat cu o mare putere de sinteză a materialelor cercetate, reușește nu numai să evidențieze pagini reprezentative ale documentelor, ci să le și interpreteze, dând astfel dovada unor reale calități de cercetător, având credința că prin asemenea subiecte „*noi dovedim că știm să prețuim acele momente din istoria noastră națională; care ne-au determinat să fim și să rămânem verticali și români*”. Era conștient că asemenea sinteze obiective bazate pe documente și evenimente trăite personal sau de semenii săi, se datorau „*Revoluției din decembrie 1989, care a lăsat slova slobodă să grăiască și să exprime adevărul, încorsetat aproape o jumătate de secol*”. Scopul era „*Să se realizeze, astfel, o prezentare integrală din care cititorul să poată discerne cu ușurință și fără echivoc valorile și cauzele reale ale progresului*”.

La monografiile dedicate orașelor Pucioasa și Fieni se adaugă lucrarea „*Contribuția județului Dâmbovița la războiul pentru obținerea independenței de stat a României*” (2004),

riguros întocmită evidențiind jertfele dâmbovițenilor pentru cucerirea Independenței. Volumul în care își dezvăluie talentul de memorialist este „*Drumeții*”, în care povestește cu har descoperirea unor locuri care i-au încântat copilăria, apoi cum vede ca adolescent Bucureștiul, sau marile pasiuni: muntele (Lespezi, Transfăgărășan), Marea, Delta, dar și vizitarea unor locuri (Siberia, Asia Centrală, Germania de Răsărit). Găsim frumoase descrieri ale naturii, ca aceasta din Bucegi: „*O zăpadă care nu mai semăna cu puful păpădiei, pentru că temperatura puțin ridicată a făcut-o densă și apoasă. A rămas, însă, imaculată, în lumina soarelui de asfințit ce atinge culmea Dichiuului, dându-i forma și culoarea unui nasture de sidef de pe o mantie imperială, de un verde spicat, datorită zăpezii ce nu căzuse definitiv de pe cetina brazilor. Totuși, fondul coloristic, temperatura și cântecul păsărilor anunțau zvon de primăvară*”.

Prin opera sa adaugă tezaurului documentar și cultural al spațiului dâmbovițean, importante pagini ce s-au dovedit perene în timp.

Scrieri:

Combinatul de lianți și azbociment Fieni – 60 de ani de producție (1923-1983). Târgoviște, 1983; **Monografia Fabricii de ciment Fieni. (1914-1994).** Iași, Editura Polirom, 1994; **Pucioasa – File de monografie.** Pucioasa, editată de Primăria orașului. Tip. Rapps, 1995; **Fieni – pagini de istorie și istorie a culturii.** Târgoviște, Editura Macarie, 1996; **Pucioasa. La o aniversare:** album color. București, Tip. „Bucureștii Noi”, 1998; **Liceul „Nicolae Titulescu” din Pucioasa la semicentenar 1945-1995.** București, Tip. „Bucureștii Noi”, 1998; **Monografia orașului Fieni, 1532 – 2002.** București, Tipografia Tipocom, 2002; **Pucioasa – pagini de istorie contemporană. Perioada postrevoluționară – decembrie 1989 – iunie 2003.** București, Tipografia Lumina Tipo, 2003; **Contribuția județului Dâmbovița la războiul pentru dobândirea independenței de stat a României. 1877-1878.** București, Tipografia Lumina Tipo, 2004; **Biserica din Șerbănești-Pucioasa, File de monografie,** Târgoviște, Artpress, 2005; **Pucioasa**

A scris mult despre fotbal, dar și despre alte discipline sportive (hochei pe gheață, canotaj, caiac-canoe). Membru al Asociației Internaționale a Presei Sportive timp de peste trei decenii, membru al Uniunii Ziariștilor, iar din 1990 al Asociației Presei Sportive. În această calitate a participat la numeroase congrese și diferite întâlniri internaționale. A primit distincții pentru activitatea de promovare a sportului românesc (1994 – Diploma acordată de Federația Română de Fotbal, cu prilejul aniversării a 85 de ani de la înființare; 1995 - Diploma Asociației Presei Sportive). Debut editorial „*Cu sportivii români la Melbourne*” (1957), urmat de „*Jocurile Olimpice de la Roma*” (1961), în colaborare cu Tudor Vornicu. O documentare de excepție este dublată de rafinamentul observației asupra celor văzute și petrecute în miraculoasa și totodată generoasa lume a sportului, unde rămâi totdeauna cu un „*val ușor de tristețe*”, de multe ori „*fîind prea frumos, să fie adevărat*”. În sport totul este adevărat, de la trăiri intense și până la performanță sau deziluzie.

Scrieri:

Cu sportivii români la Melbourne. București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1957.

Colaborări:

Jocurile Olimpice de la Roma. București, Editura Uniunii de Cultură Fizică și Sport, 1961 (cu Tudor Vornicu).

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 227-228; *Enciclopedia educației fizice și sporturilor din România*. Vol. II, București, Editura Aramis, 2002, p. 140; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 244-245; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2012, p. 487; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 423.

NICOLAE PLOPEANU

Itinerarii pe meridianele lumii

Diplomatul, ziaristul, eseistul a fost un reputat reporter special al Agenției Române de Presă (Agerpress), al radioului și televiziunii, participând la importante reuniuni sau întâlniri la nivel înalt ale perioadei de până la evenimentele din 1989.

Se naște la Găești, județul Dâmbovița, pe 20 septembrie 1927. Clasele primare și gimnaziale, urmate de cele liceale în Dumbrăveni (jud. Târnava Mare), terminate în Găești (1943). Încă de pe băncile liceului înclinații literare, fiind președinte al Asociației Culturale a Elevilor „Sabarul”. Diplomat în drept internațional și istorie-economie al Universității București. Din 1951 lucrează ca ziarist în departamentul pentru probleme internaționale. A luat parte în calitate de reporter special al Agenției Române de Presă sau de redactor al principalelor ziare, ale radioului sau televiziunii, la evenimente internaționale de importanță majoră, la reuniuni politice, întâlniri la nivel înalt, desfășurate în țări din Europa, America, Asia, Africa și Australia. Lucrând aproape 15 ani în străinătate în calitate de corespondent al presei române (Cairo, Belgrad, Londra, Washington), a avut contacte cu mari

personalități ale lumii (șefi de state și de guverne, oameni de cultură, muzicieni, sportivi). A participat totodată la șase reuniuni ale Adunării Generale a ONU. Încetează din viață pe 5 martie 2006, în București.

Publică articole, comentarii, eseuri, precum și reportaje din lumea pe care a cunoscut-o la ea acasă, în „Scânteia”, „Lumea”, „Contemporanul”, „Gazeta literară”, „Flacăra”, „Adevărul”, „Românul”, „Curierul național”. Dă interviuri pentru reviste sau posturi de radiodifuziune din străinătate. În ultima perioadă cadru didactic, specializarea jurnalism, la Academia de Științe Sociale din București.

Debut editorial cu „*Secvențe iugoslave*” (1973), urmat de „*Itinerar britanic*”. Bogata sa experiență dorea să o adune în volume ce descrie diverse întâlniri pe meridianele lumii sau locuri exotice, ca cele din Egipt. Lucrările sunt remarcabile reportaje despre frumusețea naturală, dar mai ales cea spirituală a acestor țări, a bogatelor tradiții istorice, culturale, precum și despre trasee geografice de un rar pitoresc. Totodată se fac dese referiri la obiceiurile, mentalitatea locuitorilor, documentația fiind filtrată prin propria-i sensibilitate.

Scrieri:

Secvențe iugoslave (Însemnări de călătorie). București, Editura Politică, 1973; *Itinerar britanic*, București, Editura Sport-Turism, 1976.

Referințe:

Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*, 1998, p.151; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 179-180; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 186-187.

MIRCEA HORIA SIMIONESCU

Înfruntând anii

A fost și va rămâne unul dintre scriitorii reprezentativi ai literaturii române contemporane. Legat sentimental de orașul Chindiei, Târgoviște, vede lumina zilei la 23 ianuarie 1928, ca primul fiu al ofițerului de infanterie Stelian Simionescu și al Irinei, născută Popescu, oficianță PTT. După mărturiile de mai târziu are o „copilărie fabuloasă și fericită”, de aici extrăgându-și numeroase subiecte ale scrierilor sale de mai

târziu, nararea făcându-se deseori la persoana întâi, dezvăluindu-ne o memorie autobiografică de invidiat.

Studii primare, apoi Liceul „Ienăchiță Văcărescu”, în Târgoviște. Aici, împreună cu bunii săi prieteni de o viață, scriitorii Radu Petrescu și Costache Olăreanu, participă la redactarea unor reviste-manuscris: „Carnet literar”, „Cântece noi”, „Spada”, „Cloșca cu pui”, „Colorado”, „Metru cub”.

Se cristalizează mișcarea care mai târziu este denumită „Școala de la Târgoviște”, cuprinzând pe lângă cei amintiți pe Petru Creția și Tudor Țopa.

Contactul cu mediul intelectual târgoviștean, cu istoria acestor locuri, va avea reverberații perpetue în sufletul său. Din 1948 devine student la Facultatea de Filologie a Universității

București. Își întrerupe studiile, pe care le absolvă abia în 1963, cu lucrarea de licență „Lirica lui G. Călinescu”.

Aproape două decenii (1950-1969) lucrează în redacția ziarului „Scânteia”, colaborând și la alte ziare și reviste ale vremii („România literară”, „Luceafărul”, „Steaua”, „Cronica”, „Convorbiri literare”, „Argeș”, „Astra”, „Ramuri”, „Familia”, „Flacăra” ș.a. precum și la revistele târgoviștene „Litere”, „Curier”). Mai târziu (1972) este numit director general al Operei Române, de unde se va pensiona la cerere (1974) dedicându-se în exclusivitate scrisului.

De la debutul în „Luceafărul” (1968), cu povestirea „*Cum l-am trădat pe Pascal*”, opera sa este amplă, diversă ca modalități de abordare. Reprezentativ pentru proza sa este ciclul „*Ingeniosul bine temperat*” cuprinzând volumele „*Dicționar onomastic*” (1969), „*Bibliografie generală*” (1970), „*Breviarul (Historia calamitatum)*” (1980), „*Toxicologie sau Dincolo de bine și dincoace de rău*” (1983). Conceput sub forma unor dicționare, acest ciclu este continuat de „*Jumătate plus unu. Alt dicționar onomastic.*” După cum afirmă însuși autorul în prefața la „*Bibliografie generală*”, „*compune o panoramă exhaustivă a literaturii contemporane*”. Ea se realizează prin fișe caracterologice organizate de cele mai multe ori într-un ansamblu ce folosește calamburul, observația satirică. De fapt, în esența lor sunt o parodie unde stereotipia, inertul joacă un rol determinant, creând un univers iluzoriu al realității.

Proza sa nu reflectă de obicei realitatea, refăcând deseori atmosfera livrescă, apropiindu-se de Swift sau argentinianul Jorge Borges. Ultimul volum al ciclului „*Toxicologie*” este autobiografic. Se contopesc aici evenimente istorice din timpul copilăriei și adolescenței, cu situații obișnuite din existența unor familii târgoviștene. Scriitor reprezentativ al „Școlii prozatorilor târgovișteni” alături de bunul său prieten Radu Petrescu, este întemeietorul în literatura română al metaromanului. Pe lângă romanele ciclului amintit, este autorul unor culegeri de povestiri: „*După 1900, pe la amiază*” (1974), „*Îngerul cu șorț*

de bucătărie” (1993), *„Povestiri galante*” (1994), al unor volume de însemnări de călătorie: *„Răpirea lui Ganymede*” (1975), *„Ulise și umbra*” (1982) dar și a unor „file de jurnal”, *„Febra*” (1998). Creator al sintagmei *„Târgoviștea mea, e o Florența valahă*”, în excursul sentimental despre Târgoviște, încearcă să dea „răspunsuri” la întrebarea pe care și-a pus-o de nenumărate ori: *„este orașul Târgoviște o realitate sau un vis al meu și al nimănui altuia?”*. Împietind realitatea cu reveria dă pagini memorabile de literatură în *„Târgoviște, scurt excurs sentimental*” (1999). Și-a dorit *„să închine Târgoviștei un poem, în versurile căruia se împletesc și faptele de vitejie ale înaintașilor și tablouri evocatoare ale vieții de fiecare zi a locuitorilor*”, care cu sudoare și sacrificiu *„au sfințit pietrele palatelor, bisericilor, marilor case, tuturor construcțiilor și așezărilor înfruntând veacurile*”. Orașul natal, pe care l-a iubit enorm, a fost confruntat de-a lungul timpului *„cu numeroase oștiri bezmetice, cutremure de pământ pustiitoare, incendii, molime, jafuri, campanii de pedepsire, ierni grele și inundații apocaliptice, urmate de secete prelungite, biruri, silnicii, spolieri de avuții, risipe demențiale, acte de o cruzime înspăimântătoare, tot felul de spaime și umilințe*”, din ele ieșind biruitor, mai mândru de măreția sa, în opinia scriitorului. În romanul *„Cum se face (petrecerea e obligatorie)”* (2002), își pune problema modului de a face literatură, fiind de fapt *„...un exercițiu, o experiență – nu știi cât de reușită – de reducere a povestirii la o surprinzătoare descărcare de energie*”.

În *„Vârstele*” face afirmații relevante privind rolul formativ al prozei, care se păstrează și acum în ciuda faptului că ea e *„concurată și șubrezită de asaltul concentric al mijloacelor moderne de comunicare, mai comode și mai concise, caută să-și descopere calitățile și funcțiile specifice, dibuite de scriitor și de iubitorul de literatură, dar încă insuficient conturate*”. Ea devine și o formă magică de întrupare a ideii: *„Grația și expresivitatea literei, a silabei, a cuvântului și a întregului discurs se pot lipsi de povestirea reproductibilă, noutatea și*

*interesul estetic au la dispoziție mulțime de fine mecanisme care pot produce propria poveste: un nou parcurs poetic". „Rătăcirile unui caligraf” (concepute ca un dialog cu scriitorul Mihai Stan) sunt rememorări în timp, conducându-ne de fapt „în miezul labirintului unei existențe dedicate cu pasiune scrisului”, dorind „să stârnească curiozitatea” și „să emoționeze”. Explică o dată în plus, dacă mai era nevoie, „...cum o viața de om, în cazul de față un scriitor, acumulează întâmplări bune și rele, le transformă în evenimente și apoi le transfigurează în poveste”. Consideră că „pentru a scrie o carte despre nimic, se cere să trăiești o viață întreagă toate evenimentele lumii...”. La insistențele editorului Mihai Stan, în 2010, surprinde prin publicarea unui masiv volum de poezii „**Versete de unică folosință**”, excelent primite de critica literară, amintind de fapt că scriitorul a debutat încă de pe băncile liceului ca poet. Numeroase pagini ale prozei sale dezvăluie faptul că în structura sa scriitoricească se ascundea pe lângă erudit și un liric cu deosebite valențe.*

Cu o riguroasă exigență, face o selecție de aproape 400 de poezii. În „Artă poetică”, afirma că: „*prea sătulă ca-n inima pădurii (de pălăvrăgeală – de ce altceva)/ povestirea a ajuns să se ascută/ ca un vârful de ac în coada butonieră/ lăsându-și fără de căpătâi urmarea*”.

Se stinge din viață pe 18 mai 2011 în București.

Scriitor prolific, deși a debutat târziu în literatură, Mircea Horia Simionescu, declarat cetățean de onoare al Târgoviștei (1996), timp de aproape patru decenii președintele juriului prestigiosului Festival Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”, ce se desfășoară în Cetatea de Scaun, a fost și președintele de onoare fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Continuă tradiția înaintașilor din urbea care a dat culturii române primele tipărituri, precum și alte notabile realizări într-ale slovei scrise.

Cu numeroși admiratori, dar și cu detractori pe măsură, care nu aduc argumente pentru judecățile lor îndoielnice, și care „ar

merita să fie secerată de pedepse pe măsură”, le răspunde hâtru și original: „Aștept revenirea la vigoarea în stare să-i dea dracului «pe toți cât sunt și se pretind»”. Afirmă că: „Puține lucruri mă irită atât de tare precum lauda. În două momente aproape simultane, recunoașterea celor câtorva merite și căderea paralelă în adâncă decepție din cauza neîmplinirilor, erorilor, gafelor, se împletesc în perfectă armonie precum căpтуșeala cu haina” („*Rătăcirile unui caligraf*”).

În concluzia analizei pe care i-o dedică Eugen Simion („*Scriitori români de azi*”, vol. IV), întrebându-se ce este romanul azi, îl caracterizează astfel: „O narațiune când solemnă, când ironică despre felul în care se compune. Prozatorul modern tinde să devină tot mai mult un caligraf, maniac care vrea, într-adevăr, să descrie ordinea haosului”.

Este de fapt o chintesență a efortului scriitorului târgoviștean, desfășurată pe parcursul a peste opt decenii de viață.

Scrieri:

Ingeniosul bine temperat: dicționar onomastic. București, Editura pentru Literatură, I, 1969; II, 1970; *După 1900, pe la amiază*: proze. București, Editura Eminescu, 1974; *Răpirea lui Ganymede*: eseuri. București, Editura Sport-Turism, 1975; *Jumătate plus unu: alt dicționar onomastic*. București, Editura Albatros, 1976; *Nesfârșitele primejdii*: roman. București, Editura Eminescu, 1978; *Învățăături pentru delfin*: roman. București, Editura Albatros, 1979; *Breviarul*: roman. București, Editura Cartea Românească, 1980; *Ulise și umbra*: însemnări. București, Editura Sport-Turism, 1982; *Banchetul*. București, Editura Eminescu, 1982; *Toxicologie*. București, Editura Cartea Românească, 1983; *Redingota*. București, Editura Cartea Românească, 1984; *Licitația*. București, Editura Albatros, 1985; *Trei oglinzi*. București, Editura Cartea Românească, 1987; *Asediul locului comun*. București, Editura Militară, 1988; *Povestiri galante*. București, Editura Minerva, 1994; *Paltonul de vară*. București, Editura Albatros, 1996; *Fărădelegea vaselor comunicante*. București, Asociația Scriitorilor din București și Cartea Românească, 1997; *Jurnal de atelier*. București, Editura Vitruviu, 1997; *Febra, file de jurnal*. București, Editura Vitruviu, 1998; *Târgoviște, scurt excurs*

sentimental. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999; *Dicționar onomastic*. București, Editura Alfa, 2000; *Cum se face (petrecerea e obligatorie)*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Redingota*. Pitești, Editura Paralela 45, 2002; *Asediul locului comun: roman*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Literatură dus-întors*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; *Rătăcirile unui caligraf (Mircea Horia Simionescu în dialog cu Mihai Stan)*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006. *Vârstele*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007. *Versete de unică folosință*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010.

Referințe:

Alexandrescu, Matei. *Confesiuni literare. Dialoguri*. București, Editura Eminescu, 1971, p. 230-240; *Liceul „Ienăchiță Văcărescu”. 1874-1974: monografie*. Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1974, p. 115, 123; Regman, Cornel. *De la imperfect la mai puțin ca perfectul*. București, Editura Eminescu, 1987, p. 71-83; Simion, Eugen. *Scriitori români de azi*, IV. București, Editura Cartea Românească, 1989, p. 292-326; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 198-200; Micu, Dumitru. *Literatura română în secolul XX*. București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 312-314; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul esențial al scriitorilor români*. București, Editura Albatros, 2000, p. 760-761; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 211-214; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. S-T. București, Editura Univers Enciclopedic, 2007, p. 357-358; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 418-419; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 53-58; Stan, Mihai. *Lecturi empatice*, vol. II. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 182-20; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 397.

MARIN IONIȚĂ

În roata lumii

Prozatorul, ziaristul Marin Ioniță este o voce distinctă a breslei scriitoricești din ultimele cinci decenii. Născut pe 10 iulie 1929, în satul dâmbovițean Jugureni, comuna Uliești. Urmează clasele primare în satul natal, cele liceale în Găești, unde participă la lucrările Cenaclului „I.C. Vissarion”. Frecventează Școala de Literatură „Mihai Eminescu” din București (1954), iar în perioada 1956-1960 Facultatea de

Filologie a Universității din capitala țării. A fost agent agricol, șef de fermă, ofițer de artilerie, învățător, profesor, ziarist, ceea ce i-a permis să cunoască medii și episoade de viață diverse, pe care le va reflecta cu talent în proza sa.

Debut literar, încă de pe băncile liceului, în „Almanahul tinerilor scriitori” (1953). Colaborează la „Contemporanul”, „Luceafărul”, „România literară”, „Viața românească”, „Cronica”, „Orizont”, „Argeș”, „Convorbiri literare”, „Kalende”, „Iașul literar”, „România liberă”, „Litere”. Profesor în Pitești, corespondent de Argeș al ziarului „România liberă”, apoi realizator TV al Antenei 1 din Pitești pentru emisiunile culturale. Conduce cenaclul „Sind Junior” de la Casa

Sindicatelor Pitești. Consilier editorial al revistei „Argeș” și președintele Asociației „Arte. Artiști. Știință”.

Debut editorial în 1955 cu volumul de nuvele *„Rădița”*, urmat de cele de povestiri *„Sile voiajorul”* (1966), *„Cine știe mortul?”* (1970). Primul roman *„Un șlep în derivă”* (1978). Autor a numeroase alte volume: *„Rugurile din zori”* (1982), *„Bătrânul și umbra”* (1984), *„Capul lui Decebal”* (1985), *„Hotel Boccaccio”* (1995), *„Os de domn”* (1995), *„Amurgul zeilor”* (1996), *„Hotel Tranzit”* (1999), *„Floarea paștelui”* (1998), *„Roata lumii. Roman de buzunar”* (2000); *„Colivia cu maimuțe”* (2002), *„Kiseleff 10. Fabrica de scriitori”* (2003), *„Nu trageți în dinozauri”*, vol. I (2004). Primește în 1959 premiul Uniunii Scriitorilor, iar în 1964 pe cel al revistei „Luceafărul”. Proza se inspiră deseori din mediul atât de cunoscut al satului, personajele sale fiind puse în situații de cele mai multe ori neobișnuite, înscriindu-se în tradiția literaturii de acest gen. *„Kiseleff 10. Fabrica de scriitori”* e o carte autobiografică, în esență o confesiune literară despre un moment delicat al literaturii române: crearea unei noi structuri scriitoricești, determinantă fiind originea socială. A fost unul dintre cursanți, alături de Nicolae Labiș, Lucian Raicu, Gheorghe Tomozei, Florin Mugur, Ion Grecea și mulți alții care s-au afirmat în peisajul literar de după anul 1950. Despre carte însuși scriitorul afirma că: *„După apariția cărții «Kiseleff 10 – Fabrica de scriitori», în general bine primită de cititori și de critica literară, am fost întrebat de ce nu scriu întreaga poveste a vieții mele. Trebuie să spun că m-a bătut de mai multe ori acest gând, dar de fiecare dată a învins convingerea că povestea vieții unui om obișnuit, cum am fost și sunt eu, nu are nici o importanță pentru interesul cititorului, fie el de azi sau de mâine”*. Posedă o artă superioară de a portretiza, de a caracteriza prin naturalețea comportamentală a eroilor săi. Abordează și tematica istorică, mitologică, ca și pe cea a mediului citadin. Se distinge *„Un șlep în derivă”*, *„Vatră la răscruce”*, *„Capul lui Decebal”*, *„Os de domn”*, *„Amurgul*

zeilor”, cel mai interesant realizat din punct de vedere artistic fiind „**Nu trageți în dinozauri**”. În cel din urmă este un amestec de cotidian și rural, descrierea curții casei natale fiind deosebit de sugestivă: „În copilăria mea aveam curtea plină de păsări. Îmi plăcea să mă țin de fusta mamei când le da să mănânce. Leșea cu șorțul plin de boabe în mijlocul ogrăzii și începea să le strige. Veneau în fugă dând din aripi, găini galbene și porumbace, găște albe ca zăpada, rațe legănându-se pe picioare, curcani cu penele înfoiate, bibilici peștrițe, porumbei de toate felurile, ba chiar și un păun cu coadă în evantai”. În romanul „**Hotel Tranzit**”, pentru autor curtea, casa în special, sunt simboluri ale existenței sătești milenare: „Ce să vă spun? Poate că acesta este blestemul meu: să nu cunosc altă fericire în afară de aceea de a rezista, de a spera, de a o lua mereu de la capăt. Este adevărat că nu o fac din poruncă străină. Eu singur mi-am poruncit: ține casa, omule, dacă vrei să exiști! Că dacă sufletul casei este omul, când trupul piere, nici el nu mai are unde se adăposti”. De fapt, proza sa în care descrie ruralul, satul tradițional românesc se apropie, credem, de un Zaharia Stancu sau Marin Preda.

Este și un înzestrat creator de proză pentru copii.

Prin ceea ce a întreprins, slujind cu devotament și credință slova scrisă, Marin Ioniță a trecut prin experiențe existențiale relevante, cu demnitate și seninătate.

Scrieri:

Rădița: nuvele. București, Editura Tineretului, 1955; **Sile voiajorul:** povestiri. București, Editura Tineretului, 1966; **Cine știe mortul?:** povestiri. București, Editura Albatros, 1970; **Un șlep în derivă:** roman. București, Editura Albatros, 1978; **Soldatul ca soldații.** București, Editura Militară, 1978; **Vatră de răscruce.** București, Editura Albatros, 1979; **Povestiri din țara de cremene:** proză scurtă. București, Editura Ion Creangă, 1980; **Rugurile din zori:** roman. București, Editura Albatros, 1982; **Bătrânul și umbra:** roman. București, Editura Eminescu, 1984; **Capul lui Decebal:** roman. București, Editura Albatros, 1985; **Detronarea familiei regale:** proză

scurtă. Pitești, Editura Exas, 1992; *Hotel Boccaccio*: roman. Pitești, Editura Argeșpress, 1995; *Os de domn*: roman. Pitești, Editura Brio Star, 1995; *Amurgul zeilor*, Pitești, Editura Intact, 1996; *Lacrima de gheață*. Pitești, Editura Zodia Fecioarei, 1997; *Floarea paștelui*, Pitești, Argeșpress, 1998; *Cântăreața cheală*. Pitești, Editura Zodia Fecioarei, 1998; *Hotel tranzit*, Pitești, Editura Cultura, 1999; *Roata lumii. Roman de buzunar*. Vol. I. Pitești, Editura Tiparg, 2000; *Pasărea cu clonțul de oțel* (Povestiri). Pitești, Editura Tiparg, 2001; *Colivia cu maimuțe*. Pitești, Editura Tiparg, 2002; *Kiseleff 10. Fabrica de scriitori*. Pitești, Editura Paralela 45, 2003; *Nu trageți în dinozauri*. Pitești, Editura Paralela 45, 2004; *Cuibul cu năpârci* (coautor I. M. Nedelea), Pitești, Editura Tiparg, 2007; *Intersecția lupului*, Pitești, Editura Tiparg, 2007; *Dinozaura*, Pitești, Editura Tiparg, 2009; *Kiseleff 10. Fabrica de scriitori*, București, Adevarul, 2011; *Mireasa Neagră*, Pitești, Editura Tiparg, 2014.

Referințe:

Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*. 1998, p. 189-190; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 129-130. *Marin Ioniță*. În volumul omagial al Fundației Culturale „Liviu Rebreanu”. La 55 de ani. Pitești, [2003], p. 82-84. Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 125-127. Cristea, Tudor. *Un roman reușit al eșecului*. În vol. *De la clasici la contemporani*. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca & Marcona, 2008, p. 266-273; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 150-152.

ION ENESCU-PIETROȘIȚA

Săgeți (ne)frânte ale cuvântului

Poetul, epigramistul, publicistul se naște pe 3 noiembrie 1929, în Pietroșița, județul Dâmbovița.

Cursuri primare la Pietroșița, urmate de cele liceale în Târgoviște (1950). Din 1954 absolvent al Facultății de Electromecanică a Institutului de Mine -Petroșani. A lucrat ca inginer în minele din Valea Jiului, Șotânga și Filipești de Pădure. Ultimii ani de până la pensionare, funcționar în Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Distins cu premii ale Societății Scriitorilor Târgovișteni: Premiul „Ion Calboreanu” pentru epigramă („*Floare de cactus*”, 2008) și același premiu pentru „*Săgeata frântă*” (2009). Se stinge din viață pe 14 februarie 2012 la Pietroșița.

Din timpul școlii și al facultății publică poezie în „Revista elevilor”, apoi la „Litera noastră”, „Uzina și ogorul”, „Universul literar”, „Flamura Prahovei”, dar și articole de specialitate în „Știința și tehnică”, „Revista minelor”.

Debut editorial cu lucrarea de specialitate „*Cartea dispecerului semnalist*” (1968), urmat de „*Protecția muncii în instalațiile de transport*” (1974). Din 1999 revine la

preocupările literare prin apariția volumului de versuri „*Clipe și gânduri*”, urmat de „*Viață, dragoste și moarte*” (2000); „*Poeme pentru suflet și gând*” (2002); „*Patima cuvântului*” (2003); „*Clipe pentru eternitate*” (2004); „*Urzica și politica*” (2005); „*Cuvinte ghimpate*” (2006); „*Floare de cactus*” (2007); „*Săgeata frântă*” (2008); „*Tolba cu săgeți*” (2009); „*Ultima săgeată*” (2010); „*Viața cu zâmbete triste*” (2012). Versuri confesive, ampretate de o viziune personală asupra existenței, acumulată în timp, aforisme rimate, catrene sau poeme având ca moto: „*M-am lăsat învins / Și-am învins*”. Lansează întrebări asupra Răului, Morții, Gândului, ca forme ale spiritualității noastre: „*Existența, infinitul, moartea / Deopotrivă viața stăpânesc, / Peste ele guvernează soarta / Stăpânește lumea Cel-Ceresc*”. „Săgețile” sale, au drept scop să dojenească, să îndrepte dacă e posibil, răul din societatea în care trăiește și pe care-l tratează cu ironie și sarcasm: „*Poate din haos ne-am născut / Și-n haos ne vom duce / Un lucru bine-i cunoscut / Avem cu toți o cruce*”.

Simțind sfârșitul aproape în „*Viață cu zâmbete triste*” (2012) adună pagini memorialistice despre familia sa cu vechi rădăcini, școlile prin care a trecut, studiile universitare, munca ca inginer de mină, desfășurarea unor evenimente istorice importante, printre altele „*zilele de neuitat ale Revoluției din Decembrie 1989*”. Pagini savuroase sunt cele ce descriu mediul scriitoricesc al Târgoviștei, în care s-a simțit în largul său. Concluzionează că: „*Temporara clipă rătăcită, / Viața se succede-n Univers, / Ea dispăre, iar se înfiripă, / Înțelesul ei rămâne neînțeles...*”.

Scrieri:

Cartea dispecerului semnalist, București, Editura Tehnică, 1968;
Protecția muncii în instalațiile de transport, București, Editura Tehnică, 1974; *Clipe și gânduri*, Târgoviște, Editura Macarie, 1999;
Viață, dragoste și moarte, Târgoviște, Editura Sfînx 2000, 2000;
Poeme pentru suflet și gând, Târgoviște, Editura Sfînx 2000, 2000;

Patima cuvântului, Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2003; *Clipe pentru eternitate*, Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2004; *Urzica și politica*, Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2005; *Cuvinte ghimpate*, Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2006; *Floare de cactus*, Moreni, Editura Artmontania, 2007; *Săgeata frântă*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Tolba cu săgeți*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; *Ultima săgeată*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Viață cu zâmbete triste*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Referințe:

Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 91; Mihai, Stan; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 272-274.

MARIN BUCUR

Un erudit al literelor

Istoric literar, critic, prozator, eseist, ziarist, Marin Bucur s-a născut pe 12 decembrie 1929 în satul Podul Rizii, comuna Sălcioara, județul Dâmbovița.

Studii liceale în Târgoviște, la „Ienăchiță Văcărescu” (1949). Urmează Facultatea de Filologie din București, pe care o absolvă în 1953. Lucrează din penultimul an de studii la Institutul de Istorie și Teorie Literară. Este apoi asistent universitar și redactor la „Lucea-

fărul” (1962-1966). Totodată, angajat de G. Călinescu, mentorul său, la Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” unde în ultima parte a vieții a fost șef de sector.

Își susține doctoratul în științe filologice cu teza „*C.A. Rosetti. Mesianism și don-quișotism revoluționar*”, pe care o publică în 1970. Efectuează stagii de specializare și documentare la Moscova, Paris, Berlin, participând cu cronici riguros documentate la diverse reuniuni de nivel național și internațional.

Debut publicistic în 1950 la revista „Viața românească”. Colaborează apoi la „Tânărul scriitor”; „Gazeta literară”; „Luceafărul”; „Tribuna”; „Steaua”; „Argeș”; „Astra”; „România literară”; „Contemporanul”; „Scânteia”; „Familia”;

„Convorbiri literare”; „Cronica”; „Secolul 20”; „Revista de istorie și teorie literară” ș.a. Din 1990 la „Cotidianul” coordonează suplimentul săptămânal „Arhiva”.

Se stinge din viață la 6 februarie 1994 în București, fiind înmormântat la Mănăstirea Suzana, din județul Prahova.

Ca prozator apare în 1966, cu romanul *„Zi de vară până-n seară”*, frescă a unui sat din preajma capitalei pornit pe drumul cooperativizării. Urmează *„La apa Vavilonului”* (1971). Romanul, de introspecție psihologică, relevă sentimentul pustiului existențial având deseori accente parenetice. Este o temă mai puțin uzitată în literatura română, deși a fost abordată de un Dosoftei, Arghezi sau Blaga.

Se afirmă mai ales ca istoric literar, cu studiile monografice *„Ovid Densușianu”* (1967) și *„C.A. Rosetti”* (1970) sau *„Istoriografia literară românească de la origini până la G. Călinescu”* (1973), lucrarea sa reprezentativă ca istoric literar. Este caracterizată drept: „Excurs istoric și bibliografie a fenomenului de cultură reprezentat de «istoria literară», încercare de identificare a configurațiilor și de determinare a valorilor în câmpul disciplinei cartea vizează, totodată, «centrele de germinație a ideilor de istorie literară», «formele de desfășurare a inițiativelor», «familiile de spirite», evoluția pe axa autonomizării și personalitățile emblematice ale disciplinei” (Cf „Dicționarul general al literaturii române”. București, Editura Univers enciclopedic, 2004, p. 679).

Coordonează o serie de lucrări colective, alcătuiește sau prefătează culegeri de documente: *„Documente inedite din arhivele franceze, privitoare la români, în sec. al XIX-lea”* (1969); *„Literatura română contemporană. I. Poezie”* (1980); *„Literatura română. Studii”* (1979). Volumul de eseuri *„Poezie-destin-dramă”* (1982), aduce în prim plan, cincisprezece nume ale liricii românești, de la Eminescu și Macedonski la Ștefan Augustin Doinaș sau Leonid Dimov. *„Opera vieții, o biografie a lui Ion Luca Caragiale”*, vol. I, II (1989), iar vol. III, *„I.L. Caragiale – Lumea operei”* apărut postum în 2002. Este o

abordare originală, riguros documentată, a vieții și operei marelui scriitor, rămânând alături de paginile lui G. Călinescu, Șerban Cioculescu, puncte de referință despre subiectul abordat. Editor al „*Caietelor Mihai Eminescu*” din care apar șase volume între 1972 și 1985.

Contribuții valoroase în cercetarea presei românești sau ca eminesciolog. Datorită erudiției sale, a exigenței în studierea și aprofundarea temei pusă în discuție, a talentului eseistic, dar și a puterii de sinteză și de a compara, a sublinia noi fațete a subiectelor discutate – recunoscând de fapt influențele lui G. Călinescu – Marin Bucur rămâne în istoria și critica literară a ultimelor decenii ale secolului trecut, un exemplu demn de urmat.

Scrieri:

Zi de vară până-n seară. București, Editura pentru Literatură, 1966; *Ovid Densusianu*. București, Editura Tineretului, 1967; *Documente inedite din arhivele franceze privitoare la români în sec. al XIX-lea*. București, Editura Academiei, 1969; *C. A. Rosetti. Mesianism și Donquijotism revoluționar*. București, Editura Minerva, 1970; *La apa Vavilonului*. București, Editura Eminescu, 1971; *Lucian Blaga. Dor și Eternitate*. București, Editura Albatros, 1971; *Istoriografia literară românească de la origini până la George Călinescu*. București, Editura Minerva, 1973; *Poezie – destin – dramă. Eseuri*. București, Cartea Românească, 1982; *Jules Michelet și revoluționarii români, în documente și scrisori de epocă (1846-1874)*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1982; *B. Fundoianu – Benjamin Fondane: prveliștele poeziei*. București, Editura Albatros, 1985; *Opera vieții. O biografie a lui Ion Luca Caragiale*. București, Editura Cartea Românească, I-II, 1989; *Bucur Marin. Caragiale, lumea operei*. vol. III. Ediție îngrijită de Ștefan Ion Ghilimescu. Pitești, Editura Paralela 45, 2002.

Referințe:

Ungheanu, Mihai. *Campanii*. București, Editura pentru Literatură, 1970, p. 173-179; Zub, Alexandru. *Cunoaștere de sine și integrare*, Iași, Editura Junimea, 1986, p. 219-221; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor români*. Vol. I: A-C.

București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 386-388; George, Alexandru. *Caragiale*. București, 1997, p. 144-150; Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*. 1998, p. 186-187; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 29; Petraș, Irina. *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000*. Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 155; Popa, Marian. *Istoria literaturii române de azi pe mâine – Vol. II*. București, Fundația Luceafărul, 2001, p. 829-830; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. I, A-B. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 678-680; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 28-29; Manolescu, Nicolae. *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.

GHEORGHE DUȚĂ-MICLOȘANU

Obsesia vânătorii și a cuvintelor

Poetul, prozatorul se naște la 10 aprilie 1930 în satul Micloșani al comunei dâmbovițene Malu cu Flori.

Primele clase în satul natal, urmate de Liceul din Câmpulung-Muscel (1951). Remarcat încă de pe băncile liceului pentru talentul său literar, reprezintă județul Muscel la Consfătuirea pe țară a tinerilor scriitori (1951). Cu acest prilej publică prima poezie în „Secera și Ciocanul”. Absolvent al Facultății de Filologie a Universității

București, secția de limbi slave (1955). După terminarea studiilor este angajat la Societatea pentru Răspândirea Științei și Culturii (S.R.S.C.), apoi la Secția de Cultură a Capitalei. Din 1958 inspector școlar pentru regiunea București, apoi, din 1961 și până la pensionare (1991), profesor la diferite școli din București.

În colectivul de redacție al publicației „Interferențe”. Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). În același an primește premiul pentru poezie al SST, iar la a 75-a aniversare „Diploma de excelență” și titlul de cetățean de onoare al comunei natale. În 2013 s-a dezvelit o placă comemorativă în onoarea scriitorului, amplasată la Căminul Cultural din satul natal.

Colaborează la „Scânteia”, „Scânteia tineretului”, „Albina”, „Luceafărul”, „Îndrumătorul cultural”, „România liberă”,

„România literară”, „Munca”, „Dimineata”, „Dâmbovița”, „Curier”, „Litere”, „Paradox”, „Pentru patrie”, „Vânătorul și pescarul român”, „Climate literare”, precum și la emisiuni de Radio și Televiziune. Frecventează cenaclul Universității bucureștene, iar în 1970 înființează cenaclul și apoi Societatea literară „Relief românesc”, care va funcționa până în 1979, editând volumele antologice *„Interferențe”*. Se stinge din viață în 20 august 2008, la București.

Debut editorial cu volumul de poezii *„Pe treptele timpului”* (1979), urmat de *„Cumpăna anotimpurilor”* (1984), *„Cer vegetal”* (1999), *„Anotimpul genezei”* (2001), *„Vârsta luminii”* (2002), *„Condamnați la-ntomnare”* (2003), *„La porțile ninsorii”* (2003), *„Liturghii crepusculare”* (2008).

Poezia sa face deseori o introspecție în anotimpul când *„pipăim asfințitul căzut în iarbă”,* fiind mereu *„îngropat în ninsori”* care sunt *„viscolite, se aștern pe aripa îngerilor”* iar *„pașii gândului se vor prăbuși peste cuiburi de amintire”*. Are tonalități diverse, de la cele romantic-meditative, la cele vitaliste și apoi la înțelepciunea metafizică pe care ți-o dă timpul în scurgerea sa ireversibilă: *„Purtând pe umeri timpul/ În dimineți uitate,/ Corăbiile-aleargă/ Spre-albastru din Cetate...”*. Poetul aude *„țipătul neîmplinit al destinului/ Cu plaiuri de statui strivite de furtună”,* *„Cuvintele s-au scuturat în carte/ Căzând din naltul lor ca din infern”*.

Poeziile din *„Liturghii crepusculare”* conduc la ideea apropierei ceasului marii treceri, când *„liturghii de stele se aprind”,* *„vânt străin umblă-n buzunare”,* *„umbra stelelor întunecă diminețile”*: *„Sunt totul și în toate câte puțin eu trec.../ Ca valul dau năvală spre țărmul tău de dor.../ În propria mea undă respir, și-apoi mă-nec,/ Când umbra ta dispăre ca umbra unui nor...”* Întâlnim o îngemănare de baroc, clasic, devine uneori romantic dar și modern.

Sensibilitatea, imaginarul, romantismul trăirilor sunt prezente și în *„povestirile sale vânătoarești”*. *„Pe ecranul amintirii”* își proiectează trăirile sale, privite cu detașare, la

vârsta senectuții: „După 1989, am rămas vânător numai de cuvinte, prin metafore și imagini, zic eu, absolut inedite. Dar, cum «năravul din fire n-are lecuire» (cum spune o înțeleaptă zicală românească), tot astfel și mie, împătimit de ale vânătorii, mi-a fost imposibil să mă despart de pădure, de întinderile fără sfârșit ale bărănelor, de potecile dealurilor sau ale munților, de brânele acestora, de unde ameteai doar dacă îți aruncai privirea în margine spre periculoasele prăpăstii”.

În „*Întoarcerea lui Tarzan*” nu caută obsedant senzaționalul, ci întâmplări, locuri propice pentru această lume deosebită, cea a vânătorilor, care l-a pasionat „încă din copilărie”.

Scrieri:

Pe treptele timpului. București, Editura Relief românesc, 1979; *Cumpăna anotimpurilor*. București, Editura Albatros, 1986; *Cer vegetal*. București, Editura Arefeană, 1999; *Întoarcerea lui Tarzan*. *Povestiri vânătorești*. București, Editura Arefeană, 1999; *Anotimpul genezei*. București, Editura Arefeană, 2001; *Vârsta luminii*. București, Editura Pro-Transilvania, 2002; *Condamnați la-ntomnare*. București, Editura Perpessicius, 2003; *La porțile ninsorii*. București, Editura Perpessicius, 2003; *Poezii, Poèmes*. Ediție bilingvă româno-franceză. București, Editura Proprio dell'Arte, 2006; *Masa hoților – povestirile vânătorului*. Târgoviște, Grupul Editorial Biblioteca & Marcona, 2007; *Liturghii crepusculare*. București, Editura Arefeană, 2008; *La Malu cu Flori...*, ediție postumă. București, Editura Fast Editing, 2012.

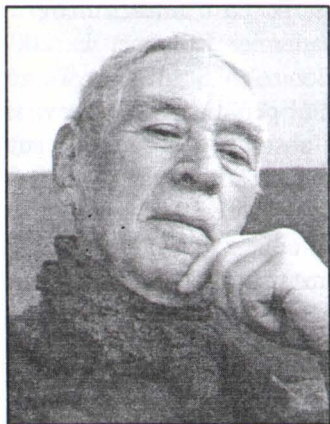
Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 66-67; Petrescu, Victor. *Scritori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 87-88; Ionel, Nicolae. *Scritori târgovișteni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p.110-116; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 207-209.

NICOLAE NEAGU

Dincolo de timp

Poet, prozator, dramaturg, traducător, Nicolae Neagu s-a remarcat ca o prezență distinctă în mediul literar contemporan. Se naște la 18 iulie 1931 în Ionești, comuna Petrești, județul Dâmbovița.

Cursurile școlii primare în Doicești, urmate de cele liceale la Târgoviște și Găești. Între 1950-1956 student al Facultății de Medicină Generală din București. Este medic în comune din jurul localității Vedea, iar din 1959 și

până la pensionare profesează în București.

Debut literar la „Luceafărul” cu poezie (1962). Colaborează la „România literară”, „Viața românească”, „Convorbiri literare”, „Amfiteatru”, „Săptămâna”, „Tineretul liber”, „Luceafărul”, „Contemporanul”, „Ramuri”, „Viața medicală”, „Litere”, „Curier”. Prima apariție editorială cu volumul de versuri *De-a soarele* (1967), urmată de *Echilibru până în ploaia de octombrie*, *Poeme Rococo*, *Ninse colinele în amurg*, *Hibernale*, *Cabinet de familie*, *Cu mâna stângă*, *99 de poeme de toată mâna*, *Părtaș la domnie*, *Doi*. Dintre prozele sale remarcăm *Întoarce-te să mă vezi* (1977), *Ninsoarea care ne trebuie* (proză poetică cu care obține premiul Asociației Scriitorilor din București, 1980), *Înțelesul de*

pierdere, seara", „*Anonimul de aproape*", „*Somnul*", „*Inima*", „*Iubirea ca o mână neagră*", „*Nouă luni cu Lelia*". Volume pentru cei mici: „*Japa verde, mînzul Poc și băiatul fără toc*", „*Iete, sâc!*" și de teatru „*Frunze sub copaci nebuni*". Prezent cu interviuri sau versuri la Radio și Televiziune. Membru al Uniunii Scriitorilor din 1973. Între 1977-2002 președintele Cenaclului Literar „Vasile Voiculescu” al medicilor și farmaciștilor din București. Premii ale Asociației Scriitorilor din București pentru volumele „*Ninsoarea care ne trebuie*” (1984), „*În orașul Poc-n-plic*” (1985). Pentru romanul „*Iubirea ca o mână neagră*” (1995), i s-a decernat Premiul Academiei Române. În 2007 primește premiul Opera Omnia al Societății Scriitorilor Târgovișteni, iar în 2008 i se acordă Premiul pentru poezie al revistei „*Litere*”. Versurile, vizând libertatea absolută a cuvîntului, sunt de un lirism superior, cu nuanțe intelectualizate printr-un rafinament expresiv. Poemele de dragoste, cele patriotice, ce abordează mari teme ale existenței umane, sau de meditație istorică, ca și poezia de atmosferă constituie universul său poetic. De altfel, făcându-și o autocaracterizare a scrisului în general, a poeziei în special, recunoștea că s-a simțit din totdeauna înclinat „*spre relatări autobiografice, [...] 99 la sută din evenimentele mai mari sau mai mititele, descrise în «terfeloagele» mele sunt material faptic nemijlocit trăit*”.

Utopie și reverie, cuvintele ca oglinzi sufletești, o demnitate majoră în asumarea destinului și a vieții, așa cum a fost ea (uneori cu accente dramatice), i-au conferit o seninătate și o trăire intensă a sentimentelor. De aici izvorul nesecat al versurilor sale sau al prozei poetice. Ludicul, fantastul, livrescul, ușurința versificatiei dar și o anumită prețiozitate în exprimare, dau poeziei sale o inconfundabilă veridicitate: „*Ce se va alege din mine?/ somnoroasa mea te întreb,/ iar tu mă asiguri că voi trece/ miriade de stele/ soarele și pământul,/ dar cuvintele rămân*”. Se întreba „*Acum, când sunt aproape de-ncheiere,/ îmi dă târcoale-un gând, neconținut/ Citit-ați oare, cartea cu plăcere/ sau sunteți fericiți că s-a sfârșit*”, găsind și

soluția: „De-aceea vă propun, ca să se vadă/ dacă v-am plictisit/ sau v-a plăcut,/ un pact să-mi bateți tocul cu zăpadă/ la cea dintâi zăpadă ce-a căzut/ să-mi bateți pleape, mâna obosită/ cu care scriu, mai șterg și mai refac...” Este cu adevărat testamentul poetic, afirmând că „mă voi simți, cu șoaptă, răsplătit”.

În „**Pretutindenea femeii**”, își caracteriza astfel existența: „Parcurgem aproape fără să ne dăm seama, de la o vârstă la alta, scene revoluate... Ne plimbăm, în realitate sau în ficțiune, pe străzi lăturalnice și dintr-o dată realizăm că vremea a trecut și că, de acum înainte, pășim din încet în și mai încet spre «poarta făgăduinței» dincolo de care nu mai există temei de întoarcere fiindcă steaua noastră e pe cale să apună atât de trist și de irevocabil încât marele impact e omonim ca ploaia... Ori ca nisipul...”

Într-un singur lucru a crezut cu ardoare scriitorul până în ultima zi a vieții sale (17 iunie 2009, Găești): în puterea celor aproape cincizeci de cărți ale sale, ce vor dăinui înfruntând timpul: „Căci îmi iubesc cărțile cu egoism și mai presus de propria rațiune de a fi... Și apoi, eu mă voi «drumeți» într-o zi dar, «cățarate» pe rafturile unei biblioteci, opurile mele se vor încăpățâna să rămână...”. Într-adevăr, au rămas alături de autorul lor.

Scrieri:

De-a soarele: versuri. București, Editura pentru Literatură, 1967; **Echilibru până în ploaia de octombrie:** versuri. București, Editura Tineretului, 1969; **Poeme Rococo:** versuri. București, Editura Litera, 1969; **Erezii** (versuri). București, Editura Cartea Românească, 1970; **Ninse colinele în amurg:** versuri. București, Editura Cartea Românească, 1973; **Întoarce-te să mă vezi.** București, Editura Eminescu, 1977; **Hibernale.** București, Editura Cartea Românească, 1977; **Înțelesul de pierdere, seara:** roman. București, Editura Eminescu, 1979; **Ninsoarea care ne trebuie.** București, Editura Ion Creangă, 1979; **Suvenire:** versuri. București, Editura Eminescu, 1980; **Cabinet de familie.** București, Editura Eminescu, 1981; **Anonimul de aproape:** roman. București, Editura Cartea Românească, 1982;

Purpura și iarba: versuri. București, Editura Eminescu, 1983; **Somnul:** roman. București, Editura Eminescu, 1984; **În orașul Poc-n plic:** versuri. București, Editura Ion Creangă, 1985; **Soarele meu, inima mea:** versuri. București, Editura Eminescu, 1986; **Cu mâna stângă:** versuri. București, Editura Eminescu, 1987; **Printre cărți, copii și cuburi:** versuri. București, Editura Ion Creangă, 1989; **Inima:** roman. București, Editura Eminescu, 1989; **99 de poeme de toată mâna:** versuri. București, Editura Cartea Românească, 1991; **Exerciții de-a muri:** versuri. București, Editura Eminescu, 1991; **Iapa verde, mânzul Poc și băiatul fără toc:** povestire poetică. București, Editura Ion Creangă, 1993; **Iubirea ca o mână neagră.** București, Editura Eminescu, 1995; **Trandafiri în grădina cu iarnă.** București, Editura Evenimentul, 1996; **Părtaș la domnie:** poeme. București, Editura Eminescu, 1997; **Iete, sâc!.** București, Editura Romania Press, 1997; **Citiți-mă singuri.** București, Editura Eminescu, 1998; **Obitus, apusul stelei:** roman. București, Editura Eminescu, 1999; **Nouă luni cu Lelia:** roman. București, Editura România Press, 2000; **Interiorul căderii:** versuri. București, Editura România Press, 2000; **Doi:** versuri. București, Editura România Press, 2001; **Frunze sub copaci nebuni:** teatru. București, Editura România Press, 2002; **Plural în singurătate.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; **Pretutindenea femeii.** București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2004; **Scrisori neexpediate (itinerar poetic),** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; **Ninsoarea care ne trebuie. Povestiri pentru copii și adolescenți nurlui,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; **Iubirea mea,-n decembrie, pe seară,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; **Mânzul Poc! și Iapa Verde și băiatul care pierde (piesetă într-un act),** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; **Apologia preludiului,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; **Pur și simplu,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009.

Traduceri:

Hol a ho Telapo: versuri. Traduse în limba maghiară. București, Editura Ion Creangă, 1983; **Schee, dich brauchen wir:** versuri, Traduse în limba germană. București, Editura Ion Creangă, 1985.

Referințe:

Găești – cinci secole de istorie. 1498-1998. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 194-195; Iordache, Aurel. **Găești 500. File de**

monografie [f.l.], 1998, p. 192-193; Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul scriitorilor români*. Vol. III: M-Q. București, Editura Fundației Culturale Române, 2001, p. 390-393; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 161-163; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Convorbiri deschise – de la Alexandru Ciorănescu la Marian Zidaru*. București, Editura Lucman, 2003, p. 160-169; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 159-160; *Dicționarul general al literaturii române*. București, Editura Univers Enciclopedic, 2005, p. 562-563; Zalis, Henri. *O istorie condensată a literaturii române. 1880-2000*. ediția a II-a revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 621-622; Cristea, Tudor. *De la clasici la contemporani*. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2008, p. 51-62; Stan, Mihai. *Confreria. Convorbiri și confesiuni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 239-244; Ionel, Nicolae. *Scriitori târgovișteni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p.67-73; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 233-235.

ALEXANDRU STARK

Un istoric al clipei

Prozatorul, traducătorul, ziaristul, scenaristul, reporterul de radio și televiziune, și-a dedicat întreaga existență reflectării realității prin jurnalistică de media și televiziune. A sesizat relația biunivocă dintre societate și comunicare, o comunicare corectă fiind esențială pentru dezvoltarea sănătoasă a tuturor mediilor sociale. Aceasta este percepută ca un fervent psihosocial care este determinat și determină la rândul său în special

schimbarea, dezvoltarea, finalmente spiritualitatea umană.

Se naște la Târgoviște în 6 decembrie 1931. După terminarea școlii primare în orasul natal, urmează Liceul „Spiru Haret” și „Mihai Viteazul” din București. Absolvă Școala de Ziaristică - Radio (1949). Între 1950-1954 studii la Academia de Stat de Literatură și Cultură din Moscova, continuate apoi de cele postuniversitare de jurnalistică în București (1965).

Debut cu reportaje încă de pe băncile școlii în revista Liceului „Mihai Viteazul”. Își dedică întreaga viață scrisului și jurnalisticii de radio sau televiziune, fiind un adevărat istoric al clipei. Din 1949 până în ultimul moment al vieții este reporter, redactor, corespondent extern de Radio și Televiziune (Moscova, Paris). Colaborează la numeroase reviste și ziare: „Secolul XX”,

„Magazin istoric”, „Flacăra”, „Săptămâna”, „Cinema”, „Scân-teia”, „Scân-teia tineretului”, „România liberă”, „Informația Bucureștilor”, „Presa noastră”. De asemenea, la almanahurile: „Scân-teia”, „Cinema”, „Enciclopedic”, „Literar”, „Flacăra”.

Debut editorial cu *Mașini electronice de spus „noapte bună” și alte cronici inverse* (1973), urmat de „*De ce nu cade soarele?... și alte povestiri.*” (1975), „*Reportaj despre un reportaj*” (1975), „*Dați-mi voie să vă întreb. Amintiri despre amintirile altora*” (1976), „*Aventuri pe diagonală... De la sfârșit la început*” (1982). Traduce din Ilf și Petrov, Ilya Erenburg, Gheorghi Vladimov, Elizar Malțev. Spirit enciclopedic, cu temeinice cunoștințe și înclinații certe în muzică, pentru care face o adevărată pasiune, rămâne ca o voce inconfundabilă a reportajului în mass-media românească a ultimelor decenii, în istoria Televiziunii Române. De la vârsta de 14 ani realizează pentru radio și televiziune numeroase reportaje, documentare, anchete, interviuri. Dintre acestea se disting cele dedicate Festivalurilor de muzică de la Brașov, Mamaia, precum și „Albumele duminicale”, „Din tainele arhivelor”, „Transfocator”, „Prim plan” și multe altele. Incitante sunt interviurile cu Corneliu Mănescu, Ion Iliescu, Laszlo Tokes, Magda Cârneci, Cristina Ciontu, Dina Cocea, George Macovescu.

Pentru activitatea sa este distins cu: Diploma de onoare a Festivalului Internațional „Săptămâna filmului documentar și de scurtmetraj pentru cinema și televiziune”, Leipzig (1977); premii ACIN în 1977, 1978, 1983. În 2003 CNA a acordat premiul „In memoriam: Catinca Ralea și Alexandru Stark”.

Se stinge din viață pe 30 octombrie 1992 la Paris (Franța).

A făcut deseori o simbioză reușită între această specie publicistică și posibilitățile și sensibilitățile sale literare, artistice în general, fiind și un fin cunoscător și promotor al muzicii.

În tabletele din *Mașini electronice de spus „noapte bună”*, realizează mici reflecții despre televiziune în general și despre existența cotidiană a telespectatorului care „nu mai vrea să fie socotit un înghițitor de tablete (artistice, informative sau de

orice fel) el dorește să fie pus să gândească și să acționeze”. Unor întrebări ale noastre, încearcă să ne răspundă prin acest volum. Mărturisea că „să nu credeți că răspunsul este așa de ușor de dat. Chiar dacă voi fi criticat (și e mai bine să fii criticat decât să se treacă indiferent pe lângă ceea ce ai scris!), aș vrea să conțină de toate, mai ales că e foarte plăcut și lipsit de orice pericol să-ți spui părerea în probleme a căror rezolvare nu depinde de tine... De altfel, Voltaire, mi se pare, susținea chiar că cele mai bune cărți sunt acelea pe care le întregesc cititorii. Așa că, autorul contează întru totul pe sprijinul dumneavoastră!”.

După propria-i mărturisire „am scris pe tot ceea ce se poate scrie, am scris la orice oră din zi și din noapte...”. Era convins că „măsura vieții omului este în funcție de buna folosire a ei, nu de lungime, pentru că omenirea este nemurirea oamenilor muritori...”. A scris cu creionul, cu cuvântul rostit sau imagine, din uriașă dorință de a fi util semenilor săi.

În volumul ***Dați-mi voie să vă întreb. Amintiri despre amintirile altora*** realizează o serie de „interviuri comode, insolite, sentimentale, pentru mai târziu, cu iz amar”. Afirma că „Nu mi-e teamă că eroii mei se vor repeta. La urma urmei, au o viață atât de bogată, încât n-ar ajunge nici cărți întregi ca s-o epuizezi. Dacă mă gândesc bine, în ultima instanță mi-e frică de mine însumi!”. Dialogurile cu personalități din diverse domenii sunt vii, adevărate introspecții în viața acestora (Henry Coandă, Brunea-Fox, Radu Beligan, Mircea Lucescu, Alexandru Graur, Constantin Daicoviciu, pentru a numi doar câțiva dintre ei).

Într-o discuție avută cu Alexandru Stark în 1990 despre noile descoperiri ale domeniului comunicațional și informațional, acesta susținea că arta constă în alegerea din infinit de multe variante existente la un moment dat, a aceleia care ne ajută să ne realizăm scopul urmărit. În acest sens îl amintea pe sociologul Bruno Wurtz: „Situația fundamentală a teoriei informației este putința alegerii din infinit de multe variante, a celei care duce la scopul urmărit. Cine deține

informația, deține această putință. Cine posedă informația are putere asupra viitorului” (Cf. „Confruntări contemporane pe tema viitorului”). Creionându-i portretul reportericesc Eugen Barbu afirma că „Stark ne-a scris zeci de povești despre oamenii care fac televiziune, despre oamenii care privesc televiziunea, zeci de povești despre Istoria istoriei televiziunii care e mai palpitantă ca Halimaua. Ascultați-l seara pe Stark, priviți-l, e un curios, un indiscret tandru. Când aveți timp, vinerea, citiți-i micile fabule din care tot se mai poate învăța câte ceva... Stark este un om al secolului nostru, ascuns într-o cutie de bachelită, care scrie cu genunchii la gură o poveste dintr-o subterană cu imagini...”. Într-adevăr, el și-a făcut din aceasta un crez al vieții sale.

Scrieri:

Mașini electronice de spus „noapte bună” și alte cronici inverse. București, Editura Meridiane, 1973; *De ce nu cade soarele?... și alte povestiri...* București, Editura Ion Creangă, 1975; *Reportaj despre un reportaj.* Cluj, Editura Dacia, 1975; *Dați-mi voie să vă întreb.* Amintiri despre amintirile altora. Iași, Editura Junimea, 1976; *Aventuri pe diagonală... De la sfârșit la început.* București, Editura Albatros, 1982.

Colaborări:

Cu sufletul la gură. Ușoare schițe de călătorie. (cu Sorina Stark). București, Editura Sport-Turism, 1979; *La cinci minute după cosmos* (cu Dumitru Prunariu). București, Editura Militară, 1982.

Traduceri:

Erenburg, Ilya Grigorievici. *Hrăpărețul.* București, Editura Univers, 1973; Tevekelian, Vertkes Arutiunovici. *Agenția de publicitate a domnului Kacek.* București, Editura Univers, 1975; Vladimov, Gheorghi Nicolaevici. *Trei minute de tăcere.* București, Editura Univers, 1978; Ilf, I.; Petrov, E. *Atitudinea disprețuitoare față de stomac.* București, Editura Univers, 1979; Malțev, Elizar. *Ultima întâlnire.* București, Editura Univers, 1985.

Referințe:

Cuvinte și tăceri. Cu și despre... Alexandru Stark. București, Editura Carro, 1995; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 208-209; Petrescu, Victor; **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 220-221; **Enciclopedia orașului Târgoviște,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 416; Coandă, George. **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,** ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 465.

POMPILIU GÂLMEANU

Pelicula și condeiul ca modalitate de expresie

Cineast, scenarist, poet, publicist, se naște în comuna Buciumeni, județul Dâmbovița, la 8 februarie 1932. Iubindu-și plaiurile natale mărturisea: *„Am simțit pentru o clipă / Că urc în deal la noi acasă / C-aud cum intră coasa-n iarbă / Cum susură izvorul în vâlcea / Și cum un greier tremură pe dâmb”* („Era în zori”). Studii la Liceul Comercial Târgoviște, urmate de cele de la „Ion Luca Caragiale” din București. Între 1950-1952 urmează

Institutul de Artă Cinematografică, Școala de specializare pentru scenarii și regie. Lucrează, până la pensionare, în Studioul Cinematografic „Alexandru Sahia”. Aici și mai târziu liber profesionist sau colaborator al Televiziunii Române, semnează peste 750 de filme ca regizor, scenarist, editor, crainic. De remarcat faptul că își întocmește singur scenariile și comentariile filmelor sale, care au o tematică diversă, fiind adevărate poeme închinare unor mari oameni ai istoriei și culturii noastre sau unor evenimente naționale memorabile. Unele sunt dedicate Târgoviștei sau plaiurilor dâmbovițene (*Curtea Domnească din Târgoviște, Călătorind pe Valea*

Ialomitei, Uzina noastră, Romlux-Tgv., Pictorul din Răzvad, Crizantema de Aur). A fost unul din inițiatorii Festivalului național al filmului documentar și de scurt metraj „Contemporania”, desfășurat câțiva ani la Târgoviște, începând cu 1976. Se stinge din viață pe 24 iunie 1999, la București.

Debut publicistic în „Uzina și ogorul” (1948) cu știri și reportaje literare. Colaborează la: „Scânteia tineretului” (știri, reportaje, versuri), „Tânărul scriitor” (scenarii literare – „*Daruri smulse naturii*”). Mai publică versuri pentru copii în diferite reviste. Obține 35 de premii naționale și internaționale pentru filmul documentar, iar în 1976 premiul ACIN pentru scenariul filmului „*Spirala*”. În 1977 întreprinde o lungă călătorie în jurul lumii la bordul navei „Oltul”, având privilegiul să rețină pe peliculă peisaje, orașe, oameni, această experiență fiind, după spusele sale „o uriașă șansă de a vedea și simți lumea”. Înselat de a cunoaște cât mai mult, în lunga călătorie găsește răgaz de a scrie, lirismul, melancolia, fiind deseori prezente.

Debut târziu (1997) cu unicul volum de versuri, sugestiv intitulat „*Dintr-o vreme*”. Este vremea poetului și a generației sale, plină de neprevăzut dar și de frumusețe morală. Considera că „*Pentru că mi-am prins aripa / În cerneala unui mit*” era dator să „*Învăț să mor și mi se pare / Că-i lecția cea mai ușoară: / O lingură – pe zi – de soare / Și-o picătură – dor de țară!*” („Învăț”). Cei dragi trezesc nostalgii, doruri, vise. Chipul mamei, privirea ei care „*mă cheamă spre lumină*”, ochii „*Albaștri ca o floare din grădină*”, îi apar „*în pragul serilor de-acasă*”. „*Întrebător mă cauți peste zare, / Mă crezi plecat la lemne prin păduri, / Sau c-am urcat la munte cu mioare, / Că dorm în clăi de fân la Curături*” („Mamă”). Situirea acestor poezii în spațiu (București, Osaka, Coasta Algeriei, Marea Mediterană, Pacificul de Nord etc.) face și mai interesantă lectura. Imaginile se derulează parcă cinematografic, lirismul îmbinându-se cu trăirile emoționale: „*Zile întregi / nici un nor / nu se vede la orizont, / În vorbirea curentă / folosim trei*

substantive: / mare, cer, vapor” („Singur”). Acum „La această oră târzie din noapte”, poetul stă „de vorbă cu marea” el arde parcă „șoptele verbului ei / Neliniștea imensității de cerneală / Revărsându-se asupra malurilor / Îmbrățișând gleznelor insulelor / Furișându-se printre umerii strâmtorilor” („Între mare și cer”). După fascinantă sa călătorie ajunge la concluzia: „Nu-i nicăieri mai bine ca acasă –/ Chiar dacă-s multe semne de-ntrebări / Și pe-nserate, gânduri ce m-apasă” // „Mă-ndeamnă să vâslesc spre alte zări” („Nu-i nicăieri”). Aceeași sensibilitate, vibrație profundă pentru istoria, cultura, spiritualitatea românească se devoalează pregnant și în opera sa de remarcabil cineast.

Scrieri:

Dintr-o vreme. Târgu-Mureș, Editura Petru Maior, 1997.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 98-99; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 99-100.

FLORICA DEFTU

Istoric al învățământului dâmbovițean

Profesoară de filosofie, este totodată o talentată publicistă, cu articole documentate privitoare la evoluția învățământului dâmbovițean sau despre personalități ale culturii și artei din acest perimetru de țară. Se naște în comuna dâmbovițeană Glodeni, pe 24 aprilie 1932. Clasele primare în comuna natală, urmate de Liceul Industrial de Fete „I.C. Fusea” din Târgoviște, transformat în Școala Pedagogică, pe

care o absolvă în 1951. Din 1958 licențiată a Facultății de Filozofie a Universității din București. Profesoară de liceu în Băicoi (Prahova), apoi la Liceul Teoretic Nr. 2 și Liceul „Carabella” din Târgoviște, până la pensionare.

Debut publicistic la „Uzina și ogorul” (1951) cu articole pe teme sociale. Scrie articole la reviste de specialitate sau ziare locale: „Dâmbovița”, „Graiul Dâmboviței”, „Jurnal de Dâmbovița”, în revista „Valachica”, a Muzeului Județean Dâmbovița. Ele se referă cu predilecție la aspecte privind istoria învățământului dâmbovițean, unele împărtășind propria-i experiență asupra procesului instructiv-educativ. De asemenea, dedică numeroase pagini unor personalități ale culturii și artei dâmbovițene: I.D. Pietrari, Mihalache Drăghiceanu, Tony

Bulandra, Ionel Fernic, Gheorghe Petrașcu, Ion Ciorănescu, I.C. Vissarion ș.a.

Debut editorial cu un prim volum „*Folosirea documentelor de arhivă școlară în lecțiile de științe sociale*” (1975), urmat de „*Învățământul dâmbovițean în rapoartele inspectorilor școlari de la începuturi până în 1920*” (1998). Este o aprofundată metodă psihologică bazată pe observația propriilor trăiri psihologice, pe baza unei vaste documentări de arhivă, în situația învățământului dâmbovițean de la începuturi până la 1848, iar apoi, pe baza etapelor parcurse, până în 1920. Se vrea un omagiu adus celor care au slujit, după capacitatea fiecăruia, edificiul măreț al instrucției și educației pe aceste meleaguri. În continuarea preocupărilor sale de a scrie o istorie a învățământului dâmbovițean, apar: *Școli dâmbovițene (1920-1948)*, *Învățământul târgoviștean (1948-2003)* și *Interviuri și amintiri... Școala 115 ani* (vol. IV). Autoarea mărturisește că a „*dorit ca pe baza informației din aceste documente, să ridice colbul uitării de pe numele învățătorilor, profesorilor, revizorilor și inspectorilor, modești și uneori anonimi șlefuitori de puternice caractere și de oameni adevărați, ce și-au înscris numele în panteonul spiritual al învățământului dâmbovițean și național.*”

Este și autoarea volumului „*Metode de tratamente practice*”, un mic îndreptar de medicină neconvențională.

Scrieri:

Folosirea documentelor de arhivă școlară în lecțiile de științe sociale. Târgoviște, Casa Corpului Didactic, 1975; *Învățământul dâmbovițean în rapoartele inspectorilor școlari de la începuturi și până în 1920*, vol. 1, Târgoviște, Editura Macarie, 1998; *Școlile dâmbovițene (1920-1948)*, vol. II, Târgoviște, Editura Daniel, 1999; *Învățământul târgoviștean (1948-2003)*, vol. III, Târgoviște, Editura LVS Crepuscul, 2003; *Metode de tratamente practice*. Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2003; *Interviuri și amintiri. Școala - 115 ani*, Vol. IV, Târgoviște, Editura Macarie, 2004.

Colaborări:

Integrarea școlară a tinerilor muncitori. Târgoviște, 1983.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 77-78; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 67-68; *Enciclopedia orașului Târgoviște,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 201-202; Coandă. George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,* Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 476.

MARIN RĂDULESCU

Arta, pasiunea unei vieți

Un îndrăgostit de cuvântul scris, dar și de culoare și sunet, transpuse într-o pasiune de o viață.

Se naște pe 3 mai 1932, în Șuța Seacă – Olteni, comuna Răciu, județul Dâmbovița. Studii primare în satul natal (1945), apoi urmează Liceul Militar din Iași (1945-1949), terminându-l la „Ienăchiță Văcărescu” în Târgoviște (1949-1952) deoarece, după propria-i mărturisire, *„atmosfera a fost mult mai blândă, mai benefică pentru*

mine, băiatul timid de la țară”. Din acei ani datează pasiunea pentru artă în general (muzică, pictură, literatură), dar și pentru istorie, filosofie, medicină, matematică, informatică. Ne aflăm în fața unei personalități complexe și multilaterale. Absolvent al Facultății de Filologie a Universității din București, secția traducători (1952 – 1956) și al Institutului de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, București, secția „Pictură” (1964-1970). În formarea sa intelectuală a beneficiat de audierea unor cursuri ale profesorilor Tudor Vianu, George Călinescu, Boris Cazacu, Corneliu Baba, Raoul Șerban, Zoe Dumitrescu-Bușulenga.

Istoric literar, eseist, traducător, pictor, grafician s-a manifestat în domenii diverse fiind totodată și un pasionat meloman, cu temeinice cunoștințe muzicale. Este profesor de limba și literatura franceză, literatura universală, istoria artei,

desen la licee din București (1956-1990), printre care „Sf. Sava” și Colegiul Național „Elena Cuza”. Obține o diplomă de „Editor” (1992), fiind director al Editurii „Cuvântul Românesc” (1990-1991) și manager al Editurii „Spirale” (1991-2009). Între 1977-1985 secretar al Societății Literare „Relief românesc”.

A fost consecvent principiului că arta este „o formă a activității umane care are drept scop producerea unor valori estetice și care folosește mijloace de exprimare cu caracter specific” (cum apare definită în „Dicționarul enciclopedic ilustrat”, București, Editura Crater, 1999, p. 77). În domeniul artelor frumoase realizează expoziții de pictură, personale sau de grup, atât în țară (București, Târgoviște, Brașov, Sinaia, Bușteni) cât și în străinătate (Milano, Torino-Italia, Toulouse-Franța, Viena-Austria). Unele din lucrările sale se află în colecții de artă în țară, dar și în Italia, Franța, Germania, Austria, Rusia, SUA, Canada. Sunt peisaje, natură statică, portretistică (ulei, tușuri colorate, pe pânză și carton). Face o serie de portrete unor scriitori români și străini, domnitori români: Ion Creangă, Mihai Eminescu, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, I.L. Caragiale, George Coșbuc, Mircea Eliade, François Villon, Arthur Rimbaud, Paul Verlaine, Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Dimitrie Cantemir ș.a.

Realizează ilustrații și coperte pentru volumele proprii sau la unele publicate în editurile „Cuvântul românesc” și „Spirale”. Dintre acestea: „G.C. Nicolescu” (studiu biobibliografic de V. Stoleru, 1977), „Coșbuc, Macedonski, Arghezi, Blaga” (C. Marinescu, 1979), „Poteci către inimi” (Dumitru D. Stancu, 1979), „Pe treptele timpului” (Gh. Duță-Micloșanu, 1979), „Mircea Eliade” (contribuții biobibliografice de M. Handoca, 1981), „Din enigmele celebre ale istoriei” (M. Manea, 1991).

În plan literar, încă de pe băncile liceului, face o pasiune pentru omul Baudelaire și opera sa, care l-a urmărit toată viața. În general pentru marea literatură franceză. Preconiza să finalizeze traducerile volumelor: „L’Impressionnisme”, de Jean

Leymarie, Éditions d'Art Albert Skira, Genève, 1962; „Le Surréalisme”, de Patrick Waldberg, Éditions d'Art Albert Skira, Genève, 1962; „L'Éxpressionnisme”, de Michel Ragon, Lausanne, 1956; „Le Surréalisme et la Peinture”, de André Breton, Gallimard, Paris, 1965. Mărturisea că „*Baudelaire m-a învățat multe; mi-a fost un adevărat far care mi-a condus pașii spre abordarea cu seriozitate a tot ce întreprindeam*”. Editează în 1992, cea mai documentată operă dedicată poetului francez „*Baudelaire. Existență și creație*”, în trei volume: vol. I – *Estetica baudelairiană*; vol. II – *Creativitatea baudelairiană*; vol. III – *Limanul speranței. Exilul*.

Publică studii și articole în revista „Interferențe” a Societății Literare „Relief românesc”, care apărea sub egida Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” (între 1977-1984), unele dedicate scriitorilor francezi: François Villon, Rimbaud, Verlaine, Marcel Proust. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni, colaborează la revista „Litere” (între 2006 -2009).

Numeroase proiecte literare sau cărți apărute în ultimii ani, în tiraje nesemnificative. Dintre acestea amintim: „*Între cer și pământ*” (poezii, 2008); „*Luminile existenței*” (poeme în proză, 2008); „*Treptele devenirii*” (poeme în proză, 2009); „*Amintiri din copilărie*” (povestiri, 2008); „*Povestiri mistice subiective*” (2008); „*Riman*” (roman autobiografic, 2008); „*Marin Rădulescu – pictură și grafică*” (album de artă, 2008). Referitor la lucrarea sa fundamentală despre Baudelaire, în „Dicționarul general al literaturii române” (București, Editura Univers Enciclopedic, 2006, p. 533) se sublinia că „Autorul ei s-a documentat patru decenii, a cercetat sute de monografii și studii apărute în străinătate și în România, periodicele vremii, edițiile critice, corespondența poetului, confesiunile celor care l-au cunoscut pe Baudelaire și a strâns o impresionantă iconografie”. Autorul „*consideră că este utilă o biografie a versiunilor în limba română și a receptării critice la noi*”, ceea ce și realizează, evidențiind contribuțiile lui Mihai Codreanu,

Tudor Arghezi, Al. A. Philippide, N. Iorga, Romulus Vulpesu, C.D. Zeletin și mulți alții.

Prin trecerea în neființă (București, 6 decembrie 2011), lasă un gol în literatura și arta românească contemporană, Marin Rădulescu fiind un exemplu de pasiune și tenacitate pus în slujba unor idealuri nobile.

Scrieri:

Baudelaire. Existență și creație, vol. I: *Estetica baudelairiană*; vol. II: *Creativitatea baudelairiană*; vol III: *Limanul speranței. Exilul*; București, Editura Fundației, 1992; Ediția a II-a, revăzută și adăugită, 2006; *Originile spiritului francez*, București, 1980; *A.B.C.-ul cromatic. Armonia culorilor*, București, 1982; *Omul este ce gândește*, București, 1985; **Baudelaire. Existență și creație**, București, Editura Fundației, 2006; *Desenele lui Baudelaire*, București, Editura Fundației, 2007; *Între cer și pământ*, București, Editura Spirale, 2008; *Treptele devenirii*, București, Editura Spirale, 2009; *Amintiri din copilărie*, București, Editura Fundației, 2008; *Riman*, roman, București, Editura Fundației, 2008; *Marin Rădulescu – pictură și grafică*. Album de artă, București, Editura Fundației, 2008.

Referințe:

Piru, Al. *Ultimele precizii și comentarii critice*, București, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2004, p.704-714; Petrescu, Victor, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 87-88; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. V, P-R. București, Editura Univers enciclopedic, 2006, p. 533; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 207-209.

VASILE ZAMFIR

„Și poezia-i trup din veșnicie”

Reprezentant al generației poeților cu timbru moderat, lucrând o viață întreagă în mediul cărțurăresc, mai întâi ca angajat al depozitului de carte al Editurii pentru Literatură, iar apoi redactor și secretar de redacție al aceleiași edituri, Vasile Zamfir (născut la 10 iunie 1932, în comuna Vișina, județul Dâmbovița) a slujit poezia românească atât prin creația proprie cât și prin sprijinirea unor tinere talente.

Pentru a întregi portretul său câteva date sunt necesare. Absolvă studiile liceale în Găești, apoi pe cele universitare la București. Debut literar în „Luceafărul” (1961), urmat de colaborări la revistele literare: „Luceafărul”, „Gazeta literară”, „Tribuna”, „Tomis”, „Argeș”. Membru al Uniunii Scriitorilor din România.

În primul volum „*Sufletul copacilor*” (1965) își declară apartenența la spațiul satului românesc: „*Îmi pun urechea la pământ și ascult/ Milioane de fibre mă leagă de el:/ strălucirea stelelor,/ strânsa încheștare a brațelor, flacăra sărutului și-a dragostei...* ”, care „*mă cheamă să nu-l uit nicio dată*”.

Demersul poetic este spontan, caracterizat prin naturalețe, declarând de la început că „*Eu nu sunt meșter de cuvinte-alese/ Imaginile-n vers le prind cu greu,/ Iar rimele*

și ritmurile –, adese./ Stau, cu sfială, parcă-n versul meu”. Având „atâtea cărți împrejur/ De luptă și de vise” de-a lungul anilor își va maturiza timbrul poetic, ideile sale căpătând „contur/ în paginile scrise”. Volumele următoare, „*Dimineată cu fluturi*” (1967), „*La marginea lumii*” (1970), „*Bucurii cotidiene*” (1972), „*Nervurile toamnei*” (1973), „*Regăsire la porți*” (1976), „*Unghiuri mișcătoare*” (1977), „*Culorile iubirii*” (1979), „*Cântec de alean*” (1980), „*Tăceri furate: sonete*” (1981), „*Umbra mirată*” (1983), „*Mirele nopții*” (1985), „*Tainele iubirii*” (1988) aduc noutăți atât în ceea ce privește universul poetic, cât și mijloacele prin care acesta se exprimă. Versurile cu tentă patriotică, dar nu patriotarde, sunt puține raportate la întreaga operă: „*Când țara ne fusese de dușmani cotropită/ și rămăsese plaiul Moldovei adăpost,/ eram doar răzbunare cumplită, îndârjită/ Eroii au dat semn că neam unit suntem,/ și vor rămâne pururi pentru urmași îndemn...*”.

Versurile clasice, forma de poezie fixă, sonetul, dar și versurile albe, nu lipsite de ritm, sunt mijloacele poetice exersate.

Își alege cuvintele „*le cern, le sun/ și mă întorc la cântecul străbun/ Aș răscoli vorbirea noastră toată,/ să aflu forma cea mai minunată*”, deoarece „*Pentru atâtea câte-aș vrea să-și spun,/ prea strâmtă-i rima, ritmul nu e bun*”.

Poet al naturii, copilăriei și adolescenței sale, al dragostei consideră că: „*Iubirea mea de tine încătușată/ n-a fost întreagă-n vers desfășurată*”.

Cântecul său va deveni „*lin și nesfârșit*” atunci când „*precum foșnirea-n cetini, prelungă, măsurată/ și nu se va mai spune, prin crengi, că am murit*”.

Își dorește de altfel, să zidească precum albinele durerea: „*în trupul meu de ea lovit/ și-o simt cum stă de dimineată/ și până seara lângă viață*”.

În poezia sa sunt aceleași preocupări, neliniști, idealuri ca și la numele marcante ale generației sale: Nichita Stănescu, Ion Alexandru, Ion Brad, Radu Cârneli, Grigore Hagiu, Cezar Baltag. De altfel, Nichita Stănescu își caracteriza astfel colegul de generație: „...un timid și un suav, un plin de farmec personal și de discreție, pe care nu poți să nu-l iubești”.

Sintetizând imensa dragoste față de poezie a generației, Vasile Zamfir consideră că *„Și poezia-i trup din veșnicie,/ ce-ți umple viața-n arderi și cenușă/ și seamă-ți dai de-aceasta, când la ușă,/ stă și foșnește liniștea târzie.”*

Este conștient că în viață *„Luptăm cu timpul”*, în calea fiecărui om *„se-nalță pretutindeni stăvilare”*, *existența este purtată pe umeri ca o coroană de neamul „ce-a fost demult sărac”*.

În marea dorință de mai bine, va închina versuri și peisajului în care trăia: noile blocuri, macaralele șantierelor, oamenilor care se străduiesc să schimbe fața acestor locuri, să le apropie de o altă civilizație, pe care nu o percep dacă e bună sau rea: *„Suntem oamenii Argeșului:/ Închidem sub albie turbine/ acum străbatem purpura primordială,/ ne-ntoarcem frunză, la tine,/ să te lipim de frunte,/ cu cuibul tău de albine”*.

Întâlnim unele accente bacoviene, soarele, cerul, arborii, sunt văzuți deseori în acest mod: *„De ce n-am plecat? Nu lacrima/ Corăbiile au putrezit în radă/ Și-un film târziu se rupe și se-nnoadă/ Și nu mai știi prin care an era”*.

Propria existență o percepe *„de la o vreme – gânduri”*, considerând că *„ce va fi cu mine nu are importanță/ De greieri și de toamnă mi-i ceasul bătut”*. Va pleca *„în iarnă frumos (ca-ntr-o vacanță)/ pe un drum de sănii albe, pierdut în infinit”*. Sunt versuri încărcate de pesimism prin care își anticipa dispariția (trece în neființă la 20 iunie 1991, în București).

Încrezător în harul său, parcă adună cuvintele „*ca roadele din ramuri*” cu care „*să dea vieții noi sensuri și măsuri*”, cuvântul fiind perceput precum „*mortarul*” pe care „*l-am frământat în patimi, în cântec și-n temei*”. Declară că nu a făcut decât să strângă „*zâmbetele oamenilor/ Din marea corolă a fericirii*” punându-le „*cu visurile lor/ În incandescența cupă a Universului*”.

Nu lipsită de interes este și activitatea sa de traducător, colaborând la „*Antologia literaturii maghiare*”, apoi volumul „*Din lirica japoneză*” sau traducerea lui Victor Siveditis, „*Măslinul*”.

Deși în miezul vieții literare ca editor, opera poetică a avut parte doar de însemnări fugare (Dumitru Micu, Marin Bucur, Alexandru Piru), istoriile literare ale ultimilor ani reținându-l doar în contextul celorlalți poeți ai generației sale, din motive deseori subiective, marginalizarea fiind nedreaptă, nepotrivită față de disponibilitățile reale ale demersului său poetic, cu nimic inferior.

Scrieri:

Sufletul copacilor: versuri. București, Editura pentru Literatură, 1965; *Dimineață cu fluturi*. București, Editura pentru Literatură, 1967; *La marginea lumii*. București, Editura Eminescu, 1970; *Bucurii cotidiene*. București, Editura Eminescu, 1972; *Nervurile toamnei*. București, Editura Cartea Românească, 1973; *Regăsire la porți*. București, Editura Eminescu, 1976; *Unghiuri mișcătoare*. București, Editura Cartea Românească, 1977; *Culorile iubirii*. București, Editura Cartea Românească, 1979; *Cântec de alean*. București, Editura Eminescu, 1980; *Tăceri furate*: sonete. București, Editura Eminescu, 1981; *Mirele nopții*. București, Editura Eminescu, 1985; *Tainele iubirii*. București, Editura Albatros, 1988.

Îngrijiri:

Basme, legende, snoave și cântece populare românești. București, Editura Minerva, 1989.

Referințe:

Piru, Alexandru. *Poezia românească contemporană*, 1950-1971. București, Editura Eminescu, 1975, p. 222-224; *Literatura română contemporană, I. Poezia*. București, Editura Academiei, 1980, p. 529-530; Rotaru, Ion. *O istorie a literaturii române*, III, 1944-1984. București, Editura Minerva, 1987, p. 235; Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*, Pitești, f.a. 1998, p. 195; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 257; Petrescu, Victor, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 262; Petrescu, Victor, *Pagini de istorie literară*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 169-172; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. VII, T-Z. București, Editura Univers Enciclopedic, 2009, p. 481.

LUCIAN PENESCU

Colecționar și literat totodată

Prozatorul, istoricul literar, publicistul se naște în Târgoviște pe 7 martie 1933. Pe lângă activitatea ca literat este unul din colecționarii împătimiți (bibliofil, numismat) cu preocupări predilecte în arealul cultural al Târgoviștei.

Cursuri primare în Târgoviște, continuate apoi la Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (1952). Absolvent al Facultății de Finanțe, Bănci, Contabilitate, din cadrul Academiei de Studii Economice

București (1957). Economist la Administrația Financiară Târgoviște, apoi la unități de învățământ, până la pensionare. Totodată, expert contabil.

Debut literar în „Valachica” (1970). Colaborează la: „Valachica”, „Dâmbovița”, „Târgoviștea”, „Legea lui Țepeș”, „Glasul cetății”, „Jurnal de Târgoviște”, „Realitatea dâmbovițeană”, „Graiul Dâmboviței”, „Săptămâna”, „Curier”, „Litere”, cu recenzii, articole de istorie literară, de cultură târgovișteană, sau cele dedicate unor scriitori (Radu Petrescu, Vasile Florescu, Gh. Tomozei, Vasile Zamfir, Constantin Manolescu). Majoritatea sunt documente vii, narări ale unor întâmplări trăite, în și despre Târgoviște.

Debut editorial cu „*Filatelie, istorie și nu numai*” (1972, în colaborare cu A. Constantinescu) urmat de romanele: „*Diamante în umbră*” (1975), „*O floare pentru eternitate*” (1977), „*Jocul nopții*” (1978), „*Taina*” (1980), „*Un infinit de emoții*” (1982). Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Surprinde faptul că în afara unor articole, studii de istorie literară și cultură despre Târgoviște, nu a mai continuat ca prozator, mai ales ca romancier, unde demonstrase calități reale.

Romanele sale, polițiste în esență, promovează dinamismul acțiunilor, stărilor de neprevăzut. Au un vădit caracter moralizator, cu introspecții psihologice în comportamentul personajelor, puse deseori în situații limită. Ele se află în luptă reprezentând binele și răul din societate. Autorul este evident de partea celor care apără legalitatea. Viața pur și simplu. Scrierile sale dezvăluie o amplă erudiție, stilul fiind în concordanță cu situațiile în care-și pune personajele.

Scrieri:

Diamante în umbră. Timișoara, Editura Facla, 1975; *O floare pentru eternitate*. București, Editura Eminescu, 1977; *Jocul nopții*. București, Editura Eminescu, 1978; *Taina*. București, Editura Eminescu, 1980; *Un infinit de emoții*. București, Editura Eminescu, 1982.

Colaborări

Filatelie, istorie și nu numai (cu A. Constantinescu). Târgoviște, 1972.

Referințe:

Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*. Găești, Școala nr. 2, 1998, p. 188; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 172-173; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 176-177; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 356; Coandă, George. *Istoria*

Târgoviștei. Cronologie enciclopedică, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 363-364; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. **Dâmbovița. De la „organ” la o beție cu libertate**, Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 169; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 239-240.

MIHAI GABRIEL POPESCU

Vocația unui istoric

Istoric, istoric al culturii, eseist, ziarist, ocupă un loc relevant în peisajul spiritual dâmbovițean al ultimilor patru decenii. Studiile, articolele, cărțile de autor sau cele la care a colaborat, au contribuit major la evidențierea zestrei istorice și culturale a acestui spațiu geografic, cultural și literar.

Se naște pe 2 august 1933, la Târgoviște. Studii elementare în comuna Runcu, urmate de cele gimnaziale și liceale la Pietroșița, București și Lupeni. Absolvent al Facultății de Istorie a Universității București (1970). Profesor în Râu Alb, Săteni, Aninoasa, Târgoviște, până la pensionare. De asemenea, între 1968-1974, inspector în domeniul culturii.

Publică studii de istorie, cu caracter monografic, privind unele localități (Runcu, Săteni, Aninoasa, Râu Alb, Bărbulețu, Pucheni, Moțâieni, Voinești) sau despre personalități ale culturii românești de pe plaiurile dâmbovițene (familia Ciorăneștilor, diaconul Coresi). Autor sau coautor a numeroase articole în presa locală referitoare la importanța și semnificația unor evenimente istorice. Este membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2000), care-i conferă Ordinul Ziariștilor clasa I (2001). Diploma de onoare a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”

(2002), precum și diploma de excelență a celei de-a 30-a ediții a Festivalului Național „Moștenirea Văcăreștilor” (1998). Membru al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”, al Societății de Științe Istorice și Societății de Numismatică din România. Membru fondator, secretar al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Cetățean de onoare al orașului Târgoviște pentru „activitatea științifică și literară” (2002).

Se stinge din viață pe 6 iunie 2011 la Târgoviște.

Debut publicistic în „Flamura Prahovei” (1967) cu articolul „*Un erou dâmbovițean – Eremia Popescu*”. A colaborat la „Flamura Prahovei”, „Dâmbovița”, „Graiul Dâmboviței”, „Cetatea”, „Târgoviștea”, „Cadran”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Albina”, „Curier”. Redactor la „Talk Show” (1997-2000), „Litere” (2001-2008) și „Eroica” (2001-2008).

Volumul de debut, „*Memoria dascălilor noștri*” (1998), se remarcă prin diverse portrete făcute unor slujitori târgovișteni ai învățământului ultimului veac. Cu mulți dintre ei autorul a fost coleg sau i-a cunoscut (Dumitru Angelescu, Victor Brânduș, Victor Oprescu, Radu Gioglovan, Constantin Manolescu). Continuă seria portretelor în următoarele patru volume, extinzând noțiunea de „dascăl” și asupra unor personalități din alte domenii, a căror viață și operă se constituie într-un exemplu demn de urmat: ziaști, scriitori, pictori, preoți, militari, ingineri, economiști, ele constituindu-se într-o amplă retrospectivă a spiritualității dâmbovițene în ceea ce a avut ea mai bun în timp. Publică o serie de monografii și documente referitoare la comunele dâmbovițene Bărbulețu, Runcu, Râu Alb, Moțăieni, dar și lucrări de sinteză despre județul nostru: „*Dâmbovița 2000*” și „*Dâmbovița 2002*”.

O atenție deosebită o acordă pădurii, acest element fundamental al existenței umane: „*Pagini la o istorie a pădurii dâmbovițene*” (2002), „*Pagini la istoria contemporană a pădurii*” (cu Ion Gh. Dumitru, 2004). Dedică ilustrei familii de intelectuali dâmbovițeni volumul „*Dinastia Ciorăneștilor*” (cu Ștefan Ion Ghilimescu, 2000), iar cu etnologul Ion Bratu scrie un volum dedicat lui „*Radu lu’ Anghel*”, care a haiducit pe

Valea Dâmboviței. O parte din activitatea publicistică dedicată istoriei și culturii dâmbovițene este adunată în volumele: „*Scrieri din trecut*” (2001); „*Pagini la istoria culturii dâmbovițene*” (2004); „*Scrieri istorico-literare*” (2008).

Prin ce se caracterizează lucrările prolificului autor? În primul rând prin diversitatea temelor istorice, literare, eseistice, abordate cu talent publicistic, pe baza evidențierii și comentării numeroaselor documente, multe dintre ele originale, pe care le-a studiat și interpretat. Reușește să îmbogățească literatura de specialitate cu fapte, personaje, locuri istorice devenite simbolice pentru tematica abordată.

De fapt, Mihai Gabriel Popescu a scris din marele respect pentru trecutul nostru istoric și cultural, dorind să lase cât mai multe mărturii despre soarta și destinul românilor în general și a celor care aparțin spațiului dâmbovițean de spiritualitate, în special.

Scrieri:

Memoria dascălilor noștri. I, Târgoviște, Editura Macarie, 1998; II, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998; III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999; IV, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; V, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; *Bărbulețu-Dâmbovița, documente*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999. *Scrieri din trecut*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; *Pagini la o istorie a pădurii dâmbovițene*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002. *Dâmbovița 2002. Micromonografii*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; *Pagini la istoria culturii dâmbovițene*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Moșăieni-Dâmbovița (monografie)*. Târgoviște, Editura Gimnasium, 2005; *Pagini la istoria culturii dâmbovițene* vol. II, Urziceni, Editura Appolon, 2007; *Scara vieții*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Scrieri istorico-literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Amintirea amintirilor (Jurnalul neterminat al unui dascăl)*. Vol. I, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Amintirea amintirilor (Jurnalul neterminat al unui dascăl)*. Vol. II, ediție postumă, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Colaborări:

Localități ale județului Dâmbovița. Târgoviște, [s.n.], 1971; *Județul Dâmbovița. Monografie*. București, 1971; *Runcu – Dâmbovița. Pagini de monografie*. Târgoviște, 1973; *Grupul Școlar*

de pe lângă I.U.P. Târgoviște, File de monografie. Târgoviște, 1979; *Runcu – Dâmbovița. Pagini de monografie.* Ediția a II-a, Târgoviște, 1999; *Râu Alb – Dâmbovița. Pagini de monografie.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999; *Dinastia de cărturari a Ciorăneștilor (fișe monografice și bibliografie)* (cu Ștefan Ion Ghilimescu). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Dâmbovița 2000. Micromonografii.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; *Radu lu' Anghel* (cu Ion Bratu). Târgoviște, Editura Pandora-M, 2003; *Evoluția instituției silvice a județului Dâmbovița (sfârșitul sec. al XIX-lea – începutul secolului al XXI-lea)* (cu Ion Gheorghe Dumitru). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Pagini la istoria contemporană a pădurii* (cu Ion Gheorghe Dumitru). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004.

Referințe:

Bibliografia istorică a României. IV, 1969-1974. București, Editura Academiei, 1975, p. 55, 302, 355; Ciorănescu, Alexandru. *L'Homme et l'oeuvre.* Fundacion Cultural Rumana. Madrid, 1991, p. 172; Stancu, Dumitru. *File de monografie: Pucioasa.* București, Editura Rapps, 1995, p. 818-819; Zăciu, Mircea; Papahagi Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul scriitorilor români*, vol. I. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 593; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița, 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 183-184; Godea, Ioan. *Etnologia română contemporană, scriitori, bibliografii, ilustrații.* București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 330-331; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 192-194; Stan, Mihai. *Lecturi empatice.* București, Editura Aime, MMVI, p. 12-14; p. 36-39; p. 63-67; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 422; Stan, Mihai; Cristea, Tudor. *Litere 100. Istoria unei reviste dâmbovițene.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; p. 33-34, 89-90, 116-118; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 369; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 80-84.

ANGELA MIHAI-CERNĂTEȘTI

„Neasemuita lumină” a unei sensibilități

Poeta, prozatoarea, autoarea de teatru pentru copii, a fost în primul rând o profesoară de excepție. Cu o sensibilitate deosebită, și-a dedicat viața copiilor în special lumii celor mici, plină de candoare. Se naște în comuna Rasnic, județul Dolj, pe 14 septembrie 1933. Studii liceale la Craiova și Pucioasa, urmate de cele superioare, pedagogice (București) și ale Facultății de Limbă și Literatură Română a Universității București. Apoi și cursurile

Conservatorului de Artă Dramatică din Craiova, pe care le abandonează. Profesoară de limba și literatura română la Fieni, până la pensionare. Publică literatură pentru copii, mai ales piese de teatru, în volume colective „Teatrul pionieresc” (1987), „Micul actor” (1988). Colaborează la revistele pentru copii: „Luminița”, „Ștafeta”, „Șoimii patriei”. Este premiată la nivel național pentru volumul „Sus cortina”, ce reunește 14 scenete, piese într-un act și feeții rămase în manuscris. Teatrul este pentru autoare un mijloc pentru a înțelege universul copilăriei, o îmbinare între realitate și basm, un argument pentru cunoaștere, pentru iubire, toate văzute prin ochii mirifici ai acestei vârste. În 1990 apare volumul de versuri pentru copii „Prietenii Mirunei”, care adună unele versuri publicate anterior în reviste

urmat de „*Fetița și Luna*” (2000) și de cele de proză „*Povești pentru Miruna*” (1999), „*Fetița și luna*” (2000) și „*Grădinița cu flori*” (teatru, 1998), „*Ne așteaptă primăverile*” (schite, 2000). Pentru aceste volume este premiată la Festivalul de literatură pentru copii „Morcoveată” de la Caransebeș (2002). Începutul de primăvară este cu „*zbor de găze-n prag de seară*” diminețile fiind „*cu obraji de floare, scăldate-n căldura Măritului Soare*”. Se adresează lumii celor mici, gen literar prea puțin abordat astăzi din păcate, reușind pagini de o mare sensibilitate și conduită morală pentru cei ce visează cu ochii neprihăniți ai copilăriei, luna privind „*din înalta-i neclintire chipul senin ce înfloreste a perniță albă*”.

Autoare a două romane „*Neasemuită lumină*” (2005) și „*Tristețe iubirii*” (2009), cu vădit caracter autobiografic, alternând nararea unor întâmplări cu stilul de scenariu specific peliculei. Realizează sugestive descrieri de natură. „*În zare, târziu se profilează Babele. Către ele urcă mașini încărcate cu turiști, scăpărând și dispărând la cotituri*”. Vremea este asemenea stării sufletești a Anei (personajul feminin al romanului): „*Soarele dispăre brusc și valuri de nori își trimit suflarea rece cu spic de zăpadă*”. Și vechea Cetate de Scaun a Târgoviștei este înfățișată prin ochii tinerei profesoare, venită pentru a-și primi repartiția: „*Ajunge în dreptul Curții Domnești și liniștea ce-i învăluie mirele o îndepărtează și mai mult de animația străzii [...] A iubit Târgoviștea, orașul în care fiecare ruină avea un spor de căldură și toate la un loc alcătuiau coloana pe care s-a înfășurat și dezvoltat mlădița ființei ei*”.

Fericirea în opinia sa „*își trage seva din trecutele, tristețe iubiri*”.

În romane dă dovada unei depline maturități artistice, ceea ce împlinește ca tot scrisul său.

Scrieri:

Prietenii Mirunei: versuri. București, Editura Ion Creangă, 1990;
Grădinița cu flori. Teatru pentru cei mici, vol. I, Târgoviște,

Domino, 1998; *Povești pentru Miruna*. București, Editura Lucman, 1999; *Fetița și luna*. Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2000; *Ne așteaptă primăverile*. Târgoviște, Editura Sfinx 2000, 2000; *Când bate murgul din picior* (teatru), Editura Sfinx 2000, 2000; *Povestiri pentru Miruna*, București, Editura Papirus Media, 2005; *Neasemuita lumină* (roman), București, Editura Papirus Media, 2005; *Mic Împărat și Pietricica Fermecată*, București, Editura Enc Press, 2007; *Tristețe iubiri* (roman), Iași, Editura Sedcom Libris, 2009; *Roșcata, haiducul și Puiul de Cuc* (carte de citit și colorat), Iași, Editura Sedcom Libris, 2013.

Colaborări:

Micul actor.: teatru pionieresc. București, Editura Ion Creangă, 1987; *Micul actor. Șoimii patriei pe scenă*, București, Editura Ion Creangă, 1988.

Referințe:

Stancu, Dumitru. *Angela Mihai-Cernătești. Scurtă biografie*. Pucioasa - File de monografie. București, 1995, p. 644-646; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 155; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p.149-150.

VICTOR DAVIDOIU

Reflecții existențialiste în și despre satul natal

Prozator, publicist și nu în ultimul rând cunoscător și fin analist al mediului rural în care și-a petrecut și își petrece viața, se naște la 25 septembrie 1933 în comuna dâmbovițeană Bezdead.

Cursurile primare în satul natal, apoi Școala Normală din Câmpulung (1945-1952) și Facultatea de Limbă și Literatură Română a Universității București (1963-1967). Cu mici întreruperi învățător și profesor

de limba și literatura română la Școala din Bezdead, al cărui director a fost trei decenii, slujind-o cu devotament și înaltă probitate profesională. O perioadă este inspector școlar, cu o contribuție apreciată la creșterea calității învățământului dâmbovițean.

Debut publicistic cu schițele „*La graniță*” (1954) și „*Metode*” (1974). Colaborează la revistele „Limba și literatura română”, „Însemnări pedagogice”, „Litere”, precum și la ziarul „Dâmbovița”. Editează și îndrumă revista școlară „*Visuri*”, ce apare sub egida Școlii Nr. 2 „Vasile Voiculescu”, Bezdead.

Primul volum, sugestiv intitulat „*Mit și istorie*”, apărut în 1998, se dorește a fi o documentată micromonografie a localității Bezdead, dar și un remember al învățământului de aici. Un capitol aparte îl dedică autorul oglindirii în literatură și documente istorice a localității natale de către: Iancu Văcărescu, Ion Marin Sadoveanu, Vasile Voiculescu și mulți alții. Tema este reluată într-o monografie, de o valoare documentară deosebită „*Vatră și oameni în freamătul vremii*”. **Bezdead CDXXVIII** (2001), care sparge tiparul de prezentare a istoriei unui sat și a locuitorilor săi, prin amploarea documentației, arheologică, etnografică, socială, culturală, istorică. Adâncind documentarea, reia monografia într-o altă abordare în volumul „*Monografia comunei Bezdead*” (2013), accentele lirice fiind deseori înlocuite cu expunerea riguroasă a faptelor. Volumul dedicat lui „*Liviu Rebreanu - dramaturg*” (cu Valeria Grigore, 2002) prezintă activitatea prestigioasă ca director al Teatrului Național București (1920 – 1930), opera și creația sa ca dramaturg, alte mărturii ale vremii privind relația marelui scriitor cu fascinanta lume a scenei. În volumul de nuvele și schițe „*Destin și pasiune*” (2004), apoi în „*Mona*” (proză scurtă, 2010) sau „*Tatina*” (2004, roman), prezintă alert crâmpie de viață încercând să dea răspuns unor eterne întrebări ale existenței umane. Distins cu premii ale Societății Scriitorilor Târgovișteni: Premiul „Radu Petrescu” pentru roman – „*Tatina. O cronică de familie*” (2009) și Premiul „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești” pentru proză scurtă – „*Mona – schițe și nuvele*” (2011). Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005).

Romanul „*Tatina. O cronică de familie*” evocă zbuciumul existențialist al personajelor sale, cu care deseori se identifică, Tatina fiind marea iubire, transformată în decepție. El realizează că „*Din comportamentul altora mereu înveți. De la cel situat social, economic, intelectual mai sus îți iei un model, un țel de atins. De la cel decăzut, rătăcit, nerod iei învățătura de a nu fi ca el, de a ocoli căile coborârii în noroi și-ți propui să-l ajuți,*

să-l ocrotești, să-l mângâi, să nu-i sporești suferințele. Dar, dacă el vrea, fiindcă așa s-a zidit ca om, să fie rătăcit? Dacă el este condamnat de decădere?”. Aceleași nuanțe confesive, depănarea faptelor făcându-se deseori jurnalistic, apelând la propriile experiențe, cu personaje reale sau imaginare, le întâlnim în majoritatea nuvelor și schițelor sale.

Scrieri:

Mit și istorie - Centenarul Școlii 2 Bezdead. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998; *Vatră și oameni în freamătul vremii. Bezdead CDXXVIII.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; *Destin și pasiune,* nuvele și schițe: Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Tatina,* roman. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Mona,* proză scurtă. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; *Focul aspirațiilor înalte,* proză, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; *Iasmina.* Proză scurtă. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; *Monografia coumnei Bezdead.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013.

Colaborări:

Liviu Rebreanu. Dramaturg (cu Valeria Grigore), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Cartea directorului de școală.* Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2004.

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, II.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 66; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 75; Petrescu, Victor. *Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 65-66; *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului,* (coordonator Ion Văduva-Poenaru), vol. X, 2009, p. 252-253; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Istoria unei grupări literare,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 187-189; Hiru, Ion C. *Neosteniți întru lumină.* Iași, Editura Alfa, 2014, p. 144-146.

VASILE FANACHE

Despre „vârstele” literaturii române

Critic și istoric literar, eseist, publicist, profesor universitar se naște pe 5 aprilie 1934 în Ghirdoveni (azi, comuna I.L. Caragiale) județul Dâmbovița. Urmează cursurile Liceului „Spiru Haret” din Buzău, terminate în 1952. Licențiat al Facultății de Filologie a Universității din Cluj (1958).

Debut cu critică literară în revista „Steaua” (1959). Colaborează la: „Steaua”, „Tribuna”, „Familia”, „Revue Roumaine”, „Cetatea

culturală”. Din 1969 doctor în filologie cu teza „*Poezia lui Mihai Beniuc*”. Cercetător la Filiala Cluj a Academiei (1958-1963), apoi conferențiar și profesor la Facultatea de Filologie a Universității clujene până în 2001. Între 1976-1979 lector de limba și literatura română al Universității Sorbona din Paris. Profesor consultant la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba-Iulia. Se stinge din viață pe 16 octombrie 2013, la Cluj-Napoca.

Debut editorial cu „*Poezia lui Mihai Beniuc*” (1972) urmat de „*Gând românesc și epoca sa literară*” (1973), „*Întâlniri...*” (1976), „*Caragiale*” (1984), „*Eseuri despre vârstele poeziei*” (1990) sau volume dedicate lui Bacovia (1994, 1995, 2004), Caragiale (1997), Blaga (2004). „Eseurile...” acoperind o arie temporală a literaturii noastre se referă la autori ca: Ion Budai-

Deleanu, Grigore Alexandrescu, Mihai Eminescu, George Coșbuc, Octavian Goga, Lucian Blaga (cărui îi dedică mai multe articole), George Bacovia, Radu Stanca, Geo Dumitrescu, Ștefan Augustin-Doinaș, Mircea Dinescu ș.a. Își pune întrebarea firească: „*Ce pot să comunice criticilor, poeții aparținători unor vârstă estetice diferite, dar aceluiși spațiu de expresie, sub acest raport al decodării enigmei umane?*”. Răspunsul dat de autor este fără echivoc: „*Oricât i-ar separa timpul lor de afirmare, critica observă că scrisul acestor poeți consumă într-un limbaj organic care, în cazul nostru, se cheamă poezie românească*”. Reprezentant al școlii clujene de critică și istorie literară, cu o rigoare remarcabilă a cercetării și documentării, abordează teme, motive și structuri lirice noi pentru poezia lui Mihai Beniuc. Atât lucrarea bibliografică dedicată revistei „Gând românesc”, cât și volumul „Întâlniri...”, subliniază portretele unor personalități ale culturii noastre naționale, unele dintre ele din Transilvania. Analizează „Poezia Transilvaniei și Transilvania ca motiv estetic”, revista „Foaie pentru minte, inimă și literatură” dar și Teatrul lui Alecsandri și a lui Caragiale în această provincie românească.

Eseul despre Caragiale este o mică contribuție la înțelegerea lumii scriitorului, un omagiu adus universalității sale. Volumele dedicate lui Bacovia, abordează riguros, științific atât viața cât și opera, încadrată în contextul literaturii vremii.

Scrieri:

Poezia lui Mihai Beniuc. București, Editura Minerva, 1972; „***Gând Românesc***” și ***epoca sa literară***. București, Editura Enciclopedică Română, 1973; ***Întâlniri...*** Cluj Napoca, Editura Dacia, 1976; ***Caragiale***. Cluj Napoca, Dacia, 1984; ***Eseuri despre vârstele poeziei***, București, Editura Cartea Românească, 1990; ***Bacovia: ruptura de utopia romantică***. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1994; ***Poezia lui Bacovia***. Cluj-Napoca, Editura Universității „Babeș-Bolyai”, 1995; ***Caragiale***, Ed. a 2-a, argumentată, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997; ***Lecturi sub vremuri***. Cluj-Napoca, Editura Motiv, 2000; ***Bacovia în 10 poeme***. Cluj-Napoca, Editura Dacia,

2002; *Chipuri ale veșniciei în lirica lui Blaga*. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2004.

Referințe:

Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor români*. Vol. II: D-L. București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 252 – 253; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 92; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 92-93; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. III, E-K. București, Editura Universul Enciclopedic, 2005, p. 112-113.

VICTOR NEGULESCU

Din iubire și speranță pentru România

Prozatorul, publicistul, monografistul și în primul rând militarul cu o fructuoasă carieră, se naște pe 16 mai 1934 în comuna Runcu, județul Dâmbovița. Participant de primă anvergură, fin observator al evenimentelor ante și post decembriste, rememorează fapte și întâmplări puțin cunoscute despre o Românie „în jocul de interese al marilor puteri”, creionând „durerile” sale.

Cursuri primare în comuna natală, cele gimnaziale la Pietroșița, apoi Liceul din Pucioasa. Absolvent al Școlii Militare de Ofițeri „Sf. Gheorghe” (1955) și a Academiei de Înalte Studii Militare (1969). Urmează cursuri de specialitate și postacademice (pentru pregătirea personalului diplomatic; de atașați militari; de Stat Major). Carieră militară, mai întâi comandant de subunitate și unitate la Oradea (1955-1966), ofițer operativ, șef secție în Direcția de Informații din Marele Stat Major (1969-1977). În perioada 1979-1990, atașat militar, aeronautic și naval la Roma. În 1990 primește dificila misiune de a înființa și conduce Direcția de Contraspionaj a Ministerului Apărării Naționale, instituție nou creată, cu atribuții majore în siguranța națională. Este consilier al Ministrului Apărării Naționale și locțiitor al Șefului Statului

Major al Forțelor Terestre. Se pensionează în 1996 cu gradul de general de divizie.

Publică articole pe diverse teme în „Talk Show”, „La datorie”, „Observatorul militar”, „Jurnalul Național”. Prezent în emisiunile „Pro Patria” ale Televiziunii Române. Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Distins cu premii ale acesteia în 2007 și 2008.

Debut editorial în 1999 cu *„Spionaj și contraspionaj. Din viața și activitatea unui ofițer de informații (1966-1996)”*.

Fostul șef al Serviciului de Contraspionaj al MApN înfățișează amintiri, fapte, întâmplări trăite sau cunoscute ale perioadei în care a activat în serviciile speciale ale armatei, privite deseori critic la adresa unor *„responsabili politici și militari ai vremii”*, care au *„săvârșit greșeli, unele deosebit de grave, din care am avut cu toții de suferit”*. Cartea este citită cu interes și datorită stilului alert, adesea virat spre oralitate, dar mai ales faptelor senzaționale pe care le devoalează.

Aceeași abordare în celelalte volume: *„De la informații la contraspionajul militar”* (2000); *„Din durerile României. Greșelile trecutului ne avertizează”* (2001); *„România în jocul de interese al marilor puteri”* (2002); *„Spionaj și contraspionaj. Între ezoteric și diafan”* (2003); *România și nerăbdarea istoriei* (2005 și 2006); *Singur cu destinul. Însemnări și reflecții* (2007 și 2013); *Prețul fatal al puterii. Puterea te prostește destul* (2010); *Jurnal tainic* (2012); *Diplomat în uniformă. În focul războiului din umbră* (2014), scrise din dorința autorului de a fi *„o chemare spre aducerea-aminte a dramei trăite de poporul nostru obligat, din momentul cristalizării sale, să trăiască într-o permanentă stare de asediu și luptă”*.

Monografia comunei natale, *„Runcu în eternitate. Mituri, legende și realități”* (2008) se dorește o continuare a preocupărilor altor scriitori pe acest subiect, aprofundând documentat noi aspecte despre vechi familii, în general despre locurile natale.

În privința evenimentelor la care a fost actor și martor conchide: *„...dacă procesul comunismului și al celor ce ni l-au*

băgat în casă constituie o necesitate și un moment de dreptate și reparație istorică, judecarea celor ce se fac vinovați de actualul dezastru economico-social al României se putea însemna un nou început salvator, în ceasul al doisprezecelea, pe calea primenirii și moralizării clasei noastre politice". Este atitudinea unui militar, aflat deseori în centrul evenimentelor, pe care le-a trăit ardent, influențându-le direct sau indirect, călăuzindu-se cu onestitate, de o mare iubire și speranță în destinul poporului, țării sale, România.

Scrieri:

Spionaj și contraspionaj. Din viața și activitatea unui ofițer de informații 1966-1996. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999; **De la informații la contraspionajul militar.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; **Din durerile României. Greșelile trecutului ne avertizează.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; **România în jocul de interese ale marilor puteri.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; **Spionaj și contraspionaj. Între ezoteric și diafan.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; **România și nerăbdarea istoriei.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, 2006; **Singur cu destinul. Însemnări și reflecții.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, 2013; **Runcu în eternitate. Mituri, legende și realități.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, 2009; **Prețul fatal al puterii. Puterea te prosteste destul.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010, 2011; **Jurnal tainic.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; **Diplomat în uniformă. În focul războiului din umbră.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Referințe:

Popescu Mihai Gabriel. **Memoria dascălilor noștri.** Vol. III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 144-147; Petrescu, Victor. **Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 162-163; Stan, Mihai. **Conferia. Convorbiri și confesiuni.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 245-260; Stan, Mihai. **Lecturi empatice,** vol. 2, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 38-43; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 236-238.

ION GAVRILĂ

Mentor al culturii dâmbovițene

Fervent cultural, istoric literar, eseist, publicist, se naște pe 16 ianuarie 1935 în comuna Râu Alb, județul Dâmbovița. După studiile primare în satul natal și la Fieni, urmează Școala Normală din Câmpulung și Institutul Pedagogic din Galați, Facultatea de Filologie, specializarea română-rusă (1962), apoi Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității București (1965). Funcționează ca învățător și profesor, conduce

Școala din Râu Alb, liceele din Băleni (1962-1963) și Târgoviște („Ienăchiță Văcărescu”, 1982-1986). O mare parte a activității o desfășoară și în domeniul culturii, ca director al Casei Raionale de Cultură Târgoviște (1964-1965), secretar al Comitetului de Cultură și Artă al raionului Târgoviște (1965-1968), președinte al Comitetului de Cultură și Artă al județului Dâmbovița (1968-1980) și al Comitetului Municipal de Cultură și Artă Târgoviște (1986-1990). Aceștia li s-au dat în timp denumirea de Comitete de Cultură și Educație Socialistă. În paralel și alte funcții în aparatul de partid și de stat, atât înainte cât și după 1989.

Debut publicistic în „Uzina și ogorul” (1962), cu articolul „*Trei pașoptiști dâmbovițeni*”. Colaborează cu studii și articole

la „Manuscriptum”, „Echinox”, „Steăua”, „Contemporanul”, „Flacăra”, „Îndrumătorul cultural”, „Flamura Prahovei”, „Apărarea patriei”, „Dâmbovița”, „Valachica”, „Curier”, „Litere”. Consultant științific la o serie de filme sau reportaje TV despre istoria și cultura acestui spațiu de spiritualitate românească („Testamentum”, „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești”, „Crizantema de Aur”, „Zidurile au amintiri”). Are merite deosebite în viața culturală și spirituală a arealului târgoviștean, prin refacerea unor lăcașuri de cult, inaugurarea unor statui de domnitori sau scriitori, înființarea de muzee și case memoriale existente și azi (Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni, Muzeul Tiparului și Cărții Vechi Românești, Casa Memorială „I.L. Caragiale” din comuna natală a marelui scriitor). Perene în timp au fost și Festivalurile „Crizantema de Aur” și „Moștenirea Văcăreștilor”, la care a contribuit plener. A inițiat primul spectacol de sunet și lumină din România, în Curtea Domnească din Târgoviște, „La Porțile Istoriei” (în perioada 1969-1980). A realizat o viabilă strategie culturală, într-o perioadă deseori ostilă tradițiilor spirituale autentice.

Debut editorial târziu cu **„I. Al. Brătescu-Voinești. Viața și opera literară”** (2004). A fost coautor la lucrări monografice despre județul Dâmbovița sau a prefătat pe cele ale comunelor: Brănești, Morteni, Băleni, Runcu ca și unele de specialitate („Tezaurul județului Dâmbovița” de George Potra; „Dezvoltarea învățământului în județul Dâmbovița”, de Gheorghe Pârnuță).

Lucrarea dedicată scriitorului târgoviștean Ioan Alexandru Brătescu-Voinești abordează, într-o viziune originală, susținută cu documente inedite, atât viața cât și activitatea socială și literară a celui pe care, Garabet Ibrăileanu îl numea „un fel de Pană Trăsnea în literatura noastră”, fiind convins „că în dosul acestui stil, aș zice banal de simplu și de natural, se ascunde o muncă infinită de compoziție, de concentrare. Volumul de interviuri **„Destin într-un timp dogmatic. Ion Gavrilă în dialog cu Mihai Stan”** (2006) are un vădit caracter biografic, relevând

momente din îndelungata activitate de diriguitor al culturii târgoviștene și dâmbovițene în calitate sa de secretar și președinte al unor comitete de cultură, educație și artă la nivel local și județean. În încheierea dialogului dorea „*celor chemați pentru asemenea Renaștere (a culturii dâmbovițene), altruism, toleranță, autodepășire, pasiune și foarte multă muncă pentru interesul obștii*”.

Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Distins cu Premiul pentru interviuri-reportaj al Societății Scriitorilor Târgovișteni (volumul „*Destin într-un timp dogmatic: Ion Gavrilă în dialog cu Mihai Stan*”, 2007).

Scrieri:

I. Al. Brătescu-Voinești. Viața și opera literară. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; ***Destin într-un timp dogmatic. Ion Gavrilă în dialog cu Mihai Stan.*** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006.

Referințe:

Popescu Mihai Gabriel. ***Memoria dascălilor noștri, IV.*** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 60-63; Petrescu, Victor. ***Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.*** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 98-99; Stan, Mihai. „***Conferia. Convorbiri și confesiuni***”, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 155-164; ***Enciclopedia orașului Târgoviște***, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 242; Vasiliu, Teodor. ***Istoria Crizantemei de Aur***, Târgoviște, Artpress, 2007, p. 46; Coandă, George. ***Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică***, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2007, p. 356; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. ***Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare.*** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 210-211.

GABRIEL MIHĂESCU

Neliniștea unui istoric

În peisajul cultural târgoviștean sau cel dâmbovițean, ocupă un loc de seamă prin activitatea din ultima jumătate de veac. Spirit acribic, neliniștit, mereu în căutare de noi mărturii, dovezi, documente privind trecutul încărcat de istorie al acestor meleaguri, Gabriel Mihăescu se impune în muzeologia românească mai ales prin activitatea de practician, contribuind în mod determinant la dezvoltarea zestrei muzeale a Târgoviștei, în vremuri

nu tocmai propice acestui act de cultură. Printre realizările sale ca director al Muzeului Județean Dâmbovița (1968-1973) subliniem: organizarea sau dezvoltarea unor secții noi, reorganizarea altora, ceea ce a dus la creșterea prestigiului acestei instituții pe plan local și național: Muzeul Tiparului și al Cărții Vechi Românești; Muzeul Scriitorilor Târgovișteni; Curtea Domnească; Casa-Atelier „Gheorghe Petrașcu”; Casa-Atelier „Gabriel Popescu” de la Vulcana Băi; Expoziția permanentă „I.C. Vissarion” din Costești Vale; Muzeul de Istorie de la Moreni. În toate acestea s-a implicat direct. A studiat și unele monumente religioase. Arheolog prin specializare, a scos la iveală numeroase mărturii ale trecutului nostru îndepărtat.

Se naște în Târgoviște pe 4 august 1935. Cursurile primare și gimnaziale în Târgoviște, ca și Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (1953). Facultatea de Istorie din cadrul Universității București (1958). Este profesor, inspector școlar (1962-1964; 1967-1968), director al Filialei Târgoviște a Arhivelor Statului (1964-1967) și al Muzeului Județean (1968-1973). Apoi muzeograf, bibliotecar, expert-formator la Casa Corpului Didactic (1991-1994), ziarist la cotidianul „Dâmbovița”, cadru didactic al Universității „Valahia” din Târgoviște (1994-2003, când se pensionează). În toate aceste activități, trăsătura fundamentală a fost profesionalismul pentru ceea ce întreprindea, dorința de autoperfecționare. Preocupările sale, preponderent în domeniul istoriei, se materializează în articole, studii și monografii (arheologie, istorie medievală sau modernă, istorie a culturii dâmbovițene). Manifestă interes și pentru problematica cu caracter literar (articole despre Constantin Cantacuzino-stolnicul, Nicolae Bălcescu, Ionescu Raicu Rion). Colaborează la „Flamura Prahovei”, „Uzina și ogorul”, „Dâmbovița”, „Scânteia”, „România Liberă”, „Târgoviștea”, „Revista muzeelor și monumentelor”, „Biblioteca” „Curier”, „Studia bibliologica Valahica” (anuar al universității târgoviștene), „Materiale și cercetări arheologice” (Brașov). Inițiază și conduce, în primii ani, apariția prestigioasei reviste de studii și cercetări „Valachica”, a Muzeului Județean Dâmbovița (din 1968). Participă, de-a lungul anilor, la numeroase sesiuni de comunicări științifice, dar și la congrese internaționale desfășurate la București: cel de Studii Sud-Est Europene (1974), de Tracologie (1976). De asemenea, cel de la Constanța (Ovidianum, 1980) sau al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte (Târgoviște, 1997). Din cauze de sănătate, în ultimii ani s-a retras din activitatea culturală a orașului, realizările în ceea ce privește scrisul fiind nesemnificative, neconforme experienței și probității sale științifice.

Se stinge din viață pe 22 august 2014, în Târgoviște.

Membru fondator al Societății Române de Bibliofilie (1972); al Societății de Literatură „Ion Heliade Rădulescu” (1972); al Societății de Protecție a Monumentelor Istorice „Târgoviștea” (1970); al Societății de Științe Istorice din România (fiind și vicepreședinte al Filialei din Târgoviște) sau al Societății de Studii Clasice din România.

Debut editorial cu volumul monografic *„Tezaurul monetar de la Căprioru. Contribuții la studiul cronologiei și circulației tetradrahmelor Macedonia Prima și a Insulei Thasos”* (1969, în colaborare cu Eugen Chirilă). O perioadă se dedică editării unor lucrări cu caracter turistic, scrise în colaborare cu Eugen Fruchter, Constantin Manolescu, Ion Zăvoianu, Cleopatra Ionescu, Dumitru Badea: *„Târgoviște”* (1971), *„Dâmbovița”* (1979), *„Pucioasa – Vulcana Băi”* (1981), *„Târgoviște. Ghid de oraș”* (1982), *„Titu – Potlogi”* (1988). Autor al unor lucrări despre monumente istorice (*„Curtea Domnească din Târgoviște”*, 1986). Coautor al unor monografii: *„Târgoviște. File de monografie”* (1977); *„Dâmbovița – monografie”* (1980). Colaborează la redactarea și a altor volume: *„Liceul «Ienăchiță Văcărescu», la centenar”* (1980); *„Dicționar istoric al județului Dâmbovița”* (1985). De asemenea, consultant științific la realizarea, de către Studioul Cinematografic „Alexandru Sahia”, a unor filme despre Târgoviște și județul Dâmbovița.

Spirit sintetic, profund cunoscător al tradițiilor istorice și culturale ale acestui spațiu românesc, elaborează lucrări de referință citate deseori pentru ineditul informațiilor științifice.

Colaborări:

Tezaurul monetar de la Căprioru, Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1969 (cu Eugen Chirilă); *Târgoviște. Mic îndreptar turistic*. București, Editura Stadion, 1971 (cu Eugen Fruchter); *Dâmbovița. Ghid turistic al județului*. București, Editura Sport-Turism, 1979 (cu Eugen Fruchter și Constantin Manolescu); *Pucioasa – Vulcana Băi. Mic îndreptar turistic*. București, Editura Sport Turism. 1981 (cu Eugen Fruchter și Constantin Manolescu);

Târgoviște. Ghid de oraș. București, Editura Sport Turism, 1982 (cu Eugen Fruchter și Constantin Manolescu); **Titu – Potlogi. Mic îndreptar turistic.** București, Editura Sport Turism, 1988 (cu Cleopatra Ionescu și Dumitru Badea).

Referințe:

Dan, Petre. **Asociații. Cluburi. Ligi. Societăți. Dicționar enciclopedic.** București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983, p. 9-10; 403-404; Petrescu, Victor; Ghilimescu, Ștefan Ion. **Moștenirea Văcăreștilor.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 40; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 155-156; Petrescu, Victor. **Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 151-152; **Enciclopedia orașului Târgoviște.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 311; Coandă, George. **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,** ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 492.

SERGHIE BUCUR

„Corăbii grele de speranță”

Ziaristul, prozatorul, poetul se naște pe 16 octombrie 1935, în Moreni, județul Dâmbovița. Cursurile elementare la Gura Ocnitei (1942-1949), urmate de cele profesionale la Schela Mare-Moreni și Teleajen (1949-1952). Apoi cele liceale la Florești și Câmpina, județul Prahova (1960-1963). De asemenea, absolvent al Școlii de Arte Plastice din Ploiești (1977) și a celei de inventică în proprietate industrială (Iași, 1974; București,

1983). Între 2004-2009, studii la Facultatea de Istorie și Arheologie a Universității „Spiru Haret” București. Din 1953 până în 1991 a lucrat ca proiectant la Fabrica de Anvelope „Victoria” Florești. După 1990, cofondator și redactor șef al săptămânalului „Public”, ce apărea la Băicoi, Florești și Câmpina. Apoi fondator și redactor-șef la „Jurnalul de Prahova” (1992-1999), la „Oglinda Câmpinei” (1999-2002). Redactor și prezentator al emisiunii „Peceti culturale ” al postului tv „Antena 1” Ploiești (1997-1998). Încă din 1963, corespondent și redactor al ziarului „Flamura Prahovei”, unde publică reportaje, anchete, interviuri. Cu poezie este prezent în „Tribuna”, „Flacăra”, „Orizont”, „Dacia literară”, „Astra”, „Adevărul literar și artistic”, „Sinteze literare” dar și cu proză și reportaje

în „Revista Nouă”, „Orizont”, „Sinteze Literare”, „Cafeneaua literară”, „Litere”, „Impact cultural”, „Climate literare”, „Pagini literare”, „Axioma”. Realizează expoziții de pictură și sculptură la Ploiești și Florești.

Debut editorial cu versuri și proză în antologii literare apărute la Ploiești: „Sub flamura cetății” (1975); „Suprema iubire” (1977) sau în „Arc peste timp” (București, 1977); „Ca o vatră limba noastră” (București, 1982).

Premiat la Concursul de poezie și proză „Țării să-i fim destoinici” (1976) și la concursul de proză „I. L. Caragiale” (Ploiești, 2004). Din 1968 pune bazele Cenaclului literar „Cezar Petrescu” de la Florești, cu activitate până în 1992, editând și prima agendă de cenaclu, în 1980. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005) și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2009).

În 1999 îi apare volumul de versuri „*Sunt-Ești*”, bine receptat, despre care au scris Ion Bălu, Constantin Trandafir, Nicolae Dorel Trifu, Victor Sterom și Cristian Crăciun. De fapt este o împlinire târzie a dorinței de a strânge versurile în volum. Poezie de dragoste, având ca notă dominantă melancolia, încărcată și de neliniști, speranțe, unde „*frunza, norii, vântul*” sunt „*prilej de poezie*”, iar lumea e „*ahțiată de viață*” în „*orașul suit în turnurile înserării*”, în care „*doar umbra / bate încotro / geana cetății / dă la o parte / depărtarea.*”

Se întreabă existențial: „*Ce să-ți mai scriu, / ce să-ți mai cânt; / ești prea târziu, / sunt prea pământ*”. Se simte în stare să trimită „*Corăbii grele de speranță*”, considerând că „*în viața poetului / ziua lui de naștere este / un munte cu un gând mai sus, / o apă cu un val mai timid, / o frunză crescută în umăr / drept aripă...*”. Apelează deseori la interogații toate grefate pe un fond melancolic, al iubirilor și speranței.

Stil reportericesc în „*Câmpineni și destine*” (2000), interviuri, evocări, portrete, adevărate pagini de istorie și cultură a spațiului de la poalele Bucegilor. Printre acestea, cele realizate cu edilii orașului prahovean (Gheorghe Toader, Horia Tiseanu)

alte personalități din diferite domenii (jurnalistic, învățământ, scriitori, ingineri, ziașiști, militari) care au făcut cinste acestei comunități.

Scrieri:

Sunt-ești, poezii, Brașov, Astra-Nova, 1999.

Colaborări:

Câmpineni și destine, interviuri, Ploiești Premier, 2004 (cu Theodor Marinescu.)

Antologii:

Sub flamura cetății, Ploiești, 1975; *Suprema iubire*, Ploiești, 1977; *Arc peste timp*, București, 1977; *Ca o vatră limba noastră*, Editura Eminescu, 1982; *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 36-46; „40 de poeți prahoveni”, Ploiești, 2008.

Referințe:

Curculescu, Marian; Popescu, Paul D.; Stoian, Gabriel. *Personalități prahovene. Dicționar biobibliografic*. Ploiești, Editura Premier, 2003, p. 38-39; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 29-30; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p.245-246.

AURELIAN CHIVU

(Non)convenționalismul unei existențe

Poetul, esteticianul, publicistul se naște pe 17 octombrie 1935 în comuna Bezdead, județul Dâmbovița. Are o existență tumultuoasă, plină de neprevăzut. Fiind un răzvrătit nu numai împotriva societății, ci și asupra existenței în general, se autocaracterizează astfel: „*Eu nu sunt sluga, argatul de rând, / eu n-am știut ce-i servitutea / ...eu liber am fost, / prin mine însumi răscumpărat, / invincibil, incoruptibil, invulnerabil / și pasul meu de muritor nemuritor / trecu*

triumfal prin fața agerului cerber...” („*Sub cer torențial*”)

Studii liceale în Pucioasa, Bușteni, Sinaia (1954), urmate de cele ale Facultății de Limbă și Literatură Română a Universității din București, absolvite în 1964, cu lucrarea de licență „*Timpul și spațiul în lirica poetului: Eminescu, Blaga, G. Bacovia*”. Pentru munții țării face o adevărată pasiune, cărora le dedică volumul de poeme „*Muntele*”, în care vede puritatea, nemărginirea: „*Cel ce visează cerul / totdeauna deasupra câmpiei / vede tot muntele*”. Se identifică până la dispariție cu măreția acestuia: „*Când n-am să fiu, n-am să mai fiu / ca tine munte înspumat / de apele căzând supuse / nu numa-n praguri*

de cascadă / ci și în duh zeificat / primește pe cel care-a fost / dar și pe-acesta care nu-s / cu trup de abur, ca un curcubeu, / venind pe-ascuns să te mai vadă / eu cel de boare, blândul răsfățat". („Muntele")

Este figurant la Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București, apoi documentarist la Muzeul Teatrului. Profesor (1964-1967) în județul Teleorman și orașul Azuga. Revenit la București este corector la „Editura pentru Literatură” (devenită „Eminescu”) și „Litera”.

Debut editorial (1968) cu *„Oglinda cu lebede”*. Urmează *„Saturnale”* (1969), *„Arena cu idoli”* (1971), *„Poeme”* (1975), *„Cina”* (1977), *„Corabia pe două mări”* (1979), *„Hybris”* (1980), *„Viața cu două vieți”* (1983), *„Muntele”* (1990), *„Lipsa”* (1997), *„Lovitura fără atingere”* (1997), *„Invulnerabilul”* (2000).

Afectat de boală în ultimii ani, se stinge din viață în 13 aprilie 2013, la București.

Deseori, sub influența lui Ion Barbu, practică o poezie cu incifrări și atitudini personaliste. Poetul este un veșnic nemulțumit, un protestatar care apelează la arta pamfletului, un solitar, societatea fiind concepută ca locul unde *„o mână spălând-o pe cealaltă / o față acoperindu-se cu alta”*. Pornind de la date ale realității imagistice, aspiră la o dezbatere lirică a existenței umane, aceasta fiind de altfel structura eului său poetic.

În volumele *„Păsării, un cer limpede”* (1974) și *„Poeme”* (1975) este emblematic, hermeneutic, vizionar. Poezia, actul creației nu este pentru el *„un spectacol scenic, parabolic / un exercițiu mai mult sau mai puțin savant / magic și retoric”* ci *„este viața însăși în relevanță, / actul unic și suveran iluminându-se-n mister, ca cerul / de trăsnete și fulgere sfâșiat”*. Existența se află *„Sub cer torențial”* (1999) dedicând frumoase poeme, satului dâmbovițean Gemenea, din bazinul pomicol al Voineștilor. Aici *„La Gemenea Dumnezeu însuși / se-arată în înfățișarea perelor / și ne vorbește sub curcubeu / prin nimbul, prin ovalul perelor, / prin invulnerabilul rotund al merelor / și uneori, doar uneori, / prin gura nebunului*

ascunzând și tăinuind pe înțelepții / uitați de lume la Gemenea” („*Sub cer tofențial. Poemele Gemenei*”). Singura salvare dintr-un univers damnat poetul o vede în artă, în versul care luminează ideea iubirii.

Apropierea finalului existențialist îl găsește „*Vindecăt de orgolii și vanități / lepădându-mă de orice trufie*”, comparându-se cu „*muntele acela / întrezărit, bănuț, imaginar*” „*pe care nimeni nu l-a escaladat*”, considerându-se „*martorul acela tăcut, dezmarginat*”, ce „*mereu înălțându-se fără trufii*” „*ce din nimic*”. Eternității, în viziunea sa, îi lasă „*loc pentru mine / pentru erezia și lipsa mea*”, „*curcubeu*” ce „*închizându-se Eternitatea*”, vestea „*apropierea munților / pe apele mării*” („*Muntele*”). Pentru poet tot „*un curcubeu e pâinea / rotundă pâine la rotunda masă așezată, / un curcubeu ocrotitor / un protector zeu fără de brațe / care se lasă rupt și împărțit drept cină / tuturor la rotunda masă*” („*Lipsa*”). O caracterizare pertinentă a creației i-a făcut-o Nichita Stănescu, care afirma că „*Poezia lui depășește cu totul comunul tip de gândire metafizică, ridicând imaginea la concept*”. Și-a creat o viziune proprie despre artă, retragerea în poezie fiind o soluție acceptată și cultivată în timp.

Scrieri:

Oglinda cu lebede, București, Editura pentru Literatură, 1968; *Saturnala*, București, Editura Eminescu, 1969; *Arena cu idoli*, București, Editura Cartea Românească, 1971; *Păsării, un cer limpede*, București, Editura Albatros, 1974; *Poeme*, București, Editura Eminescu, 1975; *Cina*, București, Editura Eminescu, 1977; *Răpirea*, București, Editura Albatros, 1978; *Corabia pe două mări*, București, Editura Eminescu, 1979; *Hybris*, București, Editura Cartea Românească, 1980; *Judecata în Anthares*, București, Editura Eminescu, 1981; *Viața ca două vieți*, București, Editura Albatros, 1983; *Cu lei de aur*, București, Editura Eminescu, 1984; *Marea ca ieșire la cer*, București, Editura Eminescu, 1987; *Muntele*, București, Editura Cartea Românească, 1990; *Lipsa*, București, Editura Albatros, 1997; *Lovitura fără atingere*, București, Editura Eminescu, 1999; *Sub*

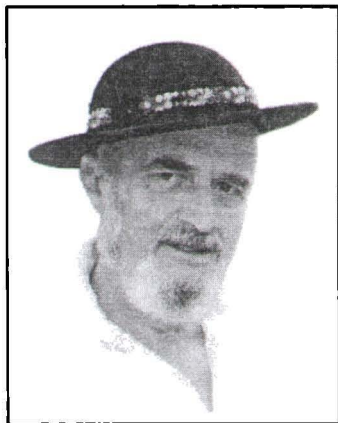
cer torențial, București, Editura Grai și suflet, 1999; *Invulnerabilul*, București, Editura Coresi, 2000.

Referințe

Popa, Marian. *Dicționar de literatură română contemporană. II*. București, Editura Albatros, 1977, p. 147; Bucur, Marin. *Literatura română contemporană I. Poezia*. București, Editura Academiei, 1980, p. 723; Stan V., Cristea. *Județul Teleorman. Dicționar bibliografic*. Alexandria, Editura Teleormanul liber, 1996, p. 170; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 46-47; Popa, Marian. *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, vol. II, București, Fundația Luceafărul, 2001, p. 641; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. II, C-D, București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 216-217; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 36-37; *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului și de pretutindeni*, vol. IV, Contemporania A-I, București, Editura Geneze, p. 203-206.

DANIEL DRĂGAN

„Apelul la memorie”

Poetul, prozatorul, ziaristul, editorul s-a născut la 20 octombrie 1935, în Glodeni, județul Dâmbovița. După școala primară în satul natal, urmează cursurile Colegiului Național Militar „Nicolae Filipescu” de la Mânăstirea Dealu și a celui din Predeal (1946-1948). Elev de liceu la „Ienăchiță Văcărescu” (Târgoviște, 1949) și „Andrei Șaguna” (Brașov, 1952). De asemenea, absolvă Școala de

Literatură și Critică Literară „Mihai Eminescu” a Uniunii Scriitorilor (1955) și Facultatea de Ziaristică din București. Între 1949-1952 colaborează la ziarele târgoviștene „Chemarea” și „Uzina și ogorul”. Din 1955 redactor la ziarul „Drum nou” din Brașov până în 1966, apoi în perioada 1968-1980 secretar general de redacție al revistei „Astra” (din 1966), ce apărea la Brașov iar apoi redactor-șef al acestei prestigioase reviste de cultură (1980-1990). Inițiază seria nouă a revistei „Brașovul literar și artistic” (1979-1981, 1986). O perioadă director al revistei „Coresi” (1990-1993) iar din 1991 director al Editurii „Arania” din Brașov, conducând și Fundația Culturală „Arania” (din 1996). Între 1994-1996, președinte al Societății Patronilor de Edituri din România, președinte de onoare al ei în perioada

1996-1999. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, membru de onoare al ASTREI (Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român) și al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2006).

Debut publicistic în ziarul „Chemarea” din Târgoviște cu versuri. Colaborează cu poezii, poeme, proză scurtă la: „Tânărul scriitor”, „Gazeta literară”, „Viața românească”, „Tribuna”, „Ateneu”, „România literară”, „Contemporanul”, „Luceafărul”, „Luceafărul de ziuă”, „Steaua”, „Orizont”, „Argeș”, „Cronica”, „Convorbiri literare”, „Ramuri”, „Litere”.

Debut editorial la „Cartea Românească” cu romanul „*Doi ori doi*” (1978). Obține premiul pentru proză al Asociației Scriitorilor din Brașov cu volumul de nuvele „*Mărgele roșii*”. Romancier prolific, este autorul unor volume diverse ca abordare și tematică: „*Doi ori doi*”, „*Oceanul*”, „*Podul*”, „*Ursa Mică*”, „*Tare ca piatra*”, „*Ursa Mare*”, „*Dincolo de Arania*”. Volumul de versuri *Hohote mari auzind* ni-l prezintă într-o altă ipostază. De asemenea, autorul volumelor de povestiri: „*Cherry din Dover*”, „*Zgubilici și Scândurica*”. Activitate prolifică, în ultimii ani apărându-i romanele „*Ultima tinerețe a Mariei Suru*” (2005), „*Caravana*” (2004) pentru care obține Premiul Uniunii Scriitorilor (Brașov); „*Ciuma boilor*” (2005); „*Diavolul, aproapele nostru*” (2006). Este de semnalat volumul de teatru „*Revelion cu Paloma Blanca*” (2003) sau cel de confesiuni „*Apel la memorie*” (2007). Ca o încununare a scrisului său, în 2006 obține Premiul Opera Omnia, al Uniunii Scriitorilor Brașov. Apar apoi volumele: „*Umbra Marelui Protector*” (roman, 2008), „*Fantoma*” (schite, povestiri, nuvele, 2009), „*Zodia interogației*” (interviuri, 2009), „*Subreta*” (un altfel de roman, 2010), „*Perimetru magic*” (versuri și versete, 2010).

Multe din subiectele sale sunt inspirate din mediul industrial, bine cunoscut prozatorului datorită îndelungatei sale activități de ziarist în orașul de sub poalele Tâmpiei. „*Tare ca piatra*” (1987), abordează același decor al vieții industriale,

aduce în atenție o temă epică nouă și anume cea a raporturilor dintre generații, cu puncte comune dar și aspirații diferite. „*Ursa Mare*” (1988) este un roman robust dar și alegoric, cu planuri paralele, metaforice, cu accente autobiografice, dezvăluindu-ne alte resorturi ale demersului său literar, publicat în versiune definitivă sub titlul „*Dincolo de Arania*” (1996). Romanul „*Stăpânii lumii*” (1999) este scris cu un deceniu mai înainte și abordează o tematică istorică a anilor de instaurare a comunismului. Continuă tematic cu „*Părintele Thom*” (2002) romanul drepturilor sașilor după ultimul război mondial.

Privindu-și cu exigență și înțelegere existența precum și scrisul, își face o excepțională caracterizare, în „*Apel la memorie*” (2007): „*Foamea, frigul, frica lucrează și acum acolo, în ceea ce simt, în ceea ce fac. Ele nu pot fi expediate altundeva. Am suferit și eu. Numai că suferința, deși poate să influențeze viața, nu o poate devaloriza. Nici una dintre faptele care m-au oprimat nu a putut să-mi ia nimic din valoarea – multă, puțină – pe care eu, ca ființă umană, o am de la Dumnezeu. Eu am cunoscut din plin splendoarea și abjecția timpului meu, timp despre care nu pot să spun că a fost mai rău decât restul timpului, pentru simplul motiv că numai și numai timpul acesta mi-a fost dăruit. Termen de comparație nu există*”.

Scrieri:

Doi ori doi: roman. București, Editura Cartea Românească, 1978; *Oceanul*: roman. București, Editura Cartea Românească, 1980; *Podul*: roman. București, Editura Cartea Românească, 1982; *Mărgele roșii*: nuvele. București, Editura Cartea Românească, 1984; *Ursa Mică*: roman. Cluj, Editura Dacia, 1986; *Tare ca piatra*: roman. București, Editura Cartea Românească, 1987; *Ursa mare*: roman. Cluj, Editura Dacia, 1988; *Presimțirile*: roman. București, Editura Cartea Românească, 1989; *Cherry din Dover – Cherry de Dover*: povești. Ediție româno-franceză, Brașov, Editura Arania, 1992; *Zgubilici și Scândurica*: povești. Ediție româno-germană, Brașov, Editura Arania, 1992; *Cherry din Dover – Cherry de Dover-böl*: povești. Ediție româno-maghiară, Brașov, Editura Arania, 1992; *Hohote mari*

auzind: versuri. Braşov, Editura Arania, 1995; **Dincolo de Arania:** roman. Braşov, Editura Arania, 1996; **Clipa de Apoi:** discurs mistic, Braşov, Editura Arania, 2000 (două ediții); **Stăpânii lumii:** roman, Braşov, Editura Arania, 1999 (două ediții); **Continental Whitman:** poeme, Braşov, Editura Arania, 2002; **Firele de iarbă ale Americii:** note de drum, Braşov, Editura Arania, 2002; **Părintele Thom:** roman, Braşov, Editura Arania, 2002 (trei ediții); **Revelionul cu Paloma Blanca:** teatru, Braşov, Editura Arania, 2003; **On the Way to Arania – În drum spre Arania:** nuvelă. Ediție româno-engleză, Braşov, Editura Arania, 2004; **Ultima tinerețe a Mariei Suru:** roman, Braşov, Editura Arania, 2005; **Diavolul, aproapele nostru:** roman, Braşov, Editura Arania, 2005; **Ciuma boilor:** roman, Braşov, Editura Arania, 2005; **Caravana:** roman, Braşov, Editura Arania, 2006; **Weg nach Arania:** nuvelă. Ediție româno-germană. Braşov, Editura Arania, 2006; **Apel la memorie.** Braşov, Editura Arania, 2007; **Umbra Marelui Protector.** Bucureşti, Editura Minerva, 2008; **Fantoma** (schite, povestiri, nuvele) Braşov, Editura Arania, 2009; **Zodia interogației** (interviuri), Braşov, Editura Arania, 2009; **Subreta (un altfel de roman),** Braşov, Editura Arania, 2010; **Perimetru magic** (versuri şi versete), Braşov, Editura Arania, 2010; **Mehmed,** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2011; **Bidemeier.** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2011; **Ciuma boilor**”, Braşov, Editura Arania, 2012; **Ultima tinerețe a Mariei Suru,** Braşov, Editura Arania, 2012; **Visul poetului unic Neum** (epopee onirică). Braşov, Editura Arania 2013; **Statuie cu lacrimă** (poeme). Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2013; **Ținutul logofanilor,** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2014.

Referințe:

Liceul „Ienăchiță Văcărescu”: monografie 1874-1974. Târgovişte, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1974, p. 116; Petrescu, Victor; Ghilimescu, Ștefan Ion. **Moștenirea Văcăreștilor.** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1998, p. 44, 46; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. **Dicționarul Scriitorilor români.** Vol. II: D-L. Bucureşti, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 144-145; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1999, p. 85-86; Itu, Ion. **Cronici de tranziție.** Braşov, Editura Orientul latin, 2002, p. 164-167; **Dicționarul general al literaturii române.** vol. II, C-D.

București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 743-744; Petrescu, Victor, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Dicționar bibliografic, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 76-77; Sasu, Aurel. *Dicționar bibliografic al literaturii române. A-L*, Pitești, Editura Paralela 45, 2006, p. 519-520; Petraș, Irina. *Literatura română contemporană – o panoramă*. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2007, p. 383-384; Popa, Marian. *Istoria literaturii române de azi pe mâine*. București, Editura Semne, 2009, p. 856-857; Tudor, Laurențiu Ciprian. *Adevărul are coajă tare (convorbiri cu scriitorul Daniel Drăgan)*. Brașov, Editura Arania, 2009; Petrescu, Victor. *Daniel Drăgan – 75 de trepte*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 153-156.

IOAN N. RADU

Un împătimit al rachetomodelismului

Pasionat de astronaucică, campion național, european și mondial la rachetomodelism, personalitate la nivel european, creator de școală, este și un important publicist și istoric al culturii. Se naște la Târgoviște, pe 15 noiembrie 1935. Urmează școala primară și Școala Tehnică de Petrol Târgoviște, absolvită în 1953. Liceul „Ienăchiță Văcărescu”, iar din 1955 Facultatea de Matematică-Fizică a

Universității din Timișoara (1959). Din acest an profesor de matematică-fizică în Târgoviște, director al Liceului „Grigore Alexandrescu” (1984-1990), inspector școlar de specialitate (1975-1983), inspector general al Inspectoratului Școlar Dâmbovița (1990-1993), director al Casei Corpului Didactic (1993-1997, când se pensionează). Din 1949 este pasionat de aeromodelism, iar din 1951 este atras de astronaucică și de rachetomodelism, elaborând studii teoretice în „Gazeta matematică”, „Sport și tehnică”. Între anii 1964-1973 desfășoară o fructuoasă activitate de introducere a rachetomodelismului în țara noastră, devenind fondatorul acestui sport. Întemeiază cu peste cinci decenii în urmă Societatea Tehnico-Științifică „Astronautica”. Mulți

rachetomodeliști pregătiți de Ioan N. Radu, devin în timp campioni naționali, europeni și mondiali în probele de machete, nume prestigioase ale științei și tehnicii românești. Conduce, din 1968 până în 1983 și din 1993 cu intermitențe activitatea revistei școlare „Astronautica”. Practician el însuși al acestui frumos sport, devine campion mondial în 1972, deținător a șase recorduri mondiale, iar din 1977 este maestru emerit al sportului și membru în Comisia de Astronautică a Academiei Române. Despre „*Istoria astronauticii românești. De la începuturi până la primul război mondial*” (2000) și „*Istoria astronauticii românești. Secolul XX*” (2006) astronautul Dumitru D. Prunariu, afirma că ele oferă „... o dublă perspectivă în abordare, cea națională și cea internațională, se poate determina [astfel] în final valoarea contribuției naționale la patrimoniul cunoașterii și acțiunii universale în domeniul investigării și cunoașterii Cosmosului”.

Debut publicistic în „Gazeta matematică și fizică”, seria B, (1962), apoi în „Revista de fizică și chimie” (1964) cu articolele: „*Satețiții artificiali ai planetelor sistemului nostru solar*”; „*Proprietățile vitezelor și perioadelor satețiților după orbite circulare și eliptice*”. Mai colaborează la revistele: „Sport și tehnică”, „Modelism”, „Astronautica”. Pe lângă articolele de pură specialitate, în multe din acestea, face și o istorie a astronauticii și rachetei din secolul al XV-lea până astăzi, contribuind la o mai bună cunoaștere a domeniului în știința românească. Unele din aceste articole apar și în reviste străine de specialitate (Polonia, Cehia, Rusia, Iugoslavia).

Debut editorial cu lucrarea „*Rachetomodele*” (1972), urmată de „*ABC rachetomodelistic*” (1976). Urmează alte volume: „*Rachetomodele*” (1977); „*Contribuții privind istoria rachetei în România (sec. XV-XIX)*” (1997); „*Evoluția rachetei în România. Manuscrisul Conachi. Secolul al XVIII-lea*” (2002); „*Rachetomodelismul internațional*” (2010); „*Rachetomodelismul în România*” (2012) sau alte lucrări apărute în colaborare, în special dedicate elevilor

pasionați de domeniu. Literatura sa științifică dedicată astronauticii și rachetomodelismului, în care unele lucrări sunt de prioritate națională, lărgeste în timp aria preocupărilor contemporane de afirmare a tradițiilor, nu numai strict literare, ale Târgoviștei, în contextul cultural științific național. A fost onorat cu o serie de diplome și distincții, iar Federația Internațională de aeronautică îi acordă „Diploma Paul Tissandier” în 10 octombrie 2003, la Lausanne (Elveția).

Lucrările sale, întreaga activitate, dovedesc o mare pasiune, dragoste și devotament pentru acest frumos domeniu al rachetomodelismului, afirmând încă o dată capacitatea creatoare a românilor. Cetățean de onoare al orașului Târgoviște (2000) și Diploma aniversară „50th Anniversary of FAI Space Modelling (23 aprilie 2012).

Scrieri:

Rachetomodele. București, Editura Ion Creangă, 1972; **ABC rachetomodelistic.** Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1976; **Rachetomodele.** București, Editura Ion Creangă, 1977 (ediția a 2-a); **Contribuții privind istoria rachetei în România (sec. XV-XIX).** Târgoviște, Editura Macarie, 1997; **Istoria astronauticii românești. De la începuturi până la primul război mondial.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; **Evoluția rachetei în România. Manuscrisul Conachi. Sec. al XVIII-lea.** București, Editura Coresi, 2002; **Istoria astronauticii românești. Secolul XX (vol. II),** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; **Istoria astronauticii în România.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; **Rachetomodelismul internațional.** Târgoviște, 2010; **World Space Modeling.** Târgoviște, 2011; **Rachetomodelismul în România.; Half century of World Space Modeling,** Târgoviște, 2012; **Alexandru C. Vissarion. Un cercetător puțin cunoscut în domeniul astronauticii naționale,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Colaborări:

Culegere de întrebări și probleme de astronautică, 1972; **Dicționar de astronautică (A-L),** revistă trimestrială editată de Societatea tehnico-științifică a elevilor de la Liceul „Grigore

Alexandrescu” din Târgoviște, Tip. Târgoviște, 1974 (coordonator); *Dicționar de astronautică (M-Z)*, revistă trimestrială editată de Societatea tehnico-științifică a elevilor de la Liceul „Grigore Alexandrescu” din Târgoviște, Tip. Târgoviște, 1975 (coordonator); *Culegere de programe de matematică în limbaj Basic pentru gimnaziu*. Târgoviște, 1992; *Culegere de programe de matematică în Turbo Pascal 6.0 pentru învățământul mediu și universitar*. Târgoviște, Infoerg. SRL, 1993; Teodorescu, Eugen; Neagoe, Visarion. *Istoria artileriei și rachetelor antiaeriene Române*. Vol. II, București, Editura Modelism, 1997; *Mic dicționar enciclopedic de astronautică*. Târgoviște, Editura „L.V.S. Crepuscul”, 2003; *Culegere de probleme de astronautică rezolvate în limbaje de programare*, Târgoviște, 2013.

Referințe:

Bălașa, Gheorghe. *Sportivi de seamă*, București, Editura Stadion, 1974, p. 63-69; Brânduș, Victor. *Figuri de cărturari și artiști în Târgoviște*, Târgoviște, Comitetul de Cultură al Județului Dâmbovița, 1982, p. 63-74; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri II*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 90-91; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 189-190; *Enciclopedia educației fizice și sporturilor din România*. București, Editura Aramis, 2002, p. 740; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 201-202; Constantin, Toni Dârțu. *Personalități române și faptele lor*, Casa de editură Venus, Iași, 2006, p. 332-342; Grigorescu, Lucian. *Lideri ai tranziției târgoviștene*, Editura Macarie, Târgoviște, 2006; p. 106-109; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. A II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 384-385; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 279-281; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 462.

CONSTANTIN MANOLESCU

Contrafort al culturii Cetății de Scaun

Poet, prozator, traducător, publicist, culegător de folclor, animator al vieții culturale și literare a Târgoviștei a fost un spirit enciclopedic cu preocupări dintre cele mai diverse.

Se naște pe 21 decembrie 1935, la Călărași. Studii primare și gimnaziale în Târgoviște, apoi Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (1953), urmate de studii superioare tehnice neterminate. Absolvent al Facultății de Filologie, secția limbă

și literatură spaniolă a Universității București (1962). Profesor de limba și literatura română în Nucet și Târgoviște. A lucrat mulți ani în domeniul culturii (inspector, metodist și director al Centrului de Îndrumare a Creației Artistice).

În aceste funcții a fost un fervent sprijinitor al tinerilor condeieri din județ, încurajându-i în demersurile lor. Unul din fondatorii Festivalului de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” (1969), implicat direct în desfășurarea multor ediții (până în 1990). Din 1971 a inițiat și Concursul de creație al Festivalului, mai întâi pentru creatorii din județ, iar apoi pentru cei din întreaga țară. De asemenea, se implică în organizarea și în editarea unor foi volante și caiete de sală, pentru Festivalul Național de Romane „Crizantema de Aur”.

Traduce diverse texte literare din și în spaniolă. Se stinge din viață, în plină putere creatoare, pe 27 februarie 1990 la Târgoviște. I se atribuie post mortem titlul de cetățean de onoare al orașului (2000).

Debut publicistic cu poezii în „Viața studentescă” și „Luceafărul” (1958). Colaborează la „Argeș”, „Astra”, „Tribuna”, „Săptămâna”, „Dâmbovița”, „Valachica”. Membru fondator al ziarului „Glasul cetății” din Târgoviște (cu apariție efemeră în 1990). Spirit enciclopedic, va publica de-a lungul anilor versuri, proză, prelucrări de folclor, studii și exegeze asupra istoriei locale, a culturii târgoviștene, cronici literare.

În special la anuarul „Valachica”, al Muzeului Județean Dâmbovița, vor apărea timp de două decenii, studii și articole despre istoria, cultura și literatura vechii Cetăți de Scaun (xilografură, pictura murală de la Biserica Domnească, genealogia poezilor Văcărești, primul spectacol de teatru românesc în aer liber ș.a.). Multe dintre ele au fost adunate în volumul „*Târgoviștea culturală*”, apărut în 2000 (colaborare cu Victor Petrescu și Mihai Oproiu).

Coordonează apariția unor lucrări editate sub egida Centrului de Îndrumare a Creației Artistice: „*Strigăt în faptul zilei*” – culegere de versuri; „*Cartea pământului*” – legende. În 1968 este premiat de Radiodifuziunea Română pentru o serie de povestiri dedicate copiilor.

Debut editorial cu volumul de versuri „*Dragostea ierbii*” (1981), profesiune de credință într-un timp în care „*când e secetă oamenii au același chip*” și „*Pe harta povârnită se văd apele*”. În viziunea sa „*grămăticii nu mai au cerneluri*”, deoarece „*civilizațiile înghit calendare*”. Tabloul lumii este sumbru: „*Stăm bine, / La mitraliere, în junglă, s-au pus evantaie, / În ziare sunt tot mai rare comunicatele de război, / Stăm bine și în lupta cu fiarele, / Cele din grădinile zoologice depășesc pe cele din păduri, / Nu știm cine a descoperit, / Lacrima omului de Neanderthal*”. Actul creativ devine caduc: „*Pot îngheța și cuvintele / Ca o secundă între două primejdii, /*

Cuvintele îngheață și nu se mai aud, / Se topesc primăvara, / Însingurate, plesnind de sine mai mult, / Subțiri și crude ca niște frunze". Vede trecutul orașului voievodal în aceeași manieră: „În piața Târgoviștei, lângă Poarta de Sus, / Se înalță o spânzurătoare; / Cetatea e plină de călugări, / Pistruiile evului mediu, / Cetatea e plină / De măjile trase de șase grifoni, / De căruțe pline de rodii".

Coautor de ghiduri turistice ale unor localități dâmbovițene: „**Târgoviște. Ghid de oraș**” (1982), „**Pucioasa – Vulcana Băi**” (1981) ca și „**Dâmbovița: ghid turistic al județului**” (1978).

Apare postum un volum de poezii „**Secundă între două primejdii**” (1996) și volumele în care este coautor: „**Stampe târgoviștene**” (1996) și „**Târgoviștea culturală**” (2000).

„**Depărtare de-o pleoapă**” (2005), adună versurile volumelor anterioare, având și o parte de evocări a omului și operei sale semnate de: Victor Petrescu, Petre Gheorghe Bârlea, George Coandă, Grigore Grigore, Lucian Grigorescu, Theodor Nicolin, Mihai Oproiu, Jozsef Pildner, Teodor Vasiliu (dar și alții din cercul său de prieteni). Cultul prieteniei pe tărâmul spinos al culturii a fost, de altfel, o caracteristică a existenței sale.

„**Stampele târgoviștene**”, scrise în colaborare cu Mihai Oproiu, pe baza unor documentări istorice certe, au talent narator, sunt în intenția autorilor concepute „*ca o poveste captivantă*”, despre trecutul eroic dar și dramatic al vechii Cetăți de Scaun, văzută drept „*unul dintre sigiliile grele de ceară roșie ale marelui hrisov pe care îl reprezintă istoria românească*”, cu secvențe derulate în stil cinematografic, fiind convins și de faptul că „*un document sau o dovadă arheologică se poate citi diferit*”, ceea ce au și făcut de fapt, cu intenția „*ca lectura ei să fie o plăcere pe care nimeni să nu și-o refuze*”.

Preocupările de culegător al folclorului literar dâmbovițean sunt materializate în culegerea „**Plai domnesc**” (1976), care va fi revăzută și îmbunătățită de Ion Bratu (2003). Acesta sublinia importanța deosebită a volumului de folclor literar, „*cules din*

comunele și satele situate pe văile superioare ale celor trei râuri principale ce izvorăsc din pieptul munților și dealurilor dâmbovițene: Ialomița, Dâmbovița și Cricovul Dulce”. Speciile sunt: balade, povești, ghicitori, colinde, obiceiuri de An Nou sau de peste an, dar și altele.

Prin tot ce a scris și a întreprins în timp, încearcă să dea răspuns unor întrebări ale existenței umane, cantonate într-un spațiu determinant românesc pe care l-a iubit ardent.

Scrieri:

Dragostea ierbii. Versuri. București, Editura Litera, 1981;
Secundă între două primejdii. Târgoviște, Editura Macarie, 1996;
Depărtare de-o pleoapă. Târgoviște, Editura Macarie, 2005.

Îngrijitor:

Strigăt în faptul zilei: versuri (cu Gheorghe Vălcescu). Târgoviște, Casa Creației Populare, 1969; *Plai domnesc* – culegere de folclor de pe văile superioare ale Dâmboviței, Ialomiței și Cricovului Dulce. Târgoviște, [s.n.], 1976; *Cartea pământului: culegere de legende și tradiții istorice din Dâmbovița*, Târgoviște, [s.n.], 1981; *Plai domnesc – culegere de folclor*, Ediția a 2-a, revăzută și îmbunătățită. Ediție îngrijită de Ion Bratu. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003.

Colaborări:

Dâmbovița: ghid turistic al județului (cu Gabriel Mihăescu și Ion Zăvoianu). București, Editura Sport-Turism, 1978; *Pucioasa – Vulcana Băi* (cu Gabriel Mihăescu și Eugen Fruchter). București, Editura Sport-Turism, 1981; *Târgoviște: ghid de oraș* (cu Gabriel Mihăescu și Eugen Fruchter). București, Editura Sport-Turism, 1982; *Stampe târgoviștene* (cu Mihai Oproiu), București, Editura Demiurg, 1996; *Târgoviștea culturală* (cu Victor Petrescu și Mihai Oproiu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca,

1999, p. 148-149; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 140-141; Coandă, George: Grigorescu, Lucian. „*Dâmbovița*” *de la organ la o beție cu libertate. O istorie sentimentală și anecdotică a unui fenomen de presă*”, Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 166-167; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 284-285; George Coandă, Constantin Voicu, Gabriela Nițulescu. *Istoria Aninoasei (Dâmbovița). Cronologie enciclopedică*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 266-267; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 482-483.

NICOLAE PETRESCU

Pasiunea pentru epigramă a unui matematician

Deși dascăl de matematică o viață întreagă, pasiunea pentru epigramă a fost o coordonată statometrică a scrisului său.

Se naște pe 1 noiembrie 1936, în comuna Aninoasa din județul Dâmbovița. După școala primară și gimnazială în comuna natală, urmează Liceul „Ienăchiță Văcărescu” la Târgoviște. Absolvent (1960) al Facultății de Matematică-Fizică a Universității din București. Profesor de matematică în Târgu-Cărbunești, apoi la diferite școli din Pitești, până la pensionare.

Debut cu epigrame în „Informația Bucureștiului” (1956). Colaborează în timp la numeroase reviste și ziare: „Urzica”, „Argeș”, „Astra”, „Luceafărul”, „Epigrame”, „Tribuna României”, „Păcală”, „Albina”, „Orizont”, „Papagalul”, „Rebus”, „Tifla”, „Călăuza”, „Lectura”, „Libertatea”, „Imposibili”, „Argeșul literar”, „Curier”, ș.a. Premiat pentru epigramă la diferite concursuri organizate la Ploiești, Brăila, Galați, Cluj-Napoca, Timișoara, București. Membru al cunoscutului club al epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” din București (1975). Membru fondator al „Uniunii Epigramiștilor

din România”, al „Fundăției Culturale Liviu Rebreanu” din Pitești (1972) și al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2006).

Debut editorial în volumul colectiv *„Culegere de epigrame”* (1976) care cuprinde o selecție de 12 creații. În volumul *„Joc fecund”* (1996), *„Distihuri și catrene din vremi oligofrene”* (2001), *„Femeia te ridică, femeia te coboară”* (2001), *„Vrei, nu vrei, defilăm cu ei”* (2004), face un inventar satiric al tarelor sociale și defectelor omenești, demascând impostura și plagiatul, pe corigenții la etică și bun simț, remarcându-se subtilitatea glumei, aciditatea ei. De fapt autorul este convins că *„Epigrama de valoare / N-o compui așa ușor / Prea ar face-o orișicare / Scriitor”*.

Noilor parveniți ai perioadei postdecembriste le dedică versuri pline de tâlc. *„În lumea noastră de afaceri, / Doar pentru unii eficace, / Trăim moment de mari prefaceri. / Mai toată lumea se prefăce”*. Sau unor politicieni: *„Scârbit de crasă nesimțire, / Eu nu-i blestem. Dau glas urării: / Să aibă atâta fericire, / Exact cât au adus ei țării”*. Crede în eficacitatea epigramei în societate: *„Operând cu ea pe viu, / Fără de urmări fatale, / Epigrama-i bisturiu / Pentru asanări morale”*.

Remarcabil este efortul său de a realiza, în trei volume, o antologie a epigramei românești: vol. I (1493-1900) apărut în 2008; vol. II (1900-1938), din 2013; vol. III (1938-1987), apărut tot în 2013. Antologhează nume, catrene, fără părtinire, obiectivitatea caracterizându-i selecția, ceea ce-i conferă credibilitate în breasla epigramiștilor.

Scrieri:

Joc fecund. Epigrame. Pitești, Editura Zodia Fecioarei, 1996; *Distihuri și catrene din vremi oligofrene*. București, Editura Europa Nova, 2001; *Femeia te ridică, femeia te coboară*. București, Editura Europa Nova, 2001; *Vrei nu vrei, defilăm cu ei*. București, Editura Europa Nova, 2005.

Colaborări:

Culegere de epigrame. București, Editura Litera, 1976; *La țintă*. București, Editura Militară, 1977; *Epigramiști români de azi*. București, Editura Eminescu, 1979; *Hipocrate se amuză*. București, Editura Medicală, 1980; *Dicționar de epigrame*. București, Editura Litera, 1981; *Ținte lovite*. București, Editura Militară, 1982; *15 ani de epigramă*. București, Editura Litera, 1984; *Râdeți copii*. București, Editura Ion Creangă, 1985; *În lumea epigramei*. București, Editura Litera, 1988; *Satiricon - eterna epigramă*. Cluj, Editura Dacia, 1993; *Femeia în epigramă*, București, Editura Vimar, 1995; *Constelația umorului*, Brașov, Cenaclul Anton Pann, 1996.

Antologii:

O antologie a epigramei românești (1493-1900). Întocmită de Nic. Petrescu, vol. I, Pitești, Editura Pământul, 2008; vol. II, Cluj-Napoca, Editura Napoca-Nova, 2010; *Epigrama – Floarea parfumată a literaturii. O antologie a epigramei românești (1938-1987)*. Întocmită de Nicolae Petrescu, Cluj-Napoca, Editura Napoca Nova, 2013.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 174-175; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 179-180; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 307-308.

ION BRATU

Pasiunea pentru proverbele românilor

Unul dintre cei mai importanți cunoscători și culegători de folclor, a literaturii de specialitate, al înțelepciunii populare aferente spațiului spiritual dâmbovițean.

Se naște pe 26 noiembrie 1936 la Moreni, județul Dâmbovița. Cursuri primare la Moreni și Pucioasa (1943-1947), urmate de cele medii tehnice la Moreni și Târgoviște (1958). Din cauza unor criterii de ordin

politic este împiedicat să urmeze studii superioare. Muncitor (1956-1957), apoi tehnician în Pucioasa, până la pensionare (1998). Preocupări timpurii pentru paremiologia românească (1952). Începând să-și întocmească o bogată colecție de proverbe, ce vor constitui nucleul viitoarei lucrări: „Colecția de folclor românesc”.

Debut editorial cu *„Proverbele românilor”* de I. C. Hîntescu (1985), ediție scoasă împreună cu Constantin Negreanu, urmat de *„Sfaturi bune pentru toți”* sau *„Cărticica cu proverbe”* (1996), *„Înțelepciunea dâmbovițeană”* (1999). Îngrijește, venind cu contribuții personale valoroase, *„Dicționarul de proverbe și zicători”* a lui I. A. Candrea (2002) și culegerea *„Plai domnesc”* de Constantin Manolescu (ediția a

II-a, 2003). „Dicționarul”, conține aproximativ 7500 de proverbe, zicători și expresii proverbiale din județul Dâmbovița; o contribuție marcantă la paremiologia contemporană.

De asemenea, este unul din autorii unor capitole din lucrările: „*Monografia orașului Fieni*” (de Dumitru T. Stancu, 2002); „*Monografia comunei Pietroșița*” (de Dumitru Ulueru, 2002); „*Radu lu'Anghel*” (cu Mihai Gabriel Popescu, 2003). Lucrare de sinteză despre cel care a haiducit pe valea Dâmboviței, numeroase creații populare fiindu-i închinată în timp. Apoi „*Doicești-pagini de monografie*” (de Mircea Ismail, 2004). Din 1986 devine membru în Comisia de Folclor a Academiei Române (Colectivul pentru cercetarea proverbului românesc). Participă cu studii și comunicări științifice, la simpozioane de paremiologie organizate la Drobeta Turnu-Severin, sau cele ale Comisiei de Folclor a Academiei Române. Prezent în viața culturală a județului Dâmbovița, colaborator al Centrului pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale a județului Dâmbovița (1998). În 1997, pentru o scurtă perioadă editează revista „Hora”, ce se dorea o revistă de artă a orașului Pucioasa.

Cercetător al tradițiilor și datinilor populare, referitoare în special la bălciuri, târguri. A cules un număr impresionant de proverbe, atât din țară, cât și din celelalte spații locuite de români. Lucrarea întreprinsă este, după cea a lui I. Zanne, cea mai amplă, putând oricând sta la baza întocmirii unui corpus de proverbe românești. Activitatea sa este rezumată, după părerea noastră, în proverbul „Cărțile sunt corăbiile care înfruntă mările timpului”.

Scrieri:

Sfaturi bune pentru toți sau Cărticica cu proverbe. Editura Teopa, București, 1996; *Înțelepciunea dâmbovițeană*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999.

Îngrijiri:

Dicționar de proverbe și zicători Ediția a II-a închipuită de I. A. Candrea și realizată de Ion Bratu. Târgoviște, Editura Bibliotheca,

2002; Dumitru Ulieru. *Monografia comunei Pietroșița (1982). Ediție completată și îngrijită de Ion Bratu*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; Constantin Manolescu. *Plai domnesc, Ediția a II-a îngrijită de Ion Bratu*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003.

Colaborări:

Stancu, Dumitru. *Monografia orașului Fieni: 1532-2002*. București, Tip. SC Tipocom, 2002; Popescu, Mihai Gabriel; Bratu, Ion. *Radu lu' Anghel*. Târgoviște, Editura Pandora-M, 2003; Ismail, Mircea. *Doicești-pagini de monografie*. București, Editura Bren, 2004.

Referințe:

Florea, Virgiliu. *I. C. Hințescu. Proverbele românilor. Ediție îngrijită de Constantin Negreanu și Ion Bratu. Timișoara, Editura Facla, 1985, 312 p.* Anuarul Arhivei de Folclor, Nr. VIII-XI (1987-1990), 1991, p. 355-356; Petrescu, Victor. *Scrîitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 24-25; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scrîitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 184-186; Stan, Mihai. *Lecturi empatiche*. București, Editura AIME, 2006, p. 8-11.

VALERIU LIȚĂ-COSMIN

Un labirint existențial

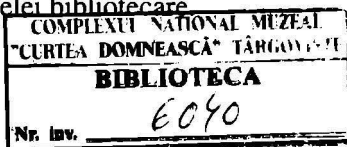
Cu o neliniște creatoare, deseori nonconformist, trăind incandescent meseria de ziarist, poetul, istoricul literar, animatorul cultural, a rămas în peisajul spiritual al Târgoviștei ultimelor decenii de până la evenimentele din 1989.

Se naște pe 27 martie 1937 la Târgoviște. Școala generală în orașul natal, urmată de Liceul Silvic Râmnicu-Vâlcea (1954). Absolvent al Facultății de Filologie a Universității București (1970). Între 1956-

1968, redactor la ziarele „Uzina și ogorul” (Târgoviște), „Drapelul roșu” (Râmnicu Sărat), redactor-responsabil la centrele de radioficare Mizil și Târgoviște, apoi redactor la ziarul „Flamura Prahovei”, directorul Casei de Cultură a raionului Târgoviște (1965-1967). Din 1968 și până în 1975 secretar de redacție la ziarul „Dâmbovița”, redactor la ziarul „Milcovul” (Focșani), metodist la Centrul Creației Populare al județului Vrancea. În perioada 1973-1974 muzeograf la Muzeul Județean Dâmbovița, iar din 1974 și până la pensionarea pe caz de boală (1989), metodist la Biblioteca Județeană Dâmbovița.

Se implică în organizarea unor activități care au valorificat zestrea culturală și literară a județului și vechii Cetății de Scaun. Contribuie la buna funcționare a rețelei bibliotecare.

211

Participă la evenimentele din 1989 în orașul natal, când a fost ales, pentru scurt timp, președinte al Consiliului Municipal al Frontului Salvării Naționale (1990). Tot în acest an înființează și conduce în calitate de director ziarul „Glasul cetății” cu suplimentul său literar „Curier de ambe sexe”, ce va apărea cu intermitențe până în 1995. Aici va publica o serie de articole incitante despre fapte trăite din zilele Revoluției române: seria de interviuri „Alte mărturii la «Triunghiul morții»” (1990); „Ferestre spre țară”; „Să ne rugăm pentru ei”, „Am învins! Vom învinge! Triunghiul demnității”; „Istoria se scrie respectând adevărul”. Susține o perioadă rubricile „Negru pe alb”, „Telexul Cetății”, „Relief”.

De asemenea, continuă seria articolelor referitoare la istoria culturală și literară a orașului natal: „De unde vine numele Târgoviștei?”; „Clasicul nostru I.Al. Brătescu-Voinești”.

Se stinge din viață pe 30 august 1993, la Târgoviște.

Debut literar cu poezie în „Uzina și ogorul”. Colaborează la „Luceafărul”, „Tribuna”, „Cântarea României”, „Astra”, „Clubul”, „Valachica”, suplimentul ziarului „Dâmbovița”, precum și la ziarele: „Uzina și ogorul”, „Flamura Prahovei”, „Dâmbovița”, „Milcovul”, „Viața Buzăului”. Publică poezie, articole de istorie literară sau istorie a culturii târgoviștene, reportaje ale vieții cotidiene (sociale, culturale, literare), predilect în anuarul „Valachica” al Muzeului Județean Dâmbovița și ziarul „Dâmbovița”. Alte articole de gen și în „Milcovul”. Culege folclor din zona Vrancei.

Membru al Uniunii Ziariștilor din România. Publică poezie în antologii editate de Casa Creației Populare Dâmbovița („Strigăt în faptul zilei”, „Columnă de victorii”, „Omagiu”), în numeroase alte antologii apărute în această perioadă. Astfel de versuri, ca acele care urmează, certifică talentul său: „Pământului ce ne e dat să fie/ Oglinda faptei noastre prin istorii/ Brațele muzicii... suflet... Românie.../ Urcă-n columna marilor victorii.” („Asemenea planetei”). Se întreabă retoric: „Tu cine ești! Ce-mperechere zveltă/ te-a zăvănit cu timpul de

ulcior,/ de-mi sapi în suflet o superbă deltă/ cu unghiul-ntors, trufaș, către izvor?" („Colocviu intim"). Prezent cu poezie în emisiuni de radio și televiziune.

Debut editorial cu singurul volum de versuri „*Cerc în labirint*" (1981). El dezvăluie atât talentul său poetic, cât și zbulciumarea lăuntrică dintr-un labirint existențial din care nu vede o ieșire. Decât poate doar în iubire: „*Trecem prin desișul vârstei/ Croindu-ne cărări întortocheate.../ Parcă în palmă le recitesc/ Linii adânci și cumpene/ De adevăr curate*" („*Repetiție*"). Poezie de dragoste, a unui locuitor al „țării lubitu" care aude: „*În tâmples ritmul ce-l preschimb / În vârsta ce-o păstrează numai tropii*". În viziunea sa „*trecem prin desișul vârstei –/ Un Ubu Rege în decor absurd.../ Cu ghioceli adunați la tâmples / Visăm ninsori cu Păsări-Liră / Neostenită trecere spre Sud...*" („*Repetiție*"). Volumul se încheie cu câteva sonete în care mărturisește că a dorit: „*într-o carte / Să pun otrava dulce din iubire*", fiind convins că, „*suferința-n care intrăm / Temniță grea cu verbul în supliciu / Din glosă, din rondel și din sonet*".

Are și frumoase descrieri de natură, cea care vestește toamna (prin analogie cu toamna vieții), fiind revelatoare: „*Se destrămau litanic iar frunze arămii.../ Însângerații arbori țipau în aiurare/ Secate punți și maluri de soare ars.../ Târzii/ Bat ceasurile toamnei migratoare...*" („*Exod*"). De asemenea, meditează asupra misiunii poetului: „*Din glosă, din rondel și din sonet/ Temniță grea cu verbul în supliciu;/ Din mîlul gros al mării de siliciu/ Vreau sunetul cu sânge violet/ Să vindec orga unui sacrificiu/ Pe partitura noului terțet*" („*Gloronson*"). Frica de cuvânt este un motiv al stării de neliniște: „*Între două țărmpuri șchioape/ neștiut îmi e cuvântul/ care suferă în cântul/ înălbit de atâtea ape/ când mă trec și le petrec/ într-un joc păstrat sub pleoape...*" („*Stare-Almeé*")

A scris și poezie însuflețită de dragoste pentru pământul străbun care are „*drept scoarță strămoșească / Cu-alesături de*

trainică urzeală / În care dorm în pace voievodală / Ctitori de neam și limbă românească („Un imn se cade”).

Multe din poeziile sale sunt risipite prin ziarele și revistele la care a colaborat, ca și articolele de istorie literară, bine documentate. Dintre acestea amintim câteva apărute în anuarul „Valachica” al Muzeului Județean Dâmbovița sau în ziarul „Dâmbovița”: „I.Al. Brătescu-Voinești de la cea din urmă scrisoare la celelalte” (1974); „*Memoriae prodere. Radu Cosmin*” (1969); „*Un trubadur și bard provincial. Radu Cosmin*” (1978-1979). De altfel, pe acesta l-a cunoscut în ultimii săi ani de viață, când se afla la Pucioasa. Ele ar merita să fie adunate în volum, ceea ce ar contribui la o mai pregnantă creionare a personalității sale.

Scieri:

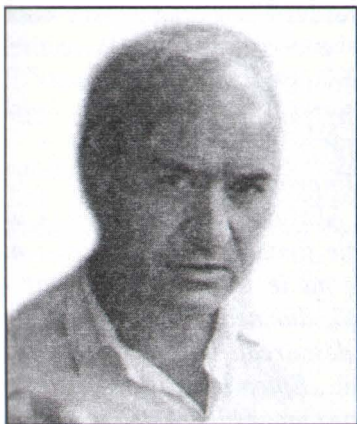
Cerc în labirint. București, Editura Litera, 1981.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 142-143; Petrescu, Victor. *Scritori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 135-136; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. *Dâmbovița. De la „Organ” la o beție de libertate. O istorie sentimentală și anecdotică a unui fenomen de presă*, Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 108-110; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 294; Coandă, George, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 487.

ION IOVAN

„Scriind plătești favoarea de a fi singur”

Poetul, prozatorul se naște pe 5 mai 1937, la Găești. După cursurile elementare în orașul natal, cele liceale la „Matei Basarab” din Pitești, absolvite în 1955. Din 1961, licențiat al Facultății de Drept a Universității din București, iar din 1963 al Școlii de Geologie. Este funcționar la Arhivele Statului București (1957-1961), geolog (1963), bibliograf la Depozitul de manuale școlare

(1965-1975), apoi inspector la Consiliul Popular al municipiului București.

Debut literar cu poezie în „Luceafărul” (1961). Nu a mai publicat în presă. Debut editorial cu volumul de versuri „*După-amiaza unei clipe*” (1976), urmat de „*Rezervație naturală*” (1979). În 1981 publică romanul „*Comisia specială*”, urmat de romanul „*Impromptu*” (1986). Poezie de atmosferă, cu simboluri ale spațiului citadin și accente melancolice, umanizând o existență inertă. Existența unor planuri complementare – spațiul mitic și cel cotidian -, dă senzația că poetul se află într-o „*stare de neprevădere*”. Asistăm, în fapt, la adevărate flash-uri vizuale: „*Limpede mă gândesc la aur / panoramez ușor în cele patru / laturi adânci: coajă de fluturi /*

varul pereților, / spulberă vântul semințe, / „foi de geografie; peronul pârjolește noaptea...”. De aceea: „Se-nchide cerul iarăși spulberă vântul semințe de soi, cerul „devine strident, stele sclipesc bronzate și rare...”.

Proza sa, mult mai viguroasă, propune o dezbatere etică asupra contemporaneității, cu o puternică tentă de despersonalizare, autorul fiind adeptul unei „călătorii în cerc” și al „ideii că scriind plătești favoarea de a fi singur”.

Apelează deseori la automatismele de limbaj și de gândire ale indivizilor, asemănătoare operei lui I.L. Caragiale sau chiar Matei Caragiale, pe care le cunoaște bine. Povestirea experimentează, autorul fiind convins că „fiecare trebuie să stăpânească câte un set de povestiri, pe care să le schimbe într-un dialog continuu, viu și productiv”.

Între jurnal și povestire este „*Impromptu*”, considerat ca un roman reprezentativ al noii proze. Afirmă că „Scriitorul nu e un Dumnezeu; el nu vede întâmplările fiecăruia. Personajelor nu le trebuie un destin, o moarte – nu le trebuie nici măcar o anume naștere. În situația de față, dumneavoastră sunteți cei care aveți toate datele, cei care descurcați itele – și suportați deznodământul”. În aceste condiții „Epica nu există. Viața are două mâini. Mâna are șapte degete: inconștiența, teama, pofta, lenea, speranța, buna creștere – și degetul mare: imprevizibilul. Cu degetele celeilalte mâini exersează scriitorul”.

O interesantă monografie dedică lui „*Mateiu Caragiale. Portretul unui dandy român*” (2002). De asemenea, îngrijește volumul de „*Momente și schițe*” al lui I.L. Caragiale (2000).

Scrieri:

După-amiaza unei clipe: versuri, București, Cartea Românească, 1976; *Rezervație naturală*: versuri, București, Cartea Românească, 1979; *Comisia specială*: roman, București, Cartea Românească, 1981; *Impromptu*: roman, București, Cartea Românească, 1986; *Ultima iarnă*, roman, București, Editura Cartea Românească, 1991; *Mateiu Caragiale. Portretul unui dandy român*, București, Editura Compania, 2002.

Îngrijiri:

I.L. Caragiale. *Momente și schițe*. București, Editura Eminescu, 2000.

Referințe:

Zaciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul scriitorilor români*. Vol. II: D-L. București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, p. 632-634; Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*, Pitești, f.a. 1998, p. 198; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 132-133; Popa, Marian. *Istoria literaturii române de azi pe mâine*, vol. II, București, Editura Fundația Luceafărul, 2001, p. 1007-1008; Holban, Ion. *Istoria literaturii române. Portrete contemporane*, Vol. I, Iași, Editura Princeps-Edit, 2003, p. 246-250; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 131; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. III, E-K. București, Editura Universul Enciclopedic, 2005, p. 668.

GEORGE COANDĂ

Un spirit plurivalent

George Coandă a devenit în timp un nume emblematic al culturii și literaturii târgoviștene din ultimele patru decenii, dar și al peisajului spiritual românesc.

Poet, prozator, istoric și critic literar, istoric al culturii, ziarist. Se naște pe 12 octombrie 1937, în comuna Șimian, județul Bihor. Cursurile primare și gimnaziale absolvite în Târgoviște, urmate de cele liceale la „Ienăchiță Văcărescu”, în același oraș (1954).

Este absolvent de studii superioare pedagogice (1962), apoi al Facultății de Istorie a Universității București (1971). Diplomă al unui cursul postuniversitar de la Facultatea de Ziaristică (1974). În 2002 își susține doctoratul în geografie/geopolitică la Universitatea București, cu teza „*Carpații-spațiu de conservare și continuitate a vetrei etnice românești*”. A funcționat în calitate de crainic reporter radiofonic (1953-1956), profesor (1962-1964), inspector cultural (1964-1968), ziarist, șef de departamente la cotidienele „Dâmbovița” (1968-1997) și „Jurnal de Dâmbovița” (2000-2011). În 1981 își ia atestatul de ziarist profesionist. Din 1998 redactor șef al revistei „Eroica”. Cadru didactic asociat la Universitatea „Valahia” din Târgoviște (1994), predând cursuri de jurnalism, cultură și civilizație.

Debut literar cu poezie în săptămânalul „Uzina și ogorul” din Târgoviște (1957) și în „Gazeta literară” (1962). Colaborează la: „Gazeta literară”, „Luceafărul”, „Contemporanul”, „Flamura Prahovei”, „Drum nou” (Brașov), „Amfiteatru”, „Albina”, „Tribuna”, „Astra”, „Argeș”, „Flacăra”, „Magazin”, „Săptămâna”, „Îndrumătorul Cultural”, „Cântarea României”, „Românul”, „Glasul națiunii”, „Sinteze”, „Observatorul Militar”, „Viața Militară”, „Astra Blăjeană”, „Europa”, „Timpul-7 zile”, „Casa Școalelor”, „Graiul Dâmboviței”, „Dâmbovița liberă”, „Gazeta de Pucioasa”, „Cronica Găeștiului”, „Calea de Lumină” (Montreal, Canada), „Curier” (Târgoviște), „Litere” (din redacția căreia face parte), „Talk-Show”, „21 Decembrie”, „Viața Științifică” (Universitatea Valahia), „Târgoviștea”, „Opinii juridice”, „Almanah bisericesc” (Arhiepiscopia Târgoviștei), „Analele Universității Hyperion” (București). De-a lungul anilor va semna în presă și cu pseudonimele: George Ruman, George Targovia, George Nicolae Nistor, George Nucet. Ca redactor șef al revistei „Eroica” și șef de departament la cotidienele „Dâmbovița” și „Jurnal de Dâmbovița”, publică numeroase articole de critică, istorie literară, de istorie și istoria culturii dâmbovițene și românești. Membru al Academiei Americano-Române de Arte și Științe din S.U.A., al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”, al Uniunii Scriitorilor din România, al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, al Federației Mondiale a Jurnaliștilor, al Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, al Asociației Culturale Româno-Indiene. În emisiunile literare și culturale ale Televiziunii și Radiodifuziunii Române i se transmit versuri și proză. Este unul dintre fondatorii Centrului Local de Radio Târgoviște (1953), al seriei a V-a a ziarului „Dâmbovița” (1953) și al săptămânalului „Meridian Express” (1991). Inițiază și realizează, cu alți oameni de cultură din Târgoviște, revista literară „Armonia” (1966-1967), publicațiile de literatură științifico-fantastică și anticipație „Timpul viitor” (1977) și „Pronitron” (1990). Este prezent, de-a lungul a peste

patru decenii, în viața culturală și literară a Târgoviștei și județului Dâmbovița, fiind membru fondator al cenaclurilor literare „Grigore Alexandrescu” din Târgoviște (1951) și „Luceafărul” din Pucioasa (1964) și al Asociației de literatură S. F. și de anticipație „Argonaut”. De asemenea, este unul din inițiatorii festivalurilor naționale de literatură „Primăvara albastră” (1964, Pucioasa), „Moștenirea Văcăreștilor” (1969), al Festivalului național al filmului documentar de scurt metraj românesc „Contemporania” (1977) și al Festivalului național de cosmopoezie (1996). Fondator al Universității „Valahia” (1992) și unul din creatorii specializării *Jurnalism* de la aceeași instituție de învățământ superior. În 1971 își adjudecă premiul „Ienăchiță Văcărescu” pentru poezie acordat la ediția a III-a a Festivalului Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”. I se acordă titlul de laureat pe țară pentru poezie (1977); Premiul pentru Literatură pe anul 2003, la Festivalul de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”; Premiul Național de Presă (reportaj) în 1987. Este distins cu Ordinul Ziariștilor clasa I (2000) și Ordinul „Meritul Cultural în grad de Cavaler” pentru Literatură (2004). Totodată este „Cetățean de Onoare” al Târgoviștei din 2002 „pentru prestigioasa activitate publicistică și literară”. Universitatea „Valahia” din Târgoviște îi acordă titlul de „Professor Honorificus”, în 2007.

Publică în antologiile literare „Cântec lângă sonde” (1962), „Năzuințe” (1965), „Strigăt în faptul zilei” (1969), „Culorile pământului” (1970), „Creneluri” (1972), „Columnne de victorii” (1977), „Poezia cetății” (2002), „Cupolă de veac” (2003), „Almanah Mihai Eminescu 2004”; „În căutarea unui topos liric” (antologie de poezie a SST, 2006).

Debut editorial în 1974 cu volumul de versuri „*Univers liber*”, urmat de „*Secunda în plus*” (1980), „*Eternele columnne*” (1989) și „*O mie nouă sute nouăzeci și șapte după Hristos*” (1997), „*Oarecum Sinea-mi*” (2003), „*Cosmopoetica*” (2006), „*Mic tratat de politologie reflexivă*” (2006), „*Holografiile*” (2007), „*Dacoursitele*” (2009), „101

poeme” (2010). „*Adio fantastic secol 20 (Cimitirul de busole*” (2011). În 1985 îi apare primul volum de proză „*Spații de suflet*” apoi „*O cetate, o patrie*” (1996), „*Cabinetul cu stampe*” (1998), „*Clipa și Istoria*” (2000), „*Destinul românilor pe Golgota „istoriei”*” (2006), „*O istorie geopolitică și a geocivilizației românilor*” (2006). Scrie poezie în vers liber, dar și în tehnica prozodică, dezvăluind o multitudine de ipostaze ale lirismului, o adâncă reflexie filosofică asupra marilor probleme ale existenței umane, cu puternice accente ale iubirii de neam și de istorie românească. Volumele de proză și literatură științifică „*Spații de suflet*” (1985), „*O cetate, o patrie*” (1996, 2005), „*Cabinetul cu stampe*” (1998), „*Clipa și Istoria*” (2000), „*Geocivilizație românească*” (2002), se cantonează în sfera reportajului literar, dezvoltând o viziune proprie a orizontului românesc, nepierzând din vedere sensurile reale ale clipei, ale momentelor care l-au cuprins, după propria-i mărturisire, în vârtoarea lor existențială. În aceeași notă, dar îmbinând stilul reportericesc cu rigoarea științifică, este descrisă „*Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*”, din cele mai vechi timpuri și până astăzi, în cele trei ediții. De asemenea, este unul dintre autorii „*Enciclopediei orașului Târgoviște*” (2011 – ediția I; 2012 – ediția a II-a), precum și coautor al volumului „*Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*” (2013). Creator al științei umaniste geocivilizație și al unor noi genuri lirice: *cosmopoezia*, *poemul-comentariu* și *liriruna*.

Reportajele sale excelează în dezvoltarea peisagistică a unor tradiții populare și trecutului istoric al Târgoviștei. Și o face cu o reală forță de sugestie. Iar în science-fiction, demersul său are drept țintă relația omului cu cosmosul, cu tainele acestuia, proiectând peremptorii situații de un surprinzător inedit.

Prin activitatea pe tărâm civic, cultural și literar, prin personalitatea plurivalentă, reflectată pregnant în creația sa spirituală, este o figură emblematică a spiritualității târgoviștene de azi, cu reverberații la nivel național.

Scrieri:

Univers liber (versuri). București, Editura Albatros, 1974; *Secunda în plus* (versuri). București, Editura Albatros, 1980; *Spații de suflet* (proză). București, Editura Sport-Turism, 1985; *Eternele columnne* (versuri). București, Editura Eminescu, 1989; *O cetate, o patrie* (proză). Târgoviște, Editura Domino (ediția I, 1996 și ediția a II-a, 1999) și Târgoviște, Editura Bibliotheca (ediția ne varietur – 2005); *O mie nouă sute nouăzeci și șapte după Hristos* (versuri). Târgoviște, Editura Domino, 1997; *Cabinetul cu stampe* (studii și articole). Târgoviște, Editura Domino, 1998; *Clipa și Istoria* (interviuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Spațiul istoric românesc. Imagini geopolitice și de geocivilizație* (studii și articole). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Geocivilizație românească* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Valahia. Istoria unei universități* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Carpații – spațiu de conservare și continuitate a vetrei etnice românești* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; *Oarecum, Sinea-mi* (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; *Arheologia viitorului. Cei ce ne privesc din stele* (feed-back-uri paleoastronautice). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică* (monografie), ediția I, 2005; ediția a II-a, 2007; ediția a III-a, 2014. Târgoviște, Editura Bibliotheca; *Ambasador la Ecuador sau drumul unei vieți de la marxism la gândirea liberă* (memorialistică). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; *Destinul românilor pe Golgota istoriei* (studii și articole). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; *Mic tratat de politologie reflexivă* (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; *Cosmopoetica* (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; *O istorie geopolitică și a geocivilizației românilor* (studii și articole). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; *Eminescu – Istoric Național* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007/2012; *Holografurile* (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; *Heliadeana. Ipostaze de geocivilizație românească* (studii și articole). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Dacoursite* (versuri). Târgoviște, Editura Transversal, 2009; *Entropiile* (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; *Caragiale față cu... reacțiunea (istoriei)* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; *101 poeme* (versuri). București, Editura Biodova, 2010; *Istoria Nucetului*

(*Dâmbovița*). *Cronologie enciclopedică* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Peisaje mișcate / Moved landscapes* (versuri, ediție română-engleză). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Adio fantastic secol 20 (Cimitirul de busole)*, (versuri). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Cronografii melancolice* (publicistică). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Galaxii cu dor*. Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia – Poezie contemporană. 2012; *O cetate, o patrie, o lume*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; *Imago mundi. Poeme anamorfozice*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Colaborări:

Târgoviște. File de monografie (coordonare și îngrijire științifică). Târgoviște, C.E.P.C.S., 1977; *Dâmbovița* (monografie). București, Editura Sport-Turism, 1980; „*Primăvara Albastră*”. *Cronica unui festival național de „cuvinte potrivite”* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Dâmbovița eroică. Memoria monumentelor* (antologie monografică). Târgoviște, ARTPRESS, 2008; „*Dâmbovița*”. *De la „organ” la o beție cu libertate* (memorialistică). Târgoviște, Editura Transversal, 2009; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Istoria Aninoasei (Dâmbovița)*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; *Școala din inima cetății. Scurtă istorie sentimentală a Școlii Gimnaziale „Vasile Cârlova” de la Târgoviște* (monografie). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013.

Antologii:

Cântec lângă sonde, 1962; *Cu fața spre primăvară*, 1965; *Năzuințe*, 1965; *Strigăt în faptul zilei*, 1969; *Culorile pământului*, 1970; *Creneluri*, 1972; *Columnne de victorii*, 1977; *Laudă patriei*, 1977; *Poezia cetății*, 2002; *Cupolă de veac*, 2003; *Almanah Mihai Eminescu*, 2004; *Caietele „Litere”*. În căutarea unui topos liric, 2006; *Caietele „Litere”*. 30 de prozatori, 2007; *Târgoviște-India*, 2008; Radu Cârneți, *Antologia sonetului românesc*, 2009; *De nașterea Eminescului*, 2011; *Scrieri pentru o posibilă istorie a Amurgului Sentimental*, 2011; *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Referințe:

Ulici, Laurențiu. *Prima verba*, București, Editura Albatros, 1975, p. 67-68; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri*, vol. III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 36-39; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 54-56; Popa, Marian. *Istoria literaturii române de azi pe mâine*. Vol. II, București, Fundația „Luceafărul”, 2001, p. 654; Godea, Ioan. *Etnologia română contemporană. Lexicon bibliografic ilustrat*. București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 110; Manafu-Târgoviște, Alexandru; Ucrain, Constantin. *Dâmbovițeni la datorie*, București, Editura Nelmeco, 2003, p. 150-153; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 46-49; Henri Zalis, *O istorie condensată a literaturii române. 1888-2000*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 625-627; Liviu Grăsoiu, *Apariții neașteptate*, București, Editura Nouă, 2008, p. 178-181; Tudor Cristea, *De la clasici la contemporani*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, p. 64-65; Florentin Popescu, *Portret în peniță*, București, Editura Rawex Coms, 2009, p. 104-109; Mihai Stan, *Confreria. Convorbiri și confesiuni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 64-75; Florin Grigoriu, *Medalioane*, București, Editura Societății Scriitorilor Români, 2011, p. 33-34; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 162-163; Marin Neagu, *Cronologia lumii literare românești*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 277; Niculae Ionel, *Scriitori târgovișteni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 30-36; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 68-73;

AURELIAN TRANDAFIR

Predilecția pentru literatura istorică

Pasionat de literatura istorică, în special de epoca înfloritoare culturală a lui Matei Basarab, pentru care a făcut un adevărat cult, prozatorul, autorul dramatic, publicistul Aurelian Trandafir se naște pe 29 iulie 1938, în comuna Comișani, județul Dâmbovița. Studii liceale la „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1955). Urmează Facultatea de Filologie din cadrul Institutului Pedagogic din Pitești (1964). De la absolvire, profesor de limba și

literatura română în comuna natală, unde se stinge din viață la 21 octombrie 1999.

Debut literar cu schița „*Bătrânul*”, în revista „Argeș” (1967). Revista „Amfiteatru” publică fragmente din piesa de teatru „*Liniștea*”, în numerele din 1981 și 1982. Piesa este jucată de un colectiv al Teatrului „Tony Bulandra” al Casei de Cultură a municipiului Târgoviște, primind premiul special al juriului în cadrul Festivalului concurs de teatru istoric de la Târgoviște (1982). A mai scris piesa de teatru „*Vântul de noapte*” (1981). De asemenea, primește premiul „Ion Luca Caragiale” pentru dramaturgie, în cadrul Festivalului de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” (1971), precum și premiul

pentru proză „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești”, la același festival. Colaborează la „Argeș”, „Amfiteatru”, „Tribuna”, „Dâmbovița”, „Graiul Dâmboviței”, „Târgoviște”, „Glasul cetății”. Publică proza „*Dincolo de ape*” în „Amfiteatru” (1983), care abordează același subiect ca și piesa de teatru, dar într-o altă viziune. Apare cu prozele „*Puștiul*” și „*Noaptea Claudiei*” în antologia „Culorile pământului” (Târgoviște, 1970) precum și alte fragmente în antologia literară „Creneluri” (1972).

Editorial debutează cu romanul „*Liniștea*” (1989). Atât piesa de teatru cât și romanul au ca subiect epoca lui Matei Basarab, acțiunea desfășurându-se la curtea acestuia de la Târgoviște. Reînvie cu talent atmosfera, stăpânind arta dialogului, portretizarea, ca și nararea întâmplărilor, cu un limbaj specific epocii, „*Sub un pod, stând chircit și la mare strâmtorare, fusese aproape de domnul Moldovei, aflat la mijloc, între paicii săi. În urma tuturor duceau steagul domnesc, din mătase roșie, pe care era încrustată în aur marca Moldovei. În urma steagurilor veneau muzici și apoi șirul boierilor cu ranguri, după straie și avuție. În urmă de tot, tunurile, aflate în grija marelui pătrar... Părăsise iscodirea și în aceiași zi pornise către Curtea domnească a Târgoviștei, pe care o aflase târziu, când încep cocoșii să cânte prima oară*”.

Crezul vieții sale îl redă astfel: „*Eu am șazut ca domn să pun în sufletul neamului meu lumina de liniște și rodul izvorât cu sudoarea osteneții, spre a alunga răutatea străinilor ce-au poftit la țara mea*”. Romanul, captivant la lectură, se încheie atunci când: „*Sufletele mahalalelor dinspre Calea Domnească și Bărăție vor ațipi, iar străjile vor veghea șoaptele care aduc amăgeala somnului și domolirea patimilor, de fapt... așa cum a poftit măria-sa Matei Basarab, mângâind cu privirea sa blajină steaua născătoare de belșug*”.

Domnitorul valah, în ciuda contradicțiilor interne și externe, aduce „*liniștea*” atât de necesară dezvoltării și înfloririi culturii medievale.

Scrieri:

Liniștea. București, Editura Albatros, 1989.

Referințe:

Petrescu, Victor; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Moștenirea Văcăreștilor*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 26, 30; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 221-222; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 234-235.

EMIL VASILESCU

Vocație și destin

Ziaristul, istoricul și criticul literar, bibliologul Emil Vasilescu s-a născut pe meleaguri dâmbovițene, în satul Scheiu, comuna Ludești, la 24 august 1938. Studii liceale la Găești urmate de cele de la Facultatea de Limba și Literatura Română a Universității București (1967). Se dedică ziaristicii în cadrul revistei „Viața studentescă”, apoi la „Scânțea” (1967-1989). Redactorșef al revistei „Biblioteca” în perioada 1996-2008.

Debut cu articole la „Viața studentescă” (1965). Colaborează la „Luceafărul”, „Viața românească”, „Ramuri”, „Argeș”, „Colocvii”, „Familia”, „Curier”, „Litere”, „Biblioteca”, precum și la emisiuni de radio și televiziune. Debut editorial cu *„Alexandru Sahia, interpretat de...”* (1977), urmat de *„Alexandru Sahia, dimensiuni și repere. Monografie”* (1979), *„Lucian Blaga, interpretat de...”* (1982), *„Vladimir Streinu, interpretat de...”* (1984), *„Revista Biblioteca. Studiu monografic”* (1998), *„Contraforturi”* Vol. I (2004); Vol. II (2006).

Se remarcă rigurozitatea documentării, modul de sistematizare, precum și capacitatea de a reliefa esențialul, propriile aprecieri critice întregind imaginea asupra interpretării scriitorului pus în discuție.

În ultima perioadă a revenit asupra vieții și operei lui Vladimir Streinu, cu prilejul centenarului nașterii (2002) cu o amplă panoramă monografică ce aduce aspecte noi, incitante despre personalitatea scriitorului argeșean. De asemenea, își va reedita studiile despre Alexandru Sahia, scriitor cu un destin tragic, a cărui operă a fost de multe ori tratată simplist, minimalizator, autorul articolelor reușind o interpretare obiectivă, raportată permanent la realitatea existențială a vieții acestuia.

Contribuțiile de istorie literară și bibliologie din ultimii ani sunt reliefate în volumele „*Contraforturi*”. Studii ample, documentate despre „*polemica Gherea – Maiorescu*”; „*o școală a presei românești*”; „*Centenar Vasile Alecsandri. Un scriitor de cumpănă spirituală*”; „*Duiliu Zamfirescu și ciclul romanesc*”; „*Lucian Blaga pe căile vremii*”; „*Poezia lui Lucian Blaga în ediția critică*”; „*Zaharia Stancu – o meditație asupra creației omului*”. Ele evidențiază atât stilul alert, publicistic cât și spiritul critic, obiectiv al autorului. Filele monografice dedicate revistei „*Biblioteca*” sunt scrise în același stil dinamic, specific ziaristului, abordarea problematicii făcându-se din exterior, dar și din interior, de cele mai multe ori reliefând „*tenacitatea celor care au crezut în destinul bibliologiei românești*”, în sensurile majore ale culturii. Ca redactor-șef al revistei „*Biblioteca*”, revistă de specialitate a bibliotecarilor români, ce a împlinit șase decenii de activitate (2008), se apleacă cu acribie asupra fenomenului biblioteconomic, în special al celui românesc, reușind împreună cu numeroșii săi colaboratori să realizeze o revistă de un cert nivel științific. În cărțile sale propune subiecte incitante: „*George Coșbuc – promotor al lecturii publice*”; „*O inițiativă a Casei Școalelor: biblioteca liceală*”; „*Precursori ai publicațiilor de bibliologie*”; „*N. Georgescu – Tistu, o operă dedicată cărții*”; „*G.T. Kirileanu – cărturar polivalent*”. Alături de numeroasele cărți și reviste de specialitate recenzate în revistă, editorialele sale se constituie

în momente relevante ale fenomenului bibliologic românesc contemporan.

Coautor (cu Gheorghe Buluță și Victor Petrescu) al singurului dicționar al bibliologilor români, apărut până acum („*Bibliologi români. Dicționar*”, 2011).

Ample lucrări de istorie literară – studiile monografice „*Anton Holban*” (2002) și „*Vladimir Streinu*” (2002) –, demonstrează reale calități critice în analiza fenomenului literar, contextual celor doi scriitori și epocii în care au trăit și creat aceștia, convins fiind că „*retrospectiva istorico-literară se împlinește, dacă poate să dea noi orizonturi și înțelesuri unei opere și personalități de prim-plan ale culturii noastre*”.

În tot ceea ce a întreprins a dorit să lase gânduri, idei, după propria-i mărturisire, contribuții „*cu rostul de a lumina pe spații mici aspecte mai puțin cunoscute sau pentru prima oară aduse în atenția publică*”. De fapt acesta i-a fost și îi este destinul, reușitele venind firesc din vocația de publicist, căreia i s-a dedicat plener.

Scrieri:

Alexandru Sahia, interpretat de... București, Editura Eminescu, 1977; *Alexandru Sahia, dimensiuni și repere – monografie*. București, Editura Minerva, 1979; *Lucian Blaga, interpretat de...* București, Editura Eminescu, 1982; *Vladimir Streinu, interpretat de...* București, Editura Eminescu, 1984; *Revista Biblioteca. Studiu monografic*. București, 1998; *Anton Holban*. București, Editura Erc Press, 2002; *Vladimir Streinu*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Contraforturi. Vol. I: Operă și personalitate. Contribuții de istorie literară și bibliologie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; Vol. II. București, Editura Erc Press, 2006.

Colaborări:

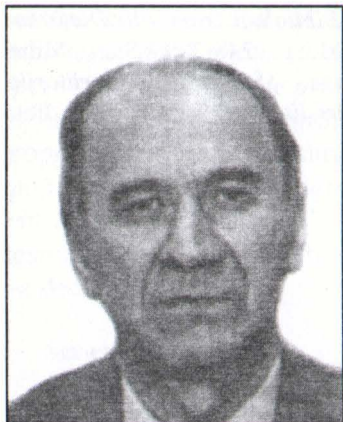
Bibliologi români. Dicționar (cu Gheorghe Buluță, Victor Petrescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 232; Irina, Petraș. *Panorama criticii literare românești. Dicționar ilustrat 1950-2000*. Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001, p. 636; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 247-248; Stan, Mihai. *Lecturi empatice*. București, Editura AIME, 2006, p. 119-124; *Dicționarul general al literaturii române*, vol. VII, T-Z. București, Editura Univers Enciclopedic, 2009, p. 189-190; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor; Vasilescu, Emil. *Bibliologi români. Dicționar*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 248-249; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 137-139;

CORNELIU BERBENTE

Complementaritatea ca mod de a fi

Reprezintă un caz de complementaritate între preocupări deosebite pe plan științific, didactic și cel beletristic, excelând ca epigramist. Se naște pe 8 august 1938 în Stavropoleos (azi municipiul Moreni) din județul Dâmbovița. Cursuri primare și gimnaziale în localitatea natală, apoi Liceul „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1955) și Facultatea de Mecanică din cadrul Universității Politehnice din

București (1960). Cadru didactic al Universității absolvite. Profesor (1990), inginer de aeronave, doctorat în Aerodinamică (1970), conducător de doctorat (1986). A fost șef de catedră, decan (1981-1989; 2000-2004), prorector. Profesor vizitig la universități din SUA, Germania, Suedia, Belgia. Numeroase premii pentru realizările din domeniul tehnic. Printre ele Premiul „Aurel Vlaicu” al Academiei Române (1981) și „Henri Coandă” (2010). Peste 130 de articole științifice, ca autor și coautor, apărute în reviste din România, SUA, Anglia, Germania, Italia. De asemenea, responsabil sau în echipa care a realizat 33 de contracte de cercetare științifică la nivel național sau internațional. Este membru corespondent al Academiei Americano-Române de Arte și Științe (SUA) a Academiei de

Științe Tehnice din România. Diploma of Europea Rectors Conference (Cracovia, Polonia) și Diploma de Onoare „Sf. Apostol Andrei-Ocrotitorul României” a Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române.

În paralel este atras de literatura beletristică, în special de epigramă, dar și de poezia creștină, cu accente de meditație asupra existenței umane. Obține Marele premiu „George Ranetti”, la Concursul național de poezie, epigrame, calambururi „Romeo și Julieta la Mizil” (2008). Totodată Diploma de membru de onoare al Uniunii Epigramiștilor din România (1999), al cărui fondator este. În conducerea Clubului „Cincinat Pavelescu” din București. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2011)

Colaborează în plan beletristic la „Epigrama”, „Lumea epigramei”, „Litere”, „Impact cultural”.

Debut editorial cu „*Epigrame și... altele*” (1996) urmat de „*Spre aducere aminte*”, poezie creștină (2006), „*Cearta cu marile și micile teme*”, poezie satirică (2008), „*Regnuri și sunete*”, poezie lirică (2010), „*Ființă și lucire*” (poezie creștină, 2012); „*Triada*”, epigrame; „*Gândind la veșnicie*”, comentarii satirice și rugă (2013). În opinia sa „...epigrama nu se reduce la poantă, în sensul obișnuit. Ea poate conține o cugetare, o maximă, o legătură neașteptată între două lucruri, până la ea nesesizat, care folosește surprinderea pentru a îndemna la reflecție, la a trage o învățătură”. Crede cu tărie că atunci „Când, scrisul nu e doar pretext, / El fi-va vrednic să cuprindă / Cuvinte binecuvântate / Ce pot grăi și-l alt context”. Stihurile sale sunt caracterizate prin ironie și autoironie, care țintesc politicul, eticul, socialul vieții contemporane autorului, care atent le supune sarcasmului său: „Prin jertfa tinerilor, noi / Speram și vremi, și oameni noi, / Și cele mai adânci prefaceri, / Au fost în oameni... de afaceri”. („După dec. 1989”). Celui care trudește asupra cuvântului îi dorește: „Ajută-l, Doamne pe poet, / Cum ajutat-ai pe profet! / Spre slova cuvenită Ție, / Învață-l, Doamne, cum s-adune / Cuvintele în poezie, / Și poezia-n rugăciune” („Rugă pentru poet”).

Consideră că „*scrisul nu e doar pretext / El fi-va vrednic să cuprindă / Cuvinte binecuvântate / Ce pot grăi și-l alt context / Pot minți și inimi să aprindă / Oricât de des sunt repetate / Înscrișuri ce devin tipare / Și, prin a Domnului iertare, / Primesc veșminte de simbol / Și vremii nu-i mai dau obol*”. Adaugă poeziei cu tentă religioasă, noi valențe atât ca tematică, cât și ce registru de exprimare, în special prin volumul „*Spre aducere aminte*” (2006). Ceea ce este surprinzător pentru lirica sa este capacitatea de a trece de la sarcasmul epigramei sau tonul satiric la cel al rugii, al credinței în „*Ultimul cuvânt*”: „*Ce mult a trebuit să mă frământ / Și să greșesc / Ce greu am priceput / Că Domnul are ultimul cuvânt: / Cuvântul Lui rostit de la-nceput!*”.

Reușește să facă o simbioză între rigoarea omului de știință și sensibilitatea proprie creației lirice.

Scrieri:

Epigrame și... altele, București, Editura Tehnică, 1996; *Spre aducere aminte* (Poezie creștină), București, Editura ProTransilvania, 2006; *Ceartă cu marile și micile teme* (Poezie, satirică), București, Editura A.G.I.R., 2008; *Regnuri și sunete* (Poezie lirică), București, Editura Bren, 2010; *Ființă și lucrare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Triade*: (Epigrame; Gând la veșnicie; Comentarii satirice și rugă). București, Editura A.G.I.R., 2013.

Antologii:

Antologia epigramei românești, București, Editura ProTransilvania, 2007; *Epigrama – floare parfumată a literaturii. O antologie a epigramei românești. 1900-1938*, Cluj-Napoca, Editura Napoca Nova, 2012.

Referințe:

Veseliu, Toma George. *Monografia comunei Răzvad*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 83-87; 318-322; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 426-428.

PETREA CIUPITU

Voința sacră de autodepășire

Slujitor al învățământului dâmbovițean, este totodată și un talentat eseist, poet și publicist. Se naște pe 18 mai 1939, în comuna Șutești, județul Brăila. Studii gimnaziale în comuna natală, apoi cele liceale la Brăila (1956). Licențiat al Facultății de Filologie a Universității din București (1963). De la absolvire, profesor de limba și literatura română în comuna natală apoi la Pietroșița, Dragomirești (Decindeni), Răzvad (Gorgota), Fieni, Târgoviște, din județul Dâmbovița. Inspector școlar de specialitate la Inspectoratul Școlar al județului Dâmbovița (1966-1996). A îndrumat revistele școlare: „Mărgăritărele” (Dragomirești-Decindeni), „Dor călător” (Răzvad-Gorgota), „Univers duios” (Fieni). Între 1999-2001 face parte din redacția ziarului „Realitatea dâmbovițeană” pentru pagina de cultură-învățământ. Colaborează la revista „Opinii pedagogice” și la „Impact” cu o serie de articole despre Mihai Eminescu, orientate spre valorizarea spirituală religioasă a operei sale în versuri și proză. Tot aici articole, opinii, recenzii, versuri. Debut editorial cu *„Reverberații eminesciene”* (2007) urmat de *„Remedii creștine pentru lumea de azi”* (2008), *„Ne cheamă cerul”* (versuri, 2008),

„Calea cea strâmtă” (2008, eseuri despre întemeierea hristocentrică a ființei umane), **„Cercul – Aflarea centrului său”** (vol. I, II, 2010).

Volumul de debut **„Reverberații eminesciene”** s-a născut, din dorința de a te „așeza în rugăciune odată cu el, pentru trăire, curățire și mântuire”, considerând că moștenirea marelui poet este „un motiv de reflecție, datorită acestei demnități manifestate în conștiință de sine, acoperită pe deplin de valoarea națională și universală a scrisului său”.

În **„Calea cea strâmtă”** considera că existența noastră zilnică se manifestă „între sacru și profan”, toate sentimentele, gândurile, stările sufletești au drept țel preponderent „voința sacră de autodepășire”, viața fiind privită „ca urcuș” spre Divinitatea călăuzitoare. Face trimiteri la istoria românilor: „Primul șef creștin de stat - / Constantinul-împărat, / Iar în Țara Românească, / Refuzând să părăsească / Dreapta lege creștinească, / Brâncoveanul-sfânt de mir / Este-ntâiul domn martir” („Primul și întâiul”).

Proză memorialistică și versuri de „învățăături asumate” se regăsesc în volumul **„Cercul – Aflarea centrului său”** (2010). Amintiri despre satul brăilean natal, Șutești, despre părinți și anii de școală sunt evocate cu talent și nostalgie, ca și cele ale primei tinereți, ca student la Filologie și tânăr profesor.

Prin ceea ce a scris, și exemplu personal dovedește că e un bun creștin: „Gândul cu credință-adună / Tot ce-i bun să stea-mpreună; / Căci, în rugă laolaltă, / Inimi către cer tresaltă, / Ca-n sfîșită viziune / Când se-ntâmplă o minune” („Creștinul ortodox”).

Scrieri:

Reverberații eminesciene (Autume și postume). *Lecturi și înțelesuri transcrise în comentarii versificate*. Târgoviște, Editura Transversal, 2007; **Remedii creștine pentru lumea de azi**. Târgoviște, Editura Transversal, 2008; **Ne cheamă cerul** (versuri), Târgoviște, Editura Transversal, 2008; **Calea cea strâmtă**. Târgoviște, Editura Transversal, 2008; **Cercul. Aflarea centrului său. Memoria afectivă**

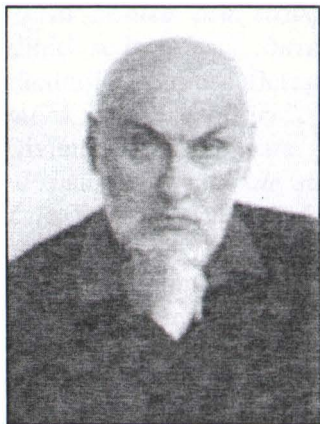
și rostul conștiinței identitare. Învățăături asumate (versuri).
Târgoviște, Editura Transversal, 2010.

Referințe:

Enciclopedia orașului Târgoviște, Ediția a II-a, Târgoviște,
Editura Bibliotheca, 2012, p. 150; Coandă, George. *Istoria
Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgoviște,
Editura Bibliotheca, 2014, p. 619.

TIBERIU CERCEL

Misterul vieții prin artă

Eseist, poet, panseist, publicist, dar în aceeași măsură, poate chiar mai mult, artist plastic, pasionat de arta fotografică, grafică și arta decorativă se afirmă ca personalitate artistică și culturală de prim rang, la nivel local și național.

Se naște în Arad pe 31 iulie 1939. Studii gimnaziale și liceale la Arad, urmate de Facultatea de Arte Plastice a Universității din Timișoara, absolvită în 1968. Este profesor de desen la școli din

Galați și Târgoviște. Din 1971, muzeograf la Muzeul Județean Dâmbovița, iar apoi, până în 1989, creator de modele la Cooperativa „Arta Populară” Târgoviște. Ca muzeograf s-a ocupat de arta cultă și arta populară, iar ca stilist a creat modele în confecții și artă decorativă. În paralel, din 1985, profesor de pictură la Școala de Arte „Octav Enigărescu” din Târgoviște. Talentat pictor, cu 14 expoziții personale de pictură, grafică și artă decorativă, obține premii naționale, lucrările sale aflându-se în colecții de stat sau particulare din România, Franța, Anglia, Olanda, Germania, Rusia, S.U.A.

Debut în publicistică cu poeme și grafică la „Familia” (1980). Colaborează cu panseuri, poeme, aforisme, dialoguri culturale la „Dâmbovița”, „Glasul Cetății”, „Realitatea

dâmbovițeană”, „Legea lui Țepeș”, „Jurnal de Dâmbovița”. Realizează emisiuni de cultură la posturile de radio Antena 1 și Minisat din Târgoviște.

Debut editorial cu volumul de panseuri, aforisme **„Decantări spirituale”** (2000), urmat de **„Cugetări existențiale”** (2001), **„Profeții ale neliniștii de a fi”** (2004), **„Înțelepciune pe cont propriu”** (2004), **„Jurnal de idei”** (2005); **„Provincia melancoliei”** (2008); **„Iubirea – întâiul și ultimul țarm”** (2010); **„Natura iubirii. Iubirea naturii”** (2012); **„Revelații contemplative”** (2014). Sunt scrise *„din dorința nestăpânită de a participa la misterul vieții; aflându-mă pe colina timpului, la vârsta de bronz a cugetului, riscând chiar suferința de a nu afla îndeajuns”*. Este convins de faptul că *„Nicio formă de cultură nu se exprimă util și pe deplin, dacă nu ne dă sentimentul sensului nostru de a fi”*. *„Decantările”* sale acoperă o arie largă a umanului: artă, iubire, spirit, simțăminte fiind completate de cugetări existențiale, profeții, revelații, dezvăluindu-se o fire complexă, permanent înclinată spre a transpune artistic ceea ce îi oferă experiența, mediul în care există. Fiind în artă un nonconformist, refuzând deseori traiul convențional, dorește *„măcar să ne bucurăm de harul de a-i visa aurul, răspândit în sufletele noastre tot ceea ce merită să fie trăit și gândit”*. Și-a conceput acest univers al reflexivității, al *„neliniștii de a fi”* *„din dorința nestăpânită de a participa la misterul vieții”* ceea ce l-a *„distras obiceifului de a trăi convențional”*, refugiul găsindu-l în artă, cu ajutorul condeiului, penelului, a aparatului fotografic, cărora le-a rămas fidel pentru totdeauna.

Scrieri:

Decantări spirituale: artă, iubire, îndemnuri, echivalențe. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; **Cugetări existențiale.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; **Profeții ale neliniștii de a fi.** Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2004; **Înțelepciune pe cont propriu.** Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2004; **Jurnal de idei. Revelații ale reflexivității subiective.** București, Editura Semne, 2005;

Provincia melancoliei. București, Editura Sun Grafic, 2007; ***Iubirea – întâiul și ultimul țărș.*** București, Editura Nicora, 2010; ***Natura iubirii – iubirea naturii. Poeme.*** București, Editura Nicora, 2012; ***Revelații contemplative.*** București, Editura Teora, 2014.

Referințe:

Petrescu, Victor. ***Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.*** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 35-36; Coandă, George. ***Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,*** Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 445-446; ***Enciclopedia orașului Târgoviște,*** Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 143-144.

SERGHIE PARASCHIVA

Biblioteca. Profesie și pasiune

Cu temeinice studii de specialitate, la nivelul anilor '60, pasionat de ceea ce și-a ales să facă, cunoscător al fenomenului cultural târgoviștean, al istoriei sale, s-a remarcat în mediul biblioteconomic local și național. Se naște pe 30 septembrie 1939, în comuna Buciumeni, județul Dâmbovița. Studii în comuna natală, urmate de cele liceale la „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște (1957). Absolvent al Școlii Postliceale de Biblioteconomie

București (1960). Licențiat al Facultății de Istorie a Universității București (1974). Bibliotecar șef la Biblioteca Pucioasa (1960-1961), apoi, din 1962 până la pensionare, bibliotecar la Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița. Conduce, cu realizări notabile, Serviciul „Relații cu utilizatorii” și secția „Colecții speciale”, pe care o înființează și o dezvoltă cu achiziții de cărți, manuscrise, documente de valoare deosebită.

Debut publicistic în ziarul „Uzina și ogorul” (1963) cu „*Biblioteca și cerințele de lectură ale locuitorilor*”. Colaborează la „Uzina și ogorul”, „Glasul cetății”, „Dâmbovița”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Realitatea dâmbovițeană”, „Valachica”, „Revista bibliotecilor”, „Curier” (din al cărui colectiv de redacție face parte). Participă cu studii de istorie literară, istoria culturii târgoviștene, biblioteconomie, la sesiuni științifice organizate la

Galați, Botoșani, Bacău, Brașov, Pitești, Ploiești, Constanța, Râmnicu Vâlcea, Târgoviște.

Debut editorial în 1982 cu „*Catalogul presei dâmbovițene*” (1878-1982) în colaborare cu Victor Petrescu. Tot în colaborare, o serie de bibliografii, anuare, ghiduri ale cititorilor dar și „*Catalogul cărților cu autograf și însemnări manuscrise*” (1975-1995). Coautor la „*Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*”, cu Victor Petrescu. Tot cu acesta va îngriji și volumul „*Scrisori către I.G. Vasiliu*” (2000), care valorifică o mare parte a fondului existent în biblioteca târgovișteană. Reușește să valorifice parțial pasiunea pentru cercetările în domeniul cărții, al tradițiilor culturale din acest spațiu de spiritualitate românească.

Colaborări:

Catalogul periodicelor dâmbovițene 1878-1982. Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1982; *Cărți cu autograf și însemnări manuscrise*. (cu Victor Petrescu și Cornel Albuleț), Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1996; *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998* (cu Victor Petrescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999.

Îngrijiri:

Scrisori către I.G. Vasiliu (cu Victor Petrescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000.

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, IV*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 86-88; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 171-172; Petrescu, Victor. *Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 173-174; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor; Vasilescu, Emil. *Bibliologi români. Dicționar*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 184; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 347; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 490.

GEORGE TOMA VESELIU

În căutarea identității

Se înscrie cu realizări notabile în cultura și arta dâmbovițeană. Scriitorul de talent cert (prozator, poet, dramaturg) este dublat de publicistul, istoricul și criticul literar. Pasiunile sale duc și la pictură, muzică unde manifestă aptitudini deosebite.

Câteva date biografice sunt relevante. Se naște la 18 octombrie 1940 în comuna Răzvad, județul Dâmbovița. Studii primare și gimnaziale în comuna

natală, urmate de cele liceale la Târgoviște și Gura Ocnitei. Licențiat al Facultății de Filologie de la Universitatea București (1964). Funcționează ca profesor, director de școală la Ocnita și Răzvad, până la pensionare (2003). În perioada 1968-1969 este redactor la ziarul „Dâmbovița” iar între 1980-1985 scoate revista „Școala și viața”. Colaborează în timp la ziare și reviste târgoviștene: „Legea lui Tepeș”, „Curier”, „Armonia”, „Climate literare”, în special cu cronici literare. Redactor asociat al revistei „Litere” și redactor-șef pentru cultură, apoi senior editor la „Impact cultural” (2008). Membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România (1990), al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2007) și al Uniunii Scriitorilor din România (2014).

Debut literar în ziarul „Dâmbovița” (1968) cu fragmente ale viitorului roman „*Colonia*”, apărut mai târziu (1978) sub forma unor nuvele. De altfel, această carte a avut un destin aparte. Romanul, apărut abia în 2010 cu titlul „*Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin*”, este opera la care a lucrat o viață, cuprinzând un proiect vast, o frescă a lumii petrolului, lume pe care autorul o cunoștea destul de bine. Multe din întâmplări sunt trăite intens de acesta. Știința construcției, densitatea faptului epic, o undă poetică ce răzbate obsesiv, recomandă un prozator cu personalitate distinctă. Roman cronică a unor biografii paralele, unele cu trimiteri la două secole în urmă, destine ce se interferează, o lume maladivă aparent, dar cu principii de viață sănătoase în străfundurile ei „primitive”. Zbaterile interioare ale autorului sunt mărturisite: *„Tot timpul am fost stăpânit de sentimente care s-au învălmășit în sufletul meu, uneori ființa mea divizată s-a aflat în pragul unei prăbușiri. Am căutat să înțeleg ceea ce părea de neînțeles”*.

Experiența de dascăl în școlile dâmbovițene, ale comunităților din Ocnîța și Răzvad este redată cu talent, atât de narator cât și de cel ce descrie momente din scurgerea anotimpurilor: *„La Pontul Euxin, și, mai ales la Școala din Uliță, primăvara din anul acela mi s-a părut că are o strălucire deosebită. Pământul din curtea școlii, frământat de picioarele copiilor, era neted și lucios, moale ca o gumă. Dăduse, prin livezi, colțul ierbii – o perie fină, verzuie-gălbioară; de sus, din pădurea de pe Dealul Floroaiiei, adie un vânt înmiresmat”*. În cele 29 de capitole este prezentată drama unui jurnalist, Matei Vișan, pe care-l identificăm deseori cu autorul, chinuit de îndoieli, de aflarea adevărului, trăind printre personaje în diverse stadii de decadentă existențială. Romanul se dorește a fi și o cronică de familie a clanului Buneștilor, într-o lume ce degenerează sau este supusă unor transformări radicale, care marchează destine atât ale acestei familii, cât și ale „Coloniei”. Într-un interviu acordat scriitorului Mihai Stan (George Toma

Veseliu. „*Ieșirea din conflictul interior*” în vol. „*Confreria. Convorbiri și confesiuni*”, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009) mărturisea că „...*m-am născut cu sonda de petrol în curte, în vie, în livada de pruni și pe poienile unde pășteam oile și caprele...*”.

Romanul a fost rescris de două ori. Depus în 1970, apărut în 1978 fragmentar sub forma unor nuvele, scris din nou în 1981, apoi în 1990, apare în 2010.

După o tăcere autoimpusă ani de zile, în 2007 îi apar monografiile comunelor Răzvad și Ocnița, lucrări ample, documentate în care își dezvăluie talentele de narator dar și pe cele de portretist („*Răzvad – vatră voievodală*” și „*Ocnița – scaun domnesc*”).

În perioada 1970-1980 scrie piese de teatru, lecturate și jucate de formații de amatori, unele respinse datorită conținutului care era neconform ideologiei de atunci.: „*Balta sau Două milioane*” (4 acte), „*Pensiunea doamnei Weiser*” (3 acte), „*Salvați-l pe Galileo!*” (3 acte), „*Țarul fetelor*” (2 acte), „*Muți*” (1 act).

În 2008 publică volumul de poezii „*Sonetele lui Petru Cercel sau Fetele lui Ianus*”. În același volum apare studiul istoric bibliografic despre domnitorul muntean: „*Petru Cercel – Pierre Demetrio – magul călător prin lumi complementare. O pledoarie pro-domo*”. Personalitatea domnului, talentul său poetic, dezamăgirile sunt exprimate în versuri de mare încărcătură dramatică: „*Acum când luna-i plină și varsă-n cer văpaie/ Când norii îngheață ziua și soarele e mort/ Minciuna hâdă râde în față dă să saie/ Coroana înstelată mi-e scârbă s-o mai port*”. Este dezamăgit de ce este în jurul său: „*De lume sunt sătul până în gât/ Mi-e silă și de pohtele ce mi-au fost hărăzite/ Și de mistrețul de rămă cu ghimpele în rât/ M-am săturat de mine de toanele-ți trăznite*”. În ultima perioadă scrie în revistele târgoviștene „*Litere*”, „*Climate literare*” și „*Impact cultural*”, cronici care semnalează noi apariții ale unor scriitori dâmbovițeni și nu numai. De asemenea, publică articole de

istorie literară locală sau vizând aspecte ale evoluției culturii în acest spațiu de spiritualitate românească. Cu umor își caracterizează, într-unul din sonete, strădaniile sale: „*Prelinsă-mi pare viața ca mierea din ștubeie/ Mă las cuprins de doruri de lunga ta văpaie/ Din steie sare apa roind de curcubeie/ Și-acum urechea-mi sună când cornul lunii taie/ Iar osia scrâșnește pe cer rotindu-și carul...*”. Trăind a doua tinerețe, cu o putere de muncă de invidiat, ne pregătește noi surprize de certă valoare ce vor dura în timp.

Scieri:

Colonia (nuvele) București, Editura Cartea Românească 1978; **Monografia comunei Răzvad. Răzvad – vatra voievodală**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, ediția a II-a, 2012; **Monografia comunei Ocnița. Ocnița – scaun domnesc**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; **Sonetele lui Petru Cercel sau Fetele lui Ianus**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; **Colonia II. Noi exilați la Pontul Euxin**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; **Salvați-l pe Galileo** – Teatru, Cluj-Napoca, Editura Dacia 21, 2011; **Trilogia Colonia**: vol. I **Sărutul copacilor**, vol. II **Noi exilați la Pontul Euxin**, vol. III **Moartea unui președinte**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; **Pasărea Lis** (versuri), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; **Colonia**, Opera Omnia – romanul de azi, Iași, Editura Tipo Moldova, 2013.

Referințe

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 244; Rotund, Nicolae. **Incursiuni critice**, Constanța, Editura Ponto, 1996, p. 138-141; Petrescu, Victor. **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 250-251; **30 de prozatori. Caietele Litere 2**, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 230-236; Petrescu, Victor. **G.T. Veseliu, schiță de portret**. În vol.: „George Toma Veseliu. Sonetele lui Petru Cercel sau Fetele lui Ianus”. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, p. 269; Stan, Mihai. **Confreria. Convorbiri și confesiuni**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 353-367;

Coandă, George; Grigorescu Lucian. *Dâmbovița de la „Organ” la o beție cu libertate*, Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 152; Popescu, Florentin. *Eu v-am citit pe toți!*, vol. III, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 116-117; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Editura Bibliotheca, 2011, p. 471; Bineată, Margareta. *Cărți și autori de azi*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 147-152; Ionel, Niculae. *Scriitori târgovișteni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 37-43; Stan, Mihai. *Lecturi empatică 2*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 66-71; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 313-315.

CONSTANTIN CONDREA

Istorie și cultură dâmbovițeană în documente de arhivă

Istoric, istoric al culturii, publicist, cu importante contribuții documentare la clarificarea unor aspecte ale problematicii abordate. Se naște pe 4 august 1941, în Iași. Studii primare și gimnaziale la Orșova și Târgoviște. Urmează Liceul „Ienăchiță Văcărescu”, absolvit în 1960. Licențiat din 1966 al Facultății de Istorie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj. În perioada 1966-1969 îndrumător și muzeograf la

Muzeul Județean Dâmbovița, apoi lector pentru presa locală (1969-1977). Între 1977 și 2007 conduce Direcția Județeană Dâmbovița a Arhivelor Naționale.

Debut publicistic în „Dâmbovița” (1968) cu articolul „Ctitoria lui Pătrașcu cel Bun, în lumina unor noi cercetări arheologice”. Pe baza săpăturilor arheologice de la Mănăstirea Gorgota (comuna Râzvad), se aduc mărturii noi privitoare la lăcașul voievodal, a fazelor de construcție și reconstrucție ale acestuia. Participă la prima cercetare arheologică întreprinsă la Mănăstirea Stelea (cea veche și nouă). Ele vor fi valorificate prin comunicări și articole de specialitate. Colaborează cu articole și studii de istorie, arhivistică, istoria culturii la:

„Revista Arhivelor”, „Opinii pedagogice”, „Valachica”, „Dâmbovița”, „Curier”. Între 1979-1985 în Consiliul de conducere al „Revistei arhivelor”. Participă cu studii și comunicări la sesiuni organizate în București, Târgoviște, Iași, Cluj, Ploiești, Pitești.

Debut editorial în 1979 cu o „*Culegere de documente*”, urmată de o alta în 1984, lucrări care privesc aspecte ale vieții politice și social-economice din Dâmbovița, în perioada interbelică. Participă la unele lucrări colective (*Dicționar istoric al județului Dâmbovița*, 1983) sau în calitate de coordonator la „*Monografia Arhivelor Statului, Județul Dâmbovița*” (1983), „*Din tezaurul arhivistic dâmbovițean*” (1993), „*Centenar – Primăria orașului Târgoviște*” (1997). Cele două lucrări referitoare la date privind existența arhivelor dâmbovițene, a celor mai importante și valoroase fonduri ale acesteia, constituie puncte de reper pentru cercetările prezentate și viitoare.

Spirit sintetic și riguros, bazat pe o documentare temeinică, aduce în prim plan documente arhivistice de mare importanță locală și chiar națională, privind viața politică, economică, socială și culturală a locuitorilor acestor meleaguri.

Colaborări:

Dicționar istoric al județului Dâmbovița. Târgoviște, 1983; *Monografia Arhivelor Statului, Județul Dâmbovița*. (cu Pârvan Dobrin). București, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1983; *Din tezaurul arhivistic dâmbovițean*. București, Editura „Romcart” S.A., 1993; *Centenar – Primăria orașului Târgoviște*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1997; „*Arhivele Județului Dâmbovița. Semicentenar*”, Direcția Județeană a Arhivelor Statului Dâmbovița, 2003.

Referințe:

Mocanu, Marin Radu. *Arhivele și cultura*. București, Editura Ministerului de Interne, 1998, p. 138; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 57-58; Petrescu, Victor. *Scritori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura

Bibliotheca, 2005, p. 51; *Enciclopedia oraşului Târgovişte*, Ediția a II-a, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2012, p. 173; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. „*Dâmbovița*” *de la organ la o beție cu libertate... O istorie sentimentală și anecdotă a unui fenomen de presă*”. Târgovişte, Editura Transversal, 2009, p. 83-84; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2014, p. 492.

ALEXANDRINA DINU

Frumusețea și noblețea unei vieți

Poeta, prozatoarea, publicista, îndrumătoarea unor tinere condeie târgoviștene, se naște pe 14 august 1941, în Câmpina, județul Prahova. După cursuri primare și liceale, încheiate în București, tot aici urmează Facultatea de Biologie (1969). Funcționează ca profesor de biologie la Școala generală Starchiojd (județul Prahova), apoi la școli generale și licee din Târgoviște. Atrasă de literatură conduce din 1992 Cenaclul literar „Elena

Văcărescu” de la Palatul copiilor din Târgoviște, cu care cunoaște numeroase satisfacții, prin lansarea unor tinere condee în contextul literar local și național. Exemplificăm cu câteva nume: Andreea Gluh; Gheorghe Andrei; Bianca Gîju; Andrei Drăgoi; Mihaela Ciocodeică; Constantin Virgil Bănescu; Ana Baity; Andreea Stănescu; Alexandra Tomșa; Alin Ștefan Zaharia. Pe aceștia și mulți alții îi consideră *„copiii mei de suflet, lumina care mi-a îmbogățit viața și m-a înnobilat cu o primăvară veșnică”*.

Debut literar cu poezia „*Ulcioare de Oboga*” în revista „Delta” din Tulcea (1975). Colaborează cu poezii, reportaje, proză la: „Convorbiri literare”, „Tomis”, „Delta”, „24 de ore”, „Îndrumătorul cultural”, „Astra blăjeană”, „Talk Show”, „Legea lui Țepeș”, „Concordia”, precum și la periodicele locale

„Dâmbovița”, „Glasul cetății”, „Târgoviștea”, „Realitatea dâmbovițeană”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Teapa”, „Curier”, „Litere”. Mai semnează cu pseudonimele: Sandra Hera și Paganel.

Primul volum de proză *„Casa din vrăbii”* (1996), urmat de versuri *„Plânsul dintre nuferi”* (1997), *„Aur și cenușă”* (1999), *„Vitrării indiscrete”* (2003). De asemenea, proză inspirată de numeroasele călătorii în țară și străinătate: *„Întoarceri în necunoscut”* (2000), *„Cărările timpului”* (2002), *„Timp incandescent”* (2004), *„Thessalonía”* (2009). Realizează antologia poezilor tineri („Din muguri cresc copaci”, 2005), majoritatea formați la cenaclul pe care l-a condus, mai toți acești tineri devenind membri ai Uniunii Scriitorilor la Secțiunea pentru copii, iar unii ai Societății Scriitorilor Târgovișteni. Evidențiată cu numeroase premii și mențiuni la concursurile de poezie de la Tulcea (1975), Dej (1994), Iași (1996), Chișinău (1998), „Odesa” (2001). Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005). Inclusă în diverse antologii: „Caiete Litere. În căutarea unui topos liric” (2006); „30 de prozatori. Caietele Litere 2” (2007); „Târgoviște-Chișinău-Sankt-Petersburg. Antologie de poezie” (2012).

Poezia poartă semnul lucidității, al purității naturii, unele versuri fiind străbătute de o undă de ironie suavă. Nu este deloc întâmplătoare preferința poetei pentru versul clasic, textele cele mai elaborate, îndelung gândite sunt și cele mai pline de grație și naturalețe. Sugestiv este titlul *„Aur și cenușă”* (1999) în care poeta nota: „Știi că naturii nu-i voi cuprinde niciodată grăuntele de taină, că trecerea mea va rămâne neobservată, dar sunt conștientă că omului îi este dat să-și împlinească datoria față de sine, aceea de a reuși să pășească liber, la o înălțime suficientă pentru a-și transforma acumulările în speranță”. Aceasta deoarece „Măine, / Decupând o stea de sus / Bem o cupă de har sfânt / Căi lactee fac recurs / Zărilor cu vara-n vânt...”.

Călătoriile prin lume i-au inspirat versurile, „setea de cuvânt, aripi ale sufletului ce nu pot să vă prindă la umeri”, trăirile intense în fața unor vestigii de spiritualitate umană, dând frâu liber fanteziei.

Deseori proza este cantonată în concret, reliefând viața țaranului dâmbovițean în complexitatea sa, observându-i limbajul, obiceiurile, comportamentul.

Scrieri:

Casa din vrăbii: proză. București, Editura Bucura Mond, 1996; *Plânsul dintre nuferi*: versuri. București, Editura Bucura Mond, 1997; *Aur și cenușă: versuri*. Târgoviște, Editura Macarie, 1999; *Întoarceri în necunoscut*. Târgoviște, Editura Pandora-M, 2000; *Cărările timpului*. Târgoviște, Editura Pandora-M, 2002; *Vitralii indiscrete*. Târgoviște, Editura Pandora-M, 2003; *Timp incandescent*. București, Editura Pro Transilvania, 2004; *De-a râsu-plânsu*, Târgoviște, Editura Transversal, 2008; *Martor indiscret*, Târgoviște, Editura Transversal, 2009; *Thessalonía – destinul unei femei*, Târgoviște, Editura Transversal, 2009; *Răzbunarea*, Târgoviște, Editura Transversal, 2009;

Antologii:

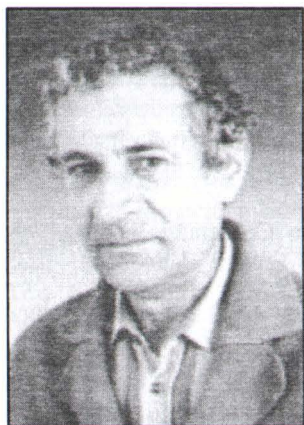
Din muguri cresc copaci (Antologia Cenaclului literar „Elena Văcărescu”, din Târgoviște), Târgoviște, Editura Pandora-M, 2005; *Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 38-42; *30 de prozatori. Caietele Litere 2*, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 79-80; *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, III*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 70-72; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 82-83; Petrescu, Victor. *Scriitor și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 72-74; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 412; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 206; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 190-192.

TOMA BIOLAN

În slujba „gândului-cheie”

Poetul, prozatorul, dramaturgul, folcloristul, ziaristul Toma Biolan a fost o personalitate marcantă a vieții culturale argeșene ale ultimelor decenii.

Se naște la 1 septembrie 1941 în localitatea Frasin-Deal, comuna Cobia, județul Dâmbovița. După studiile primare în satul natal, absolvă Liceul „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1959). În 1964 își ia licența la Facultatea de Limba și Literatura Română a

Universității București. Este profesor de limba și literatura română în Cobia (1964-1967), redactor la revista „Argeș” (1967-1971), secretar literar la Teatrul „Alexandru Davilla” Pitești (1971-1972), metodist la Centrul de Îndrumare a Mișcării Artistice (1972-1974), iar din 1974 revine secretar literar la Teatrul „Alexandru Davilla” din Pitești. Se stinge din viață la 18 iunie 2004 în Pitești.

Debut cu versuri în revistele „Argeș” (1967) și „Contemporanul” (1967). Editorial publică versuri („*Templu grec*”) în Biblioteca „Argeș” (1970), urmate de „*Pasărea paradisului*” (1979), „*Nuferi în somn*” (1983), „*Cartea care zâmbește*” (1987). De la „*Micul dorobanț*” (1977) și până la „*Artagul*” (1983), numeroase alte piese într-un act editate sau

prezentate pe scenă Teatrului de Păpuși „Așchiuță” din Pitești, sau pe scenele unor teatre de păpuși din Botoșani, Sibiu, Arad, Cluj, Timișoara („*Roman năzdrăvan*”, „*Jocul cu focul*”, „*Cei trei purceluși*”, „*Nu vă țineți de drăcii*”, „*Aventuri în savana*”). Ca prozator se remarcă prin schițe umoristice „*Test de fidelitate*” (1985), „*Rețetă pentru grețuri*” (1992) sau prin povestirile din volumul „*Și păsările învață să cânte*” (1991) ca și ultimele volume de aforisme: „*Una pe față, una pe dos. Tricotaje în doi peri*” (1998), „*Te iubesc (dar nu pe gratis!)*” (2000). Îngrijește în colaborare volumele de folclor „*Din literatura populară argeșeană*” (1973) și „*De pe plaiuri argeșene*” (1974). Versuri, tablete, schițe, aforisme, recenzii, povestiri pentru copii la: „*Astra*”, „*Ateneu*” (Bacău), „*Ramuri*” (Craiova), „*Argeș*”, „*Albina*”, „*Viața Argeșului*” ș.a. Din 1990 membru al Uniunii Scriitorilor. Înfiițează și conduce suplimentul de umor „*Tifla*”, Pitești (1990, 1992, 1994) – cu apariție sporadică, și suplimentul „*Replici*” al Teatrului „*Alexandru Davilla*” Pitești (1986-1988). Este din 1987 unul din redactorii suplimentului literar artistic „*Săgetătorul*” (săptămânal) al cotidianului „*Argeșul*”. În proză a semnat și cu pseudonimele: Tib, Frăsineanu, Atanasie, Zob, Eratostene.

Autor prolific și divers prin modalitățile de abordare în vers liber, poezia sa este gravă, mișcarea ideilor, sentimentele fiind tratate într-o sobrietate clasică. Cu tonus melancolic, deseori ironic, consideră că în poezie „*Fără să știi, cuvintele se-nșiră/ recompunând triunghiul virginal – aceeași mână lunecând pe liră,/ aceeași mare într-un singur val*”. Pe ton asemănător este și „*Bibliotecarul din Alexandria*”, unde „*cartea modestă*” compune în timp „*o bibliotecă*” ce rezistă „*la loteria viitorului*”: „*Cuvântul cheamă alt cuvânt/ Cu care să se însoțească/ până la moarte;/ versul deschide drum altui vers, căruia-i trece povara timpului/ și-i dă un sens existenței;/ poemul se așază pe alt poem/ visând să-nalțe o zidire,/ cum nu s-a mai văzut*”. Cu aceeași fină ironie vede „*consacrarea*” de către critică a unui poet: „*Trei critici gravi duceau pe umăr/*

*debutul poetului/ în față cu câțiva pași/ mărșăluia solemn și
țeapăn/ decanul breslei,/ repetându-și în gând discursul/ de
rostit în templul Lirei,/ fără a observa că în mână/ ditamai
lumânarea albă/ i se stinse demult”.*

În unul din primele volume „*Nuferi în somn*” (1983) considera că „*Înveșmântate-n vorbe/ Gândurile nu se mai văd;/ până și moartea trebuie prevestită/ și înșelarea vrea haine frumoase,/ și pulberea ce vom fi*”, având privilegiul unuia care „*a semănat*” pentru „*a culege*”, veghind la „*pasărea măiastră*” sau la „*iubirea de patrie pretutindeni*”, deoarece „*Cel ce poartă la rău și la bine/ iubirea de patrie pretutindeni/ nemuritor în șa se va ține,/ clipa și veacul strunindu-le*”, aceasta dând esența „*pomului vieții*”. La zenit ești „*un pescăruș singuratic*”, „*sufletul tău*” e „*în căutarea cuvântului desăvârșit*”, iar „*uneori poemul trece peste maluri/ ducând cu el visuri sfârtecate,/ amintiri ale unei vieți în penumbră,/ lăsând în urmă nisipuri aurifere,/ din care nu te vei îmbogăți/ niciodată*”. „*Pierdut în pulberi de stele/ ca după prăpăd*” concluziona, cu o ironie amară că „*lumea-i fărâme, universul pitic,/ doru-i fierbinte/ contopit cu lumina să mă dedic/ Ție, Părinte*”.

Poezia distonează cu umorul din schițe sau exuberanța pieselor sale într-un act, editate sau prezentate pe diversele scene teatrale pentru cei mici, din multe centre ale țării. Aforismele relevă comicul verbal, jocul de cuvinte, situațiile împinse spre absurd, „*idei căzute pe gânduri*” aceleași ca și în piesele pentru copii.

Scrieri:

Micul dorobanț, piesă într-un act. București, 1977; *Pasărea paradisului: versuri.* București, Editura Cartea Românească, 1979; *Artașul.* Pitești, Casa Creației Populare, 1983; *Nuferi în somn.* București, Editura Eminescu, 1983; *Test de fidelitate. Schițe satirice.* București, Editura Sport-Turism, 1986; *Cartea care zâmbește: versuri pentru copii.* București, Editura Ion Creangă, 1987; *Cu șoimul pe umăr: versuri.* București, Editura Cartea Românească, 1988; *Și*

păsările învață să cânte: povestiri pentru copii. București, Editura Ion Creangă, 1991; *Rețetă pentru grețuri: schițe umoristice.* București, Editura Sport-Turism, 1992; *Una pe față, una pe dos. Tricotaje în doi peri: aforisme.* Pitești, Editura TipNaste, 1998; *Te iubesc (dar nu pe gratis!): aforisme,* Pitești, Editura Universității, 2000; *Izvoare-n cer și pe pământ: versuri.* Pitești, Editura Paralela 45, 2001; *Seducător, Tânase.* Pitești, Editura Universității, 2002; *Idei căzute pe gânduri. [aforisme]* Pitești, Editura TipNaste, 2004.

Referințe:

Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*, 1998, p. 202; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 22-23; *Dicționarul general al literaturii române.* vol. I, A-B. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 529; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004. Dicționar biobibliografic*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 21-23; Cristea, Tudor. *De la clasici la contemporani. Cronici și eseuri critice*, Târgoviște, Grupul editorial Bibliotheca-Marcona, 2008, p. 104-106.

CONSTANTIN BRĂTESCU

Un dâmbovițean printre bănățeni

Poet, publicist, istoric al culturii, istoric. Se naște pe 15 septembrie 1941, în comuna dâmbovițeană I.L. Caragiale, cu nume rezonant în literatura noastră. Studii elementare în satul natal, cele liceale la „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1955-1959) și „Traian” din Turnu-Severin (1959-1960), urmate de cele universitare la Craiova (1960-1963) și Timișoara (1964-1968). Studii postuniversitare la

Facultatea de Istorie-Filosofie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (1975-1976). Profesor de limba română la Ilova și Turnu Ruieni, apoi arhivist și director al Filialei Caransebeș a Arhivelor Naționale. Membru al Cenaclului literar „Mihail Halici” din Caransebeș.

Debut literar cu versuri în ziarul „Flamura” din Reșița. Colaborează la „Familia”, „Orizont”, „Jurnal” (Caransebeș), „Semenicul”, „Flamura”, „Timpul” (Reșița), „Interferențe” (Caransebeș), „Reflex” (Reșița).

Debut editorial cu volumul *„Episcopul Ioan Popasu și cultura bănățeană”* (1981) urmat de *„Istorie și cultură în arhivele Caraș-Severinului”* (1997) și *„Cartea și biblioteca în spațiul cultural bănățean până la 1918”* (2004). Se reliefează

rolul major pe care l-a avut cartea și biblioteca în această zonă, contribuția adusă la pregătirea și înfăptuirea Marii Uniri de la 1918. A scris în colaborare cu Ion Munteanu, Miodrag Milin și Tiberiu Moț **„Făurirea statului național unitar român – contribuții documentare bănățene”** lucrare premiată de Academia Română cu premiul „Nicolae Bălcescu” (1985). Se scot la lumină documente inedite, acte, mărturii ce consfințesc importanța majoră a evenimentului. Coautor la editarea unor monografii: **„Uzina din Topleț”** (1980) sau **„Arhivele caraș-severinene”** (1983). Cercetător al istoriei și culturii în această parte a meleagurilor românești, face o incursiune documentată în istoria și cultura Caraș-Severinului. Sunt evidențiate fonduri administrative, școlare cât și unele aparținând unor asociații și societăți culturale (din Oravița, Caransebeș) sau cele din departamentele Bocșa, Caraș, Caransebeș ale Societății „Astra”. De asemenea, sunt valorificate unele fonduri personale (familia Ion Dragalina, Pavel Jumanca, Romulus Novacovici). Aceste familii au reprezentat și reprezintă nume de prim rang a istoriei românilor.

Scrieri:

Episcopul Ioan Popasul și cultura bănățeană. Timișoara, Editura Mitropoliei Banatului, 1981; **Istorie și cultură în arhivele Caraș-Severinului.** București, D.G.A.S., 1997; **Ștefan Velavon: Pedagog și filosof român.** Timișoara, Editura Marineasa, 2000; **Cartea și biblioteca în spațiul cultural bănățean până la 1918.** Timișoara, Editura Marineasa, 2004.

Colaborări:

„Făurirea statului național unitar român – contribuții documentare bănățene”. Timișoara, Editura Facia, 1985; **Inimi în dogoarea flăcărilor. Pompierii caraș-severineni. Repere istorice.** Reșița, Editura Banatica, 1998.

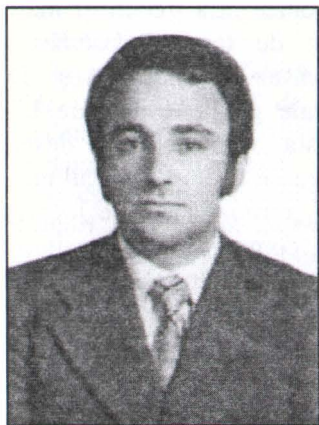
Referințe:

Mocanu, Marin Radu. *Arhivele și cultura*. București, Editura Ministerului de Interne, 1998, p. 132-133; Bitte. Victoria; Chiș, Tiberiu; Sârbu, Nicolae. *Dicționarul scriitorilor din Caraș-Severin*. Reșița, Editura Timpul, 1998, p. 41-42; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 24; Petrescu, Victor. *Scrîtori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 26-27.

EUGEN MARINESCU

Un universitar devotat

Istoricul și criticul literar, folcloristul, publicistul se naște pe 24 decembrie 1941, în satul Fierbinți, comuna Șelaru, județul Dâmbovița. Slujește o viață întreagă învățământul filologic în cadrul Universității București, contribuind la formarea a numeroase generații.

Cursuri primare în satul natal, urmate de cele gimnaziale la Slobozia (Argeș) și liceale în Găești (1957), apoi Facultatea de

Limba și Literatura Română a Universității din București (1965). De la absolvire cadru didactic (asistent, lector, conferențiar, profesor) până la pensionare (2006), apoi profesor asociat în specialitatea literatura română veche. Decan al Colegiului Universitar de Birotică „Fortuna” din București (1995-2000) și cadru didactic asociat al Universității „Valahia” din Târgoviște (1996-1999).

Debut publicistic cu recenzii la „Viața studentescă” (1961). Colaborează la: „Luceafărul”, „Argeș”, „Tomis”, „Ramuri”, „Contemporanul”, „România literară”, „Orizont”, „Amfiteatru”, „Flacăra”, „Scânteia tineretului”, „Revista de etnografie și folclor”, „Curier” (Târgoviște), „Analele Universității București”, „Studii de bibliologie și știința informării”.

Editorial debutează în 1971 cu monografia „*Poetul ostaș Ion Șugariu*”, urmată de „*Cântărețul luptelor și al biruștelor, căpitanul poet Nicolae Vulovici*” (1977) și editarea tezei de doctorat „*Eanachi Kogălniceanu și Letopisețul Țării Moldovei de la 1773 la 1774*”. Aceasta a fost reeditată în 1991 sub titlul „*O cronică de veac*”. A îngrijit și prefătat numeroase lucrări dintre care amintim „Din presa literară românească 1918-1944”; „Dimitrie Anghel. Versuri și proză”; „Vasile Voiculescu. Universul operei”; „O cronică, un veac (veacul fanariot)” precum și antologia de poezie „La trecutu-ți mare, mare viitor”. A efectuat cercetări de teren în domeniul folclorului în Argeș, Vâlcea, Covasna și Maramureș. De asemenea, a studiat tradițiile culturale găeștene pe care le-a valorificat prin articole despre revista „Cristalul” sau despre Mihail Ilovici. A participat la numeroase evenimente culturale în Târgoviște și Găești, simțindu-se spiritual legat de locurile natale. De asemenea, a susținut comunicări la sesiunile științifice „Valori bibliofile din patrimoniul cultural național” ce s-au desfășurat la Arad, Târgoviște, Galați, Râmnicu Vâlcea, Sfântu Gheorghe, precum și la reuniunile internaționale de la Moscova, Sofia, Belgrad, Skopje, Copenhaga. Cercetează diferite aspecte ale literaturii noastre vechi și nu numai, dând dovadă de multă probitate în interpretarea documentelor. Pertinente „*note de istorie literară*”, referitoare la scriitori mai mult sau mai puțin cunoscuți: Tudor Vianu, Vasile Voiculescu, Ion Pillat, Dimitrie Anghel, Marin Preda, Maria Cunțan, Emanoil Bucuța, Mihail Ilovici. Numeroase articole și studii cu privire la reviste și grupări literare din perioada interbelică. Se înscrie în galeria numeroșilor dascăli ce au slujit învățământul românesc universitar din ultimele decenii.

Scrieri:

Poetul ostaș Ion Șugariu. București, Editura Militară, 1971; *Cântărețul luptelor și al biruștelor, căpitanul poet Nicolae Vulovici*. București, Editura Militară, 1977; *O cronică de veac*. București,

Editura Viața Românească, 1991; *O cronică, un veac (veacul fanariot)*, București, Casa de Editură, 1995; *Note de istorie literară*. București, Editura Viața Românească, 1999.

Îngrijiri:

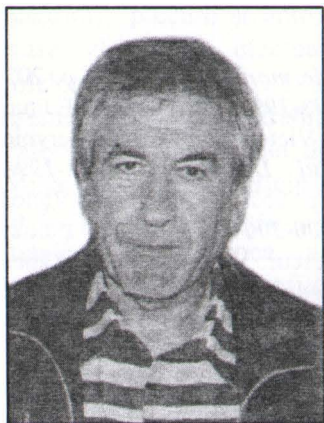
Din presa literară românească 1918-1944. București, Editura Albatros, 1975 (Ed. II, 1986); *Dimitrie Anghel. Versuri și proză*. București, Editura Albatros, 1978 (Ed. II, 1998); *Vasile Voiculescu. Universul operei. Texte, comentarii*. București, Editura Viața Românească, 1993.

Referințe:

Iordache, Aurel. *Găești 500. File de monografie*, 1998, p. 202-203; *Găești 5 secole de istorie 1498-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998, p. 194; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 152-153; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 146-147; Petrescu, Victor; Erich, Agnes. *Învățămint biblioteconomic la Târgoviște*. Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007, p. 62.

IOAN VIȘAN

Comunicare într-un univers ostil

Prozatorul, criticul literar, publicistul se naște pe 25 martie 1942, în comuna Nucet, județul Dâmbovița. Deși studiile le-a făcut în științele exacte (matematica) a dovedit înclinație spre publicistica literară, cea de atitudine civică, în special după evenimentele din 1989.

Studii primare și gimnaziale în satul natal, urmate de cele profesionale în Târgoviște, apoi Liceul „Ienăchiță Văcărescu” (1962). Între 1965-1968 Facultatea de Matematică din cadrul Institutului Pedagogic din București. De la absolvire până la pensionare (2004), profesor de matematică, iar din 1976 director al Școlii Generale Sălcioara, din județul Dâmbovița.

Debut la „Luceafărul”, apoi în „Suplimentul Literar și Artistic al Scânteii Tineretului” (SLAST), cu poezie (1987). La „Tribuna” publică proză (1988). Membru al Cenaclului literar „Cicerone Teodorescu” Târgoviște. Premiat la ediția din 1988 a Festivalului-Concurs de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” (Târgoviște), precum și la ediția din 1990, pentru proză. A făcut parte din colectivul redacțional al „Realității dâmbovițene”, unde a publicat articole vizând viața politică, socială sau fenomenul cultural actual. Colaborări la revistele „Tribuna”,

„Dâmbovița”, „Cugetarea europeană”, „Impact cultural”, „Climate literare”, „Obiectiv de Muntenia”, „Singur”, „Târgoviștea”, „Litere”, „Literatorul”. Membru al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2006).

Romanul de debut **„Cușca elastică”** (1997), este o confesiune asupra unei imposibile comunicări autentice într-un univers ostil, în care omul este într-un conflict deschis cu o realitate socială dură. O viață trăită în comunism, cu tarele sale, iar apoi despre Revoluție, văzută ca un act al eliberării sufletești de către personajele sale. Totul privit cu detașare, dar și cu sarcasm. Personajul romanului are speranța că-n dragoste găsește refugiul, fiind adeptul clipelor de fericire ce nu trebuie irosite. Atmosfera este deseori apăsătoare și tristă, neîmplinirile în dragoste îndepărtându-l de o lume în care nu mai crede: *„În final găsesc ideea, îmi asigur clandestinitatea drumului fără ea, mă strecor hoțește din casa care mi se pare ca un deșert și plec spre Pădurea – locul tuturor începuturilor, tuturor sfârșiturilor. Aveam o neînțeleasă poftă să înot în apa lacului care hrănise cu atâta lumină viața mea de acolo... și... Asta a fost...”*. Cel de-al doilea roman **„Capcane pentru ochi deschiși”** (2001), își propune să investigheze prin analiză psihologică și socială mediocritatea, cenușiul vieții, pătrunzând în adâncuri de unde irup angoase, speranțe, decepții, totul într-un stil dinamic, propriu, inconfundabil.

Scrieri:

Cușca elastică, roman, Târgoviște, Editura Domino, 1997 (ediție în 2008, 2011); **Capcane pentru ochi deschiși**, roman, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 248-249; Petrescu, Victor. **Scriitori și publiciști dâmbovițeni, 1900-2004**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; p. 253-254;

Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 417; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 496-497; Bineată, Margareta. *Cărți, autori de azi. Eseuri critice*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 71-76; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 293-294.

KOTZBACHER ERICH

De la „Scila și Caribda”, la rememorarea vieții trăite

Poetul, prozatorul, publicistul se naște pe 27 iulie 1942, la Böhmisch Kamnitz, în Germania. Mărturisea în romanul autobiografic *„Conacul”* (2014) că „...Ai mei, drept sticlari ce-mi erau, contribuiseră la construirea fabricuței de sticlă de la Porumbacu de Sus (Sibiu), deoarece bunicii mei aveau la îndemână lemnul pentru foc, necesar fabricării sticlei, bașca unele materii prime...”. Se naște, așa cum cu sarcasm afirmă: *„Pe prima palmă de pământ cuprinsă întocmai de către*

cel de al Treilea Reich, și anume Boemia...”

Cursuri primare în Azuga, Scăieni (Prahova), terminate la Buzău. Urmează în Ploiești o școală profesională, absolvind-o ca laborant petrolist-chimist, iar după aceea lucrează ca laborant la Onești, unde își termină cursurile liceale și este promovat tehnician. Se transferă în județul Dâmbovița (1968), iar din 1975 devine târgoviștean.

Debut cu poezie în „Oneștiul nou” (1964). Colaborează la „Steagul Roșu”, „Ateneu” (Bacău), „Munca”, „Gazeta literară”, „Luceafărul”, „România literară”, „Cântarea României”, „Scânteia tineretului”, „Scânteia tineretului: supliment literar

artistic”, „Cutezătorii”, „Urzica”, „Orizont” (Timiș), „Tribuna” (Cluj), „Familia” (Oradea), „Argeș” (Pitești), „Pe aici nu se trece” (Focșani). Obține premii la Festivalurile concurs de poezie de la Brăila (1982), Pitești (1983), Sebeș Alba (1985), Târgoviște (1986), Scornicești (1988). Prezent cu versuri în antologiile: „*Diademe ale timpului nostru*”, Târgoviște (1979); „*Festivalul de poezie «Lucian Blaga»*”, Sebeș Alba (1981); „*Poezia cetății*”, Târgoviște (2001); „*Cupola de veac*”, Târgoviște (2003); „*Almanah «Mihai Eminescu»*”, Târgoviște (2004).

Debut editorial cu „*Săgeata partului*” (1996), volum de proză scurtă și versuri. Urmează „*Iarba lui Ghilgameș*” (2000), ce cuprinde unele din poeziile diferitelor perioade ale creației, versuri patriotice, filosofice, pur și simplu existențialiste, pana poetului fiind „*Pasăre măiastră, / te-ai smuls / șchiopătat zburând / ochiul deschisului / de mine-n iarbă / m-a ajutat din cer blestemu-ți / să cânt fără măiastră limbă!*”. Întrebându-se „*Ce ești Patrie pentru mine?*”, concluzionează că ar fi „*atât de singur!*”, „*fără Tine, Patrie*”. Povestirea ce dă titlul volumului este o mărturisire, o radiografie a existenței sale, într-un timp dramatic al istoriei. Volumul „*Dintre Scila și Caribda*” (2004), continuă registrul poetic propriu, multe creații vizând realitatea post-decembristă, orașul fiind „*cavernos și sticlos*” unde „*Virtuțile care lipăie pe jos / și le terciuiește sub ceață / fără frică de Tine și nici păs / Viciul înfoindu-se la volan peste gheată / trageți-l pe dreapta / pentru numele lui Hristos!*”.

Se simte „*De condei cu împletite / vene fedeleş legat, / ce la stâlpul infamiei / iată-mă și lapidat*”. Romanul autobiografic „*Conacul*”, face o radiografie a copilăriei, a adolescenței și maturității sale, a peste un deceniu și jumătate, considerând că „*....neșcolit mai eram pentru hrăpăreața această de viață!*”. Conacul din Scăieni, unde era orfelinatul, i se părea „*scut ursuz al unui răstimp terific din nefericita mea viață*”. În esență creația sa poetică, proza este o modalitate a scriitorului de a avea o viziune deseori critică la ceea ce se întâmplă în jurul său.

Scrieri:

Săgeata partului. Proză scurtă și versuri. Târgoviște, Editura Macarie, 1996; **Iarba lui Ghilgameș.** București, Editura Semne, 2000; **Dintre Scila și Caribda.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004; **Conacul,** Ploiești, Editura Inedit, 2007; **Conacul,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Antologii:

Caiete literare. În căutarea unui topos liric. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; **Caiete literare II. 30 de prozatori.** Târgoviște, Grupul editorial Bibliotheca & Marcona, 2007, p. 89-91.

Referințe:

Andrieș, Mihai Gheorghe. **Onești – cetatea petrochimiei,** București, Editura Politică, 1964, p. 152-153; Petrescu, Victor. **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 133-134; **Enciclopedia orașului Târgoviște,** Ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 286; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 226-227; Coandă, George. **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică,** Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 562.

LUCIAN GRIGORESCU

Un ziarist împătimit

Ziaristul, omul de radio și televiziune, prozatorul, istoricul culturii târgoviștene se naște pe 24 noiembrie 1942, în localitatea Hărman, județul Brașov.

După absolvirea Liceului „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște (1961), urmează Facultatea de Filologie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (1965). Profesor de liceu în Târgoviște și Băleni. De asemenea, muzeograf la

Muzeul Județean, apoi redactor și secretar de redacție la ziarul „Dâmbovița”, redactor la Întreprinderea Cinematografică, profesor expert la Casa Corpului Didactic. Din 2003, cadru didactic la Universitatea „Valahia” din Târgoviște, secția „Jurnalism” (2007).

Debut publicistic cu reportaje în ziarul „Uzina și ogorul” (1956). Colaborează la: „Dâmbovița”, „Flacăra”, „Tribuna învățământului”, „Iașul literar”, „Graiul Dâmboviței”, „Târgoviștea”, „Curier”, „Miorița noastră” (SUA), „Time” (Singapore) cu reportaje, proză scurtă, cronici sportive, foiletoane, anchete. A inițiat și condus publicațiile: „Armonii”, „Interviu”, „Semnal – eveniment”, „Jurnal de Târgoviște”, „Țeapa”, ce au apărut o vreme în peisajul dâmbovițean de după

decembrie 1989. În perioada 1991-1993 redactor șef al postului de televiziune „Ruvacom” Târgoviște. Apoi, redactor-șef fondator al postului „Radio D”. A coordonat apariția unor publicații destinate cadrelor didactice („Însemnări pedagogice”, „Opinii pedagogice”, „Graiul Dâmboviței” – serie nouă), precum și a unor foi volante, pliante, reviste sau monografii școlare. Autor al capitolelor privind activitatea sportivă, în monografiile despre județul Dâmbovița apărute între 1968-1989. Publică proză scurtă în revistele timpului. Totodată, unele nuvele și schițe apar în antologii literare, pe plan local sau național (cea care reunește contribuția scriitorilor din rândul cadrelor didactice). Premiat în 1972 la Festivalul de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor” pentru proză scurtă. Autor sau coautor al unor culegeri de exerciții și texte de gramatică, a antologiei „Scriitori dâmbovițeni”, precum și a monografiei despre Primăria Târgoviștei (1997, în colaborare).

Debut editorial cu volumul *„Centenar. Primăria orașului Târgoviște”* (1997), urmat de *„Alizay, mon amour”* (2000), *„I.C. Vissarion – Ber Căciulă”* (ediție îngrijită, 2000) și *„Râzând să ne facem CV-ul”* (2003), apropiat stilului reportericesc. Acesta se manifestă plenar în *„Dâmbovița de la organ la o beție cu libertate”* ce se dorește *„O istorie sentimentală și anecdotică a unui fenomen de presă”* (în colaborare cu George Coandă). Despre *„Râzând să ne facem CV-ul”*, autorul afirmă că *„veți remarca, desigur, că este un «Curriculum vitae» neobișnuit care alege un traseu amuzant și aceasta din credința autorului că râsul poate retușa moravurile, iar oamenii nu trebuie să primească neapărat ecusoanele noastre acuzatoare pentru a fi recunoscuți, fie și din simplu motiv că nici noi nu ne putem erija în judecători infailibili”*. Pe baza unui chestionar, a realizat și volumul *„Lideri ai tranziției târgoviștene”* (2006), ce cuprinde personalități din domeniul artei, culturii, literaturii, editori, jurnaliști, cadre militare, didactice sau politicieni, slujitori ai altarului etc. Împreună cu Mariana Grigorescu reușește

documentate repere privind „*Activitatea editorială târgovișteană în secolul al XX-lea*” (2004). Editează, în colaborare, note de curs privind „*Conceperea și elaborarea unui ziar*” (2004) sau „*Tehnici de colectare și redactare a informației*” (2004), instrumente utile studenților Secției de jurnalism a Universității „Valahia” din Târgoviște.

Înclinat spre reportaj, cu conotații în contemporan, investighează aspecte ale socialului. Se apleacă și asupra cercetării tradițiilor culturale, ale procesului instructiv-educativ din învățământul dâmbovițean. Rămâne ca unul din reporterii sportivi reprezentativi ai Dâmboviței, scriind dezinvolt și pitoresc despre subiecte uneori delicate.

Scrieri:

Alizay, mon amour. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000;
Râzând să ne facem CV-ul. Tipografia Artpress, Editura Transversal, 2003;
Lideri ai tranziției târgoviștene, Târgoviște, Editura Macarie, 2006.

Îngrijiri:

I.C. Vissarion – Ber Căciulă. Târgoviște, Editura Pildner & Pildner, 2000.

Colaborări:

1897-1997 Centenar Primăria orașului Târgoviște. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1997 (cu Constantin Condrea; Pârvan Dobrin; Mihai Stan); *Scriitori dâmbovițeni: bibliografie școlară. Antologie*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1998 (cu Steliana Păun; Mihai Stan); *Activitatea editorială târgovișteană în secolul al XX-lea. Repere*. Târgoviște, Editura Transversal, 2004 (cu Mariana Grigorescu); *Tehnici de colectare și redactare a informației. Note de curs*. Târgoviște, Editura Macarie, 2004 (cu Livia Constantin; George Manea); *Conceperea și elaborarea unui ziar. Note de curs*. Târgoviște, Editura Macarie, 2004 (cu Livia Constantin; George Manea); „*Dâmbovița*” de la «organ» la o beție cu libertate. *O istorie sentimentală și anecdotică a unui fenomen de presă*”, Târgoviște, Editura Transversal, 2009 (cu George Coandă).

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 116-117; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni, 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 116; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 417; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. *Dâmbovița. De la «organ», la o beție cu libertate*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 98-100; *Enciclopedia orașului Târgoviște*. Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 252; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unui grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 216-217.

FLOREA TURIAC

Apetența pentru muzicalitatea poeziei

Poetul, publicistul este o voce distinctă în peisajul literar dâmbovițean și nu numai. Versurile sale reliefează o fire romantică, dar și una sarcastică la adresa prezentului, privit cu înțelegere și detașare. Se naște pe 5 iunie 1943, în comuna Izvoarele din județul Olt. Studii elementare și gimnaziale în comuna natală, urmate de cele profesionale (Filipeștii de Pădure, Prahova), și liceale

(Târgoviște și Doicești). De asemenea, absolvent al unei Școli de maiștri electromecanici de mină (Motru, Gorj). A lucrat la: E.M. Șotânga, I.C.M.M. Târgoviște, S.C. Corint SA (până la pensionare, 1997). Preocupări literare din 1961.

Debut în ziarul „Dâmbovița” cu poezia „Ritm în timp” (1968). Colaborează la „Dâmbovița”, „Munca”, „Destine”, „Jurnal de Târgoviște”, „Meridian expres”, „Argeș”, „Glasul cetății”, „Târgoviștea”, „Cele trei Crișuri” (Oradea), „Magazinul satelor”, „Estu”, „Dor de dor”, „Sinteze literare”, „Litere”, „Viața Basarabiei” (Chișinău), „Amurg sentimental”, „Eroica”, „Climate literare”, „Armonia”, „Observatorul militar”, „Miorița noastră” (New York). Obține două mențiuni la concursul de poezie organizat în cadrul „Săptămânii

primăverii bucureștene” (1973). În 2003, Premiul special al juriului Festivalului Internațional de Poezie: „Drumuri de spice” de la Uzdin (Serbia și Muntenegru). Tot în 2003 primește diploma Societății Scriitorilor „Costache Negri” Filiala Ploiești, pentru volumele „*Vinovat de prea multă iubire*”. Prezent cu poezii la emisiuni de radio și televiziune pe plan local. Diplome și premii pentru poezie la concursuri în țară și străinătate. Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (2009) și al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2009). Redactorșef adjunct al revistei „Climate literare”.

Debut editorial cu volumul de versuri „*Con de lumină*” (1993), urmat de „*Veac întors*” (1997), „*Vinovat de prea multă iubire*” (cartea întâi) (2001), „*Vinovat de prea multă iubire*” (cartea a doua) (2003). Urmează alte numeroase volume. Dintre acestea amintim: *Lumini pe roua lumii* (2005); *Poetul hăituit în paradis. Echilibrul haosului* (2006); *Înger zburând pe maci* (2007); *Poetul somnambul* (2009); *Frunzele neliniștii* (2010); *Poetul stării de interioritate. Lacrimile neodihnei* (2011); *Vindecarea singurătății*, Iași (2012); *Rapsodia naturii* (poem, 2013).

Poezia degajă lumină, o seninătate a sentimentelor: „*Este vremea-n pragu-mi să vină-ascultători / Plutind înspre lumină eu să-i îmbuib cu sori*”, afișând un optimism robust: „*Presară-mi mamă cimbru căci rana-i vindecată / Și soarele surâde cleștarelor din mări / Știu că ți-e dor de mine de-aceea-n lume cată: Mă vei găsi petală acestui neam și țări*”. A pus mereu accent pe muzicalitatea poeziei, caracteristică majoră a scrisului său. Cu romantism privește nostalgic copilăria, tinerețea, anii maturității pe care-i consideră „*Veac silit*”, „*Veac strâmb*”, „*Veac bolnav*”, dar și „*Veac arzând*”, poetul preferând să se identifice cu acesta, încrederea într-o existență viitoare mai bună nepărăsindu-l: „*Îmi ridic mâinile / imaginându-mi-le ca niște aripi de îngeri / dar deși au și ele păcatele lor / nu se vor transforma în lacrimi de ceară / când vor ajunge să stingă cerul*”.

și soarele”. Ultimul volum, „*Rapsodia naturii*” (poem), este neîndoiește un poem de largă respirație adus naturii, omului ca ființă, dar și creator al universului, dragostea poetului pentru planeta Pământ fiind evidentă: „*Dacă-aș putea, Pământu-ntreg în brațe / Eu l-aș lua, iubindu-i toată sfera / De cer cu veșnicia să m-agate, / Să îi filtrez prin lacrimi atmosfera / Și tot ce ducen spate cu durere, / De i se-nchină axa în balanță, / Tot mie aș dori să-mi stea-n putere, / Să-i luminez și ultima speranță //* Când știu că se găsește la răscruce / Și poate zilele-i sunt numărate...”.

Poetul Gheorghe Tomozei îi caracteriza astfel scrisul: „...meditațiile sale exaltă un aer de sănătate spirituală și de bine strunit patos. La vârsta jubilațiilor – când deznădejile, durerile, spaimile nu par a-l cerceta, el ne oferă în învolburarea momentului o frântură de senin. De speranță”.

Scrieri:

Con de lumină. Târgoviște, Editura Macarie, 1993; *Veac întors*. Târgoviște, Editura Macarie, 1997; *Vinovat de prea multă iubire* (cartea întâi), Târgoviște, Editura Macarie, 2001; *Vinovat de prea multă iubire* (cartea a doua), Târgoviște, Editura Macarie, 2003; *Lumini pe roua lumii*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; *Filozofând cu Diogene sau Limita bunului simț*, Târgoviște, Editura Macarie, 2005; *Echilibrul haosului*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; *Înger zburând pe maci*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; *Neuronii somnambuli*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; *Frunzele neliniștii*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; *Lacrimile neodihnei*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Vindecarea singurătății*, Iași, Editura TipoMoldova, 2012; *Rapsodia naturii* (poem), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013.

Antologii:

Poezia Cetății, Târgoviște, Editura Macarie, 2001; *Cupolă de veac*, Editura Macarie, Târgoviște, 2003; *Pe o coajă de vocală*, Târgoviște, Editura Macarie, 2003; *Almanahul Mihai Eminescu*, Târgoviște, Editura Macarie, 2004; *Caietele „Litere”*. În căutarea unui topos liric, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 148-151;

Antologie lirică, proză, plastică, DOR de DOR, București, 2007; *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical Antology*, traducere de George Anca. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Antologia sonetului românesc*, vol. III, culegere de Radu Cârnci, București, Editura Muzeul Național al Literaturii Române, 2009; *Târgoviște-Chișinău-Sankt Petersburg. Antologie de poezie*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 223-224; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 237-238; Dârțu, Constantin Toni. *Personalități române și faptele lor 1950-2000*, volumul XVII, Iași, Casa de Editură Venus, 2006; p. 293-315; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 397-398; Zalis, Henri. *O istorie condensată a literaturii române. 1880-2000*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 628; Stan, Mihai. *Conferia. Convorbiri și confesiuni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; p. 339-345; Popescu, Florentin. *Eu v-am citit pe toți!* (vol. II), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 260-261; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, ediția I, 2011, p. 454; Ediția a II-a, 2012, p. 477; Neagu, Marin. *Cronologia lumii literare românești*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 432; Ionel, Niculae. *Scriitori târgovișteni*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 59-66; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 96-99.

GRIGORE ARBORE

„Exodul” autoimpus

Poetul, eseistul, criticul de artă, traducătorul, ziaristul Grigore Arbore (pseudonimul lui Grigore Popescu) s-a născut la 11 iunie 1943 în Pietroșița, județul Dâmbovița.

Urmează primele clase în comuna natală, apoi Liceul „Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște și cursurile Facultății de Istorie Veche și Arheologie din Cluj, apoi la București (1965). De asemenea, cursurile secției de istorie și teorie a artei la Institutul de Arte Plastice

„Nicolae Grigorescu” (1970). Între 1973-1975 studii de specializare la Pisa (Italia) unde își susține doctoratul în Istoria artelor (1975). Doctorat și în Filologie la București (1981). Începuturile literare datează din epoca adolescenței sale târgoviștene.

Debut cu versuri la „Facla” din Cluj. În august 1963 este lansat de Mișu Dragomir în revista „Luceafărul”. Redactor la diverse publicații și reviste: „Scânteia” (1967-1968), „Luceafărul” (1968-1969), „Scânteia tineretului” (1969-1970). Din 1975 până în 1987, când se stabilește în Italia, a fost redactor la „Amfiteatru” (1971-1973; 1975-1982) și „Viața studentescă” (1975-1982). Publică la „România literară”, „Contemporanul” și „Cronica română” (2003-2004).

În Italia își continuă cercetările din domeniul artei. Devine consilier la Consiglio Nazionale delle Ricerche.

Editorial, apare în 1967 cu „*Exodul*”. Poezia, de influență rilkeiană, este alcătuită din ritmuri, simboluri, lirism ponderat, încadrându-se generației de după 1960, cu accentuate tendințe moderniste. Versurile sale sunt uneori hieratice, asemănătoare odelor și imnurilor antice sau contemplative, bazate deseori pe abstragerea unui simbol sau a unui sens ideatic dintr-o desfășurare imagistică. Devine vizionar, lansându-se în retorism privind soarta și misterul lumii.

Astfel, își concepe un univers apocaliptic în esența sa, cu așezări ce nu mai există, cetăți scufundate, învăluite în mister: „*Bat clopotele a primejdie din patru orizonturi,/ convoaie vin și pleacă și nimeni nu deschide/ Sub ziduri focuri pașnice și turme se rotesc/ Și cresc livezi în juru-mi cu ramurile vide/ Veghem șovăitori și copleșiți arar*”. Totul este cenușă, plajele sunt pustii, „*cerul din ce în ce mai depărtat*”: „*Într-o noapte cineva a venit/ În acest arhipelag scufundat/ alungat de un vânt din zenit/ spre un cer depărtat*”. Se simte un ostatic „*în oscilantul perimetrul turnuri/ se ridicară înaintea mea...*”: „*Am să-ți vorbesc despre cetatea părăsită,/ despre stâncosul mal tăiat de săbii/ spre miazăzi lungi cangrenate ziduri/ ani mulți mă îngrădiră ca pe un prețuit/ ostatic, în oscilantul perimetru turnuri/ se ridicară înaintea mea făgăduind făgăduita/ scripire a movilelor de platină/ Doar în amurguri vulturii în roiuri/ rosteau printre bazilici fraze sacadate*”. Totul „se dilată”, anotimpul este „fără amintiri”, care sunt „rebeli”: „*Vara zilele se dilată mai lent/ deasupra orașelor necunoscute, trimit/ semnale nesigure în încăperile închiriate/ de îngerii în tranzit./ Trăiește ca și mine un anotimp/ fără amintiri, mâna celui ce te mângâie acum/ are în întuneric nevoie de forme/ pentru recunoașterea drumului; alunecă/ apoi mai departe precum vântul/ printre colinele frământate de caili/ rebeli ai războinicului fugărit/ de propriile victorii*”. „Distanțele” sunt de fapt „*prologul agoniei care te va urma curând*”.

Critic de artă, prezentator în albume a lui Pierro della Francesca, Chagall, Michelangelo. Alcătuiește primul studiu de la noi dedicat curentului futurist în artă (1975). Teoretizează pe marginea unor idei din domeniul artei în *„Cetatea ideală în viziunea Renașterii”* și *„Forma ca viziune”*.

Chintesență a colaborării la cotidianul „Cronica română” (între 2003-2004) este volumul *„Libertatea fără democrație și Glonțul de aur”*, prima carte tipărită în limba română din 1984, care adună „editorialele de marți”, grupate pe cicluri cu titluri sugestive: „Răscruci”, „Patria confiscată”, „Glonțul de aur”, „Platon în Kosovo”, „Lacrimi sub orizont”.

După propria mărturisire, dorește *„o idee mai clară despre adevărul existenței, nu ne putem forma prin acceptarea raportării narcisiste la ceea ce ne privește doar pe noi.”*

Cum arată, în complexitatea sa, acel ceva despre care *„se spune că «nu mai este cum a fost», nu putem înțelege, cred, decât examinând și reexaminând evoluții și realități asemănătoare, înrudite sau opuse, ignorându-ne subiectivitatea, disprețuindu-ne slăbiciunile, fără a considera însă acest dispreț o calitate, ci doar o formă de distanțare față de obiectul observației”*.

Prin scrisul divers, elaborat până în cele mai mici detalii, trădând istoricul și arheologul, dar și ziaristul incisiv sau eruditul critic de artă, este un nume important al generației sale.

Scrieri:

Exodul. Poezii. București, Editura pentru Literatură, 1967; *Cenușa*. București, Editura pentru Literatură, 1969. *Auguralia*. București, Editura Cartea Românească 1972.; *Chagall*. București, Editura Meridiane, 1972; *Poeme*. București, Editura Eminescu, 1974; *Pierro della Francesca*. București, Editura Meridiane, 1974; *Futurismul*. București, Editura Meridiane, 1975; *Averse*: versuri. București, Editura Eminescu, 1976; *Cetatea ideală în viziunea Renașterii*. Eseu asupra tipologiei formelor urbane. București, Editura Meridiane, 1978. *Bellini*. București, Editura Meridiane, 1978; *Stolul de argint*. București, Editura Cartea Românească, 1979; *Retrageri*: versuri. București, Editura Cartea Românească, 1982; *Forma ca*

viziune. Considerații asupra barocului. București, Editura Meridiane, 1984. *Din toate părțile.* București, Editura Cartea Românească, 1984; *Paul Vasilescu. Album.* București, Editura Meridiane, 1987; *Libertatea fără democrație și Glonțul de aur.* București, Editura RAO, 2004.

Traduceri:

Miguet, Phiillipe J. *Estetica rococoului.* Traducere Smaranda Roșu și Grigore Arbore. București, Editura Meridiane, 1973; A. Chastel. *Artă și umanism la Florența pe vremea lui Lorenzo Magnificul.* I, II, prefața, în colaborare cu Smaranda Roșu. București, Editura Meridiane, 1981; A. Tabucchi. *Piața Italiei.* București, Editura Meridiane, 1981; Garin, Eugenio. *Umanismul italian.* Traducere și prefață de Grigore Arbore. București, Editura Univers, 1982.

Referințe:

Popa, Marian. *Dicționar de literatură română contemporană,* București, Editura Albatros, 1971 și reeditări; Barbu, Eugen. *O istorie polemică și antologică a literaturii române de la origini până în prezent. Poezia română contemporană.* București, Editura Eminescu, 1975, p. 139-143; Piru, Al. *Poezia românească contemporană 1950-1975. Generația mijlocie. Generația tânără.* București, Editura Eminescu, 1975, p. 409-413; Cioculescu, Barbu. *Literatura română contemporană,* vol. I: *Poezia.* București, Editura Academiei R.S.R., 1980, p. 707-709; Zăciu, Mircea; Papahagi, Marian; Sasu, Aurel. *Dicționarul Scriitorilor români.* Vol. I: A-C. București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, p. 102-103; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 14-15; *Dicționarul general al literaturii române,* vol. I, A-B. București, Editura Univers Enciclopedic, 2004, p. 211-212; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 8-10.

MIHAI STAN

Demers la destinul literaturii române

Se implică plenar în viața culturală și literară a Târgoviștei precum și pe plan național. Se naște pe 9 iulie 1943 în București. Ciclul primar, gimnazial și liceal la „Vladimir Streinu” din Găești (1960). Absolvent al Facultății de Filologie a Institutului Pedagogic din Pitești (1966). Este muncitor la depozitul de carte al librăriei din Găești. Profesor de limba și literatura română la Institutul Special de Reeducare a Minorilor

din Găești (1966-1977). Apoi profesor la Picior de Munte și la Școala „Coresi” din Târgoviște (1989-2000). Conduce Cercul metodic al profesorilor de limba și literatura română din Târgoviște (1991-2000).

Debut publicistic cu articole privind psihologia delicventului minor, apărute în „Reeducarea minorilor”, buletinul intern al institutelor de profil, ce apărea ca supliment al revistei „În slujba patriei”. Colaborează la „Dâmbovița”, „Graiul Dâmboviței”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Litere”, „Jurnal de București”, „Curier”, „Literatorul”, „Bucureștiul literar și artistic”, „Viața Basarabiei”, „Sud”, „Eroica”, cu articole și studii de specialitate. Înființează revista „Coresi” a elevilor școlii târgoviștene. În perioada 1995-1996, moderează la Radio

D Târgoviște o emisiune săptămânală de cultură ce avea ca rubrici permanente: „Capcanele limbii române”; „Cărți pentru week-end”. Fondează editura „Bibliotheca” din Târgoviște (1997), al cărei director-proprietar este. Redactor-șef al revistei „Limbă și literatura română” a Inspectoratului Școlar Județean Dâmbovița (1998). Redactor-șef, fondator al revistei lunare de cultură „Litere” (din 2000), redactor la „Bucureștiul literar și artistic” (2013). Fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005), fiind președinte executiv de la înființare. Secretar al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu” din București (româno-indiană) apărută în 1987 și vicepreședinte al Asociației Culturale Româno-Indiene (2004). Membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (1999), al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova (2006) și al Uniunii Scriitorilor din România (2014). Distins cu medalia „Meritul cultural” clasa I (2004), și cu „Meritul civic” (2011, Republica Moldova). Diploma de excelență a Primăriei Municipiului Chișinău (2010). Cetățean de onoare al Târgoviștei (2013). Împreună cu Victor Petrescu, George Coandă, Ion Mărculescu, Corin Bianu reprezintă factorul activ al relațiilor cu scriitori din Chișinău.

Debut editorial cu „*Admiterea în liceu*” (1993). Autor sau coordonator al lucrărilor „*1897-1997 Centenar. Primăria orașului Târgoviște*” (1997), „*Îndrumar pentru examenul de capacitate și de admitere. Literatură I-II*” (1998), „*Scriitori dâmbovițeni: bibliografie școlară. Vol. I Clasicii*” (1998).

Urmează romanele „*Clone*” (2003), „*Paradis*” (2004); „*Ieșirea din Paradis*” (2007); „*Clone. Invazia. Exodul*” (2013), volumele de istorie și critică literară „*Lecturi empatiche*” (2006), „*Conferia. Convorbiri și confesiuni*” (2009), „*Lecturi empatiche 2*” (2013), sau cel dedicat revistei „Litere” (2014). De asemenea, în urma dialogurilor purtate cu Mircea Horia Simionescu și Ion Gavrilă realizează volumele „*Destin într-un timp dogmatic*” (2005), „*Rătăcirile unui caligraf*” (2006).

Numeroase lucrări scrise în colaborare, mai ales cu Victor Petrescu, despre cultura târgovișteană („*Târgoviște. Călători străini. Cronicari*”, 2010; „*Târgoviștea în literatură*”, 2010; „*Mihai Viteazul în memoria urmașilor*”, 2001), sau participă drept coordonator la unele de sinteză asupra fenomenului: „*Enciclopedia orașului Târgoviște*” (2012); „*Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*” (2013). Îngrijește, împreună cu Iulian Filip, antologia „*Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia*” (2003), „*Târgoviște-Chișinău-Sankt-Petersburg*” (2012), dar și „*Târgoviște – India*” (2008), cu indianistul George Anca.

Dedică un volum de evocări Școlii prozatorilor târgovișteni, receptării operei lui Mircea Horia Simionescu sau Elenei Văcărescu, contribuției sale la cunoașterea spiritualității românești în Europa.

Romanul „*Clone*” (2003), departe de a fi unul în spirit SF, este un roman alegoric, cu trimiteri sarcastice la contemporaneitate. Un univers clonat, bogat în ficțiune, dominat de puterea manipulării (temporală, spațială, informațională); proiecții psihologice, tulburătoare și realități ce trimit explicit la România de azi. De fapt, autorul simte nevoia de a explica în „Nota arhivistului”, ce deschide romanul, că acesta „a fost publicat(ă) în regim de urgență” fiind „o aiuritoare poveste SF”, în fapt „fenomene de banal cotidian”, necesitând „o lectură atentă încercând decriptarea textelor”.

„*Paradis*” (2004) – „un roman al destinelor refuzate”, tema fiind drama intelectualului român în timpul comunismului, precum și avatarurile acestuia în contemporaneitate. Prin decalc, pastişă sau rezonanțe ale limbii de lemn, este ilustrată gândirea îngrădită a românilor în epocă.

Acestuia i se adaugă „*Jeșirea din Paradis*” (2007), ce continuă mărturisirile autobiografice, creionând o lume de bâlci, plină de pitoresc, confuzie, aventură, specifică perioadei postrevoluționare aflată, în opinia romancierului, într-o aparentă, iluzorie schimbare.

Contribuțiile de istorie și critică literară sunt reliefate de dialogurile, convorbirile și confesiunile unor scriitori pe care i-a intervievat: Mircea Horia Simionescu, Ion Gavrilă, Tudor Cristea, Victor Petrescu, Alexandru George, George Coandă, Nicolae Dabija, Mircea Constantinescu, Mihai Cimpoi, Iulian Filip, Dan Gîju, Grigore Grigore, Florentin Popescu, Mihai Gabriel Popescu, Henri Zalis, Emil Stănescu, Florea Turiac, Nicolae Neagu ș.a.

De asemenea, cele două volume de „*Lecturi empatiche*” adună articole publicate de-a lungul timpului în revistele „*Litere*”, „*Eroica*” sau „*Curier*”, în care face, de fapt, o radiografie a producției literare contemporane, cu referiri precumpănitoare la scriitori dâmbovițeni.

Scriitorul demonstrează o prolifică și plurivalentă activitate pe tărâmul spiritualității dâmbovițene și nu numai, implicându-se major în organizarea și desfășurarea concursurilor de literatură „*Moștenirea Văcăreștilor*” sau „*Primăvara Albastră*”.

Scrieri:

Clone (roman), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003; **Paradis** (roman). București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2004; **Destin într-un timp dogmatic. Ion Gavrilă în dialog cu Mihai Stan**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; **Lecturi empatiche**, București, Editura AIME, 2006; **Rătăcirile unui caligraf. Mircea Horia Simionescu în dialog cu Mihai Stan**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; **Ieșirea din Paradis** (roman), București, Editura Muzeul Literaturii Române, 2007; **Confreria. Convorbiri și confesiuni**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; **Paradis. Ieșirea din Paradis**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; **Exodul. Clone 2**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; **Paradis. Ieșirea din Paradis**, (ediția a II-a), Iași, Editura Tipo Moldova, 2012; **Clone. Invazia. Exodul**, Iași, Editura Tipo Moldova, Colecția Opera Omnia – Proză contemporană, 2012; **Lecturi empatiche 2**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; **Litere**, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Colaborări:

1897-1997. Centenar. Primăria oraşului Târgovişte (monografie), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1997; **Îndrumar pentru examenul de capacitate. Sintaxa frazei**, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1996; Ediția: a II-a (1997), a III-a (1998); **Îndrumar pentru examenul de capacitate și de admitere. Literatură**, Vol. I-II, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1998; **Scriitori dâmbovițeni: bibliografie școlară. Vol. I: Clasicii**, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1998; **Sintaxa frazei: (Gramatică - clasa a VIII-a): Îndrumar pentru examenul de capacitate**, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1999; **Limba și literatura română: examenul de capacitate și de admitere în liceu 2000**, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2000; **Mihai Viteazul în memoria urmașilor**, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2001; **Litere 100. Istoria unei reviste literare dâmbovițene**, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, 2008; **Târgovişte. Călători străini. Cronicari, vol. I** (crestomație), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2010; **Târgovişte în literatură. 1800-1918, vol. II** (antologie), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2010; **Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”. Ediția a XLIII-a, Târgovişte, 11-12 noiembrie 2011** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2011; **Enciclopedia oraşului Târgovişte** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2012; **Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”. Ediția a XLIV-a, Târgovişte, 9-10 noiembrie 2012** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2012; **Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2013; **Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”. Ediția a XLV-a, Târgovişte, 8-9 noiembrie 2013. Laureați ai ediției a XLV-a** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2013; **Festivalul-Concurs Național de Literatură „Moștenirea Văcăreștilor”. Ediția a XLV-a, Târgovişte, 7-8 noiembrie 2014. Laureați ai ediției a XLVI-a** (coordonator), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2014.

Îngrijiri:

Crai Negru, Târgovişte, Editura Bibliotheca, 1998; **Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia** (antologie), Târgovişte, Editura Bibliotheca, 2003; **Poezia acasă: poeți contemporani din Basarabia**

(antologie), ediția a II-a, revăzută și adăugită, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; *Caiete Litere I. În căutarea unui topos liric*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, 2006; *Caiete Litere II. 30 de prozatori*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007; *Târgoviște-India. Antologie poetică / Poetical Antology*, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Asociația Culturală Româno-Indiană (Rica), colecția Biblioteca SST. Editura Bibliotheca, 2008; *Caiete Litere III. Treptele visului. Tineri poeți dâmbovițeni* (antologie), Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Editura Bibliotheca, 2008. *Târgoviște-Chişinău-Sankt Petersburg* (antologie bilingvă română-rusă), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Școala prozatorilor târgovișteni. Receptarea critică a operei lui Mircea Horia Simionescu. Mircea Horia Simionescu și scriitorii dâmbovițeni (evocări)*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014; *Elena Văcărescu și spiritualitatea românească în Europa. 150 de ani de la naștere. Studii și articole*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița 1508-1998*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 205-206; Popescu, Mihai Gabriel. *Memoria dascălilor noștri, IV*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000, p. 112-113; Neagu, Marin. *Istoria literaturii române în date*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001, p. 220-227; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 214-216; Zalis, Henri. *O istorie condensată a literaturii române. 1880-2000*. vol. II. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 255-257; Popescu, Florentin. *Eu v-am citit pe toți*. vol. I, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 242-244; *Dicționarul general al literaturii române*. vol. S-T, București, Editura Univers Enciclopedic, 2007, p. 357-358; Cristea, Tudor. *De la clasici la contemporani*. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca-Marcona, 2008, p. 279-282; Popescu, Florentin, *Eu v-am citit pe toți*. vol. II, *Biografia ca narațiune: Mihai Stan*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 285-287; Popescu, Florentin. *Noi portrete în peniță*, București, Editura Rawxcoms, 2010, p. 192-197; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 415; Popescu, Florentin. *Salonul cu portrete în peniță*,

Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 207-212; Ionel, Niculae. *Scriitori târgovișteni*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 51-58, 148-156; Bineață, Margareta. *Cărți și scriitori de azi*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 92-104; Tudor, Cristea. *Revizuri și consemnări. Eseuri de critică și istorie literară*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 261-272; Neagu, Marin. *Cronologia lumii literare românești*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 402-403; Liviu Grăsoiu, *Românul a rămas poet?*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 180-184; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 59-63; George Coandă, *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 544.

MIHAI OPROIU

Exeget al istoriei și culturii Târgoviștei

Istoric, istoric al culturii, publicist, este o voce distinctă în mediul cultural actual la nivel local, dar și național. Se naște la Târgoviște, pe 14 iulie 1943.

Studii primare, gimnaziale în Târgoviște ca și cele liceale, la „Ienăchiță Văcărescu” (1962). Absolvă Facultatea de Istorie a Universității din București (1967). Profesor de istorie la școlile din Lăculețe (Glodeni), Doicești, Târgoviște. În perioada 1976-1986

muzeograf și director al Muzeului Județean Dâmbovița. Între 1991-1995 inspector la Inspectoratul Școlar Dâmbovița. Din 1980 doctor în istorie al Universității București, cu tema „*Orașul Târgoviște și împrejurimile sale, între 1600-1848*”. Cadru didactic asociat (1992), apoi conferențiar și profesor (2002) la Universitatea „Valahia” Târgoviște până la pensionare (2008).

Debut publicistic cu studiul „*Școli sătești în județul Dâmbovița în secolul al XVIII-lea*”, apărut în revista „Valachica” (1968), urmat de numeroase studii și articole privind istoria și cultura târgovișteană. Colaborează la „Valachica”, „Dâmbovița”, „Muzeum” (Argeș), „Revista muzeelor”, „Jurnal de Dâmbovița”, „Dâmbovița”, „Târgoviștea”, „Curier”, „Studia bibliologica Valahica”.

Debut editorial cu *„Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița”*, vol. I (cu Radu Gioglovan, 1975). Continuă, ca unic autor, cu vol. II (1997), vol. III, IV, V (1998). Este concepută ca o amplă lucrare vizând tezaurul istoric și cultural al acestor meleaguri, reflectat de inscripții, însemnări în piatră și lemn. Colaborează la *„Dicționarul istoric al localităților județului Dâmbovița”* (1983), *„Monografia Școlii nr. 1, Vasile Cârlova”*, din Târgoviște (1972), la o serie de monografii despre Târgoviște, apărute în ultimele trei decenii. Este printre autorii lucrării *„Enciclopedia orașului Târgoviște”* apărută în 2011 și 2012, iar cu Constantin Manolescu, al lucrării *„Stampe târgoviștene”* (1996), poveste captivantă a unei istorii zbuciumate, cu bogata ei spiritualitate, pusă de-a lungul timpului la grele încercări. Tot evoluției culturii târgoviștene îi dedică lucrările *„Târgoviștea culturală”* (cu Victor Petrescu și Constantin Manolescu, 2000); *„Cultura medievală târgovișteană”* (cu Agnes Erich, 2008), dar și *„Spicuri din presa dâmbovițeană”* (2007, în colaborare). Orașului Târgoviște îi dedică volumele: *„Orașul și împrejurimile sale între 1600-1848”* (1999) și *„Orașul și împrejurimile sale între 1821-1918”* (2001) în colaborare cu Pârvan Dobrin. *Două decenii de democrație (1918-1938)*, apărut în 2005, cu o documentare riguroasă, contribuie la zestrea istorică și culturală a vechii Cetăți de Scaun și a împrejurimilor sale, ca și *„Domni și voievozi de Târgoviște”* (2008) sau albumul *„Străbătând veacurile”* (2010). Autor (cu Luminița Oproiu) al lucrării *„Așezări sătești de pe Valea Ialomitei”* (2000) sau *„Brănești. Documente inedite ale familiei Bălășescu”* (cu Victor Petrescu, 2004). Tot radiografierii vieții sociale, economice și politice dedică lucrările: *„Dâmbovița. O lume în migrare. Inițiativă și capital”* (2008, colaborare cu Georgeta Toma și Corina Voiculescu), ca și cele de sinteză despre partidele istorice: *„Liberalii. Partide dâmbovițene”* (2007) sau *„Istoria Partidului Național Țărănesc în județul Dâmbovița”* (2009, în colaborare).

De asemenea, cursuri universitare „*Album de paleografie româno-chirilică*” (1999); „*Istoria medie a românilor (sec. VIII-XIV)*” (2001), „*Paleografia româno-chirilică*” (2001); „*Istoria medie a românilor (sec. XIV-XVI)*” (2003). Realizează, împreună cu Anda Andronescu, ghiduri turistice ale Târgoviștei. Sunt sinteze documentate privind întreaga evoluție a orașului până în contemporaneitate.

Lucrările sale, riguros elaborate, se constituie în piese de rezistență la edificiul istoric și cultural al acestui spațiu de spiritualitate românească.

Scrieri:

Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița. Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, I, 1975; II, 1997; III, IV, V, 1998; *Orașul și împrejurimile sale între 1600-1848*. Vol. I, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999; *Istoria medie a românilor (sec. VIII-XIV)*. Târgoviște, Editura Zoom, 2001; *Paleografia româno-chirilică*. Târgoviște, Editura Macarie, 2001; *Istoria medie a românilor (sec. XIV-XVI)*. Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2003; *Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița*. Vol. II, III, IV. Târgoviște, Editura Transversal, 2003; *Două decenii de democrație (1918-1938)*. Târgoviște, Editura Transversal, 2005; *Domni și voievozi de Târgoviște*. Târgoviște, Editura Transversal, 2008.

Colaborări:

Scoala generală „Vasile Cârlova” Târgoviște la 140 de ani de existență (1883-1973), Târgoviște, Casa Corpului Didactic Dâmbovița, 1973; *Inscripții și însemnări din județul Dâmbovița, municipiul Târgoviște* (cu Radu Gioglovan), vol. I, Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1975; *Târgoviște. File de monografie*. Târgoviște, 1977; *Dâmbovița – monografie istorică și economică*. București, Editura Sport-Turism, 1981; *Dicționarul istoric al județului Dâmbovița* (redactori coordonatori Nicolae Stoicescu și Mihai Oproiu), Târgoviște, 1983; *Stampe târgoviștene* (cu Constantin Manolescu). București, Editura Demiurg, 1996; *Așezări sătești de pe valea Ialomiței* (cu Luminița Oproiu). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Târgoviștea culturală* (cu Victor Petrescu și Constantin

Manolescu). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Târgoviște: ghid turistic* (cu Anda Andronescu). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; *Târgoviște. Orașul și împrejurimile sale între 1821-1918*, vol. II (cu Pârvan Dobrin). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2001; *Brănești. Documente inedite ale familiei Bălășescu* (cu Victor Petrescu). Târgoviște, Editura Transversal, 2004; *Spionii din presa dâmbovițeană*. Târgoviște, Editura Transversal, 2007; *Cultura medievală târgovișteană* (cu Agnes Erich). Târgoviște, Editura Transversal, 2008; *Dâmbovița. O lume în migrare. Inițiativă și capitol* (cu Georgeta Toma și Corina Voiculescu). Târgoviște, Editura Transversal, 2008.

Referințe:

Petrescu, Victor; Ghilimescu, Ștefan Ion. *Moștenirea Văcăreștilor. Târgoviște*, Editura Bibliotheca, 1998, p. 68-69; Petrescu, Victor; Paraschiva, Seghie. *Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 169-170; Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 170-172; Petrescu, Victor; Erich, Agnes. *Învățământ biblioteconomic la Târgoviște*. Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007, p. 70-71; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 343; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ed. a III-a. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 475.

ȘTEFANIA RUJAN

Aspecte ale receptării civilizației franceze în România

Istoric literar, eseist, traducător, publicist, lingvist, cadru universitar, și-a dedicat o mare parte a activității cunoașterii în țara noastră a limbii și literaturii franceze, în special în rândul tinerilor studenți și a celor care au dorit aprofundarea fenomenului. Se naște pe 17 august 1944, în comuna Petrisat, județul Alba.

Studii primare și gimnaziale în Podul Turcului, județul Bacău, apoi liceul în Bârlad (1962).

Facultatea de Filologie a Universității „Al. I. Cuza” din Iași, secția franceză-română (1967). Profesoară de limba franceză la Liceul „Grigore Alexandrescu” (1967-1995), apoi cadru didactic la Universitatea „Valahia” Târgoviște (1991-1995), lector (1995-2004), conferențiar și profesor la aceeași universitate (2004-2009) până la pensionare. Din 2003 doctor în științe filologice la universitatea ieșeană cu tema: *„Trois cas d'intégration dans l'espace culturel français: Anna de Noailles, Marthe Bibesco, Hélène Vacaresco”*. În cadrul programelor „Leonardo” și „Socrates”, stagii de perfecționare la Universitatea Rouen (Franța, 2004), precum și participantă cu

expuneri la modulul francofon, organizat între Universitatea „Valahia” Târgoviște și cea franceză. Între 1975 și 1985, vicepreședinte al Societății de Filologie, Filiala Dâmbovița.

Debut publicistic cu comunicarea *„Le vocabulaire scientifique et technique”*, în *„Les Annales de l’Université Valahia”* (1996). Urmează colaborări cu articole de specialitate, de istorie a culturii sau a relațiilor literare româno-franceze, în *„Analele Universității Valahia Târgoviște”*, *„Graiul Dâmboviței”*, *„Litere”*, *„Curier”*, *„Catedra”* (Argeș), *„Kindia”*. Debut editorial cu *„Le français pour le baccalauréat et l’admission”* (1997), urmat de alte lucrări în domeniu. Distinsă cu premiul pentru francofonie al Societății Scriitorilor Târgovișteni pentru volumul *„Metafore obsedante și imagini proiectate”* (2007). Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005).

În *„Trois cas d’intégration dans l’espace culturel français: Anna de Noailles, Marthe Bibesco, Hélène Vacaresco”* abordează aprofundat contextul cultural, specificul național, integrarea culturii românești în cea europeană, exemplificând cu opera celor trei scriitoare: *„Anna de Noailles, Marthe Bibesco et Hélène Vacaresco illustrent la tendance de beaucoup de représentants de l’aristocratie et de la haute bourgeoisie roumaine (des dilettantes, souvent) à écrire en français”*. Traduceri din Jaques Prévert, Mircea Eliade, Nathalie Sarraute, publicate fragmentar în *„Graiul Dâmboviței”* (1992). O serie de articole din *„Litere”* interpretează relațiile culturale și literare româno-franceze, cu trimiteri la opera aceluiași scriitor: Elena Văcărescu, Anna de Noailles, Marthe Bibesco. Este, de altfel, o preocupare statornică a autoarei de a scoate la iveală strădaniile acestei demne urmașe a Văcăreștilor, a celorlaltor scriitoare, în a releva integrator spiritualitatea românilor în spațiul european.

De asemenea, *„Elena Văcărescu și spiritualitatea europeană a românilor”* (2008), scrisă în colaborare cu Victor Petrescu, este o abordare complexă a personalității scriitoarei

(poezia, proza, încercările dramatice, memorialistică) dar- și a oratoarei, corespondența cu marile spirite ale vremii. Întregindu-i profilul. Totul este străbătut de o mare dragoste față de țara în care s-a născut, simțind o mare responsabilitate pentru ilustrul nume ce-l poartă.

„Ambasadoare a sufletului românesc”, scriitoarea de origine română a făcut în mod constant eforturi în Franța și în lume pentru cunoașterea țării sale natale și pentru a-i apăra interesele. A avut o contribuție majoră la deschiderea literaturii noastre spre valorile spiritualității universale.

Sunt câteva aspecte ale receptării civilizației franceze în țara noastră, pe care autoarea le-a urmărit cu obstinație.

Scrieri:

Le français pour le baccalauréat et l'admission. Târgoviște, Éditions Macarie, 1997; *Perfectionnez votre français (exercices de lexique, de grammaire, de traduction, tests)*, Târgoviște, Éditions Macarie, 1999; *Trois cas d'intégration dans l'espace culturel français: Anna de Noailles, Marthe Bibesco, Hélène Vacaresco*, Iași, Editura Junimea, 2003; *Abrégé de lexicologie et de sémantique françaises*, Târgoviște, Editura Macarie, 2003; *Le verbe, noyau de la phrase*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2004; *Méthodologie de l'enseignement du français langue étrangère*, București, Editura Bren, 2004; *Metafore obsedante și imagini proiectate*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; *Images, portraits et paysages de France par des écrivains roumains d'expression française*, Iași, Editura Junimea, 2008.

Colaborări:

Gramatica limbii franceze, (cu Tatiana-Ana Fluieraru) Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2004; *Locuțiuni, expresii. Dicționar francez-roman*. (cu Cerasela Bănică) Târgoviște, Editura Macarie, 2004; *Cours de presse et de civilisation françaises* (cu Laurenția Ion), Târgoviște, Editura Valahia University Press, 2006; *Elena Văcărescu și spiritualitatea europeană a românilor* (cu Victor Petrescu), București, Editura Do-minor, 2008.

Referințe:

Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900.2004*. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 207-208; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 418; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 403; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 243-244.

ION MĂRCULESCU

Parodia ca modalitate existențială

Prozator, poet, artist plastic, grafician, publicist, editor. Se implică plener în viața culturală a Târgoviștei ultimelor trei decenii. Născut pe 12 noiembrie 1944, în satul Ionești, comuna Petrești, județul Dâmbovița.

După cursurile primare și gimnaziale în comuna natală, absolvă Liceul „Vladimir Streinu” din Găești (1963). Studii pedagogice de arte plastice la București (1968) apoi licențiat al Facultății de Arte

Plastice din cadrul Institutului „Nicolae Grigorescu” București (1982). Profesor de desen la Gura-Șuții, Găești, Târgoviște. În 1994 înființează Editura „Pandora-M” la care apar numeroase lucrări de: Ion Luca Caragiale, Baudelaire, Shakespeare, Appolinaire, Wittman sau autori târgovișteni. Din 2007 înființează Editura „Marcona”.

Debut publicistic cu povestirea „Motorul” în ziarul „Secera și ciocanul” din Pitești (1968), după ce apare tot cu o povestire în revista școlară „Trimestre” din Găești. Colaborează la: „Secera și ciocanul”, „Reeducarea minorilor”, „Contemporanul”, „Dâmbovița”, „Litere” precum și la revista „Fotografia” cu texte de teorie, critică, istoria fotografiei. Prezintă în revista „Litere”, portrete ale unor artiști

contemporani. Participă cu lucrări de artă fotografică la saloane interne: Târgoviște, București, Brașov, Oradea, Botoșani. În 1986 obține două medalii de aur la Salonul „Reus” din Spania. Tot aici, i se decernează Medalia Salonului și Trofeul Comitetului Olimpic Internațional (2010). De asemenea, participă la expoziții personale sau colective de pictură.

Debut editorial cu *„Cioara șchioapă”* (1998) urmat de *„Quattrocente”* (2001). Cartea este scrisă cu mulți ani înainte apariției. Preferă simbolul, insolitul, grotescul, bizarul. Este o parabolă a unui sumbru moralist. Influențat de creația lui Emil Cioran, pune totul sub semnul îndoielii, reliefând măreția și mizeria vieții, ce transformă uneori visele în eșecuri. De altfel, în epilogul volumului, autorul se întreabă: *„Și ce poate fi mai penibil decât a arăta cât de penibil este să scrii că viața este penibilă”*. Aproximativ în aceeași notă *„Quattrocente”*, care este în viziunea autorului *„un fals jurnal despre o falsă memorie”*, atât de otrăvită încât devine *„nememorie”* transformându-se uneori în *„neliniște și antimemorie și antememorie și post memorie”*, convins fiind că nu e *„nimic mai revoltător decât să răscolești în memoria cuiva, încercând să faci ordine dar nereușind decât să strici ordinea dezordinii”*.

Urmează, cam în aceeași manieră, într-un stil propriu din ce în ce mai bine conturat, prozele *„Nastasia, un amor de aproape un an”* (2007); *„Meșterul de oglinzi”* (2007); *„Jurnalul de la Marcona”* (2008); *„O iubesc enorm, Domnule Judecător”* (2009); *„Al treilea picior”* (2011); *„Haralamba”* (2011). Sub o formulă narativă originală, a unor tablete, narând *„despre tot și nimic”*, îmbină umorul, ironia cu reflecții existențiale de tentă filosofică, trăiri proprii, întâmplări privite cu detașare, fără încrâncenare, dar uneori cu o doză de resemnare. Este, de fapt, nota de originalitate a scrisului său.

Volumele de versuri *„Spovedania”* (2013) și *„Gumelnița”* (2014), continuă aceeași fină ironie existențială, cu aparent ton pesimist. După acesta *„Poezia este bună”*, doar *„dacă poți să-ți construiești / O casă”* sau că *„mi-am făcut / O pereche de*

pantaloni” altfel „...dacă nu se întâmplă așa / Poezia nu e bună de nimic”. Înclinarea spre poezie o găsim și în unele romane, în care înserează versuri în texte. Deși vrea să pară un dur, inabordabil de multe ori este de fapt un sensibil, un fin observator al mediului în care își duce existența. Se întreabă retoric: „Ce v-ați face voi fără mine? / Pe cine am mai înjura? / Pe cine am mai bârfi? / Pe cine am mai urî? / Ce ne-am face unii fără alții? / Și / Ce s-ar face alții fără noi? / Doamne, ce ne-am face?”.

De multe ori scrisul său se vrea o frondă față de aspecte ale existenței cu umbrele sale, aceasta din dorința sinceră de a reliefa totuși luminozitatea și bucuria vieții.

Scrieri:

Cioara șchioapă. Târgoviște, Editura Pandora, 1998; **Quatrocente.** Pitești, Editura Paralela 45, 2001; **Nastasia, un amor de aproape un an.** București, Editura Trei, 2007; **Meșterul de oglinzi.** București, Editura Trei, 2007; **Jurnalul de la Marcona.** Târgoviște, Editura Marcona, 2008; **O iubesc enorm, Domnule Judecător.** Pitești, Editura Paralela 45, 2009; **Al treilea picior.** București, Editura Trei, 2011; **Haralamba.** București, Editura Trei, 2011; **Jurnalul de la Marcona,** Colecția Opera Omnia – romanul de azi. Iași, Editura TipoMoldova, 2012; **Spovedania** (versuri). Târgoviște, Editura Marcona, 2013; **Oglinzi zgâriate.** Târgoviște, Editura Pandora-M, 2013; **Gumelnița** (versuri), București, Editura Trei, 2014.

Antologii:

Caiete Litere II. 30 de prozatori, Societatea Scriitorilor Târgovișteni & Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 145-159.

Referințe:

Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie. **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 154-155; Petrescu, Victor. **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 128; Zalis, Henry. **O istorie condensată a literaturii române 1880-2000.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007, p. 522-524; Cristea, Tudor. **De**

la clasici la contemporani. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona. 2008, p. 274-278; Stan, Mihai. *Conferia. Convorbiri și confesiuni.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 227-238; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 306; Ionel, Niculae. *Scriitori târgovișteni.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 14-21; Cristea, Tudor. *Revizuri și consemnări.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; p. 273-278; Bineață. Margareta. *Cărți & autori de azi.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 116-141; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 575.

ALEXANDRU NICOLESCU

Despre legende populare din zona Dâmboviței

Istoricul literar, folcloristul, publicistul se naște pe 29 noiembrie 1944, în cartierul Priseaca, din municipiul Târgoviște, județul Dâmbovița.

Clasele primare în satul natal, urmate de cele gimnaziale și liceale în Târgoviște (1962). Studii pedagogice (1965) și universitare la București. Absolvent al Facultății de Limba și Literatura Română (1972). Profesor la Răzvad și Târgoviște.

În perioada 1990-2003 inspector de specialitate la Inspectoratul Școlar Dâmbovița. Între 2003-2008 lector la Facultatea de Teologie-Litere a Universității „Valahia” Târgoviște. Doctor în Filologie al Universității București (2006) cu teza: „*Legenda populară în zona Dâmbovița. Locuri și personalități*”. Publică articole de istorie literară și istorie a culturii târgoviștene în „Dâmbovița”, „Însemnări pedagogice”, „Graiul Dâmboviței”, „Târgoviștea”, „Jurnal de Târgoviște”, „Curier”, „Litere”. Ele se referă la scriitori târgovișteni, dar nu numai. A susținut rubrica „Târgoviștea în paginile scriitorilor”. Printre ei: Ion Heliade Rădulescu, Ion Ghica, Pantazi Ghica, Smara, Grigore Alexandrescu, Mircea Horia Simionescu, Costache Olăreanu,

Radu Petrescu. Membru fondator al Societății Scriitorilor Târgovișteni (2005).

Debut editorial cu antologia *„Legende populare din Dâmbovița”* (2000), urmat de o nouă antologie *„Legende populare românești”* (2003). Se alătură celor care culeg și studiază creația populară din arealul dâmbovițean aplecându-se predilect asupra legendelor istorice care au circulat și circulă și acum. Dorește să arate *„existența unei geografii legendare, aflată într-o strânsă legătură cu o istorie legendară”*, după propria-i mărturisire. Lucrările, rod al cercetărilor sale pentru finalizarea tezei de doctorat, oferă interpretări ale legendelor istorice referitoare printre alții la Negru-Vodă, Mircea cel Mare, Vlad Țepeș, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, dar și la Tudor Vladimirescu. Consacră interesante pagini unor legende toponimice, legate de locuri, fântâni, ctitorii, biserici, hanuri, păduri, dealuri, munți. Dedică o micromonografie lui *Nicolae Scurtescu*, scriitor dâmbovițean minor de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Prezintă climatul cultural în care s-a format, viața și activitatea literară, încercările poetice cât și articolele sale risipite în „Columna lui Traian”, „Românul”, „Revista contemporană”, „Albina Pindului”. Este remarcat ca teoretician al teatrului, fiind totodată primul culegător de folclor din zona Dâmboviței.

Printre lucrurile trimise și publicate în culegerea lui G. Dem Teodorescu „Poezii populare române” se află piesele folclorice: „Blestemul; Bâcul haiducul”, „Soacra și nora”, „Mitul” toate culese de Nicolae Scurtescu din comuna natală Valea Lungă.

Prin preocupările sale constante, contribuie la sporirea patrimoniului creației populare din zona Dâmboviței și a Văii Superioare a Ialomiței.

Scrieri:

Nicolae Scurtescu: monografie. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2004.

Îngrijiri:

Legende populare din Dâmbovița: culegere de folclor. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Legende populare românești: antologie.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003.

Referințe:

Petrescu, Victor. *Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 165; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, ediția a II-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012, p. 334; Stan, Mihai; Petrescu, Victor; Coandă, George. *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare.* Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013, p. 228-229; Coandă, George. *Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică*, Ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 617.

DESPRE AUTOR

Se naște pe 16 august 1941, în comuna Jariștea, județul Vrancea. Profesor, istoric și critic literar, istoric al culturii, bibliolog, ziarist. Studii generale și liceale în Mărășești (1959) urmate de cele superior-pedagogice la Galați (1962). Licențiat al Facultății de Limba și Literatura Română a Universității București (1966). Profesor la Văcărești și Târgoviște. Din 1968 lucrează în domeniul culturii (inspector, șef secție literatură la Muzeul Județean Dâmbovița). În perioada 1972-2008 director al Bibliotecii Județene „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița. Din 1993 cadru didactic asociat al Universității „Valahia” Târgoviște unde predă cursuri în specialitatea biblioteconomie, istoria cărții și a bibliotecilor, comunicare, jurnalism până în 2007. Doctor în Filologie al Universității București (2002) cu teza „*Văcăreștii – o generație poetică. O reevaluare necesară*”. Conferențiar titular al universității târgoviștene (2004). Cercetător principal gr. I din 2003 (asimilat titlului de profesor universitar). Participă cu comunicări la sesiuni și congrese naționale și internaționale (1972, Budapesta; 1973, Cracovia-Varșovia; 2002, Chișinău). Obține în 1994 titlul de specialist gradual în biblioteci la cursul organizat de Uniunea Europeană în Danemarca. Membru al unor uniuni, societăți, asociații: Societatea Română de Bibliofilie (1972), Societatea de Literatură „Ion Heliade Rădulescu” (1972), Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România (1990), distins cu Ordinul Ziariștilor, clasa I (2001): Academia Internațională „Mihai Eminescu” (1999), Uniunea Scriitorilor din România (2004), Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova (2005), Societatea Scriitorilor Târgovișteni (2005, fondator). Redactor-șef, fondator al revistei „Curier” (1994-2008) care apare la Târgoviște, ca revistă de cultură și bibliologie și redactor-colaborator la revista „Litere”

(1998-prezent), cu rubrici permanente. Consultanț de specialitate la revista „Biblioteca”, a Ministerului Culturii și Cultelor (1998-2009), „BiblioPolis” (Chișinău, 2008-2012), „Eroica” (2000-prezent). Cetățean de onoare al municipiului Târgoviște (2007). Distins cu Ordinul „Meritul Cultural” în grad de cavaler (2004). A publicat peste 600 de articole, studii de istorie literară sau istorie a culturii târgoviștene în numeroase publicații de specialitate la nivel național și internațional (Serbia, Republica Moldova), dar și în periodice târgoviștene apărute de-a lungul a cinci decenii.

Debutul publicistic este consemnat încă din 1962 la „Sportul Popular”. În perioada 1962-1966, corespondent al ziarului pentru regiunea Ploiești, cu articole de la diferite competiții sportive. De asemenea, studii și articole de bibliologie, biblioteconomie, știința informării și comunicării.

Debut editorial cu *„Târgoviștea, vechi centru tipografic românesc”* (1972, colaborare cu Dan Simonescu), o a doua ediție revăzută și adăugită în 2008 (adăugându-se ca autor și Gheorghe Buluță). Contribuie la editarea unor biobibliografii, în seria *„Personalități ale culturii dâmbovițene”*, ale scriitorilor: *Ion Ghica* (1972), *Ion Heliade Rădulescu* (1973), *Grigore Alexandrescu* (1976), *Ion Alexandru Brătescu-Voinești* (1980) sau a pictorului *Gheorghe Petrașcu* (1975), urmate de cele dedicate poezilor *Văcărești* (2002), *Daniel Drăgan* (2010) sau personalității lui *Mihai Viteazul* (2001). Autor sau coautor al unor dicționare: *„Dicționar de literatură al județului Dâmbovița (1508-1998)”* (1999, colaborare), *„Scriitori și publiciști dâmbovițeni 1900-2004”* (2005), *„Bibliologi români. Dicționar”* (2011, colaborare). Preocupările din domeniul bibliologiei, științei informării și comunicării sunt materializate în volumele *„Lectura publică târgovișteană. Tradiții și actualitate”* (1998, colaborare), *„Introducere în managementul de bibliotecă”* (2003, colaborare), *„Galeria bibliologilor români”* (2003, colaborare), *„Biblioteca azi. Informare și comunicare”* (2004, colaborare), *„Sociologia comunicării”* (2006, colaborare), *„Ghidul bibliotecilor din județul*

Dâmbovița” (2007, colaborare), **„Învățămint biblioteconomic la Târgoviște**” (2007, colaborare), **„Universul lecturii. De la Gutenberg la Google**” (2008, colaborare), **„Biblioteca XXI. Management & Marketing**” (2012, colaborare), **„Biblioteca Județeană «Ion Heliade Rădulescu» Dâmbovița. Monografie** (2013, colaborare), dar și despre fenomenul lecturii în Târgoviște. Dedică volume de istorie literară scriitorilor din spațiul dâmbovițean: **I.C. Vissarion, Poezii Văcărești. Elena Văcărescu**, precum și istoriei culturale a Târgoviștei: **„Târgoviștea culturală”** (2000, colaborare), **„Pagini de istorie literară”** (2006), **„Cultură și istorie”** (2007), **„Ipostaze ale literaturii române vechi”** (2007), **„Moștenirea Văcăreștilor. Din istoria unui festival de literatură”** (2008), **„Târgoviște. Călători străini. Cronicari. Secolul XV-XIX”** (2009, colaborare), **„Târgoviște în literatură (1800-1918)”** (2011, colaborare), **„Literatura română veche”** (2012), **„Tiparul epocii brâncovenești”** (2014, colaborare).

Scrieri:

Muzeul tiparului și cărții vechi românești. (Pliant) Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița, 1971; **Ghidul cititorilor Bibliotecii Județene Dâmbovița.** Târgoviște. Biblioteca Județeană Dâmbovița, 1983; ediția a II-a, 1985; **Iancu Văcărescu. Monografie.** București, Editura Ager, 2002; **Văcăreștii. O dinastie poetică.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; **Poezii Văcărești. Studiu și bibliografie.** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; **Scriitori și publiciști dâmbovițeni. 1900-2004,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005; **Pagini de istorie literară,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006; **Biblioteconomie. Miscellanea,** Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2006 (ediția a II-a, revăzută și adăugită, 2010); **Cultură și istorie,** Urziceni, Editura Anca, 2007; **Ipostaze ale literaturii române vechi,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2007; **Autografe și dedicații,** Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007; **Moștenirea Văcăreștilor. Din istoria unui festival de literatură,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; **Daniel Drăgan. 75 de trepte,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2010; **Văcăreștii. O dinastie poetică,** Colecția Opera Omnia – Publicistică și eseu contemporan, Iași, Editura Tipo Moldova, 2012; **Literatura română veche,** Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012.

Colaborări:

Târgoviște, vechi centru tipografic românesc (cu Dan Simonescu). Târgoviște, Muzeul Județean Dâmbovița. 1972; **Biobibliografii în seria „Personalități ale culturii dâmbovițene”**: „Ion Ghica” (1972), „Ion Heliade Rădulescu” (1973), „Gheorghe Petrașcu” (1975), „Grigore Alexandrescu” (1976), „Ioan Alexandru Brătescu-Voinești” (1980); **Catalogul periodicelor dâmbovițene** (cu Serghie Paraschiva). Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița. 1982; **Ghidul bibliotecilor din județul Dâmbovița** (cu Ilie Dragomir). Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița. 1993; **Ghidul cititorilor Bibliotecii Județene Dâmbovița (1980, 1983, 1985)**; **Cărți cu autograf și însemnări manuscrise în colecțiile Bibliotecii Județene Dâmbovița** (cu Serghie Paraschiva și Cornel Albuleț). Târgoviște, Biblioteca Județeană Dâmbovița. 1996; **Lectura publică târgovișteană – Tradiții și actualitate** (cu Florin Dragomir). Târgoviște, Editura Domino. 1998; **Moștenirea Văcăreștilor. Memoria unui Festival de Literatură**, Târgoviște, Editura Bibliotheca. 1998; **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița (1508-1998)** (cu Serghie Paraschiva). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 1999; **Târgoviștea culturală** (cu Mihai Oproiu și Constantin Manolescu). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2000; **Biblioteca și societatea** (cu Doina Banciu, Gheorghe Buluță) București, Editura Ager. 2001; **Mihai Viteazul în memoria urmașilor**. (cu Mihai Stan). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2001; **I. C. Vissarion – între uitare și dăinuire**, Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca & Pandora-M. 2001; **Introducere în managementul de bibliotecă** (cu Octavian Mihail Sachelarie). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2003; **Galeria bibliologilor români** (cu Gheorghe Buluță). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2003; **Brănești: Documente inedite ale familiei Bălășescu** (cu Mihai Oproiu). Târgoviște, Editura Transversal. 2004; **Biblioteca azi. Informare și comunicare** (cu Gheorghe Buluță, Sultana Craia). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2004; **Vademecum legislativ pentru biblioteci** (cu Gheorghe Buluță). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2004; **Sociologia comunicării** (cu Octavian Mihail Sachelarie). Pitești, Editura Paralela 45. 2006; **Biblioteca în societatea informației** (cu Gheorghe Buluță și Sultana Craia). București, Editura Dominor. 2007; **Ghidul Bibliotecilor din județul Dâmbovița** (cu Daniela Stoica și Vlăduț Andreescu). Târgoviște, Editura Bibliotheca. 2007; **Învățământ biblioteconomic la Târgoviște** (cu Erich Agnes). Târgoviște, Editura

Cetatea de Scaun, 2007; *Doi. Poezii* (cu Grigore Grigore), Târgoviște, Editura Pildner&Pildner, 2008; *Universul lecturii. De la Gutenberg la Google* (cu Octavian Mihail Sachelarie), București, Editura Dominor, 2008; *Elena Văcărescu și spiritualitatea europeană a românilor* (cu Ștefania Rujan), București, Editura Dominor, 2008; *Bibliologie românească* (cu Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Târgoviște – vechi centru tipografic românesc* (cu Dan Simonescu, Gheorghe Buluță), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008; *Târgoviște. Călători străini. Cronicari. Secolul XV-XIX* (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009; *Târgoviște în literatură (1800-1918)* (cu Mihai Stan), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Bibliologi români. Dicționar* (cu Gheorghe Buluță, Emil Vasilescu), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011; *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, 2012; *Biblioteca XXI. Management & Marketing* (cu Gheorghe Buluță, Mihail Octavian Sachelarie), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2012; *Biblioteca Județeană „Ion Heliade Rădulescu” Dâmbovița. Monografie* (cu Agnes Erich), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2013; *Tiparul epocii brâncovenești* (cu Agnes Erich), Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Îngrijiri:

Scrisori către I. G. Vasiliu. Ediție îngrijită, prefață, note și indici de Victor Petrescu, Serghie Paraschiva. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; *Studia Bibliologica Valahica. Informare. Documentare. Comunicare*. Anuar editat de Facultatea de Științe Umaniste. Catedra de Birotică-Biblioteconomie-Muzeologie, an I, 2000. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Gheorghe Buluță, Victor Petrescu. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2000; an II-III, 2001-2002. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Victor Petrescu, Erich Agnes; an IV-V, 2003-2004. Apare sub îngrijirea: Doina Banciu, Victor Petrescu, Erich Agnes; *Centenar Dan Simonescu. Cartea și biblioteca. Contribuții la istoria culturii românești*. Antologie, prefață, tabel cronologic, bibliografie selectivă și note de Gheorghe Buluță și Victor Petrescu. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2002; *Ion Calboreanu. Târgoviștea în rime*. Antologie, prefață, tabel cronologic, bibliografie selectivă și note de Victor Petrescu și József Pildner. Târgoviște, Pildner&Pildner, 2006; *Ștefania Stâncă. O lebădă bolnavă de tristeți*. Volum prefăcut și îngrijit de Victor

Petrescu și József Pildner. Târgoviște, Pildner&Pildner, 2007; **Elena Văcărescu și spiritualitatea românească în Europa** (cu Mihai Stan). Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014.

Antologii:

Caiete Litere. În căutarea unui topos liric. Antologie a SST, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2006, p. 170-173.

Referințe:

Popescu, Mihai Gabriel. **Memoria dascălilor noștri. Vol III**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 164-167; Petrescu, Victor; Paraschiva, Serghie, **Dicționar de literatură al județului Dâmbovița. 1508-1998**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 1999, p. 176-177; Popescu, Mihai Gabriel. **Memoria dascălilor noștri. Vol. V**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2003, p. 61-62; Petrescu, Victor. **Scrîtori și publiciști dâmbovițeni**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2005, p. 181-184; Petrescu, Victor; Erich, Agnes. **Învățământ biblioteconomic la Târgoviște**. Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2007, p. 72-74; Vasiliu, Teodor. **Mereu aproape de romanță. Istoria Crizantemei de Aur**. Târgoviște, Editura Art Press, 2007, p. 290; **Caietele Litere. 30 de prozatori**. Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Târgoviște, Grupul Editorial Bibliotheca&Marcona, 2007, p. 170-173; Stan, Mihai; Cristea, Tudor. **Litere 100. Istoria unei reviste literare dâmbovițene**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, p. 84-87; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor. **Bibliologie românească. Idei. Portrete. Controverse**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008, p. 264-265; Coandă, George; Grigorescu, Lucian. **„Dâmbovița”. De la „organ” la o beție cu libertate**. Târgoviște, Editura Transversal, 2009, p. 173; Stan, Mihai. **Confrația. Convorbiri și confesiuni**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009, p. 261-268; Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor; Vasilescu, Emil. **Bibliologi români. Dicționar**. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 190-191; **Enciclopedia orașului Târgoviște**. Primăria Municipiului Târgoviște. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2011, p. 340-341; Mocanu, Monica. **Victor Petrescu. Biobibliografie**. București. Editura Tehnoplast Company, 2011, p. 1-108; Coandă, George. **Istoria Târgoviștei. Cronologie enciclopedică**, ediția a III-a, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2014, p. 461.

CUPRINS

ARGUMENT / 5

IOAN I. CIORĂNESCU

„Vârstă de stea?” / 9

VICTOR BRÂNDUȘ

Cărturar remarcabil al culturii târgoviștene / 13

MATEI ALEXANDRESCU

Jocul cuvintelor și al destinului / 16

ION CALBOREANU

O lume „dintre nisip și stele” / 21

ION G. VASILIU

Un autodidact de excepție / 25

MIHAIL ILOVICI

Incisivitatea spiritului critic / 29

ALEXANDRU CIORĂNESCU

Ambasador al spiritualității românești / 34

SABINA CORNELIA STROESCU

Studiul snoavei populare românești / 39

TITUS POPESCU

Între o viață cazonă și scris / 41

MARTA ANINEANU

Pasiunea pentru document / 45

VASILE FLORESCU

Reabilitarea „științei discursului” / 48

ION CRĂCIUN

Artistul cu o „viață ca un vis” / 52

ION DINCĂ-HOBAIA

„Prolegomenele” sale / 55

GEORGE CIORĂNESCU

„Nu am plecat niciodată” / 59

ION ANGHEL SORESCU

Credință și speranță / 64

AUREL IORDACHE

Credința în virtuțile omului / 68

ION BENONE PETRESCU

O operă documentară și memorialistică / 72

CORNELIU POPESCU

Străbătând lumea / 76

ȘTEFANIA STÂNCĂ

O lebădă bolnavă de tristeți / 80

RADU GIOGLOVAN

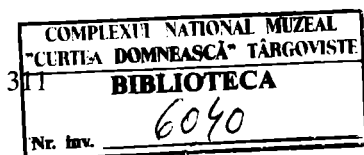
În slujba istoriei Târgoviștei / 83

SANDU DAVID

Poezia „o pasăre suspendată pe cer” / 85

ALECU VAIDA POENARU

Sensibilitatea și obiectivitatea unui romancier / 88

ALEXANDRU MIRCESCU

Chemările luminii și credinței / 91

THEODOR NICOLIN

Un târgoviștean autentic / 95

CORNEL IONESCU

Între didactică și scris / 99

CORNELIA VISSARION-MĂNUCEANU

„Întoarcerea acasă” / 101

DUMITRU T. STANCU

Monograf al Văii Superioare a Ialomiței / 105

RADU URZICEANU

Ziarist și comentator sportiv de excepție / 109

NICOLAE PLOPEANU

Itinerarii pe meridianele lumii / 111

MIRCEA HORIA SIMIONESCU

Înfruntând anii / 113

MARIN IONIȚĂ

În roata lumii / 119

ION ENESCU-PIETROȘIȚA

Săgeți (ne)frânte ale cuvântului / 123

MARIN BUCUR

Un erudit al literelor / 126

GHEORGHE DUȚĂ-MICLOȘANU

Obsesia vânătorii și a cuvintelor / 130

NICOLAE NEAGU

Dincolo de timp / 133

ALEXANDRU STARK

Un istoric al clipei / 138

POMPILIU GÂLMEANU

Pelicula și condeiul ca modalitate de expresie / 143

FLORICA DEFTU

Istoric al învățământului dâmbovițean / 146

MARIN RĂDULESCU

Arta, pasiunea unei vieți / 149

VASILE ZAMFIR

„Și poezia-i trup din veșnicie” / 153

LUCIAN PENESCU

Colecționar și literat totodată / 158

MIHAI GABRIEL POPESCU

Vocația unui istoric / 161

ANGELA MIHAI-CERNĂTEȘTI

„Neasemuita lumină” a unei sensibilități / 165

VICTOR DAVIDOIU

Reflecții existențialiste în și despre satul natal / 168

VASILE FANACHE

Despre „vârstele” literaturii române / 171

VICTOR NEGULESCU

Din iubire și speranță pentru România / 174

ION GAVRILĂ

Mentor al culturii dâmbovițene / 177

GABRIEL MIHĂESCU

Neliniștea unui istoric / 180

SERGHIE BUCUR

„Corăbii grele de speranță” / 184

AURELIAN CHIVU

(Non)convenționalismul unei existențe / 187

DANIEL DRĂGAN

„Apelul la memorie” / 191

IOAN N. RADU

Un împătimit al rachetomodelismului / 196

CONSTANTIN MANOLESCU

Contrafort al culturii Cetății de Scaun / 200

NICOLAE PETRESCU

Pasiunea pentru epigramă
a unui matematician / 205

ION BRATU

Pasiunea pentru proverbele românilor / 208

VALERIU LIȚĂ-COSMIN

Un labirint existențial / 211

ION IOVAN

„Scriind plătești favoarea de a fi singur” / 215

GEORGE COANDĂ

Un spirit plurivalent / 218

AURELIAN TRANDAFIR

Predilecția pentru literatura istorică / 225

EMIL VASILESCU

Vocație și destin / 228

CORNELIU BERBENTE

Complementaritatea ca mod de a fi / 232

PETREA CIUPITU

Voința sacră de autodepășire / 235

TIBERIU CERCEL

Misterul vieții prin artă / 238

SERGHIE PARASCHIVA

Biblioteca. Profesie și pasiune / 241

GEORGE TOMA VESELIU

În căutarea identității / 243

CONSTANTIN CONDREA

Istorie și cultură dâmbovițeană
în documente de arhivă / 248

ALEXANDRINA DINU

Frumusețea și noblețea unei vieți / 251

TOMA BIOLAN

În slujba „gândului-cheie” / 254

CONSTANTIN BRĂTESCU

Un dâmbovițean printre bănățeni / 258

EUGEN MARINESCU

Un universitar devotat / 261

IOAN VIȘAN

Comunicare într-un univers ostil / 264

KOTZBACHER ERICH

De la „Scila și Caribda”,
la rememorarea vieții trăite / 267

LUCIAN GRIGORESCU

Un ziarist împătimit / 270

FLOREA TURIAC

Apetența pentru muzicalitatea poeziei / 274

GRIGORE ARBORE

„Exodul” autoimpus / 278

MIHAI STAN

Demers la destinul literaturii române / 282

MIHAI OPROIU

Exeget al istoriei și culturii Târgoviștei / 289

ȘTEFANIA RUJAN

Aspecte ale receptării civilizației
franceze în România / 293

ION MĂRCULESCU

Parodia ca modalitate existențială / 297

ALEXANDRU NICOLESCU

Despre legende populare
din zona Dâmboviței / 301

DESPRE AUTOR / 304

În colecțiile **ISTORIE LITERARĂ ȘI ESEU**
ale Editurii **Bibliotheca** au apărut:

- **Șerban Cioculescu**, *Istoria literaturii române moderne - începuturile literaturii artistice*
- **Mircea Horia Simionescu**, *Literatură dus-întors*
- **Tudor Cristea**, *Partea și întregul (eseuri critice)*
- **Henri Zalis**, *O istorie condensată a literaturii române (1880-2000)*
vol. I, II
- **Barbu Cioculescu**, *De la Mateiu citire...*
- **Barbu Cioculescu**, *Mateiu I. Caragiale. Receptarea operei*
- **Alexandru George**, *Consemnări în curs și la fine*
- **Alexandru George**, *În treacăt, văzând, reflectând*
- **Sultana Craia**, *Zaharia Stancu sau Aventura memoriei*
- **Sultana Craia**, *Vis și reverie în literatura română*
- **Ion Gavrilă**, *I. Al. Brătescu-Voinești. Viața și opera literară*
- **Emil Vasilescu**, *Vladimir Streinu (monografie)*
- **Mihai Gabriel Popescu**, *Pagini la istoria culturii dâmbovițene*
- **Emil Vasilescu**, *Contraforturi I. Contribuții de istorie literară și bibliologie*
- **Ștefania Rujan**, *Metafore obsedante și imagini proiectate*
- **George Anca**, *Literary Anthropology*
- **Henri Zalis**, *Printre contemporani*
- **Marin Neagu**, *Istoria literaturii române în date*
- **George Coandă**, *Eminescu - istoric național*
- **Victor Petrescu**, *Ipostaze ale literaturii române vechi*
- **Henri Zalis**, *Aplecarea trestiei - pagini de jurnal*
- **Florentin Popescu**, *Ctitorii brâncovenești*
- **Tudor Cristea**, *De la clasici la contemporani. Cronici și eseuri critice*
- **Daniela-Olguța Iordache**, *Moliere a fost deranjat*
- **Agnes Erich**, *Istoria tiparului românesc de la începuturi până la apariția marilor edituri comerciale*

- **Victor Petrescu**, *Pagini de istorie literară. Studii, articole, note*
- **Mihai Cimpoi**, *Prometeu și Pandora. Eseuri despre Ion Heliade Rădulescu*
- **Florentin Popescu**, *Eu v-am citit pe toți (vol. I, II, III, IV)*
- **Barbu Cioculescu**, *Zădărnicii. Prin vuietul vremii*
- **Anca Denisa Petrache**, *Sentimentul religios în literatura „Gândirii”*
- **Mihai Cimpoi**, *Ion Heliade Rădulescu. Panhymniul Ființei*
- **Mihai Gabriel Popescu**, *Scrieri istorico-literare*
- **Henri Zalis**, *Contur Eugen Barbu. Prozatorul între hotarele adevărului*
- **Heliana Munteanu**, *Eugen Ionescu și Emil Cioran despre muzică*
- **Emil Lungeanu**, *Lecturi pe întineric*
- **Sultana Craia**, *Presă și societate la români*
- **Dimitrie Vatamaniuc, George Anca, Vlad Șovărel**, *Gramatica sanscrită în versiunea lui Mihai Eminescu (caietul I)*
- **Alexandru Nicolescu**, *Nicolae Scurtescu (monografie)*
- **Victor Davidoiu**, *Liviu Rebreanu - dramaturg*
- **Victor Petrescu**, *Poezii Văcărești - bibliografie*
- **Victor Petrescu**, *Poezii Văcărești - o reevaluare critică necesară*
- **Gheorghe Buluță, V. Petrescu**, *Centenar Dan Simonescu. Cartea și biblioteca*
- **Mihai Stan**, *Scriitori dâmbovițeni*
- **Mihai Stan**, *Lecturi empatice*
- **Alexandru George**, *Litere și clipe*
- **Victor Petrescu**, *Scriitori și publiciști dâmbovițeni*
- **Mihai Gabriel Popescu**, *Dinastia Ciorăneștilor*
- **Victor Petrescu**, *I.C. Vissarion între uitare și dăinuire*
- **Vasile Boerescu**, *Din impresiunile unui călător prin țară. 1859 (ediție îngrijită de Mircea Anghelescu)*
- **Nicolae Scurtu**, *Cercetări literare. Scriitori dâmbovițeni, vol. I, II*
- **George Coandă**, *Caragiale față cu... reacțiunea (istoriei)*
- **Crisula Ștefănescu**, *Corespondența Alexandru Ciorănescu - George Ciorănescu (scrisori din arhiva lui George Ciorănescu - 1946-1964)*

- **Alexandru Ciorănescu**, *Eseuri europene* (ediție îngrijită de Mircea Anghelescu)
- **Lilica-Voicu Brey**, *Alexandru Ciorănescu. Bibliografie 1930-2010*
- **Mihai Cimpoi**, *Grigore Alexandrescu: „însuflarea” ființării*
- **Liviu Grăsoiu**, *Ferestre spre trecut*
- **Mihai Cimpoi**, *Vasile Cârlova. Poetul „sufletului mahnit”*
- **Sultana Craia**, *Îngeri, demoni și muieri*
- **Henri Zalis**, *La gura vulcanului. Peisaj epistolar după erupție*
- **Valeriu Râpeanu**, *De la I.L.Caragiale la Radu Tudoran. Scriitori români*
- **Sultana Craia**, *Fețele Orașului*
- **Tudor Cristea**, *Arta derivei*
- **Victor Petrescu, Mihai Stan**, *Târgoviște. Călători străini. Cronicari Sec. XV-XIX*
- **Mihai Cimpoi**, *Ioan Alexandru Brătescu-Voinești. Prefacerea firii*
- **Vladimir Streinu**, *Clasicii noștri*
- **Liviu Grăsoiu**, *Poeți și poezie*
- **Victor Petrescu, Mihai Stan**, *Târgoviștea în literatură. 1800-1918*
- **Nicoleta-Aurora Popescu**, *Personajul feminin în literatura secolului XX în România și Marea Britanie*
- **Mihai Cimpoi**, *Ion Ghica. Amintirea ca existență*
- **Niculae Ionel**, *Scriitori târgovișteni*
- **Marin Neagu**, *Cronologia lumii literare românești*
- **Margareta Bineată**, *Cărți și autori de azi*
- **Florentin Popescu**, *Salonul portretelor în peniță*
- **Henri Zalis**, *Aspecte și structuri neoromantice*
- **Tudor Cristea**, *Revizuri și consemnări*
- **Ioan Adam**, *Afinități selective*
- **Victor Petrescu**, *Literatura română vechi*
- **Mihai Stan** (coordonator), **Victor Petrescu, George Coandă**, *Societatea Scriitorilor Târgovișteni. Din istoria unei grupări literare*
- **Vladimir Streinu**, *Radiografii politice, ediție îngrijită Ileana Iordache-Streinu*

- **Florentin Popescu**, *Cafeneaua literară și boema din România. De la începuturi până în prezent*
- **Mihai Stan**, *Lecturi empatice 2*
- **Vasile Bahnaru**, *Lingvistică și civilizație*
- **Dumitru Copilu-Copillin**, *Eminescu în perspectivă universală*
- **Mihai Cimpoi**, *Esența temeiului. Istoria literaturii române premoderne la Târgoviște. Eseuri monografice despre Poezii Văcărești (Ienăchiță, Alecu, Nicolae, Iancu), Ion Heliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Vasile Cârlova, Ion Ghica, Ioan Alexandru Brătescu-Voinești*
- **Elena Stan**, *George Bacovia în contextul simbolismului*
- **Ana Dobre**, *Litere și sensuri*
- **Liviu Grăsoiu**, *Românul a rămas poet?*
- **Ioan Adam**, *Duiliu Zamfirescu – Scrieri de tinerețe*
- **Dorin N. Uritescu**, *Pentru o lectură adevărată și o percepere corectă a temei*
- **Vladimir Streinu**, *Studii și articole despre Mihai Eminescu*
- *******, *Simpozion național. Școala prozatorilor târgovișteni. Receptarea critică a operei lui Mircea Horia Simionescu; Mircea Horia Simionescu și scriitorii dâmbovițeni (evocări), volum îngrijit de Mihai Stan*
- **Mihai Cimpoi**, *Anatomia Ființei. Școala literară și artistică de la Târgoviște*
- **Florentin Popescu**, *Seniorii literaturii noastre. Dialoguri culturale, vol. I*
- **Dumitru Copilu-Copillin**, *Eminescu în circuitul universal. Traducerea și ecoul operei în 77 de limbi din peste 250 de țări*
- **Victor Petrescu**, **Mihai Stan**, *Elena Văcărescu și spiritualitatea românească în Europa. Studii și articole*
- **Dorina Grăsoiu**, *Texte regăsite, texte regândite*

Puteți comanda aceste titluri la adresa Editurii **Bibliotheca**, str. Nicolae Radian, KB 2/3, Târgoviște, cod 130062 sau prin e-mail: **biblioth@gmail.com**

Pentru informații suplimentare, inclusiv prețul, puteți accesa site-ul **www.bibliotheca.ro** sau ne puteți contacta la 0245 212241.

Plata se face ramburs la primirea coletului.

EDITURA *Bibliotheca* Târgoviște

N. Radian, KB 2/3, Târgoviște, 130062

tel/fax: 0245 212 241; mobil 0761 136 921

e-mail: biblioth@gmail.com • www.bibliotheca.ro

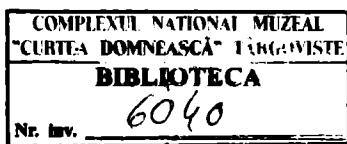
- Acreditată CNCS în anul 2012, pe domeniile CNATDCU:
Filologie, Teologie, Istorie și studii culturale,
- Prezentă în lista B – edituri clasificate de CNCS pe domeniile:
Istoria economiei, istoria științei și a tehnologiei.
Istorie socială, economică și politică. Istorie militară.
Limba și literatura română. Mituri, ritualuri, reprezentări
simbolice, teologie și studii religioase. Etnografie
cod depunere PN-II-ACRED-ED-2011-0095;
PN-II-ACRED-ED-2011-0096; PN-II-ACRED-ED-2011-0097.
- Atestată de Ministerul Culturii și Cultelor cu avizul nr. 4363/27.05.1997
- Membru al Societății Editorilor din România – SER
(Romanian Publishers Society – RPS)

Tiparul BIBLIOPRINT Târgoviște

Tel. 0765 464 304 • fax 0245 212 241

e-mail: biblioprint@yahoo.com

32 li

*Urmașilor mei Văcărești!
Las vouă moștenire:
Creșterea limbei românești
Ș-a patriei cinstire.*

ISBN 978-973-712-951-2

www.bibliotheca.ro

Colecția CRITICĂ
ȘI ISTORIE LITERARĂ

<https://biblioteca-digitala.ro>